Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Oehlenschläger, Adam.
Titel | Title:	Oehlenschlägers Digterværker.
Alternativ titel | Alternative title:	Digterværker.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 5-6
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Andr. Fred. Høst, 1844-1849
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-18 i 9 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

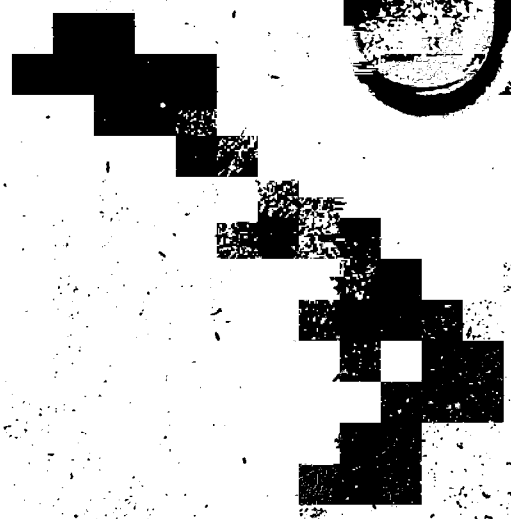
1 1 52 0 8 05701 4

X REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

52. - 119.

Oehlenschlägers

samlede Værker.

Fiortende Bind.

Digterværker.

Femte Bind:

Trillingbrødrene fra Damask.
Fiskeren og hans Datter.

Kiøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

Oehlenschlägers

Digterværker.

Femte Bind.

Trillingbrødrene fra Damask.
Fiskeren og hans Datter.

Kiøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Pag.

Trillingbrødrene fra Damask ..... 5.

Fiskeren og hans Datter 145

Trillingbrødrene fra Damask.

Et Lystspil.

Personerne.

Harun Alraschid, Chalife.
Ibad, Syahuk, Babekan, } Trillingbrødre, Knivsmedde.
Lira, Babekans Kone.
Salle, hendes Veninde.
Mirza, Fatme, } Chalifens Slavinder.
En gammel Slavinde.
Nadir, Beduinscheik.
Schemseddin,
Kobad og
Flere Beduiner.
Ibrahim, Karavanfører.
En Vært.
En Drager.
Saadi, en gammel Læge.
Hussein, Fangevogter.
Muladdin, hans Medhielp.
Høvidsmanden for Chalifens Vagt.
Chor af Seraillets Slaver og Slavinder.

Scenen er i Bagdad.

Første Akt.

Forstad i Bagdad; Plads med Træer, en Khan paa venstre Haand.

Ibrahim. Ibad. Syahuk.

Ibrahim.

Saa ere vi da lykkeligen komne
Til Bagdad; og ret gierne gav jeg Eder
Kredit saalænge, skiøndt en saadan Reise,
Igiennem Ørken paa Kamelens Ryg,
Er kostbar. Jeg har vel beværet Jer,
Og gode Tepper har I slumret paa;
En skiøn Kameel, som strakte stolt sit Hoved
Op over Sletten, tiente Jer til Ganger.

Ibad.

O, tael dog ei om al den Herlighed!
Man skulde troe, vi kom, naar du fortæller,
Ei fra en Ørk, men fra et Paradis.

Ibrahim.

Jeg fandt mig vel ved Eders muntre Selskab,
Og hele Karavanen leed Jer godt;

Thi moret har I os, deels med Fert Spøg,
Og deels ved den forunderlige Lighed
I har, som Tvillinger.

Ibad.

Lad Karavanen,
Ifald den end er her, da skyde sammen,
Betale Fragten for os, Ibrahim!
Een Villighed er jo den anden værd;
Man giør sig ei til Giek for ingenting;
Og har de leet ad os, saa er det billigt,
At deres Hsimod rører os til Taarer.

Ibrahim.

Som Stormen spreder ad det Flyvesand,
En Hvirvelvind har samlet i sin Tragt,
Saa har nu Hændelsen adspredt dem atter,
Og hver er draget hiem til Sit.

Ibad.

O vee!
At vi har intet Vort at drage til.

Ibrahim.

Hvem er I egentlig?

Syahuk.

To Haandværksmænd,
Som reise paa vor Knivsmed-Profession.
Thi som os Fødselen har ligedannet,
Saa skiller os ei heller Skiæbnen ad,
I Arbeid, Moerskab, uadskillelige.

Ibrahim.

To lystige Svende! Hvordan kan man være
Fornøiet, naar man ingen Penge har?

Ibad.

Spørg før: Hvor kan den Rige være munter?
Et Skib med liden Ladning flyder let.
Besøg os atter om en fiorten Dage!
Du træffer os maaskee dybsindige,
Betænkelige Folk, med Panderynker;
Thi — mellem os — vi haabe vist at giøre
Vor Lykke her, og blive rige Karle.

Ibrahim.

I bygge Lykken vel paa Flyvesand?

Ibad.

Nei, her er ingen Ørk. Hør Eventyret!
Og tag det, hvis det ellers morer dig,
Smukt i Betalings Sted! Thi det er alt,
Hvad vi for Øieblikket har at byde.

Ibrahim.

I slaaer en Mynt, som gielder lidt i Bagdad;
Men frygt, hvis I bedrage mig, for Kadi!
Han slaaer med Bambusrøret under Saallen.

Shahuk.

Ifald din Tunge dig skal lyve grum,
Saa lad ei Øiet straffe den med Løgn!
Med slig Barmhiertighed i Blik og Miner,
Slaaer ingen Sultan sine stakkels Slaver.

Ibrahim.

I smigre! Lutter falske Regnepenge,
Som gielde lidt i Bagdad.

Shahuk.

Tvertimod!
I Verden gielder ingen Mynt som Smiger;

Den kan en tiggefærdig Stymper slaae;
Og om man ogsaa veed, at den er falsk,
Saa tages den dog steds for gode Varer.

Ibrahim.

Jert Eventyr!

Ibad.

Ei noget Eventyr,
En sand Tildragelse! Vi fødtes begge,
For tredve Somre siden, i Damask.

Ibrahim.

Sandsynligviis, da I er Tvillinger.

Ibad.

Tilgiv! dermed har vi bedraget dig.

Ibrahim.

Bedragerie er altsaa Eders Vane!

Ibad.

Ei Tvillinger! vi fødtes Trillinger;
Og her besøge vi vor tredie Broder,
Der ligner os saa stærkt i Krop og Skind,
Som, — destoværre, — lidet kun i Sind.

Ibrahim.

Hvad? End et Exemplar af samme Suurdeig?
Umuligt! Usandsynligt!

Ibad.

Har du glemt
Det gamle Ordsprog, Ven? „Sandsynligviis
Skeer der i Verden meget Usandsynligt."

Ibrahim.

Nu gad jeg dog nok høre Jer Fortælling.

Ibad.

Ja, tænkte jeg det ikke nok? Ved Duften
Af gode Retter vækkes Spiselysten.

Ibrahim.

Spild Tiden ei!

Ibad.

Men da vi dog saa ofte
Fortælle maa det Samme, seer du vel,
Har vi Fortællingen udsat paa Riim,
At den med Smidighed kan løbe let
I Øret, over Tungen.

Ibrahim.

Ligemeget!

Ibad.

Forstaaer du Poesie?

Ibrahim (stolt).

Et sælsomt Spørgsmaal
At giøre Ibrahim, en Morgenlænder!

Ibad.

Fortæl da, Shahuk! Lad Tungen løbe!

Shahuk.

Udi Damask, den prægtige By, den ærlige Sadib mindes,
En Mand, som stod i et bedre Ry, jeg vædder, neppe der findes.
Sin Fattigdom dog fandt han sig i, gik ei med Skiebnen i Rette,
Skiøndt med sin Hammer, med Fingre ti, tolv Munde han maatte mætte.

Tilsidst faldt Konen i Barselseng, og det sik slet ingen Ende;
Han havde ventet endnu en Dreng; men Hustruen bragte ham trende.
Og ganske lignede da saa sært det ene Foster det andet,
Som Bønner tre i en knækket Ært, og som tre Draaber i Vandet.
De voxte til, og han mægted knap at sætte de Børn i Skole;
Og hver var klædt i en gammel Lap af Faderens gamle Kiole.
Hans ældste Turban kun var en Klud; men Moderen brugte Forstanden,
Dermed hun pynted os deiligt ud, med Hanefiæder i Panden.
Saa sadde vi der i et Brædeskuur, vi arme Stakler, som Dukker,
Som Fuglen sidder i snevre Buur; sik Vand, men sielden kun Sukker.
Naar Gadedrengene gik forbi og saae, vi smeddede Syle,
Forhaaned de os paa snevre Sti, og gave sig høit til at hyle.
Ibad var rolig, og Syahuk; Babekan hidsig i Sindet;
Han bad dem tidt, med en Tale smuk, at holde sig smukt i Skindet.
Men da det lidet og intet hialp, det bragte ham meer i Lue,
Da skiældte han mangen for en Hvalp, begyndte med Næven at true.
Engang, da samlet de ret omkaps vor Svaghed vilde benytte,
Da traf hans Steen en forbandet Laps, som vilde just paa ham spytte;

I Rendeſtenen den Herre faldt, og dermed endtes hans Latter;
Thi, ſom man ſiden os har fortalt, han vrænged ei Munden atter.
Nu bleve vi ſtævnet for Retten ind; man vidſt' ei hvilken var hvilken;
Thi rolig ſad atter enhver paa Pind, ſom Stikkels-bærret paa Stilken.
Babekan vilde det ei tilſtaae, han haabed kun liden Naade,
Og heller lod vi os levende flaae, end Broderen at forraade.
Da Sagen var uden Sammenhæng, man ikke gad ventet længe,
Da man for en eneſte Gadedreng tre Smedde dog ei kan hænge,
Saa joge de bort os alle tre, forfulgt af ſamtlige Poge,
Med Trudſel: Lod vi os atter ſee, — ſaa blev vi kaſtet paa Kroge!

Ibrahim.

I arme Dievle! Nu, hvad videre?

Ibad.

Det Øvrige fortæller jeg i Proſa.
Du ſeer, det var en ulykſalig Tilſtand.

Ibrahim.

Iſær for ham, ſom faldt i Rendeſtenen.

Ibad.

Han faldt paa ſine Gierninger. Det var
Ei Shahuk, ei heller mig, ſom ſlog;
Det var Babekan, og vi redded ham
Med egen Fare.

Ibrahim.

Det var smukt af Jer.
Saa blev han da vel ogsaa ret taknemlig?

Ibad.

Det komme vi just for at undersøge.
Vi skiltes ad i Ørken, ved Damask:
Han foreslog os der Skilsmissen strax.
Vor Lighed, sagde han, vil stedse skade,
Den er os kun til Skam, og vækker Latter.
Lad hver nu paa sin Maade søge Lykken;
Vi fange den ei alle tre paa eengang.
Gaaer I til Høire, saa gaaer jeg til Venstre!
Om nogle Aar vi samles vil paany,
Den som er riig, da deler med de Andre.
Saa gik han bort! Vi saae ham aldrig siden.

Ibrahim.

Og skiltes ogsaa I?

Syahuk.

Vi skiltes ei.
Ei nænte vi at sønderslide Hiertets
Og Blodets og den kiere Vanes Baand;
Langt heller taalte vi den Smule Spot,
Som den forunderlige Lighed vakte.
Vi streifet har i Persien, i Arabien,
Ægypten; hvor vi kom, har man os brugt
Som duelige Smedde; men erhverve
Sig Velstand, var der ei at tænke paa.
Da bragtes os det Budskab, at vor Broder
I Bagdad havde giftet sig en stor
Formue til, var bleven hovedriig.
Knap hørte vi den skiønne Tidende,
Saa drog vi hid, at dele Lykken med ham.

Ibrahim.

Og troer I, han vil dele den med Jer?

Shahuk.

Det har han svoret paa.

Ibrahim.

Men uden Vidner! —
Imidlertid — jeg vil ei varsle slemt,
Saa galt har man seet før, og hvem kan vide?
Gud være med Jer! Dersom Haabet svigter,
Saa ængstes ei for Eders Gield til mig!
Jeg kræver intet, og jeg skiænker Eder
Den Sum, I skylde mig, ifald den sætter
Jer i Forlegenhed. Men blier I rige,
Saa boer jeg i den store Khan paa Torvet
Endnu i fiorten Dage, før jeg reiser.
Og kan jeg tiene Jer med Eet og Andet, —
Jeg mener ei med Penge, men med Raad, —
Saa er jeg gierne strax til Tieneste.
Farvel!

Ibad.

Farvel, du ædle Mand!

Shahuk.

Guds Fred!

(Ibrahim gaaer.)

Ibad.

Saaledes kom vi ud af det.

Shahuk.

Ret vel!
Han kræver ei Betaling for det Spiste;
Men af det Nydte blier man ikke mæt;

Den Mad, hvorpaa jeg fik Kredit igaar,
Kan mig idag ei ſtyrke.

Ibad.

Nu er vi
Jo ſtrax hos vores Broder.

Shahuk.

Hiertet ſvulmer
Mig underligt, hvergang jeg tænker paa ham;
At vi ſkal ſtaae for ham ſom Betlere.
Gud veed, hvorledes han modtager os;
Thi Aar forandre meget, Rigdom meer;
Og af os alle tre var ſteds Babekan
Den Koldeſte — endſkiondt den Hidſigſte.

Ibad.

O, det har ingen Nød!

Shahuk.

Jeg kan ei træde
For ham med Mod, naar jeg er faſtende.

Ibad.

Nu, derfor er der gode Raad endnu.
Seer du den Khan, hvor Taget luder ud
I friſke, kiole Luft, i Træets Skygge?
Der kan vi ſpiſe Frokoſt.

Shahuk.

Har du glemt,
Du eier ei en eneſte Denar?

Ibad.

Det mindes jeg. Men tvivl ei heller om,
Babekan har i Bagdad, overalt

Hvor han er kiendt, uendelig Kredit.
Jeg veed fra gammel Tid, han var en Ven
Af Lækkerbidskner; af forbuden Viin;
Og skulde tage meget feil, om Værten
I denne smukke Forstad, Haugen nær,
Ei kiendte ham, og ei med Hiertensglæde
Gav ham Kredit for Frokost til imorgen.

Shahuk.

Vel ham, men ikke os.

Ibad.

Det er det samme!
Vi bilde Værten ind: vi er Babekan.

Shahuk.

Babekan er dog ingen Dobbeltgiænger.

Ibad.

Nei, vi maae komme Mand for Mand; den ene
Afløse maae den Anden uformærkt.

Shahuk.

Den Spøg var god; men troer du, den vil lykkes?
Af Aashn ligne vi vor Broder vel,
Men ei paa Røsten.

Ibad.

Den maa efterlignes
Saa godt vi kan! Maaskee Babekan har
Ei meget talt med Værten; han er ei
En Ven af lange Taler, naar han spiser.

(Værten kommer ud i Doren.)

Shahuk.

Der er han udentvivl!

Ibad.

Ja, ganske vist!
Det er en Vært; man kiender Ætten strax.
Han har det Speiderblik, som Drengen har,
Naar han fra Taget kiger efter Duer.
Han gnider sig i Hænderne, han skotter
Saa klogt omkring; seer grumme høflig ud,
Men rød i Ansigtet af al den Viin,
Som Giæsterne har nødt ham til at drikke.
Han lader ogsaa til at kunne blive
Lidt grov iblandt, og kaste Folk paa Døren,
Som ingen Penge har.

Syahuk.

Tag dig iagt.

Ibad.

Gaa! Skiul dig bag Cypressen hist! Du ligner
Jo fast en Død, med den forsultne Mine.
Men trøst dig! du skal fange Liv igien.

(Syahuk skiuler sig bag Cypressen.)

Værten (hilser Ibad venligt).

God Dag, Babekan! Ei, du vise Mand,
Der foregaaer du atter med Exempel
Den brogede, forfængelige Verden.
Jeg gratulerer til den nye Kaftan,
Langt meer forslidt og lurvet end den gamle.
Hvad siger det? Du bliver derfor dog
Den rige Mand. Lad Sommerfuglen flagre!

Ibad.

Du kiender mig igien i disse Pialter?

Værten.

Det er Philosophie, det veed jeg nok.

Troer du da ikke, jeg forstaaer at skille
Den hvide Kierne fra den sorte Skal?

Ibad.

Da kiender du mig knap igien paa Rosten,
Jeg er lidt rusten, har forkiølet mig.

Værten.

Du har jo aldrig før mig giort den Ære
At tale til mig.

Ibad (sagte).

Ha, det træffer godt.

Værten.

Og om du havde giort det, kiere Herre,
Tilgiv! jeg er saalidet musikalsk,
At knap paa Talestemmen jeg kan skille
En Bas fra en Diskant.

Ibad.

Det siger intet.

Værten.

Nei, ganske vist, det siger ingenting;
Jeg holder mig til Meningen, og ei
Til Klangen; og hvad Folk forlanger af mig
Af Mad og Drikkevare, faae de strax.
Og tales kun en lille Smule høit,
Saa skal man aldrig mærke, jeg er tunghør.

Ibad.

Det er idag min Bods og Bedringsfest,
Thi har jeg hyllet mig i Sæk og Aske.
I Alt er jeg dog ei saa streng!

Værten.

Jeg veed det
I Mad og Drikke er du-tolerant;
Dog ynder du ei Larm og store Selskab;
Ei Giæstebud, hvor du skal være Vært;
Men i en lille udsøgt Vennekreds,
I Eenrum med dig selv, der kommer det
Dig aldrig an paa nogle Dalers Penge.

Ibad.

Saa bring herud det Lækkreste du har,
I Skyggen under dette Palmetræ!

Værten.

Strax Herre! Hvor det glæder mig, at du
Engang dog giør mit ringe Huus den Ære.

Ibad.

Men først et Ord: Jeg har ei Penge hos mig!

Værten.

Det veed jeg nok, at du har Penge hos dig.

Ibad (hviske).

Jeg siger: Jeg har ingen Penge hos mig.

Værten.

Du spotter, Herre! Desto flere har du
Paa Kistebunden. Tael dog aldrig om
En saadan Bagatel.

Ibad.

Velan! Jeg tier.

(Værten gaaer.)

Nu har jeg ærligt varet ham itide,
Og jeg har ikke sagt, jeg var Babekan.

Værten

(kommer med Mad og Viin, som han sætter paa et Tæppe, hvilket han udbreder i Græsset, i Skyggen af Træerne).

See her er Frugter, Bagværk! denne Postei
Af Agerhøns er delikat, min Herre!
I denne Dunk er Viin; men siden Dunken
Ugiennemsigtig skiuler mørkebrun
Den lifligrøde Væde, kan det gielde
For Sorbet; dersom Kadi gaaer forbi.
Samvittigheden —

Ibad (sætter sig).

Gaaer forbi som Kadi
Og seer slet ingenting. Nu drik mig til!

Værten.

Hvad siger du?

Ibad.

Jeg siger: drik mig til.

Værten (forundret).

Formodentlig har jeg forkiølet mig,
Det klinger mig saa underligt i Øret.

Ibad.

Hvordan?

Værten.

Det forekom mig — bliv ei vred!
Jeg veed, det var kun Blodets Tryk derinde
Paa Trommehinden; — men det var livagtigt,
Som om du bad mig drikke med.

Ibad.

Det gior jeg.

Værten
(sætter sig hos ham; drikker en dygtig Slurk, stirrer paa ham, ryster paa Hovedet og siger):

Det ligner ei Babekan!

Ibad (sagte).

Falder jeg
For meget ud af Rollen? (Høit:) Men beskedent!
Ei alt for meget! Det er godt nok med
De mørkebrune Dunker; men man seer
Kun slet i dem, hvor hurtigt Vinen synker.

Værten (drikker).

Jeg drikker ikke meget; heller lod
Jeg reent det være. Tro mig, kiere Herre!
En stakkels Vært har ingen værre Fiende,
End denne Høflighed af Giæsterne,
Som byder: Drik og sæt din Sundhed til!
Langt heller hælded jeg i Rendestenen
Den mig tiltænkte Taar, og satte den
Paa Giæstens Regning med, som vel bekommet.
(Drikker igien.)

Ibad (tager Flasken fra ham).

Din Eftergivenhed gaaer altfor vidt,
Du offrer dig for det gemene Bedste,
Og der maa sættes Skranker for din Høimod.
(Spiser og drikker.)
Fortæl mig noget! Lad din Vid og Klogt
Her bøde paa en Tafselmusikant.
Saa gielder jeg for slig en Nittengryn?
Man kiender sig ei selv; man hører sielden
Det rene Sandhedssprog. Fortæl, Herr Vært!
Det er idag min Bods og Bedringsfest.
Frisk Mod! Forhold mig alle mine Laster!
Det ei forstyrre skal min Appetit.

Værten.

Mig synes, den er ikke dog saa gal.

Ibad.

Særdeles god! Jeg siger: Folkesnak
Skal ei forstyrre mig min Appetit.

Værten.

Hvad bryder du dig vel om Folkesnak?
Du har, hvad du kan trodse Sladdren med:
Det rene Væsen.

Ibad.

Au, der vælted jeg
Saltkarret.

Værten.

Strax jeg henter dig et andet.

(I det Værten gaaer ind, vinker Ibad ad Syahuk, som sætter sig i hans Sted. Ibad smutter bag Cypressen. Værten kommer med Salt.)

Syahuk

(spisende, i en rolig, ligegyldig Tone).

Nu da, hvad siger man om mig, Herr Vært?

Værten.

Man siger, at du er en gierrig Hund;
(Tilgiv! det er ei mine Ord, men Byens)
At du er ubarmhiertig mod din Kone,
Og prygler hende; skiøndt den skakkels Tosse
Forgabet har sig i dit sære Fiæs,
Og bragt dig alle sine mange Penge.
At ei du har en Skilling for en Fattig,
Men Skiældsord, Vrantenhed til hele Verden.
At du dig drikker fuld — det siger man!

Syahuk.

O Verden! hvad du kiender lidt til Folk.
Jeg nægter ikke, jeg har mine Feil,
Og drikker mig vel med en Ruus iblandt;
Men alt det andet — det er lutter Løgn,
Derpaa jeg giør min Eed, naar det skal være.

Værten.

Hvis alt det Andet kun er Løgn, min Herre,
Har du i mine Øine ingen Feil.
Jeg kan ei kalde „Drikken godt" en Feil,
Saa var jeg daarlig Vært.

Syahuk.

Du taler efter
Mit Hierte. Seer du? Dunken er alt tom!

Værten (afsides).

Han har da en forbandet Appetit.
Den Kieltring spiser mig idag for To;
Men han skal og betale mig for Fire.
(Høit:)
Det glæder mig at see, hvor godt det smager.
Du giør de unge Reisende tilskamme,
Som søge hid, naar de har giennempløiet
Den nøgne Ørk. Du gaaer kun fra dit Hiem
Til Khanen, for at smøge din Tobak,
Men du beskiæmmer disse flygtige Knægte.

(I det Værten vender sig, smutter Syahuk bag Cypressen og Ibad sætter sig igien.)

Ibad (tager nogle Frugter).

Hvad siger man om mine Brødre, Vært?

Værten.

Hvad siger du?

Ibad.

Jeg spørger: Hvad man siger
Om mine Brødre?

Værten.

Brødre? du har ingen.

Ibad.

Hvad? ingen Brødre.

Værten.

Jo, du havde to,
Men de er døde.

Ibad.

Hvoraf veed jeg det?

Værten.

Du har jo broderligt begravet dem.

Shahuk.

Har jeg begravet dem? (Staaer op.) Gud være med dem!
Og ligesaa med dig. Nu Tak for Mad!
Betalingen —

Værten.

Ak tael dog ei om sligt!
Gid du mig skyldte hundred Gange mere.

Ibad.

Saa blev du reent en Prakker.

Værten (sagte).

O den Rækel!
Bestandig lyver han sig fattig, skiøndt
Man veed, han eier Guld som Sand. (Høit:) Babekan,
Nu Allah være med dig!

Ibad.

Tak for Mad!

Værten.

Selv Tak! (Gaaer.)

Syahuk

(raaber efter ham fra Cypressen).

Nu Tak for Mad!

Værten (vender sig og bukker).

Slet ingen Aarsag!

(Sagte i det han gaaer:)

Saa høflig har endnu han aldrig været.

(Ibad og Syahuk gaae hinanden imøde og see betænkeligt paa hinanden.)

Syahuk.

Et Ugleskrig os fælt i Øret lød.

Ibad.

Men over os det dog ei Staven brød.

Syahuk.

Ifald Babekan os ei kiende vil?

Ibad (griber hans Haand).

Saa høre dog vi to hinanden til.

Syahuk.

Ifald hans fulde Børs for os er tom —

Ibad.

Vi nøies atter med vor Fattigdom.

Syahuk.

Ja — lad ham være vranten, tvær og mørk!
Han slipper aldrig af en nøgen Ørk.

For os dog skygger Palmen, os til Held
Sødt flyder mangt et eensomt Kildevæld.
Har vi os kiæmpet giennem Dagens Sand,
Da dækker Roisomhed ved Bækkens Rand.
Vort Haandværk nærer os; thi Sværd og Kniv
Behøver Mennesket til Død og Liv.
Den stærke Hammer, som giør haarden Staal,
Skal hamre Utaalmodighed til Taal.
Friskt Mod, min Ven! I Klinten voxer Korn,
Og Rosen findes paa den skarpe Torn.
Vor Munterhed for Guld ei sættes til;
Men først vi dog tilsammen prøve vil,
Om Broderhiertet Broderhiertet skyer.

Ibad.

Ha lystig, Broder! til vort Eventyr!

(De gaae.)

Værelse hos Babekan.

Lira. Salle.

Salle.

Men Lira sig, hvor kan du dog udholde
Det Gnav, det Skiænd? Er det en Mand for dig?

Lira.

De andre Mænd er vist ei meget bedre.
Det alt er Hip som Hap!

Salle.

Steds misfornøiet!

Lira.

Det er han rigtignok.

Salle.

Bestiller intet!

Lira.

Hvad skulde han bestille? Smedde Knive?
Saa blev i Huset der langt mere Stoi,
Og han langt mere smudsig end han er.
Og saa faldt ogsaa Røgen ham for Brystet.

Salle.

Saa gik dog Tiden.

Lira.

Og hvad kunde det
Vel more mig, at han sad i sit Værksted
Og prated der med Svendene? Nu snakker
Han dog med mig.

Salle.

Han skielder altid opbragt.

Lira.

Saa muler han dog ikke ligegyldig.

Salle.

Du holder af ham, troer jeg?

Lira.

Havde jeg
Vel ellers taget ham?

Salle.

Hvad er det da,
Hvori du har forgabet dig? Min Tro,
Jeg seer ei mindste Smule deiligt paa ham.

Lira.

Desbedre! Det er ikke just saa deiligt,
At andre Koner finde vore Mænd
For deilige.

Salle.

Men du? Jeg ønskte dog
At vide, hvad du er forelsket i.

Lira.

Du snakker som en Gaas! Kan nogen sige,
Hvori man er forelsket? Kierligheden
Bestaaer just i, at man slet ikke veed det.

Salle.

Og elskes du igien?

Lira.

Det troer jeg sikkert.

Salle.

Hvorfor?

Lira.

Fordi han prygler mig.

Salle.

Et skiønt
Beviis paa Kierlighed! Hvi faaer du Hug?
Har du fortient hans Prygl?

Lira.

Nei, Gud skee Lov.

Salle.

Du takker Gud?

Lira.

At det er ufortient?

Naturligviis! Troer du, det var en Trøst,
Ifald jeg virkelig fortiente Prygl?

Salle.

Nei — det juſt ikke. — Jeg maa ſige, jeg
Beundrer din Taalmodighed; dog gaaer
Den næſten mig for vidt.

Lira.

En Kones Taalmod
Kan aldrig gaae for vidt, der er ei meer,
End Manden fuldeligt hver Dag behøver.

Salle.

Og troer du, alle Mænd er ſom Babekan?

Lira.

O nei! de fleſte Mænd er meget værre.

Salle.

Langt ſmukkere.

Lira.

Endeel er ſtyggere.

Salle.

Langt yngre!

Lira.

Jeg forlanger ingen Laps
Til Ægtemand. Endeel er meget ældre.

Salle.

Ei, ei! du er jo ret lykſalig med ham.

Lira.

Gior det dig ondt? Du vilde gierne have
Medlidenhed med mig, og harmes nu,
Fordi jeg ingen Medynk trænger til.

Salle (hidsig).

Det er Enfoldighed, du Taabenakke!
Du kan ei see, hvad hele Verden seer.
Han er en Drukkenbolt, en Dsgenigt,
En Skiendegiest, en gierrig Nittengryn!
Han lever af dit Gods, og nægter dig
Enhver Fornsielse.

Lira (ogsaa hæftig).

Det er ei sandt!
Jeg er fornsiet med ham, som han er.
Hvad rager dig vel min Fornsielse?
Gaa du kun hiem til din udvalgte Mand!
Som pynter sig, som skiender ikke paa dig,
Er sød og venlig; — men som holder Friller,
Og deler Hiertet daglig med en Anden.
Min Mand er tro! Der har du Hemmeligheden!
Og denne Egenskab opveier langt,
I mine Dine, alle andre Dyder.

Salle.

Ja han er tro, fordi der ingen er,
Som ønsker at forføre ham.

Lira.

En Riig
Steds finder Qvinder nok, der lokke ham.

Salle.

Og hvoraf veed du da, han lokkes ei?

Lira.

Jeg har Spioner ude, overalt,
Men ingen har opdaget mig det Mindste.

Salle.

Nu da, saa gratulerer jeg, og ønsker

Fremdeles Held og Fryd og tørre Hug,
Som kan beviſe dig den bedſte Dyd!

Lira.

Farvel! Og hvis du intet andet vil,
End ſætte Splid imellem Ægtefolk,
Da ſaae jeg helſt, det blev den ſidſtegang
At du bevidned mig Medlidenheden.
Der er min Mand!

Salle.

Gud fri os fra det Gnav!

(Hun løber bort.)

Babekan (kommer).

(Vranten og tvær:)

Hvad vil den Qvinde her? Hun render for mig,
Samvittigheden ſlaaer! Hvad vil hun her,
Den Koblerſke? Jeg kan ei lide hende.

Lira.

Jeg heller ikke meer; og derfor viſte
Jeg hende Døren.

Babekan.

Ha, du falſke Blakke!
Du viſte hende Døren! Er hun ikke
Maaſkee din Siæls Fortrolige?

Lira.

Det var hun
I gamle Dage, men ei meer.

Babekan.

Imorgen
Er hun her dog igien.

Lira.

Hvis hun fortryder
Uartigheden.

Babekan.

Var hun saa uartig?
Hvad har hun sagt?

Lira.

Lad det nu være godt!
Det kommer ingen ved.

Babekan.

Ei heller mig?
Nu vil jeg vide strax, hvad hun har sagt.

Lira.

Undskyld! Jeg kan ei sige det.

Babekan.

Det skal du!

Lira.

Jeg gior det ei!

Babekan (slaaer hende).

Hvad? Vil du strax bekiende?

Lira.

Hun kaldte dig en Skiendegiest, en Dranker,
En Dogenigt, en gierrig Nittengryn.

Babekan.

Har jeg seet Mage! Uforskammede,
Det vover du at sige mig igien?

Lira.

Du prygler mig jo til det.

Babekan.

Det er sandt!
Saa faaer det være da for dennegang. —
Hvor skal du hen? Hvad vil du med dit Slør?

Lira.

Jeg gaaer i Bad.

Babekan.

I Bad! og altid Bad!
Mig synes, der kan være vasket nok!
Men ei al Verdsens Vand og skarpe Lud
Kan tvætte Synden af en listig Qvinde.
Ifald ei disse Bade var — min Sandt, —
Da saae det daarligt ud med Eders Ænker.
Hvad Børs for Kiøbmænd er, er Bad for Qvinder.
Der skiule sig de fremmede Galaner
Bag Pillerne, bestikke Bademanden,
Og titte skiult igiennem Spræklerne.
Paa Gaden glider Sløret let tilside,
Saa staaer han der med Haanden fuld af Blomster,
Og byder hende strax en Urtekost.
Man siger, det betyder Kierlighed,
Bønhørelse, ja selve Sted og Time
Til Sammenkomst. Fordømmelige Urter!
Men jeg forstaaer ei disse Hieroglypher.
Saameget veed jeg, at jeg hader Blomster;
Thi Negliken giør mig mit Hoved broget;
Og Rosen giør mig rød i Hovedet
Som en Kalkun, saasnart jeg bare seer den.

Lira.

Min lille Mand, vær ikke længer vred!
Jeg kommer strax igien.

Babekan.

Og al den Pynt!
Hvortil den Pynt? Hvem pynter du dig for?

Lira.

For dig!

Babekan.

For mig? Saa lad det heller være.
Jeg hader Pragt, den er til ingen Nytte,
Den koster Penge, lokker Betlere.
Man Folk indbilde maa, man selv er fattig,
Hvis man vil have Ro.

Lira.

Du har jo Ro.
Der vover ingen meer at bede dig
Om mindste Hvid. Vær du kun rolig selv.

Babekan.

Lær du mig ikke, hvordan jeg skal være.

Lira.

Giv mig et Kys!

Babekan.

Du fik jo eet imorges.

Lira.

Hielp Allah! er du karrig selv paa Kys?

Babekan (kysser hende).

Velan! — Men jeg vil have det igien,
Det siger jeg dig! Ikke just fordi
Jeg er saa hungrig efter dine Kys;
Men gammel Vane bider altid bedst,
Og hvad jeg laaner Folk, maae de betale.

Lira (smilende).

Vel! Du skal faae det, naar jeg kommer hiem!

(Gaaer.)

Babekan (alene, lidt formildet).

Jeg troer, det er en ganske ærlig Siæl;
Men veed det ikke vist; og vidste jeg det,
Saa maatte jeg dog lade, som om jeg
Slet ikke vidste det. Veed Koner først
Man holder af dem, er der ingen Redning.
Man steds maa holde dem i stramme Tømme;
Thi det er halve Børn. Den Haand, som straffer,
Den kysse de; men bide den, som klapper.

(Sukker.)

Hvad hendes Ødslen koster mig om Aaret,
For Musselin, for Shawler, Turbanfiær.
Jeg troer, jeg havde aldrig givtet mig,
Hvis det jeg havde vidst. — Hvad snakker jeg,
Det er jo hendes Penge. Men hvad hielper
Det mig, naar hun forøder dem igien?
Jeg blev saa glad, da vi fik ingen Børn;
Men hun har Børn fuldtop, den Taabenakke!
Smaae Hundehvalpe, som hun lærer Kunster.
En Skole har hun ogsaa rettet op,
Med Papegøier, Stærer, Kakaduer,
Og underviser dem i Modersmaalet.
Det giorde mig dog ondt forleden, da
Jeg dreied Halsen om paa Poppedrengen,
Fordi han kaldte mig en gierrig Hund.
Det havde den fordømte Salle lært ham.
Jeg kunde solgt ham med en stor Profit
Til Storviziren, thi han holder meget
Af alle Dyr, som snakker efter Munden.
Hvem banker der? Kom ind! Hvad godt, min Ven?

Ibrahim (kommer).

(Afsides:) Ha, hvilken Lighed, (høit:) Allah signe dig,
Min gode Herre! Træffer jeg ei her
Den vidtberømte, herlige Babekan?

Babekan.

Babekan er mit Navn! Men Gud skee Lov,
Jeg er ei vidtberømt, og ikke herlig.
Kun er jeg Herren i min egen Stue.
(Sagte:)
En Tigger, udentvivl; han er saa høflig.

Ibrahim.

Jeg veed ei, om maaskee jeg har den Ære,
At være kiendt af dig?

Babekan.

Den Ære har
Du ei, min Ven, og har du ingen anden,
Saa har du ingen.

Ibrahim.

Jeg udleier Telte,
Kameler; jeg bespiser Karavaner,
Som gaae til Mekka.

Babekan.

Jeg skal ikke reise!
Jeg har betalt en anden Pillegrim,
Som beder for mig ved den hellige Grav.
Jeg trænger ei til Telt, ei til Kameler;
Og tarveligt bespiser jeg mig selv.

Ibrahim.

Viis mig ei Døren, værdige Babekan!
Jeg bringer Hilsen dig fra dine Brødre.

Babekan.

Hvad Brødre? Har jeg Brødre? De er døde.

Ibrahim.

Det er de rigtig nok. Jeg var tilstede,
Da man begraved dem.

Babekan (med lettet Hierte).

Aa Herre Gud!
Saa har dog Rygtet ikke løiet for mig.
Hvorledes stod det sig med deres Sager?
De var vel fattige?

Ibrahim.

Naar man er død,
Behøves intet meer.

Babekan.

Det gior mig ondt,
At først jeg hører noget om dem nu;
Jeg havde gierne hiulpet dem. Nu kommer
Min Hielp for silde.

Ibrahim.

Hvis de leved end,
Kom den dog uden Nytte; thi de trængte
Saalidt, Babekan, til din Tieneste,
Som du til deres.

Babekan.

Havde de Formue?

Ibrahim
(nikker betydningsfuldt).

Og de har indsat dig til Hovedarving
Af Alt, hvad de har efterladt.

Babekan
(briſter i Graad).

O, Allah
Velſigne dem, de fromme Siæle, — Ei
For Pengene, — Forſtaae mig ret, — men for
Den Eftertanke, den Opmærkſomhed.
Ja, det var ægte Perler, kiere Ven!
Det var to ærlige, trofaſte Drenge.
Jeg var ei værd at løſe deres Skoe;
Thi de har reddet mig med egen Fare
Fra Galgen, hvor jeg ſkulde været hængt.
Hvor ſtor er Arven?

Ibrahim.

Hundredtuſinde
Guldſtykker.

Babekan.

Jeg kan ikke ſige dig,
Hvor du bedrøver mig med denne Nyhed.

Ibrahim.

Det kan jeg tænke, og du kiøbte gierne
Viſt deres Liv igien for dette Guld.

Babekan.

Tvivl ei derom, man ſkiønner paa det Gode
Først, naar man miſter det.

Ibrahim.

Saa tilgiv mig
Den lille Skræk og denne korte Sorg,
Der ſnelt forvandler ſig til varig Glæde.
Med ſorte Dug bandt jeg dig kun for Øiet,
Som Børn, der ledes til et Gavebord,
Beſat med Kierter; Mørket ſkulde kun

Dig tiene til en Folie for Glandsen.
Giv Slip paa Tanken om det døde Guld!
Og levende du har de kiere Brødre,
Kan afbetale dem alt hvad du skylder.
Saa faaer vel ogsaa jeg min Fragt betalt.

(Han henter Ibad og Syahuk.)

Jeg gaaer, for ei med Ubeskedenhed
Et kierligt Broderoptrin at forstyrre.

(Gaaer.)

Babekan (vranten).

Snart død, snart levende! Han pumper Een
Jo Blodet op i Hovedet, og dybt
I Benene, som Vandet i en Post.

Syahuk.

Tvivl ikke, kiere Broder, om vi leve.

Babekan (kold).

Nu, det fornøier mig; men hvorfor lyver
Han Eder døde først?

Ibad.

Bliv ikke vred!
Han mener os det ærligt. Glem nu sligt!
Og favn igien som Broder dine Brødre.

Babekan.

Nu da, i Allahs Navn! Det glæder mig
At see Jer frisk' og vel. (Omfavner dem koldt.)

Ibad
(efter et lidet Ophold).

Du seer, vi har
Ei stort forandret os.

Babekan (halvsagte).

Nei, nei! Gud bedre!

Shahuk.

Mig synes ogsaa, du er end den Gamle!
Jeg troede, du var bleven federe.

Babekan.

Nei, det er Skiebnens urandsagelige
Beslutning: Samme Længde, samme Drøide,
Og een Kaliber for os alle tre.
Det Held, som følger andre Mennesker,
At man kan skille strax dem fra hinanden,
Det kiende vi ei til.

Shahuk.

Nu, desto bedre.
Lad os forplante denne Broderlighed
Fra Legemet til Siælen.

Babekan (utaalmodig).

Nei, min Broder!
Det er urimeligt og unaturligt!
Naturen lagde Selvopholdelsesdriften
I Mennesket, og man er ingenting,
Naar ei engang endnu man er sig selv.

Ibad.

Du er da misfornøiet med vort Komme?

Babekan.

O nei! slet ikke, for et kort Besøg;
Men I maae strax forlade mig igien;
Thi slig en Lighed gaaer ei an i Bagdad,
Hvor ellers man har nok at glose over.
Som Drenge gik det an til Nød og Neppe,
Og selv som Dreng var jeg jo nødt at straffe
Den Uforskammede med Kampestenen.
Men her — som Mænd — her maa Personligheden

Udklækkes, og en bosat Skatteborger,
En Ægtemand, maa være Egoist,
Maa kunne skilles klart og tydeligt
Fra hver en Anden; ellers vilde deraf
Uordner flyde, Misforstaaelser,
Som trued Stat og Liv med Undergang.

Ibad.

Vi samles efter fælles Overeenskomst.
Du har dog ikke glemt den Eed vi svor,
At dele vor Formue med hinanden
Om nogle Aar, hvis Lykken skulde smile
Til een iblandt os? Vi har stræbt forgieves
At banke den til Essen med vor Hammer,
At gribe den i Farten med vor Tang.
Men du forstod det bedre. Nu velan!
Ei skamme vi os ved at minde dig
Om Løftet, thi vi føle, hvilken Glæde
Det vilde været os, hvis vi var rige,
At kunne dele broderligt med dig.

Babekan (forlegen).

Det er umuligt! Hør mig, kiere Brødre!
Det giør mig ondt for Jer, at I er reist
Saa langt forgieves. Eden mindes jeg.

Syahuk.

Vi svore den i Maanskin ved en Kilde,
I Palmelyet, mens Prophetens Maane
Sig speilte blank i Sølverbækkens Vover.
I Vandet dypped vore Fingre vi,
Hvor Maanen straalte, væded Bryst og Ansigt,
Og raabte Eden høit tre Gange hen
Mod Mekka, mod Medina. —

Babekan
(falder ham i Talen).

Ganske rigtig!
At dele broderligt — vor Eiendom!
(venlig:)
Men denne Rigdom, jeg besthrer her,
Er ikke min; det er min Kones Penge;
Og jeg behandler dem kun som Forvalter,
Som Regnskabsfører. Hvis ved egen Flid,
Ved egen Daad jeg havde samlet Grunker,
Da var det Pligt at dele dem med Jer;
Men nu — Gud bedre! (hemmelighedsfuld:) Nu — som
Brødre kan
Vi tale jo oprigtigt med hverandre.
Jeg staaer aldeles under Tøffelhælen,
Min Hustru er en arrig Rappenskralde;
Og jeg vil ikke raade Jer at komme
For hendes Øine. Altsaa — lever vel!
Jeg skal betale Reisen hid og did —
(Det banker.)
See saa! der kommer nogen! Gaaer tilside!
Man maa ei see os alle Tre paa eengang,
Saa bliver jeg til Spot for hele Byen.
(Han lukker dem ind i et Sideværelse.)

Værten fra Forstaden (kommer).

Babekan (afsides).

Hvad vil nu den kiedsommelige Karl?
Den Prakker! han vil sikkert laane Penge,
Og derfor holder jeg mig altid fra ham,
Endskiøndt han boer ret smukt, der uden Porten,
Og laver skiønne Sager, til Forfriskning.
Desuden er han tunghør, og man altid
Maa skraale til ham, hvad han skal forstaae.

Værten.

God Dag, du værdige, du vise Mand!
Jeg kommer for at takke dig for sidst.

Babekan.

Du har mig ingenting at takke for.

Værten.

Jeg troede næsten, du var blevet stødt,
Og havde reent i Hidsighed forsvoret
At sætte Foden i mit Huus.

Babekan.

O nei!
Jeg kommer, naar mig lyster.

Værten.

Hvad behager?

Babekan.

Jeg siger, at jeg kommer, naar mig lyster,
Naar jeg behøver det.

Værten.

Ja, for det første
Behøver du vel sagtens intet meer.

Babekan.

Misund mig ikke hvad jeg fik!

Værten.

Bevares!
Jeg ønsker dig fremdeles Appetit.

Babekan.

Jeg takker!

Værten.

Hvordan ſmagte Agerhønen?

Babekan.

Hvad Agerhøne.

Værten.

Hvordan ſmagte Vinen?

Babekan.

Beſkylder du mig for at drikke Viin?
Kan du beviſe, har du Vidner paa det?

Værten (leer).

Nei, du forſigtige, du kloge Mand!
Du veed nok hvad du giør! Du pimper kun
I Smug. Vær du kun rolig, kiere Herre!
Jeg ſkal ei røbe dig.

Babekan (vred).

Der intet er
At røbe!

Værten.

Det forſtaaer ſig! Men der er
Dog noget at betale.

Babekan.

Hvad jeg nyder,
Betaler jeg.

Værten.

Det veed jeg. Tro dog ei
Jeg kommer for at mane dig!

Babekan.

Hvad mane?
Man maner Fanden!

Værten.

Fanden? hvad har han
Vel her at gisre? Kald dog ei paa ham.
Men — for at komme paa en anden Gienstand,
Du kunde gisre mig en Tieneste,
Ifald du vilde.

Babekan.

Jeg ei tiener Folk
Med nogenting! Det veed du eengang.

Værten.

Ja!
Det veed jeg, du er en tienstagtig Mand.
Een Villighed er jo den anden værd.
Man kan et Øieblik undvære Penge!
Om det var dig idag, saa trængte du
Jo til en Timestids Kredit; mig gaaer
Det ikke bedre. Mine Slaver skal
Paa Torvet efter Høns og Havefrugter.
Laan mig, Babekan, paa en Uges Tid
Kun tredive Zechiner!

Babekan.

Jeg vil laane
Dig heede Helvede.

Værten.

Jeg takker dig!

Babekan.

Hvorfor?

Værten.

Jo, for de hele Elleve.

Babekan.

Slet intet faaer du.

Værten.

Saa betal mig da
Min Regning idetmindste! To Zechiner.

Babekan.

Hvad, Uforskammede? Jeg skylder dig?

Værten.

For Frokost: Frugter, Agerhøns og Viin.

Babekan.

For Frokost? Har jeg faaet Frokost af dig?

Værten.

Og den som god var.

Babekan.

Naar?

Værten.

I Formiddags.

Babekan.

Det gaaer for vidt! Bort! Pak dig af mit Huus.
Du Drukkenbolt! Kom du igien og lyv!

Værten.

Hvordan? Udskielder du mig for en Tyv?
Hvor jeg seer Mage til slig Ubluhed?
Han fylder sig med Agerhøns og Viin
Hos mig, mig arme Mand! Og siden nægter
Han mig Betalingen, naar han har spiist
For to, ja om jeg sagde selv for fire.

(Griber ham opbragt i Brystet.)

Vil du betale mig min Regning strax,
Du gierrige Diævel? Skielder du mig ud
Og tyvter mig? Jeg skal trasakke dig.

Babekan.

Jeg har ei thvtet dig. Gevalt! Gevalt!
O lad mig være!

Værten (prygler).

Vil du nægte nu,
At du har faaet Frokost?

Babekan.

Ak, jeg nægter
Slet intet! Du har givet mig mit Livsbrød.
Hielp! Hielp! Her er en Gal fra Daarekiſten,
Som overfalder mig.

Værten (prygler fort).

Ja ſkrig du kun!
Jeg længe har tiltænkt dig den Dragt Prygl,
Thi du har ofte drillet mig, din Kieltring!
Men nu er Galden kommen mig i Kaag,
Og nu ſkal Jernet hamres før det kiøles.
Og var der tre ſom du —

(I det ſamme gaaer Døren op, Ibad og Syahuk komme ind.)

Værten
(ſlipper ham forfærdet).

Nu er han tre!
Hielp Allah! det er jo en Hexemeſter,
Der giør ſig til ſaamange ſom han vil.
Men bi du! Der er Ret og Dom i Landet.

(Han løber bort.)

Babekan.

Almægtige Prophet! hvad vil det ſige?
Viin! Agerhøns! Skieldsord og Næſeſtyver!
Er Karlen gal?

Shahuk.

Min kiere Broder! Lad
Mig kortelig dig løse denne Gaade.
Vi kom imorges faſtende til Bagdad;
Den gode Ibrahim gav os Kredit
For hvad vi havde nydt; men intet meer.
Derude boede juſt en Vært, hvis Bod
Stod aaben, ſmukt i Palmetræets Skygge.
Os dufted Dampen fra hans Kiøkkenvindve
Langt meer behageligt end Haugens Roſer.
Vi tænkte nok, han kiendte dig; vi troede
Maaſkee til Nød at kunne gaae for dig;
Han mærked ingen Forſkiel, og vi ſpiſte
Vor Frokoſt, kiere Broder, paa din Regning.

Babekan
(ſlaaer Hænderne ſammen over Hovedet).

Der ſeer man, hvortil denne Lighed fører.
Vi maae nødvendig ſkilles ad igien.
Hver Mand har nok at feie for ſin Dør,
Og jeg, min Tro, jeg feier ei for tre.
Skal jeg mig lade banke brun og blaa,
Med tørre Munde, naar I ſpiſe for mig?
Skal jeg ſom Skyldner og ſom Cautioniſt
Betale Gield for to, ſom ei er min?
Skal jeg, ſom anſees for en ærbar Borger,
I Fængſel, naar I øve Drengeſtreger?
Gud veed, hvad I kan falde paa! Ifald
I kom til Lira, gav Jer ud for mig —
Ha, ved Prophetens Skieg, en artig Spas!
Ifald I ſtial — og Eders ſidſte Daad
Var ikke ſaare langt fra Tyveri, —
Skal jeg for Eders Skyld da tampes, hænges?
Nei, ellers mange Tak! Jeg proteſterer!
Man Broderſkabet drive kan for vidt.

Afsted med Jer! Forlader strax mit Huus!
Der har I fem Zechiner hver til Reisen!
I skal endnu faae hver en Klædning af mig;
Endskiøndt jeg derved kun befordrer meer
Den ulykksalige Lighed; thi jeg lader
Mig altid sye min Kaftan og min Turban
Af eet og samme Tøi. Saa bort med Jer!
Og aldrig meer for mine Øine!

Syahuk (med Foragt).

Elendige! Vi takke dig! Du river
Os Bindet løs fra Øiet, og vi see
En ussel Træl, hvor før vi saae en Broder.
Den Eed, du svor, har troløs du forglemt.
Thi sæt, du tør ei dele din Formue,
Tør du ei heller vise dine Brødre
Den Giestfrihed, som selve Røveren
I Ørken viser fremmed Mand? Har du
Ei Raad til at husvale dem, som redded
Dit usle Liv, med nogle Dages Herberg?
Og gaaer din Uforskammenhed saa vidt,
At en uskyldig Spøg du stempler med
Forbrydelsernes fæle Brændemærke?
Er du haardhiertet nok, til os at jage
Fra egen Tærskel i en nøgen Ørk,
Hvor snart, med meer Medlidenhed end din,
Det tørre Sand vil hvirvle Graven os,
Og skiule vore trætte Been for Solen?

Ibad.

Fy, Syahuk! Hvo vilde være rørt,
Nedslaaet, fortvivlet, i den Stympers Nærhed?
See, hvor han staaer og gloer med dumme Øine,
Begriber ei et Ord, hvad du har sagt.

Friſk Mod, min Broder! Tab dog ikke Haabet!
Lad denne Midas bide paa ſit Guld,
Til ſelv han bliver Malm! Han er det alt.
Vi flyve raſk paa Munterhedens Vinge
Igiennem Ørken, ſom paa Fuglen Rok,
Og Lykken ſvigter ei de muntre Svende!

(De gaae.)

Anden Akt.

Babekans Hauge.

Lira. Salle.

Salle.

Saa kan jeg nu forlade mig derpaa,
Du har tilgivet mig?

Lira.

Af ganske Hierte!
Det var jo slet af mig, at bære Nag
Til en Veninde, som tilstaaer sin Feil
Og lover Bedring.

Salle.

Lira! kiere Lira!
Du er saa god, saa rolig, saa tilfreds;
Du flyder, som en giennemsigtig Bæk,
Hen over Mudd'ret af din slette Tilstand,
Og det var Synd imod dig, Lira!
At røre Grunden op og mørkne Bølgen.

Lira (leer).

Saa gisr da intet Mudder — for at blive
Ved Lignelsen; — og du skal altid finde
I mig din Barndoms kierlige Veninde.

(Omfavner hende.)

Salle.

Babekan vil jo ikke see mig meer.

Lira.

Det har han sagt saa tidt, og finder sig
Dog daglig i at see dig.

Salle.

Han er mig
Maaskee forbunden, naar han stundom seer mig,
Fordi han faaer et Paaskud til at skiende.

Lira.

Maaskee.

Salle.

Men sig mig nu oprigtig, Lira! —
Jeg spørger ei, for at belære dig;
Nei, nei, belær du mig, og sig mig venligt,
Hvad elsker du hos ham? Hvordan kan du
Fordrage ham? Thi, om jeg skulde døe,
Begriber jeg det ei, og veed det ei.

Lira.

Han elsker, næst sig selv, dog Lira meest.
Hans Gierrighed er eengang nu en Sygdom,
Som ikke kan helbredes; med en Syg
Den Sunde have maa Medlidenhed.
Hans Vrantenhed er kun en hæslig Vane.
Jeg veed det eengang: han skal skiende paa mig,

Og savner næsten Noget, naar han tier.
Det er, som Folk, der boe i Nærhed hos
En Kobbersmed: i Førstningen forstyrrer
Den evige Skralden; men om fiorten Dage
Den høres ikke meer. Man morer sig
I Haugen ved et Vandfald, ved en Bæk,
Og Digterne beskrive denne Susen,
Som noget Yndigt og Behageligt.
Babekan støier som et Mollehiul
Vel uafladeligt, men driver Værket.
Jeg ønsker intet, som han ikke nægter
Med megen Larm, og som jeg ikke faaer.
Han siger mig hvert Klokkeslet paa Dagen,
At han er Husets Herre; godt, jeg tier
Beskedent, ydmygt — og er Herskerinde.
Kan nogen ønske sig en bedre Mand.

Salle.

Hans Ansigt er dog saa besynderligt.

Lira.

Og derfor mig just saa særdeles kiert!
Jeg har forgabet mig i dette Ansigt,
Og skulde have ondt maaskee, at finde
Paa hele Jorden eet, som lignte det.

Salle.

Det troer jeg ogsaa. (Sagte:) Det var ikke godt,
At der var fleer af den Slags.

Ibad

(kommer i een af Babekans Klædninger, og med en Turban, som har tilhørt ham. Han bliver staaende i Baggrunden, og gior en Haandbevægelse mod Salle, at hun skal gaae).

Lira! jeg
Vil tale med dig ene.

Salle (sagte).

Ha, der har vi
Det Ansigt, som ei findes Mage til!
(Høit:)
Jeg gaaer paa Øieblikket.

(Hun gaaer.)

Lira
(forlegen, med nedslagne Øine).

Kiere Mand!
Tilgiv! — Du havde rigtignok forbudt —

Ibad
(med forstilt Stemme).

Ei meer om det! — En Sag af Vigtighed,
En fordeelagtig Handel kaldte mig
For Øieblikket hiem, at hente Penge.

Lira.

Godt! jeg har Nøglerne til Pengeskrinet.
At sige, til det mindste.

Ibad.

Ganske rigtig!
Jeg ei betroer dig Nøglen til det store.
Hvor meget er der i det lille Skrin?

Lira.

To hundrede Zechiner.

Ibad.

Hent mig dem!

Lira.

Strax, kiere Mand! (Gaaer.)

Ibad (alene).

Det gaaer fortræffeligt,
Hun skiller Ibad ikke fra Babekan.

Lira.

(kommer igien med to Pengepunge).

Her er Zechinerne.

(Han tager dem but.)

Lira.

(Kierlig:)

Men er du vred,
Fordi jeg har tilgivet stakkels Salle?

Ibad.

Den Høne skal jeg siden plukke med dig.

Lira.

O kom, og giv et Kys mig til Beviis
Paa din Forsonlighed.

Ibad.

Det skal du faae!

(Kysser hende.)

Shahuk

(styrter ind, ligeledes i Babekans Klæder og med hans Turban).

Forræder! Kysser du min Ægtehustru?
Forbryderske! Jeg strax vil skilles fra dig.

Lira

(er nær ved at falde i Afmagt).

O, Muhammed!

Ibad.

Hvad vover han, den Giøgler,
Den uforskammede forklædte Karl?
Vil han berøve mig min lille Lira?
Nei, hun er min; kun min, og ingen Andens.

(Han trækker hende til en Side.)

Shahuk.

Nei, hun er min, og hun skal blive min.

(Han trækker hende til den anden Side.)

Lira
(vrider sine Hænder).

Jeg Ulykſalige!

Ibad
(ſlipper hende).

Lad hende dømme
Imellem os! Siig, elſkelige Lira!
Eſt du ei min?

Shahuk (ligeſaa).

Eſt du ei min, min Engel?

Lira.

Nei, ingen, ingen af Jer er Babekan.
To Troldmænd er I! Kan I end Jer lyve
Hans Anſigt til, I har dog ei hans Røſt.

Ibad
(med naturlig Stemme).

Den kunde vi maaſkee dog efterligne.
Og hvis vi vare komne Mand for Mand,
Hvem veed? Du gav mig alt det Guld, du har,
Jeg fik et Kys — og kunde faaet fleer.

Lira.

Almægtige Gud! hvor kan en ſtakkels Kone
Bevare ſig imod en ſaadan Lighed?

Ibad.

Der har du Pengene tilbage, Lira!
Tak alt for Laan! og tilgiv denne Spøg.

(Flyer hende Pungene.)

Shahuk.

Den har en vigtig, en alvorlig Grund;
Der ſkal beviſe dig den Afſtand, Lira,

Der er imellem: hvad vi kunde tage,
Og vor beskedne Fordring.

Lira.

Ha, hvem er I?
Saaledes ligne Brødre kun hinanden.

Shahuk.

Har aldrig før Babekan dig fortalt
Om sine Brødre?

Lira.

Jo, det har han tidt;
Men han har altid sagt, de vare døde.

Ibad.

Saa har han altsaa løiet Livet af os,
Til Tak, fordi vi redded ham hans Liv.
Veed du vort Eventyr, hvordan det gik
Os i Damask, for denne Ligheds Skyld?

Lira.

Hvordan han slog en Dreng ihiel med Stenen?

Shahuk.

Nu, naar du dette veed, saa veed du ogsaa:
Vi er disse Brødre. Sligt et Syn
Sig viser ikkun eengang; thi Naturen,
Riig paa Forskiellighed, er arm paa Lighed,
Og vinder neppe slig en Terne meer,
I Mulighedens store Lykkespil.

Lira.

Jeg tvivler ikke om, I er hans Brødre.

Shahuk.

Vi er hans Brødre, Lira, ganske vist!
Men han er ei vor Broder. Lykken er

Et Fruentimmer, som du selv, med Luner.
Ham har hun overvældet med sin Rigdom,
Os har hun nedstødt i Elendighed.

Ibad.

Paa ingen Maade! Hun har ei berøvet
Os Arm og Hænder, Hoved eller Hierte;
Men kun for Øieblikket nogle Penge,
Som rigtignok vi trænge til.

Lira.

Har I
Ei seet min Mand?

Ibad.

Jo! Han har viist os Døren.

Lira.

Den sære Mand! det var ei rigtig handlet.
Hvad har han da imod Jer?

Ibad.

At vi ligne
Ham altfor meget. Og jeg tilstaaer gierne,
Det er vor værste Feil. Han gav os dog
En Skierv, som Betlere.

Syahuk.

Da gik vi bort
Fortørnede; tog ei de ti Zechiner,
Hvormed han vilde gnidsk frakiøbe sig
Sin Fødselsret. Jeg troer, ifald han bød os
Imorgen en Ret Lindser, hvorfor Esau
I Ødeland bortsolgte sin, saa toge
Vi derimod, for ei at døe af Hunger.

Ivad.

Alt, hvad vi tog af ham, var disse Klæder,
Hvortil Anstændigheden tvang vor Stolthed,
For ei at bære meer de gamle Pialter.
Desuden vilde vi dig vise, Lira,
At ei vi er Bedragere, skiøndt let
Vi kunde dog bedraget dig. Vi vilde
Forsøge, om du var saa streng og haard,
Som vistnok dig Babekan lyver paa.
Han kalder dig en arrig Rappenskralde,
Forsikkrer: det er kun af Frygt for dig,
At han tør ikke huse os.

Lira.

Den Stakkel!
Han plages grusomt af Indbildninger.
Det er en piinlig Sygdom, kiere Brødre!
Den er ulægelig, og man maa have
En inderlig Medlidenhed med ham.

Syahuk (forundret).

Medlidenhed med ham, og ei med os.

Lira.

Jo, det forstaaer sig; men dog meest med ham.
Jer mangle Penge, denne Mangel kan
Afhielpes let; men han, den arme Mand!
Kan jeg for Guld ham kiøbe Billighed
Mod Næsten, og Tilfredshed med sig selv?

Syahuk (forundret).

Nei — det er sandt!

Lira
(giver dem Pungene tilbage).

Tag dette, for det første,
Jeg skienker Eder det af villigt Hierte.

Shahuk.

Vi takke dig, du Ædle!

Lira.

Men I trænge
Vel til en Hierteſtyrkning?

Ibad.

Og et Herberg.

Lira.

Naar I har Penge, faae I begge let.
Her kan I ikke blive, hvis Babekan
Har viiſt Jer bort. Men hvorom Alting er,
Tomhændet ſkal I ikke gaae fra Bagdad,
Og vil min Mand ei ſelv, ſaa ſkal hans Kone
Betale Jer det Liv, I redded ham. —
Men, kiere Brødre! holder Eder inde,
Gaaer kun om Aftnen ud! Thi, ærlig talt,
Jeg ſaae ei heller gierne —

(Hun ſeer ud af Vinduet.)

Gud, der kommer
Min Mand tilbage!

Ibad.

Hvad er her at giøre?

Lira.

Gaaer! Skiuler Eder! Der er Kielderneglen!
Den hemmelige Kielder er i Haven;
I finde Døren dækt med Vindruranker,
Og Viin i Kielderen. Afſted i Haſt!
Jeg henter Eder, naar min Mand er borte.

(De gaaer.)

Babekan
(kommer med en lille Perial).

Altfor forsigtig kan man aldrig være!
Hvem veed, hvortil de Rækler var istand?
Især da nu de gaae i mine Klæder.
Jeg endelig maa tale først med Lira,
Saa gaaer jeg atter rolig til mit Arbeid;
Thi naar man drikker, maa man have Ro,
Det kommer ellers i den vrange Strube.
(Han opdager Lira.)
Nu, kiere Kone, er du der?

Lira (forstemt).

Her er jeg.
Hvor skulde jeg vel ellers være?

Babekan.

Rigtig!
Du har bestandig Ret! Du er en ærlig
Og trofast Siel. — Her har dog ingen været,
Som vilde tale med mig?

Lira.

Nei, slet ingen.

Babekan.

Det kunde hænde sig, der kom dog Nogen;
Saa luk ei op! Siig, jeg er ikke hiemme!

Lira.

Det skal jeg.

Babekan.

Du maa ikke lukke op
For andre, end for mig.

Lira.

Godt, kiere Ven!

Babekan.

Og naar jeg kommer, luk ei heller op
For mig; thi muligt er det ikke mig.

Lira.

Du taler lidt forblummet; har du alt —

Babekan.

Paa ingen Maade! Jeg er ganske ædru,
Og, hvad jeg siger, er den rene Sandhed.
Vogt dig for Skindet, Lira! Det bedrager.

Lira.

Hvad vil du sige? Jeg forstaaer dig ei?

Babekan.

Det var ei heller godt, om du forstod mig;
Saa var Ulykken skeet.

Lira.

Hvad vil du her?
Er du alt kommen hiem fra Drikkelauget?

Babekan.

Paa ingen Maade. Jeg er ikke her,
Jeg er endnu derhenne; det vil sige —
Med Liv og Siel. Jeg staaer kun for at gaae.

Lira.

Saa gaa! Men kom kun ei for silde hiem.

Babekan.

Det bliver min Sag. — Men som bedst jeg sad
Og drak i broderlig Samdrægtighed,
Imellem nogle Venner, som trakteerte,
Faldt det mig ind: du kunde muligt faae
Et slemt Besøg af mig, mens jeg var borte.

Lira.

Mens du var borte? Er du fra Forstanden?

Babekan.

Jeg mener nemlig af de salig Brødre,
Som ei er døde.

Lira.

Er de ikke døde?
Du har jo sagt, du har begravet dem.

Babekan.

De var skindøde kun. Man grov dem op,
Da jeg var gaaet fra Begravelsen,
Og, kort og godt, de leve her i Bagdad,
Og ligne mig, som Ægget ligner Hønen.

Lira.

Nei, er det muligt?

Babekan.

Ja — om det er muligt,
Skal jeg med Vished ikke kunne sige,
Saameget veed jeg: det er virkeligt!
Og nu jeg hører til min største Skræk,
Det er de værste Skielmer paa Guds Jord.
Hvad inderligt maa smerte deres Broder,
Som ligner dem aldeles paa et Haar.

(Græder.)

Lira.

Nu, altsaa?

Babekan.

Er min tienstligste Begiering,
At du vil vel forskandse dig, mens jeg
Er borte; vogte dig forsigtig, Lira,
For Overfald, og for en Sammenkomst

Med dem og med mig selv; naar vi ei Ordet
Kan sige, Løsenet: „Viin og Zechiner!"
Viin og Zechiner! kun paa dette Feldtskrig
Du aabner Fæstningen. Forstaaer du mig?

Lira.

Ret vel! Viin og Zechiner.

Babekan.

Saadan var det!
Og hver en Rækel, som ei hilser dig
Med Viin, Zechiner, jager du paa Porten!

Lira.

Viin og Zechiner! Den, som ei forlanger
De to Artikler, kommer ikke ind.

Babekan.

Nu gaaer jeg atter rolig til min Dont.

(Han gaaer med stive Skridt, hun følger ham ud.)

Viinkielderen.

Ibad. Syahuk

(med fyldte Bægere).

Ibad.

„Viin og Zechiner!" Den, som ikke siger
Det Løsen rigtig, kommer ikke ind.
Han troer ei, vi kan høre ham herinde.
Men vi har faaet Viin, vi fik Zechiner,
Og vi er begge komne rigtig.

(Syahuk stirrer tankefuld hen for sig og nipper af Bægeret.)

Ibad.

Hvad falder du i Staver over, Kiere?

Syahuk.

Jeg tænker paa de deilige Slavinder,
Som gik til Badet, fra Chalifens Harem,
Og blotted deres Ansigt, deres Hænder,
Imens de mærked, vi betragted dem.
Nei aldrig saae jeg sligt et Farvespil!
Hvad er en Rose mod et Pigeansigt?
Hvad er en Myrthes Løv mod hendes Haar?
Det allerbedste Billedhuggerarbeid,
Mod hendes hvide Haand?

Ibad.

Jeg nægter ei
At det gik mig som dig, og jeg er skudt
I Hiertet af to sorte Dines Pile.

Syahuk.

Min Siel sig drukned i to store Søer,
Hvori sig Himlen speilte lyseblaa.

Ibad.

Jeg flagrer, som en Kramsfugl i en Done,
Snoet af en deilig Qvindes sorte Lok.

Syahuk.

Jeg sprætter, som en Fisk i Haabets Græs,
Henkastet af en Havfrues lyse Haarnæt.

Ibad.

De Skiønnes Skaal!

Syahuk.

Den Skaal jeg drikker med.

Ibad.

En Vise! Lad os synge til vor Drik,
Da vi dog ei kan drikke til vor Mad.

(Han synger, Syahuk stemmer i med ham.)

Den, som ei drikke kan,
Han vide dette:
Det Gode skiller han
Slet fra det Slette.
Dog bør ei Vinen os
Til Dyr forvandle.
O Hafis! lær du mig
Fornuftigt handle.

Persiens Digters Ord
Hør, I Rebelske:
„Den som ei drikke kan
Bør aldrig elske."
Dog, Dranker, kro dig ei
Og glæd dig ikke!
„Den, som ei elske kan,
Bør aldrig drikke."*)

Shahuk.

Der overfalder mig en Dosighed.

Ibad.

Mig ogsaa.

Shahuk.

Vi har reist den hele Nat,
Og tumlet meget om den hele Dag.

Ibad.

Og drukket godt i Morges og i Aften.

Shahuk.

Og her i Kielderen, hvor vi maa hælde
I Bægeret af disse store Krukker,
Kan man ei passe godt det rette Maal.

Ibad.

Nu vel! saa lad os sove Rusen ud.
(Strækker sig hen paa Jorden.)

*) Efter en Sang i Goethes West-östlicher Divan.

Shahuk (gior ligesaa).

God Nat!

Ibad.

God Nat! Jeg sover allerede.

(De sove ind.)

Lira kommer med **Salle.**

Lira.

Vel, at du kom igien! Jeg vover ei
Her at besøge dem i Kieldren ene.

Salle.

Forunderlige Lighed! Er de alle
Hinanden da saa lige? Jeg har end
Ei seet den Tredie.

Lira.

Hvor er de dog?
Man kan ei skiælne Folk i dette Mørke.

Salle.

Maaskee har de sig listet ud igien.
Hvad hedde de?

Lira.

Den ene hedder Ibad,
Den anden Shahuk.

Salle.

De burde hedde
Babekan alle tre.

Lira (kalder).

Min gode Ibad!
Min gode Shahuk! hvor er I henne?

Salle.

Der svarer ingen.

Lira.

Hellige Prophet!
De er dog ikke kommet noget til
I denne mørke Kielder?
(Hun snubler over Ibad.)
Hvad er det?

Salle.

Du falder.
(Hun vil komme hende til Hielp, og snubler over Shahuk.)
Au! der falder ogsaa jeg.
Hvad er det dog for Bylter, som I lægge
Her midt paa Gulvet?

Lira.

Det er ingen Bylter,
Nei, det er Mennesker! Det er dem selv.

Salle.

Ja — her opdager jeg din Mand i anden
Og tredie Person.

Lira (ryster den ene i Armen).

Min gode Ibad!
Min kiere Svoger! Reis dig dog! Hvad fattes
Dig, Ibad?

Salle.

Hvoraf veed du, det er Ibad?

Lira (til den samme).

Min kiere Shahuk!

Salle (til sin).

Min kiere Ibad!
Bliv ikke vred, hvis du er Shahuk.
Men reis dig bare, hvis du ellers frygter
Babekan.

Lira.

Allah frels os! de er døde.

Salle.

Nei, nei! Min snorker sagte, som en Sælhund
Paa blsden Sand, naar Floden er forbi,
Og det er blevet Ebbe. Der var Flod
Af Viin i deres Hierner nys, nu følger
Smukt Ebben ovenpaa af deres Kræfter.
De drukket har for meget. Seer du ikke?
Den gode Viin er spilt. Der staaer en Plase
Paa Gulvet. Det er Spot og Skam. Det havde
Babekan aldrig giort. Hvad ei han hælder
I eget Spuns, han taber ei paa Gulvet.

Lira.

Hvad skal jeg gribe til, jeg arme Kone?
Her kan de ikke blive. Kom Babekan,
Og fandt dem her, hvad skulde vi da sige?

Ibad (i Søvne).

Viin og Zechiner!

Lira.

Gud, det er min Mand!
Han veed Parolen.

Salle.

Nylig gik din Mand
Af Døren ud, jeg mødte ham paa Gaden.

Lira (vrider sine Hænder).

Hvorledes har da denne hørt Parolen?
Han veed Parolen! Og min Mand har sagt,
At jeg skal lukke dem i Huset ind,
Som veed Parolen.

Salle.

Desto bedre da!
Han veed Parolen, altsaa kom han ind.

Lira.

Det vil ei hielpe ham, ei heller mig!
Jeg troer det hele Huus er reent forhexet.

Salle.

Ei, Lira! heller være død end raadvild,
Her gielder det jo kun at skaffe begge
De kiere Svogre Herberg for inat.
Du veed, den hellige Derwisch Mesruns Gravsted
Er i vort Nabolag; en Marmorhal,
Hvori den brune Porphyrkiste staaer.
Man glemmer tidt at lukke Døren der,
Jeg saae i Aften, at den stod paa Klem.
Der kunde man henbringe dem.

Lira.

Men hvo
Skal bære dem derhen? Vi kan det ei,
Om vi forene begge vore Kræfter.

Salle.

Jeg saae en Drager for en Time siden,
Han stod paa Hiørnet, gabed efter Arbeid,
Fra Basra kommen for to Dage siden;
Han kiender ingen her, og han beklaged
Vidtløftig sig, med dumme Ord, fordi
Der intet var i Bagdad at fortiene.
Han triller gierne paa sin lille Hiulbør
Den Levende, som sover her, til Graven.

Lira.

Men hvad vil dette dumme Menneske
Vel sige, naar han seer det lige Par?

Salle.

Det maa han ikke see. Lad mig kun raade,
Jeg faaer et Indfald. Om to tre Minutter
Er jeg her alt igien med Drageren.
Men skiul den ene først omhyggeligt. —
Hvad ligger der?

Lira.

En Bunke store Poser,
Til Dadler og til Figen, som skal sendes
I Høsten paa Kameler til Damask.

Salle.

Saa tag og skiul ham med et Par af dem!
Jeg kommer strax igien.

(Gaaer.)

Lira.

Jeg arme Kone!

(Dækker Syahuk til med Poser.)

Hvad dog man prøve maa i denne Verden!
Ak, hvis Babekan nu kom drukken hiem
Fra Aftengildet, som han ofte pleier,
Og som han ganske vist i Aften gior,
Han var alt halv beruset, da han gik;
Ifald han sine Brødre fandt med Guldet,
Som jeg har givet dem; — ak Gud! han slog mig
Fordærvet, og de fik vist Banesaar.
Jeg stakkels Kone! Skal jeg gielde nu
For en Forbryderske, fordi jeg frelser
Nødlidenhed af mine egne Midler?

Salle

(kommer tilbage med Drageren og en Hiulbør).

Jeg traf ham heldigviis her udenfor;
Han vilde just fortvivlet vandre hiem.

Nu faaer du Handsel, Kaleb, noget silde.
Drik først et Bæger Viin, min Ven!
(Hun tapper og rækker ham Bægeret; han seer sig frygtsom om.)
Frygt ei!
Der ingen skal forraade dig.
(Han drikker.)
Og her (peger paa Ibad)
Er Menneskет, som du skal bringe bort.
(Til Lira:)
Jeg har alt sagt ham alt hvad han maa vide.

Lira.

Kan du vel trille ham til Mesruns Grav?

Drageren.

O ja! Ifald jeg havde kun en Sæk,
Hvori jeg kunde skiule ham paa Gaden.

Lira.

Her ligge Poser nok i Hobetal.

Salle.

Saa lad os prøve da.
(Hun hielper Drageren med at faae Ibad i Posen.)
Den passer ham,
Som den var syet til ham. Nu skynd dig, Drager!
Bær Sækken hen i Mesruns Marmorhal,
Og sæt den der; kom hurtig saa tilbage!
Saa faaer du to Zechiner.

Drageren.

Meget vel!
(Han triller Ibad bort i Posen.)

Lira.

Men siig mig nu, hvad giør vi med den Anden?

Salle.

Vær du kun rolig, Lira! lad mig raade!
Nu lad os hente Lys, her bliver mørkt.

Lira.

Du er og bliver dog en sælsom Kone;
Men jeg maa føie dig, du hielper mig.

(De gaae.)

Gade med Træer og Græsforhøininger i Nærheden af Babekans Huus.

Mirza og **Fatme**
(komme fra Badet, fulgt af nogle Slaver og en gammel Slavinde).

Mirza (til Slaverne).

Bliv staaende lidt der! Her er et Sæde,
Og her er ingen Mennesker; vi hvile
Lidt først; jeg trænger til Forfriskelse.
Det er i denne Forstad som paa Landet.

(Slaverne trække sig tilbage; de sætte sig paa en Græstorv i Forgrunden og slaae Slorene op.)

Mirza (sagte til Fatme).

Bemærkede du de to Fremmede
Paa Gadehiørnet, da vi gik til Badet?
De stirrede med høistforelskte Blik,
Og ligned saa forfærdeligt hinanden.

Fatme.

Vist saae jeg dem.

Mirza.

Gad du vel have sligt
Et Menneske til Mand?

Fatme.

Hvorfor ei det?
De var ei hæslige. Og heller givt
Med slig en ringe Mand, end overseés
I Vrimlen af Chalifens Herskerinder.

Mirza.

Men jeg saae tre langt smukkere forleden,
Da vi til Badet gik med Zobeide.
De var forelsket i os alle tre,
Og med de stolte, brune Ansigter,
Som Solen havde brændt, men ei berøvet
Sin Sundhedsrødme, stirred de paa os,
Som Ørnen paa tre bange Turteldüer.

Fatme.

De var saa vilde, det var Beduiner.
Jeg foretrækker dog de Blidere,
Vi traf idag.

Mirza.

Jeg ogsaa, thi de sætte
Kun deres Stolthed i at elske os.

Fatme.

Hver Mand, som seer os, maae vi elske lidt.
Han vover jo sit Liv af Kierlighed;
Thi mærkte Vagten det, da var han dødsens.

Mirza.

Chalifen er ei grum. Og Slaverne
Har vænt sig til at see igiennem Fingre.

Den gamle Slavinde (nærmer sig).

Nu, mine Døttre! det er Tid at vandre.
Det sømmer sig ei for Chalifens Qvinder

At hvile paa den offentlige Vei,
Om ogsaa Gaden reent er fri for Folk.

Mirza.

Nu kan vi gaae! nu har vi pustet lidt.

(De gaae.)

Viinkielderen.

Lira (med Lys). **Salle. Drageren** (med den samme Hiulber).

(Syahuk ligger i Baggrunden, bedækt med Poser.)

Salle (til Drageren).

Nu, gode Ven! Vi ventet har saa længe,
Du skulde komme. Du har dog ei glemt
Dit Løvte?

Drageren.

Nei, mit Løvte har jeg holdt;
Han ligger alt og sover i sin Pose.

Salle.

Du skulde trille bort en drukken Mand,
Som falden var i Søvn i denne Kielder,
Og bringe ham til Mesruns Marmorhal.

Drageren.

Det har jeg giort; og Posen staaer paa Gulvet.

Salle.

Vist ligger han paa Gulvet; og vi vente
Og vente, men der kommer ingen Drager.
Du loved dog saa vist, at skynde dig.

Drageren.

Han er alt borte, Frue!

Salle.

Borte, Ven?
Du kiender ham dog atter, naar du seer ham?

Drageren.

Ret godt! Jeg lukked Posen op derhenne.
Deels for at skaffe ham lidt Luft, den Stakkel,
Og deels — deels var det af Nysgierrighed.
Jeg kiender Karlen nu til Punkt og Prikke,
Og der skal ingen narre mig med ham.

Salle (tager Poserne bort af Syahuk).

Da ligger han dog der endnu som før.

Drageren (forfærdet).

Allah! Prophet! der ligger han igien!
Dog dser jeg paa, at jeg har slæbt ham bort.

Salle.

Det maa du have drømt i Drukkenskab.

Drageren.

Gud hielpe mig, jeg har fast intet nydt.

Salle.

Saa var maaskee du altfor fastende.
Jeg har dog ikke nødig at bevise,
Hvad der du seer for dine egne Øine?
Der ligger han.

Drageren.

Det kan jeg ikke nægte.
Der ligger han, jeg kiender ham igien.
Og er han her, kan han ei være hist.
Saa beder jeg da om Forladelse!
Indbildningen har spillet mig et Puds.

Salle.

Vogt dig, min Ven! for overspændte Drømme,
Lad Phantasien ikke rende af
Med dig; men rend du af med denne Mand!
Saa faaer du to Zechiner.

Drageren.

Meget vel!

Salle.

Put ham i Sækken!

Drageren (gior det).

Hvilke skiønne Poser!

Salle.

Du gad vel gierne selv havt een?

Drageren.

O ja!
Jeg siger tusindtak!

Salle (til Lira).

Maa han faae een?

Lira.

Ret gierne! naar han bare skynder sig.

Drageren
(slæber Syahuk hen i Hiulbøren).

Hvor jeg dog saadan kunde gaae i Taaget,
Og tro, jeg havde giort, hvad ei er skeet.

Salle.

Trøst dig, min Ven! det hændes fleer end dig,
Som er langt høiere paa Straa end du.

(De følge Drageren ud.)

Gaden uden for Babekans Huus.

Babekan (kommer med en Lygte og er drukken).

(Synger:)

Om Alkoranen er fra Evighed,
Jeg ikke veed;
Men vist jeg veed,
At Vinen er fra Evighed.

I alting har Propheten Ret, i alting;
Han var en hellig Mand, en tapper Mand,
En Philosoph, som Sandheden beviste
Med dragen Kaarde, som med tørre Hug.
En klog, fornuftig Mand, kort en Prophet!
Der er kun een Ting, som han feiler i,
Det nemlig: at man ei skal drikke Viin.
Men det bør ingen ægte Muselmand
Tilregne ham; thi selv en stor Prophet
Kan feile. — Her er dog vel Ingen,
Som hører mig?

(Lyser omkring med Lygten.)

Nei, jeg er muttersene.

(Han sætter sig paa Græsforhøiningen.)

Det var fornuftigt, at jeg tog en Lygte,
Især, da dog min egen Praas er nær
Ved at gaae ud. Men det er ogsaa silde.
Gud være lovet, at jeg fik de To
Paa Døren; thi Dublanter duer ei,
Mindst for en Ægtemand; og dividere
Med tre sin Eiendom og sin Formue,
Det var et hæsligt Regnestykke. Men
Nu maa jeg see at komme hiem engang.
Mit Huus kan ikke være langt herfra,
Ifald det ellers staaer paa samme Sted.
Men det er paa min Ære meget muligt,

At det har dreiet sig; thi, som mig tykkes,
Saa snurre alting rundt.

(Staaer op og tumler.)

Vi har et fælt
Jordskiælv i Aften; men det gaaer nok over.

Drageren
(kommer tilbage med den Sæk i Hiulboren, som han fik i Foræring af Salle).

Hvad Diævlen er dog dette? Nu forstaaer jeg
Den hele Spas. Den Gavtyv lister sig
Tilbage strax, naar jeg har trillet ham
Til evig Hvile, for at skille mig
Ved mine suurtfortiente to Zechiner.
Men det skal blive Løgn den tredie Gang,
Saa sandt jeg hedder Kaleb. — Kiere Ven!
Vær kun saa god, spadseer igien i Posen!
Her hielper hverken Pulver eller Draaber.

Babekan

Hvad vil du, gode Ven? Du tager mig
Vist for en anden, for den falske Mynt,
Med samme Præg; men prøv os efter Vægten,
Saa vil Bedrageriet vise sig.

Drageren (tvinger ham i Posen).

Ja ja! du skal strax prøves efter Vægten.

Babekan.

Hvad giør du ved mig? Klæder du mig af?

Drageren.

Ja vist! Jeg giver dig Natskiorten paa,
Og bringer flux dig til dit Hvilested.
Nu er det ikke Tid at banke meer
Paa fremmede Folks Dør, forstyrre dem
I deres gode Nattero saa silde.

Babekan
(halv kommen i Sækken og sat i Hiulboren, leer).

En ny Befordring! Hvad man hitter paa!
Det er i Mangel af en Palankin,
Og den er bedre, meget mindre kostbar.
Thi her man trilles kun af Een, og altsaa
Man spare kan derved den halve Fragt.

(Drageren lukker Sækken.)

Babekan (i Sækken).

Men ved du ogsaa rigtig hvor jeg boer?

Drageren.

Frygt ei for det!

Babekan.

Og glem ei Løsenet:
Viin og Zechiner!

Drageren.

Vinen har jeg faaet,
Gid bare nu jeg fik Zechinerne! —
Nu skal det dog forlange mig, om han
Vil blive liggende den tredie Gang;
Thi jeg er kied af denne evige Trillen.

(Gaaer.)

Tredie Akt.

Underjordisk Hule.

Nadir, Beduinscheik; **Kobad, Schemseddin** og flere **Beduiner.**

Nadir.

I raske Brødre, tappre Beduiner!
I Sønner af den nøddebrune Hagar,
Hvis Slægter aldrig end forlod den Slette,
Hvor Ismael, vor Stammefader, fødtes;
Som aldrig foretrak den snevre Stad
For breden Ørk, hvor Palmen og hvor Kilden
Staae som et Tempel til Profetens Ære,
Og som en Khan til Menneskets Forfriskning.
I Ryttere! som frit paa raske Heste
Ved Mahoms Maane søge kostbart Bytte,
Naar fremmed Mand forjager Ørkens Fred,
Naar Rigdom, paa belæssede Kameler,
Vil snige sig vor Fattigdom forbi;
Men I, som ogsaa kiende Giestfrihed,
Og mod den Pilegrim ei Sablen drage,
Som tillidsfuld vor Tærskel tør betræde,
Og nyder Salt med os: o hører mig!
Et vigtigt Meed har lokket mig til Bagdad,

Med Kobad og Schemseddin, mine Brødre,
Og Nattens Øieblikke maa benyttes.

Schemseddin.

Ja, Nadir! sig dem nu Anledningen
Til dette Eventyr! det veed kun vi.

Nadir.

Den stærkeste Magnet har draget os,
Som lokker Solens Ild til Blomstens Kalk,
Og Maanen til at svæve rundt om Jorden:
Kun Kierlighed! — For nogle Dage siden,
Da jeg og Kobad og Schemseddin vandred
Igiennem Byen, for at kiøbe Sabler,
Saae vi Chalifens trende Hustruer,
Den skiønne Zobeide, Mirza, Fatme,
Fra Badet vandre hiem med blottet Ansigt,
Og Elskov slog sit Lyn i vore Hierter.
Hvad skal Chalifen med saamange Roser
Vel i sit Harems lille Klosterhauge?
Han kan dog ikke nyde deres Duft,
De gior ham Luften qvalm og Hiernen sør;
Nei — lad os plante dem i Ørken ud,
Saa vorder Ørken strax et Paradis.
Og derfor kom vi!

En Beduin.

Vi er rede til
At staae Jer bi. Men hvordan vil I fange
De skiønne Guldfisk af et Marmorbækken,
Som Nidkierheden dækker med sit Gitter?

Nadir.

Derfor er sørget. Hører mig, I Brødre:
For nogle Dage siden Saadi kom,
Den vidtberømte Læge, med sin Rigdom

Fra Basra, for i Bagdad at besøge
Chalifen Harun Alraschid. Jeg tog
Hans Penge fra ham, skienkte Livet ham,
Og loved dobbelt Rigdom, hvis han skaffed
De trende Sultaninder i min Vold.
Han loved det.

Beduinen.

Du stoler paa hans Løvte?

Nadir.

Jeg skienkte Livet ham og han er ædel,
Han pønsder ikke paa min Undergang.
Jeg tog hans Velstand, alt hvad ham hans Kunst
En Livstid samlet har; troer du da ikke,
Han heller nu vil være dobbelt riig,
End tiggefærdig?

Beduin.

Var han Beduin,
Betænkte han sig sagtens ikke længe;
Men Saras Sønner ere fordærvede,
Spidsfindighed og Særhed lede dem.

Nadir.

Nei, nei! Belønningen er altfor stor.

Beduin.

Du er dog ikke sikker.

Nadir.

Desto bedre!
Usikkerhed er just vort Element,
Som Vand for Fisken og som Luft for Fuglen.
Hvo intet vover, vinder saare lidt;
Og bedste Bytte selv, reent uden Fare,
Var som et lækkert Maaltid uden Salt!

En anden Beduin.

Saa ſiig os, hvad du vil, og hvad vi ſkal.

Nadir.

Mig Saadi lovet har i Nat at give
En Dvaledrik til diſſe ſkionne Qvinder,
Som intet ſkader, men berøver dem
For nogle Timers Tid dog al Bevidſthed.
Derpaa han lader dem i Sække bære,
Som Flyttegods, fra Slottet i ſit Huus,
Og ſaa i Mørkningen, af ſine Slaver,
Til Marmorhallen ned, til Mesruns Gravſted,
I Bagdads Forſtad under Palmerne.
Der hente vi dem ſelv herned til Hulen,
Hvor vi maae dvæle til det atter mørknes.
Og derpaa gaaer det ſom en Østenvind
Ad Orken til.

Beduiner.

O det er herligt! Herligt!

Nadir.

Nu Haand paa Værket med Forſigtighed.
Det er en Dyd, ſom vi er ikke vant til.

(De gaae.)

Værelſe hos Chalifen.

Harun. Saadi.

Harun.

Du ønſker midt i Natten, viſe Saadi,
At tale med Chalifen? Vel, her er han.
Men du forfærder mig; du kommer fra
Dſchafar, min ædle Ven, min Storvezir,

Som Dødens Engel frygteligt omsvæver.
Ak, har alt Israfil bestænket ham
Med Gravens kolde Dug? Har alt hans Aand
Sig svunget til Prophetens Paradis?
Og skal jeg mindes kun min Ven herefter,
Som en lyksalig Drøm fra bedre Dage?

Saadi.

Nei, Troendes Behersker! Jeg har reddet
Vezirens Liv; din Ven er uden Fare.

Harun.

Ifald saa er — o vise Gubbe, tael!
Udbeed dig strax en Naade, hvad du vil;
Kun ei Prophetens hellige, grønne Banner,
Kun ei min Zobeide.

Saadi.

Høie Fyrste!
Jeg er en Olding alt, min Grav saa nær,
At der imellem mig og den er liden,
Heel liden Plads til uopfyldte Ønsker;
Og med din hele Magt, du Herlige,
Forlænger du dog ikke Saadis Dage.

Harun.

Nei, du har Ret! Med Magtens lange Sværd
Kan jeg berøve Millioner Livet,
Men redde Livet, Saadi, kan kun du.

Saadi.

Jeg reddet har din Ven, Chalife! Hvis
Jeg sparer dig endnu et kostbart Liv,
Vil du da love Naade mig for flere?

Harun.

Du taler Gaader.

Saadi.

Som jeg kun tør løse,
Hvis, Herre! du opfylder mig min Bøn.
Vil du mig skienke Naade for en Flok
Forvildede, som Lidenskaben drev
Til Handlinger, hvis Uretfærdighed
De selv ei kiende?

Harun.

Hvis det kan bestaae
Med min Retfærdighed, saa loves det.
Men selv min Zobeides Liv og Lykke
Ei kiøbte jeg, for Skaansomhed mod Last
Og Nidingsværk.

Saadi.

Saa er jeg ganske rolig.
Du selv er viis nok til at skille Fordom
Fra Last, og daarlig Ungdoms Dristighed
Fra Nidingsværk. — Det gielder Zobeide!

Harun.

Ha, Gubbe, tael!

Saadi.

Jeg drog fra Basra hid
Til Bagdad med min Eiendom, mit Gods
Paa Muuldyr og Kameler. Midt i Ørken
Traf mig en Skare vilde Beduiner,
Som alting fra mig tog, men loved dog
Et dobbelt Vederlag, ifald jeg skaffed
Dem dine trende Qvinder: Zobeide,
Samt Mirza, Fatme. Ved en Qvaledrik
De skulde skilles, blot for nogle Timer,
Ved al Bevidsthed; bringes hemmeligt
I Sække siden til et gammelt Gravsted,
Hvor Nadir og hans vildforvovne Skare

I Morgenstunden vilde hente dem.
Jeg svor en Eed, ei at forraade ham;
Derved jeg reddet har mit eget Liv;
Som i sig selv vel ei er meget værd,
Men dog i dette Øieblik var kostbart,
Da Storveziren laa for Døden, Herre!
Og ene kunde reddes ved min Kunst.

Harun.

Du handled viseligt, min gamle Ven!
Som Floden her for Bagdad, var du os
Mod lynildsvangre Sky en Tordenleder.
Du hindred Nadir i, sig at betroe
Til andre Mænd, ei dydige som du. —
Den Uforskammede! Hans Dristighed
Er uhørt; men jeg lover dog for din Skyld
Jeg skal ei hævne mig.

Saadi.

O vise Fyrste!
Det er din egen Fordeel. Hævne sig
Kan ogsaa Beduinen; Ædelmod,
Harun Alraschid, lærer han af dig!

Harun.

Forfængelige Qvinder! Aldrig kan de
Afholde sig fra midt paa Gaden stundom
At blotte deres Ansigt.

Saadi.

O Chalife,
Den stærke Hede kan undskylde dem.

Harun.

Og neppe blottes det, saa staaer en Nar
Paa Gaden og forgaber sig deri.

Saadi.

Betragt ham som en Flue, store Fyrste!
Der sætter sig paa din Fyrstindes Pande:
Kan vel en Flue giøre Harun skinsyg?

Harun.

Ha, det er smukke Fluer, gamle Ven!
Arabiens Beduiner, kraftige Blomster
Paa Heden. Sandet taaler ellers intet
Af Blomstrende, men skiønne Mennesker
Frembringer Ørken. Tidt har jeg beundret
De raske, ranke, brune Ryttere,
Alt Kraft og Sene, Smidighed og Ild;
Og ønsket at beherske slig en Skare.

Saadi.

Umuligt, Herre! Lettere du tæmmer
Den vilde Hest i Ørken, Dschegetai,
End Beduinen.

Harun.

Ja — jeg veed det, Saadi.
Hvad giør vi altsaa nu?

Saadi.

Jeg kiender Hulen,
Som giemmer dem. Did maa du sende strax
En Flok Bevæbnede, som bringe Naade,
Hvis Nadir og de andre to Forelskte
Indstille sig ærbødigt for din Throne.
Der maa du tage dem i Eed, Chalife,
At aldrig de vil hævne sig, og aldrig
Forsøge tiere sligt et Ovinderan.
Og har de giort dig sligt et Løvte, Herre!
Saa er vi alle sikkre. Slip dem atter,
Som Fuglen ud af Buret, kun i Ørken!

Thi Eden holder Beduinen hellig,
Og før han dør, end overtræder den.

Harun.

Hvad du dog er en Mand! som skienker mig
Min Ven, min Elskte; og som taler ei
Et Ord om al den Velstand, du har mistet.
Den maae de give dig tilbage.

Saadi.

Nei!
Jeg svor en Eed: ei at forraade dem;
Det var Forræderi at skille dem
Ved hvad alt sikkert er i deres Vold.
Nei, hvad de har engang, tilhører dem;
Men forebygge Fare for Chalifen,
Naar intet Ondt derved tilføies dem,
Deri mig hindrer ingen daarlig Eed.

Harun.

Jeg skal erstatte rigeligt dit Tab.
Nu iler jeg at sende Vagten did.

(De gaae.)

Mesruns Gravsted.

(Porphyrsarkophagen i Baggrunden. De tre Sække ligge midt paa Gulvet.)

Ibad

(stikker Hovedet frem af sin Pose).

Hvor er jeg? Jeg har sovet! Ak, nu veed jeg —
Babekans Kielder er det, hvor vi bleve
Saa mødige med Eet. Men hvad er dette?
Jeg ligger i en Pose! Hvordan kommer
Jeg dog i denne Sæk? — Ha, nu begriber

Jeg Alt! Den gode, kiere Svigerinde
Har bragt mig i et saadant Overtræk,
For at bevare mig mod Nattekulden.
Nu skal jeg aldrig tiere skielde hende
For Gaas, om end hun elskede Babekan
Til Raseri. — Men Shahuk, hvor er du?
Jeg tvivler ikke om, at hun har brugt
En lignende Forsigtighed med ham.
Ja, ganske rigtig! Der opdager jeg
Min Nabopose. Shahuk, vaagn op!
Tag dig iagt! forsov dig ikke, Broder!
Babekan kunde komme, naar vi vented
Det mindst, og giøre frygtelig Allarm.
Lad os forlade denne Kielderhvælving
Før Dag, men drikke dog endnu en Slurk
Os af den store Dunk, som staaer derhenne.

(Peger paa Liigkisten.)

Shahuk

(stikker ogsaa Hovedet frem af sin Pose).

Hvor er jeg?

Ibad

(skiuler sig til Hovedet i sin).

Kiere Ven, vi lege Skiul.

Shahuk.

Ha, hvad betyder dette Mummespil?
Hvi har man puttet os i disse Poser?

Ibad.

Naturen, den forsigtige Natur
Indhyller altid sine Sommerfugle
I Larven først, før de i Morgenrøden
Udfolde broget Vingerne til Flugt.

Shahuk.

Jeg mærker nok, jeg stikker i en Sæk.

Ibad.

Det er den brune Hud, min søde Valnød,
Som slutter nærmest om din hvide Frugt;
Den stærke Skal — det er Babekans Kielder!
Dog — iblandt alle Kieldere den bedste,
Den venligste, den lifligste, som ganske
Betager Kielderen det Gyselige,
Det Gravlige, som ellers ruger der:
Viinkieldren, nemlig! — Kom og lad os tage
Endnu en dygtig Slurk til aarle Frokost;
Thi Kaffe faae vi sikkert ikke her;
Og lad os saa, i Allahs Navn, forsøge
At smutte bort igien, før Værten kommer.

Babekan (i sin Sæk).

Lira, hvor er du? Er du staaet op?
Saa bring mig strax min Kaffe her paa Sengen.

Ibad (sagte).

Babekan! — Ha, der er han alt.

Shahuk (ligesaa).

Babekan!

Ibad.

Stik Hovedet ned og skiul dig i din Pose!

(De skiule sig i Poserne.)

Babekan

(stikker Hovedet ud af sin).

Hun kommer ikke! Hun kan ikke høre.
Den dovne Krop ei gider hielpe mig,
Saa maa jeg da vel selv staae op. — Hvor er jeg?
Jeg kiender ikke dette Sovekammer.
Her er saa mørkt, man skielner ingenting.
Dog veed jeg vist, at jeg boer ikke her;

Hvad jeg kan komme til. Hvi ligger jeg
I Sækken da, som i en Ormesæk?
Jeg er dog ingen Orm, hvad jeg kan blive.
Og der er fleer endnu. Hvem skiules der?
Jeg gad dog vidst, hvem jeg har havt den Ære
At have, uden selv at vide det,
Til Sovekammerater denne Nat.

(De stikke Hovederne ud af Poserne.)

Babekan.

Hielp Allah! det er alle mine Brødre.

(De stige ud.)

Ibad.

Tilgiv, Babekan! Nøden drev os til
At gieste dig endnu engang i Verden.
Jeg lover, det skal være sidstegang.
Din Hustru, meer medlidende med os
End du, nedlukked os i denne Kielder.
Vor Armod dækte hun for Nattekulden
Med dette Seildug. Det er Morgen alt;
Tillad os da, til Afsked, kun endnu
Et Bæger Viin at tappe fra din Tønde,
Saa gaae vi, og du seer os aldrig meer.

Babekan.

Men hellige Profet, hvor er jeg da?

Shahuk.

Du kiender ei engang din egen Kielder?

Babekan.

Min Kielder?

Ibad.

Din Viinkielder.

Babekan.

Min Vinkielder!

Har jeg da sovet her i Kielderen?
Ha, nu begriber jeg mit Eventyr:
Den Drager, som i Aftes trilled mig
Fra Stedet, hvor jeg ikke aarked meer,
Af Magelighed har aflæsset mig
I Kield'ren, hvortil Døren stod paa Klem,
Da han mig bragte hiem igiennem Haven.
Nu da — for Broderskabets Skyld, vil jeg
For dennegang ei giøre meer Allarm.
Drik Jer et Bæger end paa Falderebet!
Nu seer jeg selv Bojanen tydelig
Udbovne bredt og høit i Skyggen der.
De ti Zechiner! skal I ogsaa faae.
Og saa afsted, til Døden os forener!

Ibad.

See nu staaer Solen op, og kaster lyst
Sit Skin, igiennem Vindvet, paa Bojanen.

(En Solstraale falder paa Liigkisten, de opdage Graven.)

Shahuk.

Det er en prægtig Porphyrsareophag
Med gylden Indskrift.

Ibad.

Ha — hvor er vi henne?

Shahuk (læser):

„Du, som dig nærmer denne Grav,
Foragt de Glæder, Jorden gav!
Viid: Evigheden slukker først,
Med Himmeldrikken Sielens Tørst."

Ibad.

O vee! den Krukke har jeg ingen Lyst til
At faae Sorbetten af endnu. Hvor er vi?
Vi troe os i Babekans muntre Kielder,
Og levende vi sluttes i en Grav.

Syahuk.

O Himmel! vi er levende begravne.

Ibad.

Vist ikke! Døren staaer paa Klem derhenne.

Babekan.

Det er den hellige Mesruns Hvilested.
Jeg kiender Kisten. — Men der kommer nogen!
Det er Bevæbnede. Jeg hører Raslen
Af Vaaben. Det er sikkert Nattevagten
Lad os i Poserne som før os lægge,
Saa seer os ingen, hvis man kiger ind;
Og saa kan vi vel smutte bort herfra,
Naar vi har Dør og Gaden atter frie.

(De krybe i Poserne.)

Nadir, Kobod, Schemseddin og flere **Beduiner**
(komme forklædte, med Bærebøre).

Nadir.

Den vakkre Saadi har holdt ærligt Ord.
Der ligge de, de hulde Deilige!
De bedste Blomster i Chalifens Lystgaard.
Nu, lad os vise, Brødre, vi er Mænd,
Som kan beherske vore Lidenskaber.
Jeg byder, ved den Magt jeg har som Scheik,
At ingen her skal aabne Sækkene;
Thi hvert et Øieblik jo voxer Faren.
Paa Gaden udenfor staae vore Muuldyr,

Vi ere klædt som Bønder, Gartnere,
Der bringe deres Frugter ind til Torvs;
Saaledes snige vi os giennem Byen,
Til sikkre Hule. Naar vi først er der,
Da kan vi lade Skyerne forsvinde,
Som nu indhylle vore lyse Maaner.
Forsigtigt lægger dem paa Bæreborren,
At ei de vaagne, og saa rask afsted.

(De lægge Sækkene paa Bæreborene, og gaae med dem.)

Babekans Huus.

Lira; siden Drageren.

Lira.

Jeg svævet har i Engstelser og Fare
Den hele Nat, ei havt et Øie lukt.
Min stakkels Mand er ikke kommen hiem.
O Gud! han er vist falden ud i Floden
Og druknet. Jeg afskyelige Kone!
Kan jeg forsvare det for Allahs Domstol?
Jeg veed, han har den Feil, at drikke tidt
Forstanden bort; og har ei den Forstand,
At sende Nogen med ham, som i Nødsfald
Dog kunde passe paa ham. Hvilken Moder
Udsender vel sit Barn, og giver det
Ei først en Barnepige med? Og jeg,
Som elsker meer min Mand, end nogen Moder
Sit Barn, jeg slipper ham i Natten ud,
Aldeles uden Vogter, uden Leder!

(Hun vrider sine Hænder.)

Drageren (kommer).

Tilgiv, min gode Frue, at jeg kommer
Nu først, og henter mine to Zechiner.

Jeg nægter ikke, jeg var ganske træt
Af al den Trillen; det var noget silde;
Jeg tænkte, du var gaaet vel i Seng.
Desuden frygted jeg, oprigtig talt,
At muligt atter min forslagne Skiælm
Den fierdegang et Puds mig skulde spille;
Og jeg var kied af meer at gaae i Skubkar.

Lira.

Der har du dine to Zechiner, Kiere!

(Giver ham Penge.)

Drageren.

Jeg takker dig! Saa skal det heller ei
Fortryde mig, at jeg den trediegang
Var nødt til at bortkiøre ham igien.

Lira (i Tanker).

To Gange, vil du sige.

Drageren.

Nei, min Frue!
Forlad mig det, jeg vilde sige tre.

Lira.

To Gange var du her og tog paa Børen
Den Sovende. (Sagte:) Ak, jeg forraader mig!

Drageren.

Ja, ganske rigtig! Og om Lykken ei
Mig havde meer begunstiget, saa havde
Du seet i Kielderen mig trediegang.
Min Gavtyv havde nemlig atter sneget
Af Sækken sig, og var paa Veien hid.
Thi skiøndt han alt var pærefuld, saa vilde
Han dog i Kieldren efter mere Viin.

Men jeg forstod ham uret, og jeg greb ham
Paa ferske Gierninger.

Lira.

Hvad siger du?
Du tog ham tredie Gang?

Drageren.

Her udenfor.
Han var alt smuttet mig forbi, den Strik!
Gud veed, hvorledes det gik til; det gaaer
Langt over min Forstand; thi jeg var ædru,
Og han var fuld; ham sneg sig som en Snegl,
Og jeg fløi som en Piil. Det maae vel være
En Hexemester.

Lira.

Gud! det var min Mand.
Ulykkesfugl! min Mand, min Diesteen,
Som du har trillet bort. Ei sandt, han kom
Paa Gaden med en Logte?

Drageren.

Ganske rigtig!
Til ingen Nytte. Thi om tusind Kierter
Der havde været tændt, jeg vædder dog,
Han havde ikke Solen seet paa Himlen.
Blind var han, som en nyfødt Hundehvalp,
Man kunde prikke ham paa Øinene.

Lira.

Jeg kiender dette Billed! Elskte Ven,
Du er berøvet mig. Din stakkels Hustru
Er ikke rolig, før hun har dig atter.

Drageren.

Hvorledes, Frue! du betalte mig,
For bort at slæbe dig din egen Mand?

Lira (grædefærdig).

Det var ei ham, det var slet ikke ham.

Drageren.

Hvad Diævlen, var det ikke ham endnu?
Tregange var det ham og ikke ham?

Lira.

Skaf mig min Mand igien! Jeg giver dig
Strax hundrede Zechiner, hvis du bringer
Mig ham i samme Tilstand, som han var.

Drageren.

I samme Tilstand kan jeg ikke love,
Thi nu har han vel sovet Rusen ud;
Men hvis man ei har stiaalet ham derhenne,
Saa er han heel og holden i sin Pose.

Lira.

Følg mig derhen! Jeg er ei rolig før
Jeg har ham atter.

Drageren (afsides).

Hvad de Koner dog
Er underlige! Snart forlange de,
At man skal skille dem ved deres Mænd;
Og neppe skeer det, saa fortvivle de,
Og kiøbte gierne dem langt over Prisen.

(De gaae.)

Beduinernes Hule.

(De tre Sække staae midt paa Gulvet.)

Nadir. Schemseddin. Kobad. Beduiner.

Nadir.

Saa er den der, den lykkelige Stund,
Da vi os nærme vore Ønskers Maal.

Som Fiskeren, der fandt en kostbar Perle
Skiult mellem Rognen i en Gieddes Vom,
Saa vil vi neppe troe vort eget Die,
Naar dette grove Seildug drages bort,
Og viser os de hulde Englebørn,
Som Purpurjordbær under store Blade.
Men, Brødre! nu betager mig en Rædsel:
Den gamle Læge gav dem Dvaledrik;
Der ligge de saa stille, rolige!
Saadan i flere Timer laae de alt
I Marmorgraven. Disse fine Qvinder,
Kun vant til Overflod, Bequemlighed!
Hvad staaer os inde for, at denne Nat,
Den glubske Jagt har skaanet Fuglens Liv,
Som levende vi lokke vil af Buret?

Schemseddin.

O frygt kun ei for det!

Nadir.

Og hvis de leve,
Og intet fattes, gyser du, Schemseddin,
Da ikke ved, at de skal reise sig
Som Støtten hist i Ørken, hvirvle Sand
Os stolt i Øiet, og langt heller døe,
End svigte deres elskede Chalife?

Kobad.

Det gielder et Forsøg! En Qvinde stormer
Ei længe, Raseriet trætter snart,
Og flyder først den svage Veemodstaare,
Da aabnes Hiertet let for Mandens Trøst.

Nadir.

End om den gamle Læge var en Trold,
Som havde giekket os med sære Larver?

Thi Lægekunsten er jo selv ei Trolddom;
Hvis Saadi stod nu i Forstaaelse
Med Zelulu og andre onde Væsner,
Som tidt os drille gjøglende paa Heden?

Schemseddin.

Hvorledes? Du, den Kiækkeste blandt os,
Du frygter meest?

Nadir.

Fordi jeg elsker meest.
Hvad Vaaben har en Mand mod Kierlighed?

Schemseddin.

Kast Haabets Anker i din Lykkes Havn!
Kom! lad os aabne vore Sække hver,
Og lad saa Virkeligheds søde Fryd
Forjage hver en Drøm om Harm og Trolddom.

(De aabne Sækkene. De trende Brødre staae for dem stivt og ubevægeligt med bøiede Knæe, opstrakte Pegefingre og stirrende Blik. De synge:)

Ibad.

Saadi, min Mester! i din Vold,
Du Røverne gav til Ørkentrold.

Syahuk.

Vi flyve med dem, i dette Nu,
Til Svovelkilden, til Zelulu.

Babekan.

Der dyppe vi dem i Svovelflod,
Og Ørken skal drikke Røverblod.

Alle Tre.

Med Liget mættes Hyæn' og Ulv.
Nu lystig i Ring paa Hulens Gulv!

(De danse i Ring.)

Beduinerne.

Flyer! Hererie! Geoncha, hielp os du,
Du Ørkens gode Aand! bevar os mod
Den onde Zelulu, og mod hans Hær.

(De flye.)

(Brødrene drage deres Aande dybt, og fatte sig af deres Forfærdelse.)

Ibad.

Det hialp! — Nu Shahuk, jeg lover dig,
At aldrig oftere jeg spotte skal
Dit Hang til Digtekunst, din høie Flugt.
Men næsten meer end Røverne forundres
Jeg over den Behændighed, hvormed
Babekan greb dit Indfald, og hvor smukt
Samdrægteligt han dandsed her i Ring
Med sine Brødre.

Babekan.

Ak, hvad tvinger Nøden
Os ikke til? Jeg troede mindst, at jeg
Paa mine ældre Dage skulde dandse
Som Giek, og synge dumme Folkeviser.

Shahuk.

Tak Gud, at du har ikke glemt den Vise!
Og aldrig skiend paa vores Lighed meer;
Thi andengang den reddet har dit Liv.

Babekan.

Ak, det er ikke sagt, at vi er reddet
Endnu. Hvad giør vi meer?

Shahuk.

Vi maae benytte
Os klogeligt af deres første Skræk,
Og smutte bort, før de faae Tid til Fatning.

(Man hører Larm udenfor af Bevæbnede.)

Babekan.

Ak, Muhammed! den Glæde var kun kort.
De har alt fattet sig, og komme der
Tilbage, for at myrde os.

Syahuk.

Til Dandsen!

Babekan (stønnende).

Jeg kan ei dandse meer! Jeg kan ei dandse!
En Isnen giennemfarer mine Been.

Chalifens Vagt (kommer).

Høvedsmanden.

See, her er fleer af disse Røverhunde,
Som stiæle vor Chalifes Koner bort.
I Lænker med dem, og saa strax i Fængsel!

Ibad (sagte til Syahuk).

Det er Chalifens Vagt! Gud være lovet,
Nu faaer den hele Sag et andet Udfald.

Babekan.

Gud hielpe mig! Skal jeg nu gielde for
En Jomfrurøver? Ak, Høistærede!
Seer jeg da ud som Een der stiæler Koner?

Høvedsmanden.

Nei, du seer ud som tre der stiæle Koner.
Tre Alen er I af det samme Stykke.
Steds ligne disse Skurke dog hverandre!
Man skulde have ondt vist ved at finde
Tre skikkelige Folk i samme Mængde,
Af samme Snit.

Babekan.

Høistærede! det er
En Misforstaaelse, det er en Irring,
Det døer jeg paa.

Høvedsmanden.

Ja vist, vist døer du paa det!
Du har forbrudt dit Liv, det veed jeg nok.
Giv du kun Tid! du er alt Strikken vis.

Babekan.

Ak, skal jeg stranguleres, blot fordi
Man ta'er mig for en Anden? Jeg, som slap
Engang for Døden af den samme Grund.
Seer jeg da ud som en forelsket Nar,
Der sætter Livet til af Sværmeri?

Høvedsmanden.

Hvad? Har du Pande nok til mig at nægte,
Du er en Beduin, en Stratenrover?

Babekan.

Gior dog ei Ædderkoppen til en Flue,
Min gode Mand! Jeg kan ei ride; jeg
Har aldrig været oppe paa en Hest.

Høvedsmanden.

Du stiller dig enfoldig an, Krabat!
Speil dig i dine Kammerater der!
Du ligner dem jo dog i Ret og Alt,
Saa lær af dem at døe med Værdighed.

Babekan.

Ak, skal jeg døe, saa er det mig det samme,
Hvordan jeg døer.

Høvedsmanden.

Fy, skamme dig, du Niding!
Er du en Orkens Søn? Du flæber jo,
Som om du var en gammel Kierling.

Babekan.

Ja,
Det er jeg ogsaa! Lad mig være Kierling,
Men skaan mig for at være Beduin!

(De føres bort.)

Fierde Akt.

Fængsel.

Hussein. Muladdin (med et Bæger i Haand).

Muladdin.

De Stakler! skal de rettes nu med Gift?
Hvad har de giort?

Hussein.

Det vover du at spørge?
Troer du dig sikker bag din Østersskal?
Din Taabelighed gior dig til en Spot
For Hoffets Qvinder, og det gior dig næsviis;
Men vogt dig for at være altfor kiæk!
Til Vands gaaer Krukken til den mister Hanken.

Muladdin.

Jeg har slet ingen Hank at miste, Hussein!
Og jeg gior heller ingen Narrestreger;
Ved vor Chalifes lattermilde Hof
Er jeg maaskee den meest Alvorlige.

Hussein.

Det er din Alvor just som vækker Latter.

Muladdin.

Jeg taler ei et uformuftigt Ord.

Husfein.

Juſt derfor! Ingen taler mere klogt,
End dumme Menneſker, der altid ſpille
De gamle ſtukne Trumfer ud igien.

Muladdin.

Det hielper ei, jeg ſpilder kun min Tid,
Med at beviſe dig hvor klog jeg er.
Det er Misundelſen, ſom taler af dig.

Husfein.

Indbildſke Nar!

Muladdin.

Nu ikke meer om det!
Siig mig, hvi handler man ſaa haardt og grumt,
Og dræber diſſe ſtakkels Trillinger?
En ſaadan Sieldenhed! Fordi de ſætte
Sig ſelv i Spiritus, og drikke ſig
En Perial og ſlæbes i en Sæk,
(Hvoraf de neppe vide meer, end Barnet
I Moders Liv) til Graven; ſkal man derfor
Nu virkelig begrave dem for Alvor?

Husfein.

Uagtet din forfærdelige Dumhed,
Vil jeg nedlade mig til en Forklaring.

Muladdin.

Nu da?

Husfein.

Muulæſeldriveren fra Basra,
Kameeludleieren — hvad hedder han?

Muladdin.

Han hedder Ibrahim. Du har en daarlig
Hukommelse; det hændes gierne Folk,
Som har en usædvanlig Dømmekraft.

Husein.

Han var imorges tidlig hos Chalifen,
Og har fortalt ham længe, vidt og bredt,
Om disse tre besynderlige Mænd.

Muladdin.

Ja, det er sandt! Jeg havde aldrig troet,
At der blandt Mennesker var saadan Lighed
Og Enighed; thi de beskiæmme fast
Jo Dyrene og Qvægene paa Marken.
Seer jeg en Tyr, en Ko, en Hest, en Vædder,
Saa er der dog et Horn, en Blis, en Plet,
Hvorved jeg kan orientere mig;
Men her —

Husein.

Chalifen have vil en Spøg,
Og vi skal give disse trende Brødre
En Dvaledrik, beredt af gamle Saadi.
Slig Saft indluller dem i dyben Blund;
Men naar de lugte til et kraftigt Vand,
De vaagne let. Dog skal de Sovende
Først bringes herfra til Chalifens Harem.
De To skal finde sig i Paradis,
Vakt af en sød Musik, blandt unge Qvinder;
Der Tredie, slet og vranten af Natur,
Skal vaagne, som i Helvede, forfulgt
Af sorte, grimme Slavers Diævleflok.
Men synes dig ei selv, at Skuespillet
Vil vinde meget, naar de alle troe,
At man dem virkelig har dræbt med Gift?

Muladdin.

Jo, upaatvivlelig! Og da jeg hører
Det er til deres eget Gavn og Bedste,
Og til Chalifens Morskab, har jeg heller
Ei noget at indvende derimod.

Husein.

Særdeles naadig! Ræk dem Giften strax!
Jeg selv vil være hemmelig tilstede.
Men hvis du med et Ord —

Muladdin.

Frygt aldrig derfor!
Jeg er ei gal, fordærver et en Spas.
Dog maa man ei forskrække dem for fælt,
Men forberede dem paa Dødens Komme
Med Viisdom og Sagtmodighed; thi ellers
Det kunde muligt skade deres Helbred.

Husein.

Saa forbereed dem da, du vise Mand!
Men vogt dig for at være altfor viis,
At ei du viser dem, hvad du skal skiule.

(Gaaer.)

Muladdin (kalder).

I gode Venner! kommer lidt herud,
Ifald det ei er til Ulejlighed,
Og dersom det er til Ulejlighed,
Saa kommer dog herud alligevel!

Syahuk, Ibad og **Babekan** (komme).

Syahuk.

Hvi er vi fængslede? Hvad har vi giort?

Muladdin.

Hvad I har giort? — Det maa vor Herre vide!
Jeg mener ei Vorherre, men Chalifen;
Han veed det; og ifald han ikke veed det,
Saa kaster intet Nag paa ham for det!
Han har saa mange Ting at huske paa,
At der kan Noget let ham gaae af Glemme.

Ibad.

Hvad Straf har man tiltænkt os her?

Muladdin.

En mild.

Babekan.

Ak, faae vi Bastonade, for vi sov
I Mesruns hellige Gravsted Rusen ud?
Det var ei vores Skyld, min gode Ven!
Man har os mod vor Villie slæbt derhen.

Muladdin.

Det kommer mig ei til at undersøge,
Hvorledes I blev slæbt og ikke slæbt.
For Bastonade kan I være rolig.

Shahuk.

Skal vi da springe ned paa Krogene?

Muladdin.

Nei, man forlanger ingen Kunster af Jer.
Det er et farligt Spring, og det kan let
Mislykkes.

Babekan.

Skal vi blive da i Fængsel
Vor Levetid?

Muladdin.

Det kunde hænde sig.

Shahuk.

Gud! hvilken tom og bundløs Evighed!

Muladdin.

Frygt ei! den Evighed bli'er ganske kort.

Ibad.

Saa skal vi dø?

Muladdin
(kløer sig bag Øret).

Det skal vi alle jo;
Og det er altid bedst, naar galt skal være,
At have sligt et Onde overstaaet.

Babekan.

Jeg Ulykkalige!

Ibad (med Fatning).

For Bødlens Haand?

Muladdin.

Bevares! Seer da jeg ud som en Bøddel?

Shahuk (foragtelig).

Du?

Muladdin (angst).

Gode Herre! jeg er saa uskyldig,
Som Bægret, der indslutter denne Gift.

Shahuk (resigneret).

Gift altsaa? Godt! Chalifen byder her,
Jeg forudseer det, der er ingen Redning.

Ibad (ligesaa).

Et Menneske kan ei undgaae sin Skiebne.

Muladdin.

Jeg kan ei sige Jer, hvor det mig glæder
At finde Eder saa fornuftige.
De Fleste larme, skiænde, hyle, tude,
Naar de skal rettes. Det er ikke smukt!
Det er usædeligt og uanstændigt.

Shahuk.

Forlad os nu, du fæle Uglebilled!
Du dumme Fugl, som klapprer med din Vinge
Paa Vindvet, uden Sands og Følelse.

Muladdin.

Jeg nægter ei, jeg kommer rigtignok
Som en Ulykkesfugl, og kan det lette
Jer i den sidste Stund, saa maae I gierne
Udskiælde mig saameget som I vil.
Her sætter jeg da Bægeret paa Bordet.
Det er fortræflig gammel Chyperviin,
Som vi har blandet Saften i; det smager
Som Honning. I kan trøste Jer dermed,
At mange drikke langsomt sig ihiel;
Her gaaer det hurtigt i en Haandevending.
Og er I virkelig uskyldige,
Saa kommer I til Paradis paa Hesten
Al Borak, paa Prophetens egen Hest.
Jeg Stakkel maa henslæbe mig maaskee
Endnu en tidlang paa mit eget Esel.

(Gaaer.)

Babekan
(hulker og græder).

Jeg er saa inderligt, saa dybt bevæget,
Mit Hierte røres, mine Taarer flyde!
O mine kiere, vakkre, gode Brødre,
Tilgiver mig den Haardhed, Følesløshed,

Som jeg i Livet viste Jer! O, lader
Mig døe i Eders Arme!

Shahuk (kold).

Fy, Babekan!
Din Blødhed er utaalelig, din Taare
Fast mere vammel, end den Gift, der staaer
I dette Bæger.

Babekan
(vil omfavne Ibad).

Ibad! du er ikke
Saa følesløs; tilgiv din stakkels Broder!

Ibad
(støder ham fra sig).

Bliv mig fra Livet, væmmelige Græder!
Det er kun Dødens Skræk, som ryster dig,
Det er ei Kierlighed, den har du ei;
Og hvis du atter kom i Lykkens Favn,
Du blev den samme følesløse Klods.

Babekan
(vrider sine Hænder).

Ak, mine kiere Penge!

Ibad.

Penge kan
Du faae endnu, hvis det kan troste dig.
See her! der har du hundrede Zechiner!
Dem gav din Kone mig i Reisepenge.
Til denne Reise, som nu forestaaer,
Behøves ei Zechiner. (Giver ham en Pung.)

Shahuk.

Der er fleer!
Endnu et hundrede! dem gav din Lira
Mig ligeledes. (Rækker ham endnu een.)

Babekan (opbragt).

Ha, troløse Qvinde!
Det vover du dig til paa egen Haand?

Ibad.

Der har vi Kierligheden! Jeg maa lee
Af din Forbarmelighed, skiondt jeg staaer
Paa Dødens Tærskel.

Shahuk (alvorlig).

Ibad, kiere Broder!
Vi fulgtes troligt ad paa Livets Vei,
I Medgang og i Modgang, Sol og Skygge,
Saa lad os ogsaa følges ad i Døden.
Omfavn din Broder!

(De omfavne hinanden.)

Lad os drikke Giften
I trofast Favnetag!

(De drikke.)

Saa! I Guds Navn!
Lad os nu synke ned i Hulens Baggrund,
Fromt sammenslyngede som gode Brødre.

(De sætte sig.)

Saaledes svæve vi til Paradis,
Og Englene vil glædes ved at see os.

Ibad (kysser ham).

Gud lønne dig din Troskab og dit Venskab.
Lad nu Babekan i den sidste Stund
Sig trøste med sit Guld. Det er jo dog
Det eneste han elskte her i Verden.

(De sove ind.)

Babekan (efter et lidet Ophold).

De er alt borte! — Ak, det gik jo let!
Mon de drak alting ud? (Kiger i Bægeret.) Nei Broderparten

De levnet har til mig! det kraftigste,
Det værste Bundfald. Ak, saa skal jeg døe!
Forlade dig min Hustru! mine Børn!
I en ynkværdig Tilstand. — Atter Børn!
Jeg har jo ingen. Men jeg havde Penge,
Og det er mere tungt at miste Penge,
End Børn. De kiere Grunker! — Jeg vil have
Dog den Fornøielse for sidstegang
At ryste dem af Tutten i min Turban,
Og rage mellem dem med Fingrene. —
(Han gior det og skiuler dem derpaa bag en los Flise i Fængselgulvet.)
— Saa! nu er det forbi. Hvad hielper det
At klynke? Jeg vil ogsaa være kiek,
Da dog jeg seer, at Feighed intet nytter.
Ei Mennesket undgaaer Bestemmelsen,
Det bør en ægte Muselmand jo troe;
Og hvad Chalifen eengang har bestemt,
Det er Bestemmelsen, og dermed Basta!
(Drikker.)
Nu er det skeet! Men jeg vil ikke sidde
Hos disse to storagtige Personer,
Som holdt sig selv for gode, til at døe
Med mig.
(Sætter sig i en anden Krog.)
Jeg sidder her — og sover alt.
(Han sover ind.)

Babekans Huus.

Lira. Salle.

Lira (fortvivlet).

Min arme Mand! jeg kan ei finde ham,
Han er berøvet mig, maaskee for evig.
Jeg været har i Mesruns Marmorgrav,

Men ak, han er saa lidt imellem Døde,
Som mellem Levende! Hvor er han da?

Salle.

Du Taabenakke! græder du igien,
Og ærgrer mig med denne fiantede
Og ubegribelige Kierlighed?
Din stakkels Mand! Jo vist! nu skal du see,
At man har stiaalet bort din Ædelsteen.
Nu faaer du Bindet endelig fra Øiet,
Og lærer, hvilket Afskum du har elsket.

Lira.

Min Mand et Afskum?

Salle.

Veed du vel, hvorfor
Han ikke kom inat? Har du ei hørt
Den lastefulde Daad, han har bedrevet?

Lira.

Hvad Last? Fordi en Mand faaer sig en Rus,
Kan ikke gaae, og trænger til at bæres
Hen over Gaden.

Salle.

Deri har du Ret!
Vist trængte han til Overbærelse.
Hans Eventyr inat veed hele Byen,
Du er den Eneste, som ikke veed det.
Saa gaaer det Konerne, de stakkels Giæs!
De gaae som Blindebukken midt i Flokken,
Og mærker ei, man peger Finger ad dem.

Lira.

Jeg veed det alt! den taabelige Drager
Har jo fortalt mig det.

Salle.

Saa veed du da
Babekan er en Niding, en Forræder?

Lira.

Og om han drukken var hver Dag i Ugen,
Og lod sig trille hiem hver Nat i Sækken,
Jeg skulde moderligt tilgive ham.

Salle.

Hvem taler om hans Drukkenskab?

Lira.

Saa stikler
Du paa hans Gierrighed?

Salle.

Hvem taler her
Om Gierrighed?

Lira.

Hans Brantenhed?

Salle.

Vist ikke.

Lira.

Hans Dovenskab?

Salle.

Nei, han har været flittig
Inat.

Lira.

Hans Ubarmhiertighed?

Salle.

O nei!
Han var særdeles hiertelig inat.

Lira.

Hvad flittig og hvad hiertelig inat?
I Nat og altid Nat. Din Tale selv
Er mørk som Natten.

Salle.

Giv mig bare Tid,
Saa skal den blive lys med eet og skiære,
Som Middagssolen, dig i Øinene.
Hør kort og godt: Babekan har inat
Giort Selskab med en Mængde Spiregaster.
I Fuldskab fik de det forvovne Indfald,
At liste sig hen i Chalifens Harem
Og stiæle nogle smukke Koner bort.
Det lyktes dem!

Lira
(vrider sine Hænder),
Jeg Ulykkalige!

Salle.

En ung Brunette, smuk og blomstrende,
Faldt i din Husbonds Lod.

Lira (opbragt).

Den skammelige,
Afskyelige Mand! den Drukkenbold!
Udhaler! den i Grund og Bund Forvorpne!
Han stiaalet har en Kone fra Chalifen?

Salle.

Fatime hedder hun, en deilig Pige!

Lira.

Ha, jeg vil skilles strax fra det Uhyre.
— Men er det ogsaa sandt?

Salle.

Troer du, at Byen
Det vilde sige, hvis det ei var sandt?

Lira.

Den lumpne Mand! den Utaknemlige!
Var det min Tak, fordi jeg lukte Diet
For alle Laster, hvormed han er proppet
Til Halsen fuld? Jeg taabelige Gaas!
Nu falder det mig først som Skæl fra Synet,
Hvor er han henne? Er de flygtet bort,
Saa maa man hurtig sætte efter dem.
Chalifens Kone skal igien han bringe,
Og jeg vil kradse ham hans Dine ud!

Salle.

Man har i Morges grebet Røverne.
Chalifens Koner er i Sikkerhed.

Lira.

Gud være lovet!

Salle.

Gyser du nu ikke
For den Ulykkeliges Straf?

Lira.

Hvad gyse?
For slig en Synd er ingen Straf for stor,

Salle.

Han har forbrudt sit Liv

Lira.

For mig ret gierne!
Jeg gaaer i Bøn ei for ham med et Ord.

Salle.

Men hvis han giorde Bod og loved Bedring?

Lira.

Hvo eengang stieler, altid er en Tyv.

Salle.

Jeg kan dog trøste dig med, at Chalifen
Har alt benaadet ham.

Lira.

Jeg maa derop!

Salle.

Hvor vil du hen?

Lira.

Op for Chalifens Throne.

Salle.

Hvad vil du der?

Lira.

Jeg giør et Knæfald for ham.

Salle.

Og beder om?

Lira.

At idetmindste han
Tildeler min Forræder Bastonade!
Halvtredsindstyve Slag med Bambusrøret!
Det gaaer ei an, at see igiennem Fingre
Med slige Synder. Land og Stad og Throne
I Fare stod, ved slig utidig Mildhed.
Nei, Bastonade maa der til, Babekan!
Saa lister du dig ei saasnart igien
Med smme Saaler paa forbudne Veie!

(De gaae.)

En stor, rummelig Løvsal i Chalifens Hauge.

Harun Alraschid. Saadi.

Harun.

Jeg veed nu alt! Min Hustru er uskyldig;
De unge Piger Mirza, Fatme — mindre!
De kiede sig, de vil ei tækkes mig.
Jeg har knap talt med dem, knap seet dem ret.
De bragtes mig i Vaaren fra Georgien.
Og dersom jeg lod Døren staae paa Klem,
Saa smutted disse Fugle mig af Buret.
Du veed, jeg hører ei blandt de Chalifer,
Som nidkiert, for en liden Aarsags Skyld,
I Tigerfloden drukne deres Koner. —
Bered dig paa det kostelige Middel,
Hvorved du vækker Liv i mine Døde!

Saadi
(viser ham en lille Flaske).

Her er det!

Harun.

Man hidbringer dem i Haugen,
Og nu skal Skuespillet strax begynde.
Babekan vaagner mellem onde Ander,
Der true ham med Fakler og med Færler.
Den fromme Shahuk, den raske Ibad —
Jeg hynder dem, endskiøndt jeg ei har seet dem,
Men blot af Ibrahims Beskrivelse.
Den ene munter og den anden sværmersk!
Tienstvillig hver, med roligt, barnligt Mod,
Tilfreds med deres Armod, haabefulde,
Fornøiet over andres Held, skiøndt Skiebnen
Forfulgte dem, og aldrig klynkende.
Det rører mig! Thi egenkierlig Blødhed,
Den er sædvanlig, ofte væmmelig;

Men venligt Smil igiennem Taarer, Saadi,
Det ſmelter Stene. Dog var deres Broder
En ſaadan Steen, der ikke lod ſig ſmelte.

(Leer.)

Derfor han bøde ſkal i Helvede!
Kun ſtaaer tilbage nu med Værdighed
At ſkilles vel ved Beduinerne.

Saadi.

Du glemmer ei dit Løvte, ſtore Fyrſte?

Harun.

Et Haar ei krummes ſkal paa deres Hoved;
Men de maae love Venſkab mig og Fred.

Saadi.

Den raſke Nadir venter udenfor;
Et Ord af ham er nok for hele Flokken.
Og jeg behøver ei at ſige Harun
Alraſchid, hvordan man ſkal vinde Hierter.

Harun.

Gaa, viſe Ven! og kald den unge Scheik.

(Saadi gaaer; et Øieblik derefter triner Nadir ind. Han bøier ſig ikke for Chalifen, men bliver ſtaaende ſtolt med naturlig Værdighed i nogen Afſtand, og venter paa at Chalifen ſkal tale til ham.)

Harun

(efter et Øieblik taus at have betragtet ham).

Du vilde røve mig min Huſtru, Nadir?

Nadir.

Chalife, ja!

Harun.

Hvorfor?

Nadir.

Jeg elsker hende.

Harun.

Men hun er min.

Nadir.

O, du har nok igien!

Harun.

Nu fanged jeg dig, Røver!

Nadir.

Jeg er fangen.

Harun.

Hvad mener du jeg har bestemt dig?

Nadir.

Døden.

Harun.

Og du?

Nadir.

Jeg har beredt mig paa at døe.

Harun.

Du beder ei om Naade?

Nadir.

Nei!

Harun.

Hvorfor?

Nadir.

Fordi jeg skatter Æren meer end Livet.

Harun.

En vakker Ære vist, at være Røver.

Nadir.

Det var selv Muhammed. Jeg ligner ham
Langt meer end du.

Harun.

Det vover du at sige
Hans Ætling? Mig?

Nadir.

Der flyder ogsaa Blod
Af ham i mine Aarer.

Harun (efter et Ophold).

Hvis jeg skienkte
Dig Livet nu?

Nadir.

Saa tog jeg derimod.

Harun.

Men hvis jeg først en Eed af dig forlangte,
Ei meer at efterstræbe mine Ovinder,
Og ei at hævne dig?

Nadir.

Saa svor jeg den.

Harun.

Hvis jeg tilbød dig Tieneste som Høvding
I Haruns Hær?

Nadir.

Afslaaet!

Harun.

Og hvorfor?
Et Træ med Frugter i en gisdet Hauge
Bær' meer, end Flyvesand i golden Ørk.

Nadir.

Men Sandet flyver frit, og Træet staaer
Med sine Rødder fængslet i din Grund.

Harun.

Saa gaa med Allah! Jeg tilgiver dig.

Nadir.

Din Hsimod rører; og vær forsikkret om,
At du fra denne Dag skal finde Venner
I Ørken.

Harun.

Vælg dig af mit Harems Qvinder
En Hustru, hvilken selv du vil; kun ei
Min Zobeide.

Nadir

(lægger rørtalvorlig Haanden paa sit Bryst).

Kun for hende brændte
Mit Hierte; — men nu vil jeg glemme hende,
Og mindes Haruns Hsimod.

(Han hilser med Haanden og gaaer.)

Harun.

Skiønne Røver!
Hvi kan man ikke tæmme slig en Ganger?
Og naar den tæmmes — ak, hvi mister den
Saameget af sin herlige Natur?

Husein og **Muladdin**

(træde ind, med dybe Buk).

Husein.

Tilgiv os, Troendes Beherster!

Harun.

Husſein,
Muladdin! bringer man de Sovende?

Husſein.

Ja, ſtore Fyrſte!

Harun.

Har alt Choret nær
Forſamlet ſig?

Muladdin.

Ja, Troendes Beherſker!
De ſorte Slaver har alt Horn ſom Dievle,
Og Pigerne ſeer ud ſom Englebørn.
Den var ſom Fod i Tøffel, den Forvandling.

Harun (ſmilende).

Mon de nu ogſaa troe, de vaagne hisſet?

Muladdin.

Derfor har Husſein ſørget.

Husſein (ſagte).

Hold din Mund!

Harun.

Hvi ſkal han tie? Kun af Børn og Narre
Man hører Sandhed.
(Til Muladdin:)
Hvorfor har han ſørget?

Husſein.

Min høie Herre! harmes ikke paa
Din Slave, hvis jeg handled egenraadigt.
Det var kun for at giøre dig din Spøg
Lidt mere morſom, jeg har bildt dem ind,
At Sovedrikken var en Gift, de nød —

Harun (mørk).

Paa min Befaling?

Muladdin.

De er gaaet ud
Af Verden fromt og roligt, som et Lys;
Thi jeg har selv berettet dem til Døden.

Harun
(opbragt til Husſein).

Knæl, Slave! der paa egen Haand i mit Navn
Tør ſtraffe den Uſkyldige med Døden.

Husſein (knæler).

Chalife! det var kun med Dødens Skræk!

Harun
(drager ſin Sabel og rækker den til Muladdin).

Der! — Hug hans Hoved af!

Muladdin (forfærdet).

Jeg, Troendes
Beherſker? Jeg forſtaaer ei denne Kunſt,
Jeg har kun lært at bruge Haugeſpaden.

Harun.

Afhug hans Hoved, eller miſt dit eget!

Muladdin.

Ja ſaa! (Til Husſein:) Saa ſeer du ſelv, min gode Ven!
At jeg er nødt; Nød bryder alle Love.
Tilgiv mig godhedsfuld, ifald maaſkee
Jeg ſnitter dig i Skuldren eller Armen,
Før jeg faaer Hov'det af dig! Det er ikke
Saa let, det lykkes ikke førſtegang.

Husſein (beder):

Der er een Gud, og Mahom hans Prophet!

Muladdin
(lader Sablen synke og trækker sit Veir dybt).

Harun
(er nær ved at briste i Latter, men tvinger sig og siger med barsk Røst):
Nu? Bliver der vel noget af?

Muladdin.
Chalife!
Jeg faaer —

Harun.
Hvad faaer du?

Muladdin.
En Benauelse.
Jeg tvivler om, der bliver noget af!

Harun.
Er du en Mand?

Muladdin.
Nei, destoværre; det
Er ikke min Skyld.

Harun.
Hug!

Muladdin
(knæler ved Siden af Husein).
Saa troer jeg dog,
Naar galt skal være, jeg langt heller mister
Mit eget Hoved, end afhugger Andres.
Tilgiv! Jeg kan ei være Bøddelknægt.
(Rækker Chalifen sin Sabel.)
Behag selv at forrette Ex'cutionen!

Harun (leer).
Reis dig, din Taabenakke! Reis dig, Husein!
Det var kun Skræk for Skræk. Lær nu herefter,

At være meer medlidende med Andre,
Og overskrid ei min Befaling tiere.

Husein
(springer glad op).

Chalifen leve!

Muladdin (ligesaa).

Ja, det er en Mand,
Som lever og la'er leve! Jeg beholdt
Mit Hoved! Ha, nu komme der mig Nogen
Og paastaae uforskammet, at Muladdin
Har intet Hoved. Hvad er da den Knap,
Som mig Chalifen naadigst lod beholde?

Harun.

Ha, det er lidt, som kan fornøie Børn.
Nu følger mig! Musiken skal begynde.
Ibad og Syahuk indbringes først.
Alt hænger Natteskyggen under Løvet;
Man skielner ei ved Faklerne saa nøie;
Og denne Hal maa tiene til en Forgaard,
Saavel for Himlen, som for Helvede.
Det er den jo! — Den er et Sted paa Jorden!

(De gaae.)

(En sagte Adagio begynder, under hvilken Ibad og Syahuk bringes sovende ind paa Loibænke af nogle Slaver, fulgt af Seraillets Qvinder med Binger paa Skuldrene, færdige til Sang og Dands.)

Chalifen kommer med **Saadi.**

Harun.

Nu vise Saadi! øv din Kunst, og gnid
I Tindingerne disse Sovere
Med Livsens Vand! Blæs Aand i deres Næse,
Med denne stærke Duft, som bringer atter

Bevægelser i Dødens stive Lemmer,
Og aabner Øinene for Livets Lyst.
(Saadi vil giøre det.)

Harun.

Dog — bi et Øieblik! Man vaagner ei
I Paradis, naar man ei finder der
Sin Huris. — Hvem skal jeg nu vælge her
Til Huris for de tvende Slumrende?
I Piger! siger, hvo vil være Huris
For Ibad og for Shahuk? — Men de
Som vorde det, maae siden ægte dem;
Thi ei det sømmer sig Chalifens Qvinder
At knæle for to Fremmede, hvem ei
Han skienker siden dem til Ægtemænd.
Nu? hvo vil være det? I tør ei tale;
I Manges Øie læser jeg dog Ønsket.
Saa maa jeg vælge selv da. — Fatme, Mirza!
I har dog nylig blottet Eders Ansigt
For Røvere, saa kan det ogsaa skee
For fredelige Svende. Det skal være
Jer Straf, ifald det ellers er en Straf,
At synge Liv igien i disse Døde,
Og siden pryde Livet dem med Blomster.

Mirza

(trækker Fatme til en Side og siger sagte, medens Saadi paa Chalifens Vink beskiæftiger sig med de Sovende):

O Allah! min Veninde! Kiender du
De tvende Fremmede, vi saae igaar?

Fatme.

Vi lade maae, som vi har aldrig seet dem.

Mirza.

Men om de kiender os?

Harun.

Hvad hviskes der?

Mirza.

Vi kun aftale, Troendes Beherſker,
Den Sang, ſom vi vil ſynge, naar de vaagne.

Harun.

Har I alt fundet een, ſaa ſynger den!
Thi Saadis Middel virker allerede.
Nu hilſer venligt dem med Chor og Dands.

(Han gaaer tilſide.)

Chor og Dands.

Hvad Propheten har forjettet,
Skienkes efter Dødens Blund.
Hvis dig Livets Vei har trættet,
Hvil dig i den hellige Lund!
Sølvklar Kilde kiøl ſig ſniger
Giennem broget Blomſterbed,
Og en Sværm af unge Piger
Beiler om din Kierlighed!

Shahuk.

(ſom har reiſt ſig overende).

O Himmel, Broder! Vi er ſalige —
I Paradis.

Ibad (ligeſaa).

Nei, nei, det er en Drøm!
Jeg frygter for at vaagne; den er ſød,
Den hulde Drøm, jeg vil ei miſte den.

(De lægge ſig ned igien.)

Mirza og Fatme

(nærme ſig, bøie ſig over dem, og ſynge):

Den Længſel, ſom i Jordens Trængſel
Blev tilfredsſtillet ei,
Forſvinder, naar din Sol oprinder,
Hvor der er evig Mai.

Det Billed, som sig for dig stilled,
Men bort i Taager svandt,
Det kommer i en evig Sommer;
Du søgte, hvad du fandt.
O Lykke! du den Elskte trykke
Skal salig til dit Bryst,
Og Toner under Palmens Kroner
Forkynde dig din Lyst!

Ibad
(springer op og omfavner Mirza).

Jeg drømmer ikke, det er virkeligt!

Syahuk
(ligesaa med Fatme).

Jeg trykker den Tilbedte til mit Bryst!

Mirza
(hvisker sagte til Ibad).

Nu stille, stille!

Fatme
(ligesaa til Syahuk).

Rober Eder ei!

Syahuk.

Hvad skal vi ikke røbe? At vi fandt,
I Mahoms Himmel Sielens Ideal?

Chor og Dands.

Følger nu, hvor Glæden vinker
Bag de friske Palmetræer!
Stiernen over Lilien blinker,
Rosen staaer i Maaneskiær!

(Alle gaae. Musiken gaaer over fra det Yndige og Glædelige til det Burleske og Truende, dog først sagte, siden larmende. Babekan bæres ind paa en Træbænk, af sorte Slaver med Horn i Panden, de Dandsende have Fakler og Svøber.)

Chalifen kommer med **Saadi**.

Saadi.

For længe vil vi dog ei ængste ham.

Harun.

Hvad ængste ham? Det er en Blok, saavidt
Jeg hører, der ei føler nogenting.
Han hører intet uden Guldets Klang,
Han har blot Smag for Mad og stærke Drikke.
Jeg vil kun have lidt min Spas med ham;
Og fremfor alting længes jeg at vide,
Hvordan hans gode Kone tager det.
Man siger mig, hun er i Slottet alt,
Vil kaste sig i Støvet for min Throne,
Og raabe kierlig om Barmhiertighed
For hendes Drog. Thi hun skal være blind
For alle denne Ægteherres Feil,
Og tiene meer end Nogen til Beviis,
At Kierligheden gaaer med Bind for Øiet.

Saadi.

Mig er fortalt om hende, store Fyrste!
Hun er ei taabelig; nei tvertimod:
Fiin, yndig, venlig, smuk; hun har Forstand,
Saasnart ei Talen er om hendes Mand.
Mig rører slig en stakkels Qvinde, Herre!
Af god Natur, tilbøielig til Troskab,
Som Skiebnen gav en saadan Ægtefælle.
Den svage Vedbend trænger til en Støtte,
Er Stammen krum, er den i Bullen huul,
Det siger ei, den friske Vedbend slynger
Sig ufortrøden dog om slette Træ;
Pligt lukker Øiet for de mange Mangler,
Og overbærende Taalmodighed
Gior taaleligt selv det Utaalelige. —

(Stryger Babekans Tindinger med Vandet.)

Han rører sig.

Harun.

Saa lad os gaae tilside,
Og lad saa Diævlechoret strax begynde.

(Chalifen og Saadi gaae.)

(Babekan springer op og seer sig forundret om.)

Chor og Dands.

Diævles Hær, med Blus og Svøber,
Efter dig, Babekan! løber;
Ned i Dybet vi dig drage,
Agter ei din Bøn og Klage.

Babekan.

Ak! hvad vil dog Enden blive?
End jeg føler mig ilive,
Men jeg mærker nok, desværre,
Det er ikke hos vor Herre.

Choret.

Eblis venter dig dernede,
I sin fæle Øglerede.

Babekan.

Ak, hvi er I dog saa vrede?

Choret.

Helvedtræet, dig til Ære,
Skal kun sort Oliven bære.
Vandet koger alt med Beget,
Hvor du vorder vedergjæget.

Babekan.

Ak, jeg er saa dybt bevæget!

Nogle
(med Frugt og Bagværk i Skaaler).

Bryd dig ei om Disses Tale!
Her vi ville dig hufvale.
Saftig Frugt og lækker Kage —

(Naar Babekan vil tage det, rive Andre det bort.)

Andre.

Men som han skal ikke smage.

De Første (med Bægere).

Her er Viin, den allerbedste.

De Andre

(snappe ham Bægeret fra Læberne).

Men som han skal ikke giæste.

Babekan.

Had saa stærkt ei Eders Næste!

De Første (med Pengepunge).

Her er Guld! du bør med Rette
Ene dig paa Guldet mætte.

Babekan.

Ak, hvad hielper mig nu Guldet?
Kan jeg her, som over Muldet,
Faae for Penge Mad og Drikke?

Choret.

Prygl kun! — Andet faaer du ikke.

Babekan.

Aldrig har jeg saadan skielvet.
Ynkes ingen over mig?

Choret.

Troer du da, at man i Helved
Kommer for at gotte sig?

(Frygtelig Musik.)

Chor.

Hør Hulerne brage!
Den spraglede Drage
Med Flaggermuusvinger
Fra Mulmet sig svinger;
Den ride du skal,
Til Jammerens Hal. —

Og aldrig tilbage
Hærskaren dig bringer,
Fra evige Nat,
Af Haabet forladt.

Babekan (græder).

Ak, hellige Prophet! hvi lever jeg
Dog ikke meer? Mens der er Liv, er Haab.
Jeg skulde sikkerlig forbedre mig!
Jeg blev et ganske andet Menneske.
Ja, ja! det føler jeg. Her luttres Malmet
I denne Helvedild fra Slakkerne,
Det bliver ædelt. Seer I, hvor jeg græder?
Mit Lommetørklæd' er alt ganske vaadt.
Ak, kiere Diævle! røres I dog ei?

En Diævel.

Nei, vi er ei sentimentalske her
I Helvede; det er den eneste
Af Jordens Laster, som vi ikke har.

Babekan.

Umenneske!

Diævlen.

Det er vi.

Babekan.

Ak, hvi trænger
Mit Skrig ei til Barmhiertighedens Øre?
Det vilde sikkert ynkes over mig.

Chalifen kommer med Englechoret, med **Ibad** og **Syahuk, Fatme** og **Mirza.**

Harun.

Det hører dig og ynkes over dig.
Her er Barmhiertigheden! Din Chalife

Staaer for dig. Ængst dig ei for Helved meer!
Det var en lystig Spog af mine Slaver,
Som jeg tillod dem. Kiender du ei Dievle
Fra sorte Slaver?

Babekan
(bukker dybt med Armene overkors).

Troendes Beherſker,
Tilgiv! jeg seer idag dem førstegang.

Harun (leer).

Altsaa — du lever! Dine Brødre leve.
De er uskyldige, retskafne, gode.
Jeg gav dem hver en Hustru af mit Harem;
Det havde du vel ogsaa Lyst til?

Babekan.

Nei,
Paa ingen Maade, Troendes Beherſker!
Af den Slags har jeg alt, hvad jeg behøver.
Jeg har en ung, en smuk, en net lille Kone;
Hun hedder Lira. Stakkels sælle Skrog,
Hun har vist ængstet sig for mig i Nat;
Men hvad var hendes mod min egen Angst?

Harun (afsides).

Han holder dog af Konen! Dog et Blis
Af Hvidt i Panden paa den sorte Bøffel.
(Høit:)
Babekan! ei du er i Helved meer,
Dog uden Straf kan du ei slippe bort.
Vi vide nu med Sikkerhed, at du
Har i Damaskus dræbt en Borgerſøn
I Hidsigheden med en Kampesteen.
Vel sandt, det var en Vaadesgierning; men
En Brøde dog, som vel fortiener Straf.

Desuden har du feigt i Fare sat
De to Hsimodige, som vilde redde
Dit Liv med eget Liv, og nægtet dem
Al Hielp og hver en Understøttelse;
Thi dømmer jeg dig til at udbetale
To Trediedele strax af din Formue
Til dine Brødre her, desuden faaer
Du fem og tyve Slag af Bambusrøret
Paa Saalerne.

Babekan.

Den sidste Deel af Straffen
Jeg underkaster mig med villig Taal;
Men Pengene tilhøre ikke mig,
Det er min Kones.

Muladdin (melder).

Troendes Behersker!
Babekans Kone staaer her udenfor,
Hun beder høit med Utaalmodighed,
At maatte stedes for dit Aasyn.

Harun (sagte).

Nu,
Saa faae vi da Beviis paa denne sieldne,
Den ubegribelige Kierlighed.
(Høit til Slaven:)
Lad Konen komme!
(Til andre Slaver:)
Lægger ham paa Ryggen,
Blot Saalerne! Og henter Bambusrøret.

Lira
(kommer og kaster sig paa Knæe for Chalifen).

Harun
(reiser hende op).

Jeg kiender dig! Det giør mig ondt for dig,
At du skal see din Husbond lide Straf.

Lira (rolig).

Chalifen er retfærdig.

Harun.

Bastonade
Har jeg tiltænkt ham.

Lira.

Hvo formaster sig
At knurre mod dit Bud?

Harun.

Jeg kan ei see
Med Sligt igiennem Fingre.

Lira.

Ingenlunde,
Din Throne, Stat, Prophetens Dynastie,
Alt stod i Fare, alting vilde vakle,
Hvis slig Udsvævelse fik Overhaand.

Harun (sagte).

Er det den fromme Kone, som er blind
For alle hendes Ægtefælles Feil?
(Høit:)
Jeg har tiltænkt ham fem og tyve Slag
Med Bambusrøret.

Lira
(kaster sig paa Knæe igien med grædende Taarer).

Troendes Behersker!
Forbarmes over mig, og lad min Bøn
Dit Hierte røre!

Harun (sagte).

Ha, nu kommer det!

(Høit:)

Det kan ei være mindre.

Lira.

Mindre, Herre?
Nei, sikkert ei! Men hvis en stakkels Kone
Kan røre til Barmhiertighed dit Bryst,
Og hvis du hendes Fremtid sikkre vil
For lignende Fornærmelser og Farer,
Saa vær høimodig! Til de fem og tyve
Læg fem og tyve til! Giv ham halvtreds!

Babekan (springer op).

Er Konen tosset? Er du fra Forstanden?

Lira.

Kom du mig saa en andengang, og stiæl
Chalifens unge Koner af hans Harem.

Babekan.

Har jeg da stiaalet Koner? Er du gal?

(Bukker for Chalifen.)

Tilgiv mig, Troendes Behersker! men
En Ting maa nævnes ved sit rette Navn.

Lira.

Har du ei stiaalet dig i Nat en Frille?

Babekan.

Gud hielpe mig! Jeg havde drukket mig
En ærlig Ruus — blev levende begravet —

Bortført af Rovere — fik Gift og kom
I Helvede, hvor fast jeg vilde ønske,
Jeg var endnu; der blev det kun ved Trudsler,
Men her, her faaer jeg virkelige Prygl,
Fordi jeg i Damaskus slog den Dreng
Uheldigviis med Stenen lidt ihiel.

Lira (forundret).

Ei andet?

Harun (leer).

Ikke andet!

Lira
(formildet og blid).

Naadigste
Monark! her er en Misforstaaelse.
Jeg seer, min stakkels Mand er reent uskyldig.

Harun.

Altsaa — naar ei han ægger længer dig
Til Nidkierhed, saa er han reent uskyldig?

Lira.

Han er uskyldig.

(Klapper ham.)

Arme stakkels Dreng!
Hvorledes gaaer det? Har du ængstet dig?
Har du forkiølet dig? Du kan ei troe,
Hvor jeg bekymret været har for dig.

Harun.

Nu seer jeg dog, at Rygtet havde Ret,
Du er en Elskovsfee med Bind for Øiet.
Løskiøber du din Mand fra Straffen, Lira,

Strax med totredie Del' af din Formue,
Saa har du ham igien. Jeg skienker ham,
Med Hensyn til den Angst han leed i Nat,
Benaadelse for Stokkeprygelene.
Og Ibad, Shahuk foræres hver
En Trediedeel af disse Pengebøder.

Ibad.

Chalife —

Shahuk.

Troendes Behersker —

Harun.

Stille!
Jeg vil ei høre her Indvendinger.
Det er ei længer hans, men Statens Penge.
De skienkes Eder, til at sætte Boe
I Bagdad, at I ove kan Jert Haandværk,
Og smedde skionne Damascenerklinger,
Som vi kan svinge kiækt mod vore Fiender.
Saa skeer Jer Eders Ret, og saa opfylder
Babekan Eder kun et gammelt Løvte.

Lira.

En Trediedeel er meer end nok for os,
Jeg under gierne Brødrene det Andet.
Jeg har min Mand, og det er nok for mig!

Babekan
(ryster paa Hovedet).

Ak, Lira, Lira, deri feiler du!
Af Penge kan man aldrig have nok.
Dog maa man bide vel i sureste Eble.
Jeg redded dog mit Liv, og altsaa takker
Chalifen jeg for allernaadigst Straf!

Chor.

Leve Chalifen! Harun den Vise!
Digternes Sang skal evig prise,
Kierlige Piger flætter hans Krands!
Medens paa Sablerne Muhameds Maane
Skinner, hvor Nattens Hvælvinger blaane,
Medens ved Palmerne Tigeren rinder,
Solen i Øst med rødmende Kinder
Stigende kaster i Ørken sin Glands —
Blomstre dig Harun Evigheds Krands!

Fiskeren og hans Datter.

Dramatikst Eventyr.

Indhold.

Fiskerhytten.
Skovtrolden.
Rosenhaugen.
Elskovsdrikken.
Lægen Duban.
Forvandlingerne.
Havfruerne.
Messingskrinet.
Fiskene.
Marmorstøtten.

Fiskerhytten.

En fattig Fiskerhytte i Arabien, paa Kysten af det røde Hav.

To smaae Børn sove i Kurve. **Amine,** den voxne Datter, gaaer Faderen **Sandib** imøde, som kommer ind ad Døren, med en Bøtte og et Fiskenæt.

Amine.

Hvad har du fisket, Fader?

Sandib.

Nogle Rokker,
Som ligge der i Bøtten. Jeg er kied
Af dette evige Fiskeæderie.
Min Mave kræver Kiød, faaer den ei Kiød,
Saa faaer jeg Feber.

Amine.

Stakkels gode Fader!
Imorgen sælger jeg mit Bomuldspind,
Saa faae vi Penge, saa skal jeg dig lave
En Pillau, som er ægte.

Sandib.

Giv mig Krukken!

Amine.

Ak, den er tom!

Sandib.

Staae flau den hele Dag
Ved Stranden! Intet fange! Komme hiem,
Og intet nyde! Ingen Hierteſtyrkning —

Amine
(heftig med Taarer).

Du kunde let forbedre dine Kaar.

Sandib.

Hvordan?

Amine.

Sælg mig!

Sandib
(gyſer og ſiger ſagte):

Ha! ſaae hun mig i Hiertet?
(Høit:)

Amine! Jeg har ofte tænkt derpaa.
Jeg giorde dig viſt lykkelig dermed;
Du fik en holden Elſker! Men din Fader,
Men mine Smaae! Hvem heged dem i Hytten?
Amine, nei! jeg er en fattig Gartner,
Min Have ſtaaer paa Sand, og yder Intet;
Dog voxer i mit Bed en Jomfruroſe,
Det Eneſte, jeg har af Koſteligt;
Taer Stormen den, ſaa er min Grund en Ørk,
Og blier min Kirkegaard.

Amine (kyſſer ham).

Du gode Fader!

Sandib.

I har vel intet ſpiiſt?

Amine.

Jo, vi har spiist.

Sandib.

I Søvne! Mange Retter. Ikke sandt?
Var Drømmen Kok?

Amine.

O Søvnen styrker, Fader!

Sandib.

Ja dig! men ei de Smaae. En voxen Pige,
Der svulmer i sin Ungdoms friske Fylde,
Indsuger, som en Lilies Kalk, sin Næring
Af Luften; trænger ei, har tvertimod
For megen Overflødighed af Safter;
Men disse stakkels Væxter —
(Peger paa Børnene.)
O, det skiærer
Mig i mit Hierte, — bøie deres Blade
Saa slapt som Planter, man har glemt at vande.

Amine.

Vist Allah vil forsørge dem.

Sandib.

Ja ja,
I Paradis! Men der er Engle nok.
En stakkels Fader trænger meer til Børn,
End Gud til Engle.

Amine.

Du er ret beklemt!
Jeg vilde gierne trøste dig.

Sandib.

Det kan
Du ikke; gaa tilsengs!

Amine.

Den sorte Nat
Nedslaaer dit Sind. Jeg haaber vist, imorgen,
Naar Solen stiger i sit unge Purpur,
Da vil dit Hierte qviddre som en Fugl,
Med nyfødt Haab.

Sandib.

Vel muligt. Nu god Nat!

(Hun kysser hans Haand, og gaaer tilsengs bag et Gardin.)

Sandib (alene).

Hvad skal et fattigt Menneske paa Jorden?
Hvor meget maa han ei misunde Dyret.
Der gives ingen fattig Ræv, ei Høg;
De finde deres Næring; men hvor finder
Jeg min? Mig spotter det uendelige,
Det rigdomsvangre Hav. En eeneste
Fortræflig Perle kunde giøre mig
Saa lykkelig; men gierrig giemmer Havet
De aldrig talte Dynger i sit Skiød;
Og ei engang saa mange Fisk forunder
Den følesløse Strand mit flikte Næt,
Som er nødvendige til ret at mætte
Min Redes Unger. Hvortil fik Ulykken
Vel sin Forstand, sin Følelse? O var jeg
Saa dum, som plumpe Sælhund paa sin Steen,
Saa stum og døv som Fisken for min Smerte! —
Hvad hielper det at klage? Nu, det letter!
Den sørgelige Klynken er en Øse,
Hvormed man giør det lække Fartøi flot,
For atter lidt at kunne seile fort,
Med dristigspændte Seil, paa Verdenshavet.

(I det samme hører han Musik udenfor sine Vinduer, og gaaer ud.)

Grønning udenfor Hytten.

En Slavehandler kommer ridende paa en Hest, fulgt af Slaver, der lede Kameler. Paa Kamelerne sidde deilige Slavinder i smaae brogede Telte. Toget holder. Større Telte opslaaes under Palmer og Daddeltræer. Slavehandleren hilser Fiskeren i hans Hyttedør.

Slavehandleren.

God Aften, Fisker! Neppe vented du
Saa silde talrigt Selskab.

Sandib.

Allah være
Med dig, min Ven! Hvem er du?

Slavehandleren.

Som du seer:
En lystig Broder i de bedste Aar,
Der har Kameler, Telte, Heste, Slaver,
Og fremfor alting deilige Slavinder.
Du er en Muselmand? Ei sandt?

Sandib.

Naturlig!

Slavehandleren.

Jeg har særdeles Aarsag til mit Spørgsmaal.
Seer du, jeg bringer liflig Viin paa Dunker,
Og agter nu at holde strax mit Maaltid
Her under disse skyggefulde Palmer,
I Maanskin. Men jeg er et Selskabsdyr,
Jeg vaager og jeg sover aldrig ene.
Og ene spise, drikke? - Fy for Fanden!
Det var kun gamle Stammefader Noah,
Som pimped sig en Nuus i Eensomheden.
Men ham maa man see giennem Fingre med;
Han var Opfinderen af Kunsten, seer du!

Han var den første Mand, som drak sig fuld;
Og det var meget alt af ham, i hans Tid.
Man kommer siden videre, man driver
Haandværket i det Store, som Fabrik;
Og Industrien sætter tusind Flasker
Paa eengang i Bevægelse. —
(Til en Slave:)
Naa, skynd dig
Med Teltet!
(Til en Slavinde:)
Stig kun ned, mit smukke Barn!
Vær ikke bange, jeg skal ikke see
Paa dine trinde Lægge, Kuliban!
Bring Sengebolstrene nu i en Hast
I Teltene. Den friske Natteluft
Borttærer dem af Kinderne Karminen,
Og slukker Diets Flamme med sin Dug.
(Ryster Sandibs Haand.)
Nu altsaa, Fisker, du er Muselmand?

Sandib.

Hvi er det Spørgsmaal dig saa vigtigt, Herre?

Slavehandleren.

Fordi jeg tænme vil en Krukke med dig,
Og ønsker at den skulde smage godt.

Sandib.

Nu ja!

Slavehandleren.

Est du nu Jøde, Christen, Hedning,
Saa drikker du, som Faaret drikker Vand,
Og det har ingen Art; men est du Moslem,
Saa smager Vinen dig naturligviis
Eengang saa godt, fordi den er forbudt.

Sandib.

Nu saa! Jo, jeg er en Muselmand.

Slavehandleren (raaber):

Aa, Kulif!
Saa sæt to Dunker hid paa dette Teppe.
Og sæt du dig med mig paa Puden, Ven!
Thi hvis din Ærlighed, dit blege Ansigt,
Hvis dine slappe Kinder ikke lyve,
Saa havde du besluttet for i Aften
At holde Faste, skiøndt der ingen Faste
Staaer foreskreven dig i Alkoranen.

Sandib.

Jeg nægter ei —

Slavehandleren.

Velan, saa spiis og drik!
Du har min Naade.

(De spise.)

Du er Fisker?

Sandib.

Ja.

Slavehandleren.

Det er jeg med; men jeg er riig, du fattig,
Hvordan gaaer det til? Udentvivl forstaaer du
Ei Fiskeriet ret. Hvor fisker du?

Sandib.

Derude paa det golde, røde Hav.

Slavehandleren.

Der har vi det! Det er din egen Skyld.
Du fisker, hvor ei Noget bider paa,

Og det, som Ingen gider kisbt og nydt.
Din Tosse! Nu, skiænk i, og drik Forstand!
(De drikke.)

Sandib.

Hvor fisker du da, Ven?

Slavehandleren.

Paa Landet, Fisker!

Paa Landet.

Sandib.

Hvordan det?

Slavehandleren.

Omtrent som du!
Med Klogtens Næt, med Flittighedens Angel
I Lidenskabens Strøm. I oprørt Vand
Er godt at fiske. Men see, mine Fisk
Har ingen Skæl. Jeg fanger lutter Aal,
Hvad Glathed og hvad Trindhed anbelanger.
Dog har jeg ogsaa Guldfisk! Purpurfisk!
Og Zitteraal! Den lille fiortenaars
Blondine der! det er en Zitteraal.
Du est for gammel nu, men var du ung,
Og fik et Blik af hendes Saphirøine —
Jeg siger dig, det foer i dine Nerver,
Og du fik Ondt ved, i den forste Stund,
At skille Maanen fra Planeterne.

Sandib.

Du er et lystigt Hoved.

Slavehandleren.

Ja, det er jeg.
Du derimod er et bedrøvet Hierte,
Det gior mig ondt.

Sandib.

Din Sundhed!

Slavehandleren.

Din igien!

(De drikke.)

Sandib.

Din Viin er uforlignelig, min Ven!
Dog dine Skiønheder? — Aa ja saamænd! —
Den lille Pige der er ganske smuk.

Slavehandleren.

Ja ganske smuk! Fuldkommen skiøn, min Herre!
Hvad Diævlen, vil din gamle Stymper vrage?

Sandib.

Da har jeg dog seet større Skiønhed før.

Slavehandleren.

Hvor da? I Krukken?

Sandib.

Nei.

Slavehandleren.

Paa Havsens Bund?
En Havfru?

Sandib.

I min egen Fiskerhytte.

Slavehandleren (opmærksom).

I Hytten? Hvad for noget?

Sandib.

Jeg har selv
En voxen Datter, som er smukkere.

Slavehandleren.

I dine Øine? Ja, det troer jeg nok!
Men glem kun ei, at udentvivl du seer
I den forfængelige Faderbrille.

Sandib.

See selv!

Slavehandleren (reiser sig).

Med din Tilladelse!

(Vil gaae ind i Hytten.)

Sandib.

Bie lidt!
Lad mig gaae først, thi det er hedt! Amine
Tidt ligger saa urolig —

Slavehandleren.

Siger intet.
Vær du kun rolig! Troer du, at jeg kiøber
En Kat i Sækken? Bliv du her og drik
Din Viin i Mag. Jeg kommer strax tilbage.
Mit Blik er svet i at kiende Skiønhed.
Jeg bruger ikke lang Tid.

Sandib.

Nu, saa see!
Jeg bliver her i Døren.

Slavehandleren

(gaaer ind, seer bag Gardinet, og siger sagte, ganske indtaget):

Hvilken Huris!
Hun er femtusinde Guldstykker værd.

Sandib.

Nu da? Hvad synes dig?

Slavehandleren
(kommer ganske rolig tilbage, og siger koldsindig):

Ja, hun er smuk!
Det skal jeg ikke nægte. Ganske vakker!
De sorte Haar af Ibenholt afstikke
Ret nydeligt til Alabasterbarmen.
Kom! sæt dig smukt med mig tilbords igien.
(Skiænker for Sandib.)
Jeg mærker, Ven, du er en Philosoph,
Som ikke vælger Fattigdom af Tvang,
Men kun af eget Valg; den morer dig.

Sandib.

Hvordan forstaaer jeg det?

Slavehandleren.

Med din Forstand,
Ifald du har een. Ven, du forekommer
Mig som en hungrig Betler, der med Iver
Afskraber Kiødet af et Oxebeen,
Og veed ei, at det fyldes indeni
Med en fortræflig Marv.

Sandib.

Med hvilken Marv?

Slavehandleren.

Troer du, at tusinde Guldstykker giorde
Dig til en holden Mand?

Sandib.

Hvor faaer jeg dem?

Slavehandleren.

Troer du, din Datter morer sig i Hytten,
Med dine Nøt, med dine Rollinger?
Mon ei hun fanged heller sig en Mand
I egne Garn?

Sandib.

Ja, ja, det kan vel være.
Den Tid, den Sorg!

Slavehandleren.

Ja ganske ret: den Sorg!
Thi svinder Tiden, svinder Skiønheden,
Og kommer Sorgen. Nei, nu eller aldrig.

Sandib.

Hvor finder hun en Mand?

Slavehandleren.

O Ti for Een!
Men han maa see før han kan elske hende,
Det er naturligt. I din Fiskerhytte
Hun skiules som en Blomst af vaade Bregner,
Og visner før hun dufter. Giv mig hende!
Jeg dig betaler tusinde Guldstykker,
Saa er vi Alle hiulpne. Alle tre!

Sandib.

Du er en Slavehandler, mærker jeg.

Slavehandleren.

Ei, fy for Fanden! Troer du vel jeg skulde
Mig giøre saa gemeen? Nei, tvertimod:
Slavindehandler er jeg. Du maa vide,
At skille vel en Kleinsmed fra en Grovsmed.

Sandib.

Jeg skulde sælge skammeligt min Datter?
Saa var jeg en Foragtelig, ei værd
At komme til Prophetens Paradis.

Slavehandleren.

Hør mig, og giør saa siden hvad dig lyster!
Hvad ønsker Pigen sig, naar hun er voxen?

En Mand. Hvad meer? Et velforsørget Huus.
Hvad fik din Datter, hvis hun blev hos dig?
En fattig Fisker, en forfalden Hytte.
Jeg kiøber hende for en dygtig Sum,
Og haaber dog at vinde ved mit Salg;
Amine faaer en Mand, som eier Rigdom,
Thi kun en Rig formaaer at kiøbe hende;
Faaer hun en smuk Mand, vil hun elske ham.
Jeg lover dig, jeg skal ei sælge hende
Til nogen Usling, nogen Ond og Styg.
Hun faaer en vakker Mand, og du faaer Penge —
Hvad finder du foragteligt i det?

Sandib.

Hun elsker mig og sine Søskende
Saa inderligt.

Slavehandleren (leer).

O ja! det troer jeg nok.
Jeg selv har seet en Pige kiæle for
En Hund, en Kattekilling, kysse den,
Og klappe den med Alabasterhænder,
I Mangel af en Elsker.

Sandib.

Troer du da,
Hun overleve kunde denne Skiændsel?

Slavehandleren.

See hen paa mine Piger der! De lege,
De dandse, synge, sove trygt i Telt,
Og lade mig og Skiæbnen raade. Troer du
Amine fik en sieldnere Natur?

Sandib.

Ha, Qvinder, Qvinder! Svage Skabninger!

Slavehandleren.

Næst Mændene de Svageste paa Jorden.
Gaaer det os bedre, naar vi gaae i Krig?
Først græmmes vi; der grædes, tages Afsked
Fra Moer og Faer, fra Faster og fra Moster
Og Sødskendborn; men i den første Khan —
Der drikkes Broderskab med Kammeraten.
Da tørres Øiet; og om nogle Dage
Bli'er alting glemt. Vi plyndres, og vi plyndre;
Og Den, som nylig græd i Sines Kreds,
Seer om en Maaned andre Stakler græde,
Hvis Taarer han er Skyld i, og han røres
Ei meer for det. Det er Naturens Gang.

Sandib.

En gyselig Natur!

Slavehandleren.

Hvad gyselig?
Jeg kiender ingen bedre.

Sandib.

Men jeg kan
Dog tænke den.

Slavehandleren.

Ja vist! Vor Herre skulde
Spurgt dig til Raads, dengang han skabte Verden,
Saa var den bleven idealsk, ei sandt?
Vi havde faaet Aftner uden Myg,
Og Middagstimer uden Lummerhede;
Paa Bladene var aldrig kommet Orm,
Og aldrig mindste Smule Snavs paa Gaden.
Ei sandt?

Sandib.

Jeg er kun Fisker; men en Dervisch
Opdrog mig for sin egen Tidsfordriv,

Og vakte mange Foreſtillinger
Dybt i min Siæl — ſom paa min Livets Vei —

Slavehandleren.

Har været dig til ſtor Beſværlighed.

Sandib (drikker).

Nu, jeg er ei ſaa orthodox, ſom du
Maaſkee formoder. Min Samvittighed
Har intet mod et Bæger Viin.

Slavehandleren.

Og intet
Imod en ſpækket Pengepung.

Sandib.

Du ſiger,
Hun bliver lykkelig?

Slavehandleren.

Ja, i det Mindſte
Meer lykkelig end i din Fiſkerhytte.

Sandib.

Jeg kan beſøge hende, hvor hun boer?

Slavehandleren.

Det kan du, naar hun vorder Sultaninde.

Sandib.

Hvad, Sultaninde?

Slavehandleren.

Kan det være mindre?

Sandib.

Hurra! jeg ſælger hende. Hun er din.

Slavehandleren.

Nu bliver du jo pludſelig fornuftig.

Sandib.

Tag hende, som hun ligger der og sover,
At ei hun vaagner.
(Kort i en anden Tone.)
Hvis hun græder, beder,
Saa er det mig umuligt. Jeg vil aldrig
See min Amine meer. Et Blik af hende
Omstyrter ganske din Philosophie.
Jeg vil kun drikke dygtigt midlertid,
Og tænke paa de stakkels Moderløse,
De smaae Forsultede, jeg kan ernære
Med denne Sum, — opdrage. — Ja, det takke
Vi vor Amine for.

Slavehandleren.

Ja ganske vist!

(Han gaaer ind med et Par Slaver og henter Amine. Midlertid drikker Sandib. De bringe hende ud paa Loibænken.)

Sandib.

Du lover mig, hun bliver Sultaninde?

Slavehandleren.

Ja ganske vist! Hun er en Sultan værd.
Kun han kan kiøbe hende.

Sandib (drukken).

Seer du vel,
Det er ei førstegang — hvad hedder du?

Slavehandleren.

Jeg hedder Beddredin.

Sandib
(falder ham om Halsen).

Gud bedre dig!
Kys mig, min Broer!

Slavehandleren.

Ja gierne, Ven!

(Kysser ham.)

Sandib.

Hør nu!

Glem ikke hvad du vilde sige; — jeg
Har ofte tænkt derpaa — for du maa vide —
Og hvis du troer at Vinen — Den er god.
Hvor er den fra?

Slavehandleren.

Fra Ceylon.

Sandib.

Ceylon leve!

Der ligger Adam jo begravet. Men,
Ifald du troer din Overtalelse —
Thi jeg er fattig, seer du! Nu har jeg
En Ruus, og derfor er jeg ganske lystig;
Men hvergang jeg er ædru — og det er jeg
Den meste Tid, saa sørger jeg. Den Stakkel!
Pak hende vel ind! Lad mig kysse hende!

Slavehandleren.

Men du har sagt, at du vil ikke see.

Sandib (hæftig).

Jo vist! Den sidste Slurk, den gav mig Mod.

(Kysser hende.)

Farvel, Amine! See nu faaer du dig
En deilig Brudgom. Naar du ligger kiælen
I Elskovs Arme, glemmer du vel snart
Din stakkels Fader; men den lille Lolo
Og dine Søstre maa du ikke glemme;
Thi de vil græde hoit imorgen, naar
De høre, du er borte.

Slavehandleren (til Slaverne).

Bringer hende
Strax i mit eget Telt.

Sandib.

Pas hende vel!
Jeg siger dig det, Beddredin! Du skal
Paa Dommedag mig svare til Amine;
Hvis ikke hugger jeg dit Hoved af!

Slavehandleren.

Vær ganske rolig! Du skal høre fra mig.

Sandib.

Hvad bryder jeg mig vel om dig, din Kieltring?
Fra hende, fra mit Barn vil jeg kun høre.

Slavehandleren.

Ja ja!

Sandib
(vrænger efter ham).
— Du er en Jabroer!
(Sætter ham den knyttede Næve for Ansigtet.)
Tag dig vare,
Ifald du krummer hende mindste Haar.

Slavehandleren.

Han er beruset. Bringer hende bort!
Indbringer ham i Hytten paa hans Seng,
Og lægger denne Pengepung paa Bordet!

Sandib.

Farvel, Amine! dette sidste Drag paa
Din Sundhed! Hils din Sultan! Hils din Keiser!
(Han kaster Bægeret over Hovedet.)
Der skal ei drikkes meer af dette Bæger.
Og jeg vil aldrig drikke mere Viin;

Thi drak jeg meer, da folgte jeg vel snart
De Andre med, og Hiertet ud af Livet.
Nu Slaver! Bringer ind mig i min Sal!
Jeg er en Sultans Svoger, maae I vide.

(Han bringes ind.)

Fiskerens Hytte.

Morgenen derefter. **Sandib** hviler endnu paa sit Leie.
Han kalder:

Amine! Er hun staaet op? Amine!
Hun er nok gaaet ud at hente Vand.
Men sove Børnene?

(Han bliver Lolo vaer, som sidder overende i Sengen og hielper den mindre Broder med at klæde ham paa, men kan ikke komme ret ud af det.)

Hvad giør du, Lolo?

Den Lille
(slaaer til Lolo med Haanden).

Uartig! Inte rigtig! —

Lolo.

Søde Dreng!
Sid stille kun, saa skal jeg hielpe dig.
Stik Armen i din Troie, søde Dreng!

(Han giver ham Troien bagvendt paa.)

(Den Mindste i Vuggen skriger.)

Sandib
(springer op og skynder sig i sine Klæder).

Amine! løber du bort fra de Smaae?
Der har jo Ingen faaet Melk endnu.
Og hvor kan Lolo — Pog, er du forrykt?
Du qvæler jo den Lille! Lad mig hielpe.
Hvor er din Søster?

Lolo.

Hun er borte, Fader!
Hun er nok gaaet ud, hun tænder Ild
Paa Skorstenen.

Sandib
(tager sig til Hovedet).

Ha, jeg har Hovedpine!
Det pleier jeg dog aldrig. Jeg har drukket
Formeget vist i Aftes.
(Pludselig angst.)
Lolo! Lolo!
Hvor er din Søster?

Lolo
(græder, forstrækket for Faderens Ansigt).

Er hun borte, Fader?

Sandib
(slaaer sig for Panden).

O Allah! Allah! Drømmer jeg? Amine —
(Han løber vild omkring i Hytten. Børnene følge, han standser, og opdager Pengepungen paa Bordet.)
Nei, det er sandt! Nei, det er ingen Drøm!
Jeg har bortsolgt mit Barn.
(Han kaster sig fortvivlet paa Jorden og udriver sine Haar.)

Lolo.

Amine borte, stakkels Fader dør!
(Børnene græde, den Mindste skriger.)

Sandib (springer op).

Hei, lystig! Ha, en herlig Strengeleeg
Til en fortvivlet Faders Svanesang!
(Han griber Pungen.)
Fordømte Guld! Afskylige Metal!
(Han kaster den paa Bordet.)
Det brænder mig som Ild i Hænderne. —
Mit Barn! Amine! Skiønne, gode Plante!

Uskyldige! Din Faders Lyst! Min Rose,
Som med dit kiøle Bladhang huldt husvaled
Min Hyttes Tag — nu voldsomt sønderbrudt;
Nu visnet! Ak, dit sidste Aandedræts
Huldsalige Duft har du sendt op til Himlen,
Med Bøn for mig. — Jeg skulde leve rolig
Med dette Guld, jeg kiøbte for dit Liv?
Blodpenge! Nei, ulykkelige Smaae!
Nei, Eders redelige Pialter skal
Ombyttes ei med skiønne Tyvekoster,
Med Kirkeranets prægtige Klenodie.
Kom, Giæslinger! kom, følger mig til Stranden!

(Han griber Pungen og styrter ud. Børnene følge ham.)

Ved Brændingen.

En Havfrue sidder ude i Brændingen paa en stor, rund, grønbedækket Kampesteen, og seer ind mod Landet.

Havfruen (synger).

Et skiønne Syn, at skue
Den grønne Strand!
I Morgenrødens Lue
Det hvide Sand;
Tangklædte Fiskerhytte,
Bag Palmetræ,
Hvis lange Løv beskytte
Med Sommerlæ.

Naar Sligt en Fremmed finder
Ved sagte Vind,
Da rørt hans Øie rinder,
Thi han er blind;
Beundrende han skatter
Den Armes Fryd,
Fordi kun Sandsen fatter
Den ydre Pryd.

Ak, skued du bag Muren
Den Storm, det Lyn,
Du gyste for Naturen
Og for dit Syn;
Sang ei Landlivets Glæder,
Og Uskylds Daad;
Tidt Glædens Graad, du græder,
Blev Sorgens Graad.

Fortvivlet nu derinde
Den Fisker staaer.
Vildt flagre hen for Vinde
Hans løse Haar.
Han styrter ud med Latter
Til hviden Strand;
Ak, han har solgt sin Datter —
Nu raser han.

Ham Smerten binder Tungen.
Med Skiælven, bleg,
Han aabner Pengepungen;
Paa Steen han steeg.
Han staaer med vilde Miner,
Dog er han høi: —
De tusinde Zechiner
Af Pungen fløi!

Høit over Pilens Grene
I Luft de foer;
De pladske ned, som Stene,
I salten Fiord.
Det lettet har hans Hierte,
Men hiulpet ei.
Han stirrer hen med Smerte,
Gaaer saa sin Vei.

Den lille Lolo dvæler
Paa Sandets Steen.
Jeg ofte for ham kiæler,
Bag Vidiens Green.
Han søger tidt med Iver
Paa Havets Bred,
De blanke Kiselstiver,
At lege med.

Hver Maaned skal du finde
Een blank Zechin;
Den sendte din Veninde,
Og den er din.
Forær den til din Fader!
Saa har I Brød.
Havfruen ei forlader
Sin Ven i Nød.

Skovtrolden.

En Fieldgrotte.

Den staaer aaben, og er indrettet til et Naturaliecabinet. Prinds **Agib** ligger paa en Sopha og læser. Udenfor tyk Skov. **Floristane** flyver forbi Hulen, bliver ham vaer, og standser sin Flugt.

Floristane.

En deilig Mand — hvad seer jeg! hist
Bag Hækkens grønne Blomsterqvist.
Han grunder, læser i en Bog,
Og smiler baade skielmsk og klog.

Agib
(læsende, uden at see hende).

Ha, ha, ha! Løn som forskyldt!

Floristane.

End ingen har min Skiønhed hyldt
Saa smuk som dette vakkre Barn;
Han fanges maa i mine Garn.

Agib
(skotter op fra Bogen).

Man kan ei være lidt i Ro.
Hvo kommer atter der, monstro?

En Huldre vel fra Bæk, fra Flod,
Det viser hendes dierve Mod.
See, hvor hun stirrer! Er hun fræk?
Vel! jeg vil være spodsk og kiæk.

Floristane (hilser ham).

God Dag min unge, ædle Drot!
Tilgiv, at ved dit Fieldeslot
Jeg hviler mig en liden Tid,
Til Maanen straaler mere blid.

Agib.

Velkommen, smukke Pigelil!
Dog — Pige seer du ei ud til;
Velkommen unge Kone da!

Floristane (stodt).

Hvor fik du det Bekiendtskab fra?

Agib.

Mit skionne Barn! Jeg var en Ven
Steds af Naturhistorien.
Du seer, her ligger Mus og Steen,
Og Mammudsknokler, gamle Been,
Og sieldne Aertser og Metal,
Og tørre Planter, Muslingskal;
Dog, af de store Riger tre,
Som os Naturen lader see,
Er Dyreriget vigtigst mig;
Og, det vil jeg bekiende dig,
At atter Mennesket, blandt Dyr,
Mig tykkes meest et Eventyr,
En Gaade, som først løses vil.
Men der skal langt Bekiendtskab til!
Nu veed du — Mennesket er deelt
I Mand og Viv — det giør et Heelt.

Hvad Manden angaaer — jeg er Mand,
Og har en taalelig Forstand;
Mit eget Væsen følger mig,
Som Skyggen Lyset, idelig;
Og naar jeg intet andet har,
Saa læser jeg mit Exemplar.
Det har jeg giort en god Snees Aar,
Saa jeg det temmelig forstaaer.
Men Qvinden! See, det er nu strax
Igien et ganske andet Slags.
Snart nærmer hun sig, venlig seet,
Snart flygter hun til andre Egne.
En Qvinde ligner en Komet,
Som vanskelig er at beregne.

Floristane.

Jeg kan nok lide denne Spot.
Din Vittighed dig klæder godt.

Agib.

Tilgiv mit overgivne Sind!
Du kommer saa fortrolig ind —

Floristane.

Jeg troer, det regner ganske tæt
Derude.

(Det begynder at regne.)

Agib.

Nu, saa var det ret,
At her du fandt et Tag, et Ly.

Floristane (undseelig).

Hvo vil ei gierne Regnen flye?
Jeg troer, jeg er alt ganske vaad.

Agib.

Nu, derfor er der altid Raad.

Træd ind i Hallen, Frue fiin!
Der finder du tørt Musselin,
Hvad du behøver, for i Hast
At skille dig ved Vandets Last.
(Med kold Beundring:)
Men sandelig, den vaade Dragt
Dig klæder meer end bedste Pragt.
Den viser mig, fra Bryst til Fod,
Forræderiskt hvert Ledemod;
Saa fyldig dreiet og saa rundt,
Saa kraftigt og saa ungdomsundt!
Nu — træd kun ind og klæd dig om,
Som Hulen var din Eiendom.

Floristane (sagte).

Utaalelig er denne Kuld!
Han sikkert er en Anden huld.
(Høit:)
Jeg er alt tør.

Agib (læsende).

Nu, det var brav!
Hvor blev da Fugtigheden af?

Floristane.

Du tvinger alt til Tørhed let.
(Sagte:)
Hans Hierte, det er sikkert slet;
Dog pirrer mig hans Kulde meer.

Agib
(som har læst, lægger Bogen hen).

Tilgiv mig, smukke Barn! jeg leer.
Jeg læste her et Digt, en Sang,
Og siger dig en andengang,
Hvorom den handler. Jeg maa gaae;
Regndraaberne kun falde smaae.

Floriſtane
(tvinger ſin Vrede).

Vov dig ei ud fra Fieldets Steen!
Du vædes vil til Marv og Been,
Det ſpaaer jeg dig.

Agib
(kalder paa en Slave).

Nu, om ſaa var;
Og om det øſte ned med Kar,
Dertil maa man jo vænne ſig.

Floriſtane (afſides).

Hans raſke Væſen huer mig.

Agib (til Slaven).

Hold Fruen der med Selſkab, du!
Jeg kan ei tove længer nu;
Jeg maa til Hovedſtaden ind.
Farvel du ſmukke Roſenkind!
(Tager hende under Hagen.)
Alt er paa dig ſaa ſmukt, ſaa net;
Dog falder du — lidt violet,
Jeg frygter, du er lidt koket!
Varmt Blod, men ingen Sympathie,
Og Hiertet har ei Deel deri.
Det ſkal fornøie mig, at ſee
En andengang dig her maaſkee.

(Gaaer.)

Floriſtane (ene).

Forſmaaet, foragtet, Ryggen vendt?
Hvi har han i mit Hierte tændt
En Attraa, ſom jeg ſtille maa?
Nei, Agib, du ſkal ei forgaae.
Jeg maa dog ſee, hvad han kan læſe.
(Seer i Bogen, ſom han har ladet ligge.)
„Fyrſtinden med den lange Næſe!“

Anvender han paa mig det Digt?
Ha, jeg maa hævnes, det er Pligt!
Styrt Regn! Og før han naaer til Huus,
Saa dyp ham, som en druknet Muus.

(Hun iler fortornet bort.)

Tyk Skov ved en Kilde.

Agib

(alene, forvildet, med et Jægerhorn og en Flaske hængende ved Siden).

Hvad hielper det, jeg kalder? — Ingen svarer.
Saa mægtig Fyrste, jeg end er, formaaer
Mit Bud dog intet over disse Stammer.
De vise mig ei Vei, og Kildevældet
Ei standser, for at høre mig.

(Smilende:)

Jeg frygter,
Jeg opbragt har den Skyens, Bækkens Huldre,
Som søgte mig i Hulen. Jeg er vaad.
Det var en Pladskregn! Vederqvægende
For Træer og Græs, men ei for Hud og Klæder.

(Han sætter sig og tager Flasken.)

Vel, at jeg har en Hiertestyrkning med.
Min Viin har ikke blandet sig med Regnen,
Det sørged Glassets Pandser for. Velan,
Tilgiv, Prophet, mig denne lille Synd!
Nu blomstrer Skoven dobbelt foraarsgrøn;
Nu synker Solen venlig bag sin Klippe.
Hvis Nattens Mørke kommer, kommer Maanen.
Og springer Tigren ud af Skovens Busk,
Og viser mig sit plettetskiønne Skind,
Mens slangebugtet den uhyre Kat
Sig nærmer feig og lumsk, uagtet Styrken —
Saa giennemborer ham mit Kastespyd;

Jeg flaaer det vilde Dyr, og hænger Skindet
Om mine Skuldre; det er varmt som smukt.
Og kommer saa en Slange, mens jeg sover,
Saa vil den deilige Forgiftige
Angst stikke Braadden i sit eget Kiød,
Og i sin Dumhed troe, jeg er en Tiger.

(Han slumrer ind.)

Floristane

(kommer frem af Busken).

Kan Feer forelske sig i Dødelige?
Dog er det saa. Høit blusser denne Kind,
Høit slaaer mit Bryst for Agib, som foragter.
Men Agib skiælv, naar Haabet mig forlader,
Og Kiærlighed forvandler sig til Had.
Er du den Eneste, som hylder ei
Min Skiønheds Magt? Trehundred Aar, fra den Tid
Vild Stolthed drev min Husbond, Amgiad,
At trodse Aanders Fyrste Salomon,
Hvorved hin fandt sit Fængsel dybt paa Havet;
Har Floristane fulgt sit Hiertes Drift.
Og nu skal du? — Ha, elsked jeg ham ei!
Nu trodser den Forvovne; thi han veed,
At Magt maa bøie sig for Kiærlighed.
Vaagn, Agib!

(Hun tager hans Haand.)

Agib (vaagner).

Est du der, Forfølgerske?
Hvad vil du mig igien? Forstyrrer du
Min Ro? Gak bort!

Floristane.

Du har forstyrret min.
Jeg er en mægtig Fee, som elsker dig.

Agib.

Viis mig den rette Vei, saa takker jeg.

Floristane.

Det vil jeg gierne, hvis du ei afslaaer
Min Bøn.

Agib.

Og hvad?

Floristane.

Giv mig et Kys!

Agib.

O fy!

At beile selv.

Floristane.

Den som nedlader sig,
Maa tale først.

Agib
(vender sig foragtelig bort).

Tal baade først og sidst.

Floristane (opbragt).

Og veed du, Støv! at jeg kan knuse dig?
Snart har du udtømt min Taalmodighed,
Og jeg kan være frygtelig som kiælen.

Agib.

O piin mig ei! Est du en Fee, og veed ei,
At Kiærlighed i Frihed ene boer,
Fremtvinges ei med Trudsler?

Floristane.

Din Foragt
Er dræbende.

Agib.

Din Trudsel dræber ei.

Floristane.

Dumdristige! for silde vil du klage,
Naar jeg forlader dig, og overlader
Min Hævn til den foragteligste Trold.
Selv føler jeg mig for ophøiet til
At dræbe dig.

Agib.

Ja vist! Jeg veed det nok.
Forsvind kun!

Floristane.

Ved Syvstiernens matte Skin,
Mit Ord var meer end Trudsel dennegang.

(Hun forsvinder.)

Agib.

Skiend kun! Mit Liv staaer dog i Allahs Haand.
Hun giør mig intet, hvis hun elsker mig.
Ha, hvilken Qval, at føle sig forfulgt
Af sligt et unaturligt, heftigt Væsen.
Jeg nægter ikke, hun er smuk; men stolt;
Hun blænder kun, men hun henrykker ei.
En Mand maa elske Qvinden, Qvinden Manden,
Og vexelsidig Overvægt maa føles
Af Kraften eller Skiønhed. Hendes Kraft
Opirrer kun. Jeg finder mig for god til
At være Slave blot for hendes Lyst.
Nei, aldrig! — Men hvo er den gamle Mand,
Som sidder der ved Kildens Rand og stønner?

Den gamle Mand.

Ak ja, ja, ja! den kiære, stolte Ungdom,
Den bruser; men den lærer nok gaae sagte;
Mænd giør den saa!

Agib.

En Gubbe klædt i Pels,
Med et ærværdigt sølvgraat Bukkeskiæg.

Gubben.

I Skoven voxer ingen Sax og Niptang,
Min gode Søn! saa maa vel Skiægget voxe.
Desuden skaffer det Ærbødighed.

Agib.

Hvad hedder du, min gamle Philosoph?
Hvorledes est du kommen her?

Gubben.

Hvordan
Jeg kommen er, gior ingenting til Sagen;
Men hvordan jeg skal slippe bort igien,
Det Spørgsmaal er af mere Vigtighed.

Agib.

Kan du ei gaae?

Gubben.

Jeg sprunget har formeget
I kaaden Ungdom, og nu kommer Gigten.
Au, au, mit Been!

Agib.

Hvor mange har du?

Gubben.

To.

Agib.

Du ligner meer et Dyr, end Menneske.

Gubben.

Det, som man omgaaes, danner man sig efter.
Jeg levet har min meste Tid i Skoven.

Agib.

Og lært din Dyd og Artighed af Fæe?
Velan, saa lad nu Fæet hielpe dig.

Gubben.

O gid jeg havde mig en Hest, et Æsel,
Som kunde bære mine trætte Been.
Men — kiere Søn — min unge raske Ven —
Kan vel en Gubbes Klynken røre dig?
Kom, læt mig op paa dine brede Skuldre,
Og bær mig over denne klare Bæk.
Kun nogle Skridt derfra — der staaer min Hytte.

Agib.

Hvor din Philosophie nedlader sig!
I Mangel af et Æsel, af en Hest,
Du ta'er tiltakke —

Gubben.

Med et Menneske.
Kom, gode Yngling, bær mig over Floden!

Agib.

Vel, gamle Faer! Saa riid da paa min Hals.

Gubben.

Hielp mig først op paa Stenen; jeg er stiv.
(Han sætter sig skrævs paa Agibs Skuldre.)

Agib.

Men hvad er det? Du har jo Bukkefødder?

Gubben.

Jeg er lidt haaret paa mit Skindebeen,
Lidt solbrændt. Det er mandigt og ærværdigt.

Agib (sagte).

Jeg frygter for, jeg har begaaet en Dumhed.
(Høit:)
Nu er du over Bækken, viis mig nu
Din Hytte!

Gubben
(klemmer sig om ham).

Nei — det er en deilig Aften,
Nu vil vi gaae en lille Gang i Maanskin.

Agib.

Jeg kaster dig i Græsset.

Gubben.

Kast du kun!
Jeg slipper ikke. Gaae kan mine Been
Vel ikke meer; men klemme kan de dygtigt.

Agib.

O Allah! Stands! Du qvæler mig. Jeg bærer
Dig gierne hvor du vil; men dræb mig ei.

Gubben.

Ih, hvilken Snak! Jeg skulde dræbe dig?
Jeg er vel ikke taabelig, at hade
Mit eget Kiød. Naar saae du vel en Mand,
At sønderhugge sine egne Lemmer?

Agib (forfærdet).

Du taler jo, som om jeg var en Deel
Dig af dit Legeme.

Gubben.

Det er du ogsaa.
Fra nu af kan du selv betragte dig
Som mine Been.

Agib.

Som dine Been?

Gubben.

Ja vist!
Vi er eet Legem nu, een Siæl.

Agib (angst).

Jeg bringer
Dig til din Hytte.

Gubben (griner).

Det vil lidt forslaae!
Du bringer mig til Graven. Døden skiller
Os nu blot ad.

Agib.

O Allah!

Gubben.

Nu, hvorfor
Forfærdes du? Er det saa slemt? Min Sandt,
Du burde takke mig! Jeg redder dig
Fra mine Børns og fra min Kones Tænder;
Thi Mennesker er deres bedste Mad.

Agib.

O Gud! hvad est du da?

Gubben.

En gammel Skovtrold;
For dog at skrifte dig det ærligt.

Agib.

Ha!

Skovtrolden.

Men kan ei gaae, har lidt af Podagra.
Nu maa jeg sidde her og kiede mig

Med denne Sladderhank, med denne Kilde;
Faaer Skiorbug tidt og Tryk i Underlivet,
Fordi jeg trænger til Bevægelse.
Skovtrolden har ei Vogn og Bærestol,
Vor Ungdom er for vildter! løber om,
Og laer de Gamle skiotte smukt sig selv.
Saa maa man hielpe sig saa godt man kan.
Jeg sidder da ved Kilden; kommer nu
En kraftig Svend af Eders Æt, saa lokker
Mit sølvgraa Skiæg, min Oldingsmine strax
Ham hid; han ynkes over mig, og tager
Mig paa sin Ryg. Og sidder jeg først der,
Saa ryster han ei mere let mig af,
End en Kameel sin Pukkel. Mine Børn
Vil slagte ham, fortære ham. Jeg siger:
Taalmodighed! Lad mig først bruge ham.
Naar først han styrtet er med mig af Mathed,
Og kan ei meer, saa maae I slagte ham.
Saadan giør Mennesker ved Hestene,
Saa kan vi gisre ligesaa ved dem.
Jeg har havt Mange til at bære mig;
Dog det var svage Knægte; du er stærk.
Jeg haaber, at vi To skal komme godt
Udaf det sammen. Bær mig nu afsted
Til Træet hist, og pluk mig nogle Frugter!

Agib.

O Himmel! hvilken Skiæbne ligner min?
Jeg er en Kongeson, min Faders Villie
Behersker dette Rige; Skionhed, Rigdom
Og Sundhed har Naturen skienket mig;
Tituſind Slaver vente paa mit Bud,
Trehundred skionne, blomstrende Slavinder
Sig pynte for at tækkes mig; mit Smil
Var deres Lykke.

Skovtrolden.

Nu er det forbi.
Nys var du Fyrste, nu er du en Hest.
Jeg gider ikke hørt den Brøvlen længer.
Hvad vilde du vel sige til din Ganger,
Ifald den giorde dig Ophævelser?
Du spored den, ei sandt? Du brugte Pidsken?
Det vil jeg ogsaa giøre. Skynd dig! Fort!

Agib.

O tunge Skiæbne!

Skovtrolden.

Jeg er ikke tung,
Jeg er kun Skind og Been, jeg gamle Stakkel!
Om Natten sover du til Sol staaer op;
Jeg hænger fast og klemmer dig i Søvne,
For at du ei skal løbe bort. Naar Solen
Har reist sig, reise vi os med; da flakkes
I Skoven om og knækkes Kokusnødder,
Da snadskes Druer, Bær, da drikkes Kilden.
Vær du kun rolig! Grib dig ikke an,
Som stakkels Karl, jeg havde sidst. Han fik
Blodstyrtning i sin Ivrighed. Der hænger
En deilig Nød, den maa du knække mig.
(Agib knækker ham Nodden; han spiser den.)

Agib (affides).

Nys en lykkalig Fyrste, nu et Lastdyr!
Hvad Skiæbne ligner min?
(Lægger Haanden paa sin Flaske.)
O, var det Gift,
Som fyldte her din Indvold, snart du skulde
Befrie mig fra min Qval!

Skovtrolden.

Hvad har du der?

Svar! Er det Vand, du giemmer i din Flaske?
Du Nar! det kunde du langt bedre drikke
Af Kilden selv, langt mere friskt og kiøligt.

Agib (afsides).

O Allah! Haabet vaagner i min Siæl.
I Flasken har jeg Blod for saadan Igle;
Og naar han ei kan suge meer, saa falder
Han tung fra Kroppen.

Skovtrolden.

Nu, hvad hviskер du?

Agib.

Du spurgte mig am hvad jeg har i Flasken?
Naar du det hører, vil du neppe troe mig.

Skovtrolden

Det skal du ikke sige. Lad os høre!
Det er ei altid Menneskene lyve;
Imellem kan I ogsaa slumpe til
At tale Sandhed.

Agib.

Gubbe, kiender du
En Talisman?

Skovtrolden.

Det skulde jeg vel troe.

Agib.

Nu vel, saa viid: jeg har en magisk Saft
I denne Flaske, som naar den er nydt,
Giør Hiertet glad og Siælen karsk, og styrker
Os Villien selv, til alt hvad Aanden ønsker.

Skovtrolden.

Det var en kraftig Talisman! thi Villien
Er ellers noget, som selv ikke Trolddom

Saa let faaer Fingre paa. Men jeg er ikke
Saa taabelig, som du maaskee formoder.
Det er vel Gift, som du vil skiænke mig?
Drik selv først!

Agib.

Ja, det tør jeg nok. Din Skaal!
(Drikker.)

Skovtrolden.

Men ei for meget! Lad mig ogsaa smage.
(Drikker.)

Agib.

Saameget som du vil!

Skovtrolden.

Det smagte godt.

Agib.

Det troer jeg nok.

Skovtrolden
(drikker bestandig.)
Ha, det er sødt!

Agib.

Og stærkt.

Skovtrolden.

Hvad er det?

Agib.

Viin.

Skovtrolden
(klemmer ham).
Nu lyver du, din Knægt!

Agib.

For Himlens Skyld, du dræber mig.

Skovtrolden.

Vist ikke.
Jeg vil kun klemme Løgnen dig af Livet.

Agib.

Jeg sværger dig ved Allah, ved Propheten —

Skovtrolden (drukken).

Flux siig mig hvad det er! Troer du, at jeg
Vil sidde som en Taabe paa din Nakke?
En Taabenakke? Troer du det, god Karl?
Og drikke, uden Sands og uden Samling,
Mig Sands og Samling bort? Det er ei nok
At drikke, man maa vide hvad man drikker.

Agib.

Det er ei friske Druesaft; vi lade
Først Vinen giæres vel.

Skovtrolden.

Først giæres vel?
Fy, hvilket Svinerie! Det er dog sandt hvad
Min Kone siger, naar hun slagter Jer;
Hun siger, at I ligne Svin i Hiertet,
I Maven og Indvoldene. Nu seer jeg
At hun har Ret, den gode Kone! — Men
Det forekommer mig, som jeg blev or
I Hovdet! Jeg kan neppe holde fast;
Jeg bliver los i Benene.

Agib.

Saa hvil
Dig lidt paa denne Græstørv!

Skovtrolden.

Ganske rigtig!
Men du maa ikke løbe bort imens;
Det maa du sværge mig.

Agib.

Jeg ſværger det.

Skovtrolden.

Hvorved?

Agib.

Ved denne glæderige Saft!

Skovtrolden.

Ved denne Saft? Ja, ved mit Bukkeſkiæg,
Den Saft er ægte, den er Ære værd.
Skal vi os tage nu en lille Luur?

Agib.

Ja lad os det. Er der ei meer i Flaſken?

Skovtrolden.

Desværre nei! Alt hvad jeg klemmer den
Imellem Hænderne, ſaa knuger jeg
Dog ikke mere Saft af — (hikker) den Citron!
God Nat, min Søn!

Agib.

God Nat!

Skovtrolden
(ſtrækker ſig i Græsſet).

Imorgen hænger
Jeg faſt mig om din Hals igien.

Agib.

Ja viſt.

Skovtrolden.

Saa gaae vi ſammen, og ſaa klemmer jeg
Dig med min Bukkefod, indtil du ſtyrter.

Agib.

Ja viſt.

Skovtrolden.

Saa slagte vi dig.

Agib.

Det var Ret!

Skovtrolden.

Og spise reent dig — op.

Agib.

Godt! Velbekomme!

Skovtrolden.

Og drikke Viin — Den maa du skaffe mig!

Agib.

Naar jeg er opspiist?

Skovtrolden (gaber).

Ja.

Agib.

Skal ikke mangle.

Skovtrolden.

Nu ja! saa er nu Alting vel besørget;
Saa slumrer jeg da sødt paa disse Blade.
(Han snorker).

Agib.

Den lange Søvn, som intet skal forstyrre.
(Han giennemborer ham med sit Spyd.)

Skovtrolden.

Au! hvad var det? Der stikker mig en Bremse.

Agib.

Den Død er let, som ligner Bremsestik.
(Trolden dør.)

Agib.

Forløst! O Himmel, hvilken Overgang!
Som Hagl til Solskin i en Foraarsstund.
Og hist jeg hører mine Svendes Raab.
Jeg fatter ei min Redning, min Forvandling!
O Allah Tak! Skiønt daler alt din Sol;
Jeg knæler i den røde Sommeraften
Ved Kilden, som din Himmelglands forgylder;
Ved dine Palmer, hvis andægtige Blade
Nedbøie sig mod Jorden for din Almagt.
Tak, evige Livets Herre, for min Frelse!

(Han vasker sit Ansigt og sine Hænder i Kilden, og læser udenad af Koranen:)

„Du tvivler, om en Gud nedseer
Fra Himlen? Ha, saa see du op!
Og sku hans Skyer, sku hans Regn,
Hans Taager og hans stærke Lyn.
Blik til de lyse Hvælvinger!
Og hvis dit Bryst ei frydes end,
Og føler dybt: Fra Himlen seer
En naadig Gud med Miskundhed; —
Da stiig paa det forvovne Field,
Hvor høit hans Ørn har Reden bygt;
Og du som tvivler, arme Mand!
Nedstyrt dig fra den bratte Klint,
Og vord, hvad før du var, et Støv.
Og vent der, Støv, til atter Gud
Ved Dommens tordnende Basun
Opvinker dig. Thi bedre dig,
Forblive Støv og sielløs død
I Allahs Verden; end en Aand,
Og tvivle frækt om hist din Gud
Fra Himlen seer —"

(Han gaaer.)

Floriſtane
(kommer frem fra Buſken).

Ha, ſtolte Agib! Redded du dig ſelv,
Ved egen Snildhed, eget Mod, for meer
At viſe mig de Fortrin, jeg beundrer?
Ak! ei engang den ſmaalige Triumph,
At redde ham fra Trolden. Floriſtane!
Du ſvage Fee! dit Hierte giennemglødes
Af Had og Ømhed i et Øieblik.
Ham dræbe? Nei, han er mig altfor kiær.
Hvor ſorgløs er han! Trodſig og forvoven.
Jeg elſker ham, og han fortiener det.
Velan, ſaa vil jeg haabe bedre Dage,
Og dog tilgive dig, endſkiøndt du ſpotter.
Han elſker Ingen; det er Hiertet Trøſt.
Hvi ſkulde jeg da harmes, hvi fortvivle?
Først naar han mig forkaſter for en Anden —
Kom da Skinſyge, du Blaalæbede!
Og tryl mig til en Tiger fra en Due.
Før dette ſkeer, jeg taaler — og tilgiver

Rosenhaugen.

Sultanens Pallads.

Agib. Slavehandleren.

Slavehandleren.

Ja ved mit Skiæg og ved Prophetens Grav,
Det er en Skat, min Herre! Ikke blot
Hvad der saa ofte bydes Eder: Ungdom,
Lidt Munterhed, varmt Blod og Ild, som funkler
I Øiets Blik og rosenfarver Kinden.
Hun er en sielden Skiønhed. Hun er stille,
Tungsindig grublende, som Den, der søger
En Gienstand for sit Hierte. Hendes Aand
Giør denne fine, ranke Fiskerdatter
Til alle Mandfolkhierters Fiskerinde.
Og — som en Blomst forskiønnes, naar den staaer
I Skyggen, smykker en elskværdig Tungsind
Her Aandens Glands med en alvorlig Skygge.

Agib.

Hun sørger! Hvorfor sørger hun?

Slavehandleren.

Det giør
I Førstningen de fleste. Siden aabnes
Dog Hiertet let for kiælen Elskers Trøst.

Agib.

Den blotte Sandselighed fængsler ei,
I Vellyst dannes ingen kraftig Aand,
Og jeg er kied af disse Qvindedyr.

Slavehandleren.

Hvis hun ei fængsler dig, saa faaer du hende
For intet, Herre!

Agib (leer).

Hvilken Høimod! Hvad
Jeg ikke lide kan, faaer jeg for intet.
Men hvis hun tækkes mig?

Slavehandleren.

Betaler du
Tituſinde Guldſtykker.

Agib.

Ikke meer?
For Aand og Hierte, Dyd og Dannelſe?

Slavehandleren.

Du ſpotter mig. See ſelv, og dom ſaa, Herre!

Agib.

Vel, jeg vil ſee; men kun ſaaledes, at
Jeg ikke bliver ſeet. Det kan jeg her
Bag dette Forhæng. Der jeg hører, hvad
Hun taler med ſin Pige.

Slavehandleren.

Ak, med Pigen
Hun ſladdrer kun.

Agib.

Jeg ønſker ei at høre
Studerte Taler. Jeg vil vide, hvad
Hun ſiger til ſin Pige. Saadan aabner

Sig Hiertet bedst, og har hun Aand og Siæl,
Vil de, saa lidt som vi, vel længe blive
Skiult bag Gardinet.

Slavehandleren.

See, der er hun alt.

(De skiule sig).

Amine med **Hadscha**, sin Pige.

Hadscha.

Ak, hvilket deiligt, kisligt Marmorpalads!
Blødtstopte Bolstre langs med Hallens Vægge;
Og Blomsterurner i de store Vindver,
Og Vandspring midt i Salene. Du saae jo
Den skiønne Hauge? Solvsand laa i Gangen;
Guldlover blinkte fra Terrassens Græstorv,
Og Hyazint, Narcis og Tulipan
Ombeltede Rabattens sorte Muld
Med alle Farver. Tænk dig dog din Lykke!
Her vil din Skiønhed Agibs Hierte fængsle;
Du vorder Sultaninde, naar den gamle
Grusomme Sultan døer. Men Agib ligner
Aldeles ei sin Fader. Skiænk mig da
Din Naade, som jeg eier nu dit Venskab!

Amine.

O sad jeg atter mat i Solens Brand
I Ørken paa Kamelens Ryg; i Haab
Om at en hurtig Død, en venlig Feber
Mig frelste fra min Qval.

Hadscha.

Og hvilken Qval?
Gior det dig ondt, at skilles fra den Fader,
Som kunde sælge dig for Guld?

Amine.

Det gjorde
Han blot af Faderkiærlighed.

Hadscha.

Han har
I Grunden Ret; han vidste nok, din Skionhed
Med Tiden vilde skaffe dig en Elsker,
Som kunde skiænke dig hvad Hiertet ønsker.

Amine.

Hvad Hiertet ønsker! Ønsker Hiertet det,
Som faaes for Guld?

Hadscha.

O ja! Mit i det mindste
Har ofte ønsket det. Men ak, desværre,
Det blev ved Ønsket!

Amine.

Du forstaaer mig ei.

Hadscha.

Du elsker ei! Du Ingen har forladt,
Som var dit Hierte kiær.

Amine.

Min lille Lolo,
Min Koreb og min Sara! O hvor længes
Jeg efter Eder!

Hadscha.

Naar du er Fyrstinde,
Kan du jo sende Bud at hente dem.
Nu er de lykkelige, uden Armod.

Amine.

Jeg veed dog, Fader, det fortryder dig!

Hadscha.

Ak, klynk dog ikke mere nu! Hvis Fyrsten
Nu kiøber dig? Man siger, han er skiøn.

Amine.

Jeg elske den Vellystige, som stræker
Sin Attraa til Utallige? Nei, aldrig!

Hadscha.

Hvad? Du vil elskes ene?

Amine.

Er den Fordring
Ubillig? Hierte, tænker jeg, for Hierte.

Hadscha.

Du taler altid kun om Hierte. Hiertet
Er skiult, usynligt; det som dækker Hiertet,
Er meer tillokkende.

Amine.

Ha, du fornærmer!

Hadscha.

Det vil jeg nødig. Men forlad mig det:
Du er for stor til end at være Barn.

Amine.

Til barnlig Uskyld Ingen er for stor.

Hadscha.

Du bedre tale kan din Sag end jeg;
Dog veed jeg ligefuldt, at jeg har Ret.

Amine (smiler).

Der seer man, du har ogsaa Følelse!
Om ikke just for Kiærlighed, saa dog
For Egenkiærlighed.

Hadscha.

Der kommer Nogen.
Vor Herre, Slavehandleren.

Slavehandleren (kommer).

Amine!
Bereed dig paa at lyde nu, mit Barn,
Dit nye Herskab! Du er solgt.

Hadscha (hurtig).

Til Fyrsten?

Slavehandleren

Den, hun har vraget, vrager ogsaa hende.
Han skiænker hende til sin gamle Gartner,
Til Mesrun, som har længe ønsket sig
En flittig Pige til sin Rosenhauge,
Ei langt fra Staden.

Amine (glad).

O, jeg aander atter!

Slavehandleren.

Lev vel, Amine! Tak for godt Bekiendtskab.
Der kommer Oldingen, dit nye Herskab.

Mesrun (kommer).

Er dette min Slavinde?

Slavehandleren.

Ja, min Herre!
Og hun forstaaer at vande Tulipaner,
At lægge Svibler, binde Rosenkrandse,
At fiske, snart med Næt og snart med Angel.
Det staaer jeg inde for.

Mesrun (venlig).

Hvad tykkes dig,
Mit Barn, vel om at tiene mig?

Amine.

O herligt!

Mesrun.

Men — dine Liliehænder, de vil brunes
I Solen. Det er Skade! thi jeg finder,
Uagtet de halvfierdsindstyve Aar,
Dem saare smukke.

Amine.

O et ringe Tab!
Jeg underkaster gierne mig dit Herskab,
Ærværdige Herre! og jeg takker Allah,
Som skiænkte mig til dig.

Mesrun (om Hadscha).

Og denne Pige?

Slavehandleren.

Hun løber med i Kiøbet. Ei jeg nænner
At skille hende fra sit gamle Herskab.
Hun tiene kan Amine til Opvartning.
Farvel mit smukke Barn, mit stygge Barn!

(Han gaaer.)

Hadscha.

Mit stygge Barn! og „med i Kiøbet!" Ha,
Jeg kunde ærgre mig, hvis alt ei længst
Mit Hierte hærdet var mod slig Foragt.
Dog glæder mig at blive hos Amine;
Og jeg skal tiene dig saa tro som hun.

Mesrun.

Saa kom da, begge mine Gartnerpiger!

(De gaae.)

Agib
(triner henrykt frem bag Gardinet).

Omfkab mig, Elfkov! Kongefønnen du
Forvandle til en Gartner. Denne Pige
Har, uden at hun veed det, vundet Seir.
Mit Hierte har hun alt. Hun vil ei Fyrften?
Nu vel, faa fkal hun kiende Menneſket!
Maafkee formaaer her Hyrden meer end Herren,
Og Gartneren meer end den ſtolte Drot.
Thi ofte holde Roſenkieder der,
Hvor Lænker briſte.

(Gaaer.)

Mesruns Hauge.

Hadſcha og **Amine** (i Løvhytten).

Hadſcha.

Siig mig ærligt nu, Amine,
Om du i den eenſomgrønne
Løvſal finder dig fornøiet,
Mellem lutter Træer og Buſke?
Fylder Længſel ei dit Bryſt?

Amine.

Jo, jeg længes efter Lolo,
Efter tangklædt Fiſkerhytte,
Bølgens Risler, Aftentaagen,
Ak, hvis kolde Skumring bragte
Faderen til Datterbryſt.

Hadſcha.

Det er en barnagtig Længſel,
Altid kan ei leges hiemme.
Armod glemmes ſnart for Velſtand;
Men at Gubben blev din Herre,
Det bedrøver dig med Ret.

Amine.

Derfor skulde jeg bedrøves?
Kiære Barn, hvor utaknemligt.
Har et venligt Held mig ikke
Reddet fra Fortvivlelsen?

Hadscha.

Dersom Æblet kunde tale,
Naar det skrumpes ind og tørres,
Troer du vel, det takked Allah,
Blot fordi det ei var nydt?

Amine.

Her er Paradisets Hauge.
Gubben i den brune Kiortel
Ligner Herren, som besøgte
Adam, hvergang Dagen kiøltes.
Her mig voxer Livets Træ.

Hadscha.

Hvad er Livet uden Kundskab?
Hvad var Adam uden Eva?
Hvad er her i Edens Hauge
Atter Eva uden ham?

Amine.

Slange, Slange! skal du stedse
Læspe fristende fra Løvet?
Virker du i falske Bugter
Halen om hvert helligt Træ?

Hadscha.

Sværmeri! og skal du altid
Med din Taagedunst berøre,
Meer end Druesaftens Nektar,
Hvert et uerfarent Bryst?

Agib (som Hyrde ved Dammen). **Amine.**

Agib.

Maa en fremmed Svend, hvis Hytte
Staaer i denne Hyttes Nærhed,
Der er Hyrde, skionne Pige,
Som din gamle Pleiefader,
Og der elsker ham, som Søn; —
Maa han hilse dig som Søster?
Hielpe dig ved Dammens Bredder
Med at fylde dine blanke
Kander, med det klare Vand?

Amine.

Ven, hvad hedder du?

Agib.

Mit Navn er
Agib, som vor unge Fyrstes.
Jeg er opkaldt efter ham.

Amine.

Nu, saa vær os ret velkommen.
Meget har vor gamle Fader
Talt om dig, og lutter godt.

Agib.

Dine hvide Hænder lide,
Naar du gaaer i Solens Hede;
Vil du ei forsmaae de Handsker,
Jeg har kiøbt i Nabobyen,
Paa den sidste Markedsdag?

Amine.

Tak som byder! du er artig.
Troer du vel, de Handsker passe?
De er mig vist altfor smaae.

(Hun trækker dem paa.)

Agib.

Og dog snoe de sig saa smidigt
Om din Haand og dine Fingre,
Som den tynde, silkebløde
Hud, om Slangens trinde Krop.

Amine.

Men hvad har du der i Haanden?

Agib.

Jeg har lært at flette Kurve,
Grønne Vidier, gule Straae.
Denne Hat, med breden Skygge,
Skraatbefæstet paa din Flætning,
Vilde klæde dig saa yndigt,
Vilde skiærme dig for Sol.

Amine.

Agib, du er altfor artig.
Den som gav, vil atter gives.
Jeg har intet dig at byde,
Kun den friske Blomsterkrands.

Agib.

Jeg har seet en Fyrstekrone,
Rigt besat med Diamanter,
Med Rubiner, med Smaragder,
Som jeg bytted ei for den.

Amine.

Det er Tid at vande Bedet;
Solen daler alt bag Fieldet.
Du har fyldt mig begge Kander,
Kan du ogsaa bære to?

Agib.

Nagget svæver paa min Skulder,
Let man Vandet saa kan bære.
Kierligheden flytter Bierge,
Naar den gaaer i Skionheds Nag!

Amine med **Hadscha** (i Mesruns Hytte).

Hadscha.

Hvorfor sidder du veemodig,
Støtter Haanden taus til Kinden?
Snart din Pleiefader kommer,
Og du har ham jo saa kier.

Amine.

Saare kier, den gode Fader.

Hadscha.

Aftenbordet venter dækket,
Melk og Brød, og Kiød og Frugter,
Aarets sunde, gode Ting.
Tænker du paa Fiskerhytten?

Amine.

Nei — desværre!

Hadscha.

Hvi desværre?
Paa din Lolo?

Amine.

Heller ikke.

Hadscha.

Nu, hvad tænker du da paa?

Amine.

Hvorfor har til Tre du dækket?

Hadscha.

Nu — for dig, for Mesrum — Agib.

Amine.

Agib kommer ei til Nadver.

Hadscha.

Ei! Hvorfor?

Amine (sukker).

Jeg veed det ikke.

Hadscha (smilende).

Stakkels Barn! Du veed det ei?
Det var Skade. Nu saa veed jeg
Noget, som ei før jeg vidste.

Amine.

Hvorfor smiler du? Hvad veed du?

Hadscha.

Hvorfor du er sorrigfuld!

Kratskov udenfor Hytten.

Amine
(paa en Græsbænk).

Naturen er saa smuk! Det Saftiggrønne
Mig lokker i sit skyggedunkle Skiød.
Mig synes, aldrig jeg har følt det Skiønne
Saa stærkt som nu. Min Phantasie var død;
Nu er den vaagnet, som en Fugl, der skuer
Udaf sin Skal, sit Æg, hvor den var lagt;
Den fryder sig ved Himlens lyse Pragt,
Og flagrer til de søde Purpurdruer.

Varmt følte jeg tilforn kun for det Gode,
For de Uskyldige, de kiere Smaae;
Jeg var saa rolig og saa glad tilmode,
Hvergang om Aftnen jeg min Fader saae;
Men seer jeg Agib nu ved Aftentide,
Da blusser høit i Kinden mig mit Blod.
Jeg veed ei ret endnu om han er god;
At han er smuk — (sukker) det fik jeg snart at vide!

Her vil jeg slumre lidt, her vil jeg drømme
Om Den, som vaagen jeg i Drømme seer;
Om Ham, som aldrig jeg forglemmer meer.
Og sødt i Taarer skal mit Die svømme!
Til Ly for Solen tiener denne Stamme,
Som skygger med sit brede Palmehang.
Indlul dit Barn nu med din Vuggesang,
O gamle Bæk! du Alnaturens Amme.

(Hun sover.)

Floristane (kommer frem).

Skælbedækte Brilleslange,
Kom kun frem, vær ikke bange,
Vov dig til den hvide Fod,
Gyd din Gift i hendes Blod;
Men ei før du angst forneimmer
At den spæde Fod dig klemmer.
Kom, forlad din Redes Æg,
Vind dig om den trinde Læg!
Om det smalle Been lad kiælen
Bugen snige sig om Hælen.
Hvil dit Hoved blødt, med List,
Paa den høie runde Vrist;
At din Braad med Lethed saarer
En af disse blegblaae Aarer.

(Hun gaaer.)

Brilleslangen
(sniger sig langsomt giennem Græsset hen til Amine).

Denne glatte, silkebløde
Pude vil jeg slumre paa.
Her kan jeg mig ikke støde.
Jeg vil mine Bugter slaae
Om det Fyldige, det Runde,
Fiint som Kiød og hvidt som Steen.
Her om denne skiønne Green
Vil jeg vikle mig — og blunde.

(Den vikler sig om Amines Been og sover.)

Agib (kommer).

Der slumrer hun, saa sødt som en Gudinde.
Tak, Zephyr! O hvor sødt du vederqvæger
Mit Die, mens du svaler min Amine.
Ha, skiønne Syn! Undsaae du dig, Amine,
Ved det at vise, som giør Skaberen
Den største Ære? Hvilke Mesterstykker
Af Billedkunst. Hun smiler! — Ja ved Allah!
En Taare perler fra det lukte Die.
Ak, ængstes hun i Drømme? Men man smiler
Ei naar man ængstes. Ak, hvad drømmer hun?
Hvormeget gav jeg til at vide dog
Din Drøm, Amine!

(Han opdager Slangen.)

Hellige Prophet!
En Brilleslange vikler sig i Bugter
Om hendes Fod! Den sover, skiøndt den gloer
Med aabent Die. Ha, min elskte Skat!
Ulykkelige Skiæbne! Stakkels Pige!

Amine (vaagner).

Hvad kisler mig saa blødt og kriller mig
Det venstre Been?

Agib.

For Himlens Skyld, Amine,
Ror — rør dig ei!

Amine.

Hvorfor?

Agib.

En Brilleslange!

(Amine seer den og falder i Afmagt.)

Agib.

Nu alting vundet, eller alting tabt!

(Han griber Brilleslangen tæt omkring Hovedet, og vrister den fra Amines Been; den sprætter og hvidsler med Braadden.)

Agib.

Vel grebet, ved Prophetens Magt!

(Han holder den hoit i Veiret.)

Ja hvidsl
Du kun, du fæle, skælbedækte Snog!
Slet saae du dengang Faren i din Brille.
Hvi bærer du den ogsaa dumt paa Ryggen?

(Slangen hvidsler og snoer sin Hale omkring hans Arm.)

Agib.

Jeg skiælver! Eddersaften flyder ned!
Men den kun skade kan hvor der er Saar;
Min Hud er heel.

(Han gaaer hen til et Træ med en stor Svamp paa Barken.)

Her er et Kiød, som suger
Din Edder uden Frygt. Dv der din Harme!

(Han holder Slangens Hoved til Svampen; den bider sig arrig dybt og fast ind deri. I det samme river Agib en Dolk af sin Barm med den venstre Haand, og skiærer Hovedet af Slangen, som bider endnu og bliver siddende i Svampen.)

Agib.

Ha, Seier! Seier!

(Han kaster Slangekroppen bort, og toer forsigtig sine Hænder og Arme i Bækken.)

Amine
(kommer til sig selv igien).
Red mig, gode Allah!

Agib.
Amine! du er reddet.

Amine.
Agib! Agib!
Hvor er den fæle Morder? Har den stukket,
Saa maa jeg døe. Forlad mig, elskte Ven!
Thi jeg forgifter dig.

Agib.
Ja, min Amine!
Du har forgiftet mig med Elskovsødheds
Ulægelige Gift. Men Brilleslangen
Er dræbt. Jeg vristed den fra dine Fødder,
Jeg greb den høit om Nakken, saa det blev den
Umuligt at fordærve mig. Nu stikker
Dens Tand i Svampen der! Og hissет sprætter
Den skiønne Krop i Græsset med sin Brille.

Amine (omfavner ham).
O min Befrier!

Agib.
Lykkelige Fare!
Nu vikles Agib ind af andre Slanger.
O søde Favnetag!

Amine.
Jeg elsker dig!
Og du?

Agib.
O lad mig slutte mine Læber
Til dine, du Huldsaligste. Her tier
Det matte Ord; her tale Suk og Taarer,
Og søde Kys, og Diets hellige Blik!

Floriſtane

(i Luften, ſvæver fortvivlet frem og tilbage i langt Flor, mellem Skyerne, ſom ſtovregne, medens det glimter af og til med ſvage Lyn).

Nu forſvinder af mit Hierte Kierlighedens ſidſte Gniſt.
Anden Gang den tappre Frække ſpotter Floriſtanes Liſt.
Slyng, du røde Lyn, fra Skyens ſorte Hal din Slangebugt!
Dræb ham, før han henrykt nyder ſine Længſlers ſøde Frugt.
Nei dog, Lyn med ſvovlblaa Takker, dræb ham ei, for-
ſkræk ham kun!
Endnu ei ſkal Helten bløde. Bedre kommer Hævnens
Stund.
Ei her i Amines Arme finder han en ſalig Død;
Synker ei med kiælen Vellyſt i den Troſtesløſes Skiød.
Hun ſkal ſpotte ſin Tilbeder! Han ſkal lære, dækt med
Skam,
Hvad det er, at elſke haabløs Den, ſom kun foragter ham.
Nu afſted til hine ſkumle Huler, hvor ei Solens Skin
Straaler hen og roſenfarver Fieldepigens hvide Kind.
Nu til hine mørke Kløfter, hvor en rædſom Skaberkraft
Fylder Sumpens ſtore Bregner med en magiſk Trylleſaft.
Der vil jeg et Bæger kryſte fuldt af ſlig en Elſkovsdrik,
Som kan Hiertets Ild forlede, ſom forvilder Diets Blik.
Elſke ſkal hun ham med Ømhed, for, med mere pinlig Magt,
Net hans Barm at ſønderſlide, naar hun viſer ham Foragt.
Fort, I ſorte Nattens Ugler, kiører mig til Mørkets Huus!
Følger med, I Baſiliſker, ſtore Myg og Flaggermuus!

(Hun forſvinder.)

Elskovsdrikken.

Mørk Hule, oplyst af Ilden under en Tryllekiedel.

Floristane. **Fem Aander,** som Dværge.

Floristane.

Aander for min Tryllemagt!
Siger, har I Alt fuldbragt?
Lød I Budet, som I fik?
Brygged I en Elskovsdrik?

Første Aand.

I Skovens Telte to Duer sad,
Og næbbedes sødt og kurred;
De brøde sig lidt om Verdens Had,
Om Sværd paa Skioldene skurred,
Om Dagen var blid, om Dagen var gram;
Han elsked kun hende, hun elsked kun ham.
Den Kierlighed var saa dum, som sød.
I Hiertet Blod og i Hiernen Grød!
Med Haanden jeg hurtig over dem kom,
Og dreied de Kiælne Halsen om.

Floristane.

Dueblod?
Gave god!
Vægelsind i hendes Mod
Bland, du lette Fugleblod!

Anden Aand.

Dog — Dueblod, den Saft var for heed,
Da blev hun kun Sandsernes Fange.
Her bringer jeg noget Dødningesved,
Og Fugtighed af en Slange.
Vellystig og kold hun da vorde vil!
Og her er et Æg af en Krokodil.
Elskov Uhyret udklækker,
Som Æggeskallen bedækker.

Floristane.

Slangesaft?
Vanvidskraft!
Dødningsved har Graven havt.
Krokodillens Æg især
Sætter Smag paa Seiden her.

Tredie Aand.

Jeg bringer en Rose med friske Skud,
Den deiligste vist af Aaret.
Den har ved Vielsen jeg en Brud
Selv revet dristig af Haaret.
Og visne Roser fra Kistelaag
Afmeiet jeg har i Kirkekrog,
Og udi de Dødes Have,
Fra duggede Jomfrugrave.

Floristane.

Godt! jeg disse Roser kryster,
Draaben i min Kiædel rysler.

Rosenoliens Dug er stærk.
(Til den Fierde:)
Snelle Ven! hvad var dit Værk?

Fierde Aand.

Jeg bringer Vand, som du har behov.
See her! saa klart som Krystaller!
Det risled hist i min Trylleskov,
Og „Længsel" Kilden jeg kalder.
Tidt sidde Forelskede sukkende der,
Og troe i Vovernes Maaneskiær
De tabte Glæder at-finde,
Der snelt, som Bølger, forsvinde.

Floristane.

Skionne Flod! du skal det vande,
Alting koge mig og blande.

Femte Aand.

Med Dueblod har du Seiden begyndt,
Med Menneskeblod maa ende!
Fra myrdede Viv jeg mig har skyndt,
Endnu du Varmen kan kiende.
Hun selv udførte sit eget Drab,
Fortvivlet over sin Beilers Tab,
Og bored det blinkende Værge
Mellem Brystets sneehvide Bierge.

Floristane.

Dette Blod jeg længtes efter,
Det gi'er bedste Trolddomskræfter.
Nu forsvinder, Aander fem!
Fra det skumle Fieldehiem.
I ved Hulens Indgang vaage.
Ene maa jeg Seiden kaage.

(Aanderne forsvinde.)

Floriſtane.

Først Roſen hin røde,
Som Kinderne gløde,
Som Læbernes Ild,
Dens Duft skal forvirre,
Ja stift skal hun stirre,
Saa drømmende vild;
Og snart skal den sætte,
Ved sørgeligt Sind,
Sit Blegviolette
Paa Drømmerskens Kind.

Her Vædsken af Slangen
Jeg blander i Vand,
Snart holder den fangen
Amines Forstand.
Dens Saft sig har blandet
Med Blomster og Siv,
Og hpper i Vandet
En giærende Kiv.

Naar hun nu sin Morian møder,
Hyllet i en Taagedamp,
Hendes arme Hierte bløder
Vildt i heftig Elskovskamp.
Uden ham bli'er Dagen mørk,
Paradiset kun en Ørk;
Men med ham hun selv paa Heden
Føler sig som i et Eden.

Her Valmuen skiænke
Sit melede Frø!
Ei meer hun skal tænke,
Forstanden skal døe.

Kun Hiertet skal banke,
Hvor Vanvidet boer,
Og al hendes Tanke
Blier kulsorte Moor.

Agib skal hun plat foragte,
Glemme Kierlighed og Trò;
Moren skal hun eftertragte
Hist i Skovens dunkle Bo.
Fyrsten, bleg af Graad og Suk,
Finder hun ei længer smuk,
Moren hun til Hiertet trykke,
Som Naturens Mesterstykke.

Blusser, I Flammer, og brænder, I Luer!
Rødt under Hvælvingens sodede Buer.
Damper af Urten den tryllende Saft,
Giver min Hævn giengieldende Kraft!

Skov.

Amine

(som Fyrstinde i prægtig Jægerdragt).

Fortvivlet og forvildet! Agib! Ak,
Hvi var jeg saa forvoven? Fæle Vildsvin!
Jeg troer du var en Trold, som lokked mig
Fra Glædens Favn til min Fordærvelse.
Indviklet staaer jeg dybt i Skovens Krat —
Og Natten nærmer sig — og ingen Redning.

Floristane

(kommer venlig ud af Hulen i sin egen Skikkelse, med et Guldhorn i Haanden, og standser ved Indgangen).

Hvad hører jeg? Hvad lyde her for Suk,
Hvor Skoven pleier kun at høre Skrig

Af Nattens Ugler? Har en kiælen Due
Fra Rosenlunden angst forvildet sig,
Og søger iblandt Klipperne sin Mage?

Amine.

O Himmel! hvilken deilig Jomfru staaer
Med lange Lokker hist ved Hulens Indgang?
Hvem er du skiønne Mø?

Floristane.

En Skovens Jomfru.

Amine.

Ak, viis mig da paa rette Vei igien,
Til Fyrsten Agib, til min Ægteherre!

Floristane.

Det haster ei, Amine. Vær kun rolig!
Du snart vil finde, hvad din Længsel søger.

Amine.

Ha, jeg er træt og mødig; jeg forsmægter.

Floristane.

Saa hvil dig lidt paa musbegro'de Steen,
Som ved et Jordskiælv alt femhundred Aar
Fra Klippen styrtet, ligger ved min Hule.
Jeg dækker den med dette Sølverslør,
Saa kan du ei forkisle dig.

Amine (sætter sig).

Hav Tak!
Hvad har du i din Haand?

Floristane.

En kraftig Drik,
Som styrker dig, og lærer dig at skue
Naturen med et mere muntert Øie.

Amine.

Men man har sagt mig, jeg maa aldrig nyde
Den Drik, som bydes mig af Skovens Piger.

Floristane.

Det gior mig ondt.

Amine (bekymret).

Har jeg fornærmet dig?

Floristane.

Mit smukke Barn! Bagtalelsen sig strækker
Ei blot til Mennesker, men selv til Aander.
Du trænger til en Vedergvægelse,
Den bød jeg dig af et godvilligt Hierte.
Du vægrer dig? Velan, saa lad mig gyde
Den stoltforsmaaete Drik i Græsets Blomster.

Amine.

Nei, nei, jeg drikker!

(Hun griber Hornet; naar hun har drukket, stirrer hun hen for sig med et mørkt Blik og siger:)

Hvad gav du mig? Min Tanke sig forvirrer!
En sælsom Flamme luer i mit Bryst.
Erindringen om hvad der var mig Kiært
Og Dyrebart, forsvinder i en Taage — —
Men Giøglespil opvække mine Længsler.

Floristane.

Nu? Er du læsket alt?

Amine.

Jeg tørster meer
End før jeg drak.

Floristane.

Saa drik engang endnu!

Amine.

Af dette Horn, som du har vristet af
En Diævels Pande? falskelig forgyldt,
Og fyldt ved Helveds dybe Svovelkilde?
Nei aldrig! Lad mig styrte mig i Havet!
Den kiøle Død vil ene lædske mig.

Floristane (leer).

Du sværmer, smukke Barn! Hvi ønske Døden?

Amine.

Hvor er min Agib? Tal, hvor er min Hyrde?
Viis mig til Mesruns Hytte, til min Hauge,
Hvor Elskov gløded som en Purpurfersken,
Skiult bag sit grønne Løv.

Floristane.

Du vil nok sige:
Hvor er min Konge med sin Demantkrone,
Med Septeret af Guld og Fløielskaaben,
I Vrimlen af de lydigbange Slaver?

Amine

(stirrer sværmerisk hen for sig).

Han har bedraget mig! Det var en Hyrde,
Jeg elskede — saa blev han Fyrste. Ha,
En anden Agib! ja ved Himlens Stierner,
Det er en Anden. Hin er en Bedrager.
Han tvang min Hyrde til at afstaae mig.
Han ligner ham i Aasyn, ikke Hiertet,
Det har jeg længe mærket.

Floristane (sagte).

Ha, fortræfligt!
Det virker alt.

Amine.

Jeg var en Fiskerpige,

Og jeg forlanger ingen Glands og Høihed,
Jeg hader hans Palads. Jeg slumred først
I Hyttens Blomsterfavn og vaagned atter
Paa haarde Lag af lutter Ædelstene.
O hvor jeg foretrækker hulde Skumring
For disse lumre, stolte Middagstraaler.

Floristane.

Nu vel, Amine! da du alting veed,
Saa vil jeg gierne tilstaae dig: jeg er
Ei nogen Dødelig, jeg er en Fee,
Som føler Medynk med bedragne Piger,
Og kommer dem til Hielp i Nødens Tid.

Amine.

Saa har jeg altsaa Ret? Den falske Fyrste
Har røvet mig min Ungersvend?

Floristane.

Ja, ja!
Saa er det.

Amine.

Myrdet ham?

Floristane.

Nei, det just ikke;
Men ved en listig Læge, kaldet Duban —

Amine.

Jeg kiender ham! Fiirstaaren, lav af Vært,
Med mange Koparr i det kloge Ansigt;
Et prægtigt Hoved, Tungen som en Ragkniv,
Der saarer alt det Blide.

Floristane.

Det er ham.
Han er en Troldmand; det er alle Læger,
Der ikke fuske dumt i deres Haandværk.

Han har forvandlet Agib til en Moor,
Paa gamle Sultans, Faderens Befaling.
Nu sidder stakkels Yngling som Abdallah
I Hytten hist i Skoven; aabner Munden
Blot for at sige hellige Tankesprog,
Og for med sin kiedsommelige Sladder
At trøste Menigheden, som ham hører.
Forresten gior han intet ondt; han lider
Af stille Vanvid. Kan du elske sligt
Et Dyr endnu?

Amine.

Har Moren Agibs Hierte,
Er han mig kiær i hver en Skikkelse.

(Sværmerisk:)

O søde Mørke! Blinker Sølverstiernen
Ei allerklarest i en bælmørk Nat?
Og Nattergal og Natviol, de synge,
De dufte kun i Mørke! Natten har
Sig selv til kierlig Beiler nu forvandlet.
Jeg er saa hvid som Snee; men denne Hvidhed
Vil blænde først i sorten Beilers Favn.
De store, skiønne Perletænder vorde
Først rette Perler i en Negers Mund.
Demanten funkler bedst fra Morens Finger!

Floristane.

Ret saa! Det glæder mig at denne Tryllen
Ei kan tilsløre dig den nøgne Sandhed.
Dog maa du bruge Trolddom imod Trolddom,
Ifald du ikke vil gaae feigt tilgrunde.
Her skienkes dig den bedste Talisman,
En kostelig Rubin. Bevar den paa
Dit Bryst!

(Hun stikker et Rubinsmykke i Klædebondet ved hendes Barm.)

Saa længe du den giemmer der,
Fortryller du Naturen, som du vil.
Til Field kan du omskabe Dalene,
Fastland til Sø, ja Mennesker til Dyr,
Til Steen, til Træ; kun ei det Slettere
Til Bedre. Heller ei du er istand til
At redde, hvad du eengang har fortryllet.
Vær varlig med min Gave! Den er farlig.

Amine.

Jeg takker dig.

Floristane.

Alt hvad du har behov,
Er blot en Green, afskaaret her i Skoven.
Den skræller du, og med den hvide Vaand
Du Vinden slaaer til Verdens fire Hiørner.

Amine.

Jeg takker dig for denne skiønne Gave!
Men siig, hvor finder jeg den elskte Moor?

Floristane.

Ei langt herfra han sidder i sin Hytte,
Betaget af et stille Sværmeri.
Der ramser op han gamle Tankesprog.

Amine.

Jeg gaaer at høre Viisdom af hans Læber.

(Gaaer.)

Floristane.

Ha, ha! mig morer dette Mummespil.
Den galne Fakir, som i Hytten sidder,
Skal hun besøge, ja forelskes i
Hans Hæslighed. Og Duban, som formasted
Sig til at røbe mine Eventyr
For Amgiad min Husbond, og som fik

Til Løn af ham derfor den sieldne Gave,
At leve om igien — jeg tugter ham!
Ham skal Amine strax forvandle til
En Tornebusk, en Torn var han dog altid.
Og Agib siden reent maa miste Livet!
End værre hidser jeg hans lumske Fader
Imod ham. Faderdom ham give Døden!

(I vild Glæde:)

Triumph! Triumph! Saa har jeg Maalet naaet.
Amine kan ei meer, hun er forraadt.
En Lidenskab fortærer hendes Blod,
Rubinen, Hexeqvisten giver Mod.
Først længselsfuld, saa elskovsfuld, saa haard
Mod Den, som hendes Hu i Veien staaer;
Af Haardhed grum, og grum med Evne til
At hævne sig, saa snart hun selv kun vil —
Skal Jorden hende snart forvandlet see,
Fra blid Fyrstinde til en rædsom Fee.
Afsted! Afsted! Aftvættet er min Skam.
Jeg hævner mig paa hende som paa ham.
Jeg er for heed, at kisle mig i Vand,
Jeg flyver til det afrikanske Sand.
Der sætter jeg mig med et stormfuldt Sind,
Og lader Støvet i en Hvirvelvind
Bedække mig, ved Hævnens Tanke fro;
I Glød kun finder hede Hierte Ro.
Dog kisler ikke det, men hidser kun,
Da styrter jeg mig ned paa Havsens Bund,
Og slumrer paa Koraller, som et Liig,
Og venter der Udfaldet af min Sviig!

(Forsvinder.)

Forstue til en lille Skov-Moskee.

To store Drenge.

Den Første.

Jeg gidder ikke meer opvarte ham.

Den Anden.

Jeg heller ei. Hvad Tak har man derfor,
Og hvad Fornøielse? Før — ja det var
En anden Sag; da Folk kom flokkeviis,
At offre, for at høre Prækenen.
Vi gjemte Pengene. Ja det var herligt,
At staae og gabe paa de skjønne Qvinder
Og Piger, mens de bad saa fromt andægtigt.
Men nu — nu kommer ingen Moders Siæl.
Vor Moor er gaaet reent af Moden; han
Faaer ingen Qvinder til at græde meer.

Den Første.

Ja han er ogsaa altfor sthg; og skjøndt
Ravgal, saa præker han dog ikke galt nok.
En Fierdingvei herfra boer en Abdallah,
I Orde for at være nu den Bedste.
Han raser, som han var besat; han har
En lille Bodike, hvori han gjemmer
En Haartot af Prophetens eget Haar.
Og med et Glas af slebet Biergchrystal
Kan han i blotte Solskin brænde Bomuld.
Han aabner næsten aldrig Hænderne;
Saa Neglene ham voxe dybt i Huden.

Den Anden.

Ja Denne her er Ingen meer tilpas,
Og han sig lægger ud med alle Sekter;
Thi for de Gale var han ikke gal nok,
Og for de Kloge var han ikke klog nok.

De hørte gierne gode Tankesprog
Af Persiens og af Arabiens Vise,
Hvis han dem ei fordærved med de dumme
Forklaringer.

Den Første.

Tro mig, Al Sofi! han
Er ei den første Præst, der har fordærvet
God Text med slet Forklaring.

Den Anden.

Stille! Stille!
See der! der kommer dog en deilig Qvinde.

Amine (kommer).

Børn, er det her?

Første Dreng.

Ja ganske rigtig, Frue!
Det er just rette Vei. Her boer vor Helgen,
Og han begynder strax at præke for dig,
Saasnart du træder i Kapellet til ham.

Amine.

Kan jeg da strax gaae ind?

Første Dreng.

Paa Øieblikket.
(Rækker en Bøsse hen til hende.)
Naar du har offret til de Fattige.

Amine
(giver ham en Guldpenge).

Er dette nok?

Første Dreng.

Ak kiære, naadige Frue!
Han læser dig den hele Alkoran,

Og Sadis Rosenhauge, Tankesprog
Og hvad du vil, for denne Priis.

(Hun gaaer ind.)

Anden Dreng.

Naar Nøden
Er størst, er altid ogsaa Hielpen nærmest.
Nu maae vi ryge dygtigt i Kapellet.

(De gaae ind.)

Et lille Kapel.

En hæslig Morian sidder paa en Bastmaatte og stirrer vanvittig hen i Luften. **Amine** træder ind, fulgt af Drengene. Hun faaer en Plads lige over for ham. Drengene svinge Rogelsekar.

Amine (sagte).

Almægtige Gud! er det min Elskede?

Moren
(i en eenslydende sælelos Tone, uden at see paa Amine).

„Voxer Begiærlighed dig over Øret,
Taler Forstanden, saa ei du kan hør'et,
Bryder Besindighed over dig Staven —
Bedre, du Arme, da laa du i Graven!"

Det er udlagt: Hønsene svømme ikke saa godt i Gadekiæret, som Marsvinene i den blaa Luft.

Amine.

Gud! Stemmen selv har reent forandret sig.

Moren.

„Vor Verden er et Aadsel dødt,
Kun Hunde finde Kiødet sødt."

Amine.

Ak, alt for sandt, min Elskte! Usel er
Den falske Jord, det har vi vel erfaret.

(Sagte:)
Hvor ædel! Hvilket Maadehold! Hvor stor
Maa Sjæleſtyrken være, da han ei
I ſlig en Modgang ganſke gaaer tilgrunde,
Men troſter ſig med viſe Tankeſprog.

Moren.

„End Verden ſtaaer idag; forborgen
Det er dig, om den ſtaaer imorgen."

Amine.

O gid den gik tilgrunde!

Moren.

„Skov-Eenſomhed! du er mig nok!
Jeg hader Jordens falſke Flok!"

Amine.

Jeg med! Jeg med! Jeg elſker Eenſomhed!

Moren.

Det er udlagt: Ærterne i Skiæppen ere ikke ſaa utallige, ſom Syvſtiernen paa Himlen, naar Ulven tuder.

Førſte Dreng
(ſagte, kloer ſig i Hovedet).

Hvis bare han lod den Forklaring være,
Men dermed han fordærver Alt igien.

Amine (til Moren).

Min Elſkte! kiender du mig ikke længer?

Moren.

„Saaſnart ſom Manden tale vil,
Da er han Ordets Træl disværre;
Men tier han forſigtig ſtill',
Da er han over Ordet Herre!"

Amine.

Han giver mig et Vink, thi Drengen lytter.

Moren.

Det er udlagt: En tiende Viis er bedre end en skrigende Griis, og Sukkeret i Sorbetten kan ogsaa være for sødt, naar Bladene falde fra Træerne.

(Han ringer med en lille Klokke.)

Amine.

Hvad vil han nu?

Drengen.

Gudstieneſten er endt,
Og Menigheden kan gaae hiem igien.

Amine.

Saa gaaer jeg da, men kommer snart tilbage.

Drengen.

Dermed giør du hans Hellighed en Ære!

Amine.

Lev vel, min Elskte!

Moren

(stirrer dybsindig hen for sig, uden at lægge Mærke til hende).

Amine.

Han ei svarer mig.

Drengen.

Nei, nu studerer han til næste Præken.

Amine.

En Præken, som jeg vist ei skal forsømme.

(Hun kysser paa Fingeren ad Moren og gaaer.)

Drengen.

Det er en prægtig Dame! Hun betaler
Saameget som en samtlig Menighed.

Nu vil vi blive lidt hos ham endnu.
Maaskee han atter komme kan i Vældten.

Amine
(ved sig selv i det hun gaaer).

Det Agib? Ak! tidt ellers frydes Hiertet
Ved mindste Levning af de tabte Glæder;
Men her? Jeg finder intet Tegn igien!
Ei flygtigt Spor af kiere Fod i Sandet,
Ak, intet Navnetræk i Træets Bark,
Udvoxet — halv udslettet — skiøndt endnu
Dog kiendeligt for graadfuldt, trofast Øie. —
Taalmodighed! Jeg kommer snart igien.
Og blev han ogsaa evig blind for mig; —
Tilbedte Moor! Du est dog ene Den,
Som jeg i Verden end har Øine for.

Afsides Sted i Skoven.

Skovtroldens Kone og **Søn** komme og opdage hans Liig.

Sønnen.

O Moder! kom bag disse Træer,
Og see dog hvad der bløder her,
Med Saaret i sit gamle Hierte.

Moderen.

Hvad Smerte ligner Hullas Smerte?
Min gamle Tumbernunkel død!

Sønnen.

Gid Vakkelsvands var aldrig fød.
Min Fader maa i Græsset bide!

Hulla.

Det man i Livet ei kan lide,
Man dog i Døden tidt begræder.

Vakkelsvands.

Nu aldrig meer han med os æder.
Nu aldrig meer han paa mig skiænder.

Hulla.

Og strækker sine lodne Hænder,
For mig i Haaret vredt at rive.

Vakkelsvands.

O gid endnu han var i Live!
Hvo mon der vel har dræbt den Gamle?

Hulla.

Nu vil vi os dog atter samle,
Og kradse ham en Grav i Sandet.

Vakkelsvands.

Det var da ogsaa reent forbandet,
At dette Mord sig skulde hænde.

Hulla.

Tag du ham i den ene Ende,
Saa vil jeg ham i Skiæget tage.

Vakkelsvands.

Saa endtes denne Ædles Dage.
Jeg kan dig ei min Smerte dølge!

Hulla.

Han skulde følges af et Følge,
Som det er Brug i store Stæder.

Vakkelsvands.

Med sorte Flor og Sorgeklæder.
Men det saaer være da det samme.

Hulla.

Nu maa der sættes ham en Ramme
Om Graven smukt, med Inscriptioner.

Vakkelsvands.

Saa jordes alle Standspersoner! —
„Min Fader!" Alt er sagt med Dette!

Hulla.

Ifald det kan dit Hierte lette,
Saa viid min Søn: Han var det ikke!

Vakkelsvands.

O lad mig dig din Pote slikke
For denne Trøst, du ædle Qvinde!

Hulla.

Velsignet være Gubbens Minde.

Chor af Skovtrolde, som komme.

Ak Tumbernunkel er død, er død! vor graa, vor skiæggede Fader,
Som sad saa ærværdigt i Skovens Hal, paa den svampbevoxede Træstub,
Og lærte saa snildt af Bambusrør os høithenklingende Fløite
Klogtigt at skiære, med Proppen af Vox, og med Huller. Ak, han er borte!
Han griner ei meer i Maaneskin, naar vi paa Sandet ved Hulen
Hoppende trampe den lystige Dands. Han lokker ei meer med sin Stemme,
Grædende spædt, som det klynkende Noer, som den graadige Krokodille,
Natvandreren hen, hvor vedbendkrandst en Muur sig hæver bag Busken.
Saa svinger Jer nu i treleds Ring! til Dødningedandsen i Dalen;
Og høiner ham Graven med skiøren Sand, og feier den over med Halen.

(De slæbe ham bort.)

Chor af Skovens Alfer.

Det, som Læseren vil vinde, hvis han ynder dette Digt,
Det vil vi ham her forkynde: Først, naar han i Skoven gaaer,
For at plukke brune Nødder i den grønliggule Høst,
Vise vi ham Hasselbusken, fuld af modne Kiærnefrugt;
Ryste ham dem ned i Hatten, skiære ham en kroget Kiep,
At han drage kan den høie fulde Qvist til Jorden ned.
Vil han sig om Somren bade hist i klaren Sølverflod,
Vise vi ham bedste Steder, hvor til Brystet Bølgen naaer,
Og hvor han paa Silkesandet flytte kan sin nøgne Fod.
Gaaer han med sin Elskerinde sværmerisk i Vaarens Lund,
Trække Sløret vi fra Maanen, holde fast i Tømmen stram
Østens Vind, som vil forstyrre Hiertets hulde Sværmeri.
Rosenkrandse skal vi flette til hans unge Rosenbrud,
Overtale Nattergalen til at slaae sin bedste Sang.
Men hvis I paa Næsen trække selvklogt af vort kiække Digt,
Skal vi stene Jer med Olden, med Kastaniens haarde Skal,
Dybt forvilde Jer i Mosen, hoppende som Løgtemænd;
Styrte Jer af natlig Ganger, springe saa paa breden Ryg,
Og som Marer Eder ride, til I faaer et bedre Sind!

Lægen Duban.

Sultanens Pallads.

Machmud. Floriſtane (ſom gammel Spaakiærling).

Floriſtane
(ſeer i Sultanens Haand).

Tro mig! han ſtræber lumſk dig efter Livet.

Machmud.

Min egen Søn? Umuligt!

Floriſtane.

Diſſe Streger —
Det Tegn i Haanden der bedrager ei.
Beſkinner Maanen ikke næſte Midnat
Hans Liig — vil den beſkinne dit.

Machmud (vred).

See der!
Der har du Guld! Men pak dig bort igien.
Udſmutte kan du let af denne Bagdør.
Vesſiren kommer, han maa ikke ſee,
Jeg Sammenkomſter har med gamle Hexe.

(Floriſtane gaaer.)

Machmud
(smiler ondskabsfuldt).

Og hvis min Faldsør gior sin Tieneste,
Da styrter, Hex! du i det dybe Svælg.
Saa ængster du ei nogen Sultan meer,
Og blier Medvider ei til hans Bedrift.

Vesiren (kommer).

Machmud.

Hvor er min Søn? Omsværmer han endnu
I Vaarens Dale? bygger Blomsterhytter
For sin Slavinde, klædt som Hyrdedreng,
Og gior sig latterlig for alt mit Rige?

Vesiren.

Nei, store Sultan! Mens din Arm betvang
Oprørerne, hin Side Bierget, har
Den kiælne Agib vundet sig et Hierte,
Har bragt Amine med som sin Fyrstinde.
De vente kun paa din Tilladelse,
For strax at kaste sig for dine Fødder.

Machmud.

Det haster ikke.

Vesiren.

Himlen paa din Pande
Formørkes; byder du din Slave gaae?

Machmud.

Nei, du kan blive, Hagi Hassan. See,
Jeg trænger til Fortrolighed, og du
Har endnu ei bedraget mig.

Vesiren.

Umuligt!

Machmud.

Dit Hoved har formodenlig ei Lyst til
At kneise paa mit Harems Palisader!

Vesiren.

Ei Frygten blot, men fri Taknemlighed
Mig binder for min Levetid til dig.

Machmud.

Ja, ja! Jeg troer det nok; men Frygt er dog
En skiønne Ting. Ei sandt, min gode Ven?
Du veed, at mine sorte Gildinger
Forstaae med Lethed, med en sielden Kunst,
At kappe Hoveder med deres Sværde,
Som Løg af Stilkene med Gartnerknive.
Naar allermindst det troedes, saae man tidt
En lystig Skiælm, der knælte for min Throne,
Forstumme midt i Strømmen af sin Smiger,
Fordi hans Hoved midt i Sætningen
Fik Forfald, rulled hen ad Divansgulvet.
Nu, blegn kun ei! Jeg siger det kun saa.
Du er mig tro, jeg veed det. Men en Fyrste
Bør selv i Vennen see en mulig Fiende.
Du er mig nyttig, du er tapper, klog;
Frygt ei, naar du er tro!

Vesiren.

O ædle Sultan!

Machmud.

Hør, Hagi Hassan! Troer du virkelig
At Agib er saa tosset, som han lader?
Troer du i Sandhed, det fornøier ham
At gaae paa Jagt, forlystes i sit Harem,
Forelske sig, og drikke Viin i Smug?

Mon ei det er en Maske, for at dysse
Min Tvivl i Slummer? Mon det ei er Feighed?

(Vesiren ryster paa Hovedet.)

Machmud.

Han veed, at jeg lod mine Brødre dræbe;
At ingen Fordom om beslægtet Blod
Oprører mit. Han er min Søn; nu vel!
Han kan ei arve mig før jeg er borte;
Men derfor just kan han mig ønske Døden.
Og kunde han ei tro, man aned alt
Det stumme Ønske? Hvad? Og da dog Ønsket
Først kom fra ham, fik selv et lignende?
En ung Vellystig, uden Stolthed, Ære?
Han seer ei ud dertil. Sundt er hans Legem
Og stærkt; hans Blik er frit, han skuer kiekt, —
Kun ei paa mig.

Vesiren.

Nei, du bedrager dig.
Agib er god, han elsker dig som Søn;
Men da han seer at du vil herske selv,
Saa trænger han sig aldrig frem. Hans Aand
Er munter, ei udsvævende; men gierne
Vil han dog plukke mangen Ungdomsblomst.
Han elsker dig.

Machmud.

Hvad elske? Kommer du
Nu atter med et europæisk Ord?
Et Kiætterord! En Saracen skal hade,
Hvis ikke, nyde kun, og kraftigt bruge.
Fortænker du mig i, at Agib er
Min Siæl til Byrde? Jeg er Sultan! Vel;
Man kalder det en sielden Lykke? Ha,
Den er indskrænket til et ringe Liv.
Den mindste Træl kan brat mig røve den.

Og nu en Søn, som sikkert gaaer og lurer
Paa Timen, naar min Klokke slaaer; hver Morgen
Betragter mig opmærksomt, for at see
Om Tidens Finger med endnu en Rynke
Har tegnet mig; for gierrigt at beregne,
Hvormange Skridt jeg har herfra til Graven —
O fy!

Vesiren.

Nei! Agib er en Philosoph.
Hvad har han at misunde dig? O Himmel!
Et møisomt Liv. Du vaager for os Alle,
Du kæmper, tænker, overveier, dømmer.
Den Ringeste, jeg kiender i dit Rige,
Har mere Ro, meer sand Lyksalighed
End du. Der skal et eget Snille til
At finde sig en Stilling lykkelig.
Høimodig, stor maa Siælen være, Æren
Maa gaae den over Nydelsen. Ung Agib
Er tapper, god; men at han ønske skulde
Sin ærkesløse, blomsterrige Glæde
Forvandlet til et natligt Slid for Æren,
Det troer jeg ham ei til.

Machmud.

En Sommerfugl!

Vesiren.

Og troer du, Sommerfuglen havde Lyst
Til Ørnens Flugt? Saa lad den muntert da
Kun flagre dybt i Haugens Blomstergange,
Fra Busk til Busk; mens Ørnen i sin Storhed
Hensuser giennem Luftens høie Strøm.

Machmud.

Hm, Hassan! der er Noget i dit Billed.
Og — Noget kunde jeg betroe dig her.

Men — lad det blive til en anden Gang!
Nu plager mig igien den slemme Hoste.
Kald Lægen — Duban — Han skal bringe Draaber.

(Gaaer.)

Vesiren
(seer efter ham).

Ha, du en Drn? En feig, en lumsk Hyæne,
Forvart kun bag Jernstænger af min Klogskab.
Han var i Krigen med, — i Teltet, bagved,
Og troer han kommer fra et vundet Slag!
Jeg tænker, vaager for ham; og han mener
Det er ham selv. O lovet være Allah,
Som gav ham Sløvhed og Forsænglighed,
En Mundkurv for hans Grumhed. Men i Sandhed,
Det er en farlig Post at være Vogter
For sligt et Dyr. Og ingen Morgen veed jeg,
Om næste Aften jeg paa Sengebolstret
Mit trætte Hoved hvile skal; hvad eller
Om det skal smile blegt i Maaneskin
Fra Portens Stænger. Agib, ædle Fyrste!
Mit Haab staaer kun til dig. Og vilde du,
I Forbund med min gamle Broder Duban —
Men — det er Agibs Ædelmodighed,
Som skiænker denne grumme Schakal Livet.

(Gaaer.)

En anden Sal i Paladset.

Agib. Duban.

Agib.

Jeg seer det tydeligt, det er forbi,
Hun elsker mig ei meer. Ak! alle disse
Smaaglæder ere svundne! Disse Perler
Af Elskovs første Morgendug, som Solen

Med sine første Glimt forvandlede
Til Diamanter — tabt er deres Glands!
Og Haabets Grønt, som bar dem — visset Straa.
Dog tykkes mig, det er ei Utroskab,
Som vender hendes Hierte; meget meer,
En sælsom Hiernens Vildelse. Ha Duban!
Tal! Trøst mig! Er der Haab?

Duban.

Nu, hvorfor ei?
Haab i det Mindste for min Videnskab.
Tilfældet er besynderligt; du siger,
Hun sukker for en Moor?

Agib.

Et hæsligt Dyr,
Meer ligt en Skovtrold, end et Menneske.
Dog sværmer hun og nævner ømt hans Navn.
Hun klæder sig i kulsort Fløil; sit Kammer
Lod hun betrække med det sorte Bai,
Og først om Natten færdes hun i Skoven.

Duban.

Det samme jo gior Uglen, og man kalder
Den i Europa dog Viisdommens Fugl.
Forelsket i en Moor, naar man besidder
Saa smuk en Fyrste, synes Raserie;
Dog — Elskov, Raserie, er Lidenskaber
Som staae hinanden nær. Hvo drager Grændsen?
Geniet nærmer sig Afsindigheden,
Og dyrisk Dumhed er ei meer besindig.
Her træffe vi maaskee Foreningen.

Agib.

O Duban! hvis du kiendte mine Qvaler!

Duban.

Min Fyrste! det var raadeligst maaskee,
At Kuren jeg begyndte først med dig.
Hvorledes? Du er sværmerisk forelsket?
Tilgiv min Dristighed, men det er Daarskab,
Og, reentud talt, puur Egensindighed!

Agib.

Du spøger!

Duban.

Egensindighed, ei andet.
Hvad i al Verden har bestemt dig til
At trænge til en enkelt qvindlig Gienstand?
Er der i Hiertet, Lever, eller Lungen,
Indvolde, Noget som udkræver sligt?
I Blodet, Hiernen, Nerverne, Rygraden?
Du er en Mand, som ønsker sig en Kone,
Det er naturligt. Du er Asiat
Og Fyrste, ønsker Fleer og faaer dem. Godt!
Hvad foreskriver dig den rette Grændse?
Din egen Sundhed eller egen Smag.
Men at forhippet kun du er paa Een,
Og sukker, sværmer, spilder dine Kræfter,
Ja glemmer, hvad der er langt mere vigtigt;
Tillad mig det — det er urimeligt!
Eensidigt Sværmeri, en Vane til
At faae sin Villie, som forkiælet Barn;
Og — gaaer det vidt — hvad meer? En fix Idee,
Det første Skridt til den Afsindighed,
Som, Agib! du beklager hos din Kone.

Agib.

Saa grusomt du angriber Kiærligheden?

Duban.

Ja den er sød, som mangen anden Gift;
Men hvad er Gift? En stærk eensidig Virkning,

Som hæver og forstyrrer Ligevægten.
Er Eskov ei det samme? Sløver den
Ei Menneskets for andre Nydelser?
Og hvor den tidt er smagløs i sit Valg!
De skiælmske Franker male derfor snildt
Den som et Barn, en Dreng, en Blindebuk,
Med Bind for Øiet. Leges Blindebuk,
Saa griber man saa let en hæslig Moor,
Som deilig Fyrste. Du tilgive mig,
Jeg finder dig just selv ei meget langt fra
Din Kones Tilstand.

Agib.

Jeg kan ogsaa tale,
Og klæde Meninger i Billeder,
Saa godt som du. — Nei! Elskov er en Trolddom,
Der samler Ungdoms Straaler i et Brændpunkt,
Naar ellers koldt de vilde splittes ad.
Da flammer Livets Ild paa Skiønheds Alter!
Den er en Dam, som samler alle Bække,
Der ellers vilde side bort til Moser;
Men, dæmmet ind, de drive Daadens Hiul,
Og male Fremtids næringsrige Korn.
Den giver Lidenskaben ædle Vinger.
Tag Lidenskaben bort fra Ungdomslivet —
Og Ungersvenden bli'er et smaaligt Dyr.
Hvad Viisdom lærer Mænd, det lærer Elskov
Os Ynglinger; thi det er ene den,
Som dæmper egenkiær Forfænglighed.
Det er den første Kraft en Yngling agter
I fremmed Gienstand udenfor sig selv.
Saaledes lærer ham da Kiærligheden
At elske Venskab, Verden, Gud, Propheten;
Og hvad først viste sig som kiælen Blødhed,
Udfolder sig til kraftigste Bedrift.

Duban.

Saa ønsker jeg til Lykke med din Sundhed,
Naar denne Krisis vel er overstaaet.

Agib (sukker).

Det var et Billed af lykkalig Elskov!
Ulykkelig — er Elskov Foraarskuld,
Der dræber hver en Knup i Fødselen.

Amine

(kommer og siger sagte, idet hun træder ind):

Hvor tung, hvor bitter er Forstillelsen!
Men skiændig Magt undskylder ærlig List.
(Høit:)
Tillader du, min fyrstelige Herre,
At jeg begiver mig igien til Skoven?
Den hellige Fakirs Præken vil jeg høre.

Agib
(sagte til Duban).

Du seer, hun har kun denne Moor i Hov'det.

Duban.

I Hiertet mener du. Nu ønsker hun ham
I Huset med; det er jo heel naturligt.

Agib.

Siig! Skal jeg føie hende?

Duban.

Hvis det skeer,
Da vil hun sikkert være dig forbunden.

Agib.

Hun rører mig, den arme Sværmerske.
Ak, hun er syg! Fortvivlet! Hvilket Værk
Af yndig Uskyld, af Blufærdighed,
Har du nedbrudt, Natur! (Høit:) O min Amine,
Hvorledes gaaer det?

Amine.

Godt! Jeg elsker dig
Ret inderligt. (Hun klapper ham koldt.)

Agib.

O lad det heller være!

Duban.

Ja — Ægtestand er Kummerstand. Held mig,
Der lever som en evig Pebersvend.

Amine
(betragter Duban med et foragteligt Blik).

Est du den kloge Læge?

Agib.

Det er Duban.

Amine.

Vil ogsaa du forvandle mig?

Duban.

Ifald
Jeg kunde, — gierne!

Amine.

Nu, ved Allah! det
Var Aabenhiertighed, det maa jeg tilstaae.
Og plump nok est du, skiøndt end ei forvandlet.

Duban.

Af Maanskin, Roser, er jeg ikke smeddet.
Maaskee er jeg dig heller ikke sort nok.

Amine.

Ha, vee dig, naar vi sees igien! (Gaaer.)

Duban.

Hun er
Forrykt.

En Slave (kommer).
Vor store Sultan kalder dig.

Duban.

Strax, strax!

Slaven.

Han hoster.

Duban.
Godt!

Slaven.
Nei, ikke godt;
Han vil ei hoste meer.

Duban.
Det troer jeg gierne.

Slaven.
Og du skal strax fordrive Hosten ham. (Gaaer.)

Duban.

Her er det ikke let at være Læge;
Mod Kiærlighed og Hoste gives der
Ei noget hurtigt Middel.

Agib.
Alt jeg hører
Min vrede Fader komme; det er mig
Umuligt nu at tale med ham; jeg
Er altfor oprørt, heftig og bedrøvet.
Formild ham, Duban! hvis det er dig muligt.
Og red min stakkels hulde Sværmerinde!
Hvis ei — berøv Forstanden ogsaa mig,
At ei min Ulykfalighed jeg føler. (Gaaer.)

Machmud (kommer).
Hvo løb nu bort?

Duban.

Han der?

Machmud.

Det var min Søn.
Hvi flyer han mig?

Duban.

Han har formodentlig
Ei seet dig.

Machmud.

Ganske vist! Just derfor løb han.

Duban.

Tilgiv mig, store Sultan! Slaven siger,
Du hoster.

Machmud (vred).

Ja jeg hoster, naar jeg vil;
Og naar jeg ikke vil, saa la'er jeg være.
Nu har vi meer at giøre her, end hoste.

Duban.

Jeg er din Slave.

Machmud (venligere).

Hør, min gode Duban!
Man siger, du er Helt i Tryllemidler,
Og har alt reddet mangt et Liv fra Døden.
(Med et ondskabsfuldt Smil:)
Saa kan du ogsaa vist, naar det behøves,
Aldeles virke modsat: tiene Døden,
Saagodt som Livet.

Duban.

Denne Kunst er let;
Man har da nødig blot, at lade selv
Naturen raade — den opløser Alt.

Machmud.

Men hvad der kryber alt for seent til Graven,
Det fæster Vinger du ved Fødderne?

Duban.

Hvad nogen Læge kan, det kan jeg med.
Jeg praler ei, men det er Sandhed, Herre!
Ifald et Sværd mit Hoved slog fra Kroppen,
Da talde Hov'det i et Sølverbækken
Med meer Forstand, end for paa Skuldrene.

Machmud.

Det glæder mig at finde slig en Mand,
Som mig kan tiene med sin sieldne Viisdom.
Du kiender vel endnu ei Agib ret?

Duban.

I denne Yngling elsker jeg din Søn.

Machmud.

Behøves ei! Min Søn? Jeg tvivler stærkt.
Hans Moder Zandra var letsindig, havde
Tidt Stevnemøde med en Frankerslave
I Rosenhaugen. Denne Yngling ønsker
Min Død. Jeg veed det vist. Hans hele Væsen
Beviser det. En ærlig Hex desuden
Har spaaet det af min Haand: han myrder mig,
Ifald jeg strax ei forekommer ham.
Nu kunde let jeg ved Skarpretterværd
Henrette ham; men det giør Opsigt, seer du;
Da høres Klager og Bagvaskelser.
Men, Duban, dersom du en sielden Saft
Maaskee i dine Krukker skulde finde,
Der uden Smerte, Skam, selv uden Blod,
Bortfierne kunde den forlorne Søn,
Da var din Lykke giort.

Duban.

Min Herre, jeg
Har i mit Apothek ei slig en Krukke.
Thi alle mine Krukker bære Sedler
Med samme Overskrift.

Machmud.

Hvad staaer der paa dem?

Duban.

Der staaer med tydelig og sikker Haand:
„Uskyldig Videnskab".

Machmud
(med et ondskabsfuldt Smil).

Ei! er det muligt?
Saa beder jeg dig om Forladelse,
At jeg forlangte, hvad du ei kan yde.

Duban.

Tilgiv mig, at jeg kan det ei, og stol
Paa en ærbødig, en urokket Taushed.

Machmud.

Det skal jeg.

(Duban bukker og vil gaae.)

Bi lidt end, min kiære Læge!
Et Kunstværk vilde jeg dog gierne see
Af dig, før du forlader mig.

Duban.

Og hvilket?

Machmud.

Nu — det med Dødninghov'det.

Duban (studser).

Machmud.

Du har sagt,
Dit Hoved taler med langt meer Forstand,
Afhugget i et Sølverbækken, end
Paa Skuldrene.

Duban (forstilt forskrækket).

Hvordan? Det har jeg sagt?

Machmud.

Da nu i Livet alt du est saa klog,
Modsiger Sultan, gad jeg gierne vidst,
Om virkelig du død er klogere.

Duban.

Jeg vil ei haabe —

Machmud.

Og hvorfor ei, Ven?
Afhugget Hoved, som endnu kan tale,
Bør altid haabe.

(Han klapper i Hænderne, hans Livvagt og Slaver træde ind.)

Mine Undersaatter!
Drabanter, Bødler, Slaver, Gildinger!
Den store Læge viser os en Kunst!
Han siger: Hans afhugne Hoved kan
Endnu forstandigt efter Døden tale.
I veed, jeg hader Praleri som Pest,
Og for at redde Vennens Sanddruhed,
Tillader jeg ham at bevise mig
Sin Tales Ægthed i min egen Sal.

Duban.

Sultan! Forglem ei, at en større Scheik
End du, hist dømmer vore Handlinger.
Du kiøber dig et Skuespil — en Leeg —
For en uskyldig Mands Henrettelse?

Machmud.

Altsaa: dit Hoved taler efter Døden?

Duban.

Ja — nogle Øieblik, mens der endnu
Er Liv i Nerver og i Fibrerne.

Machmud.

Hvad maa jeg høre! Og forstandig Tale?

Duban

Det kan en vigtig Hemlighed opdage.
Men Seglet kun du bryder ved et Mord
Paa en uskyldig Mand.

Machmud (leer).

Er det ei andet,
Saa knæl Du kun strax paa den røde Hud,
Som Bødelen der breder ud for dig,
Og bryd dig ei om min Samvittighed.
Jeg skal nok komme ud af det med den;
Den vant er til at kunne taale noget.

Duban.

Ha Machmud! viid, at Duban er en Mand,
Som hader hvad uværdigt er og nedrigt;
Og nedrigt var det, hvis jeg tryglte Livet.
Jeg veed at finde mig i Skiæbnens Lumer.
Du vil min Død? den koster dig endeel!
Mit Liv var vel istand at frelse dit
Og Dines mangt et Aar. Dog lad saa være!
Du est en Ven af sieldne Skuespil,
Vil høre mit afhugne Hoved tale —
Du Magten har — velan! din Villie skee.
(Til en Slave:)
Bring hid et Sølverfad, et Linnedklæde!

Machmud.

Giør hvad han siger!

Duban.

Og da det dog ei
Kan andet være nu, saa tillad mig
Endnu i Døden at bevise dig
Den sidste Tieneste.

Machmud.

Du mig? Hvordan?

Duban.

Naar jeg betænker Tingen ret, min Sultan!
Maa jeg i Grunden takke dig, at du
Mig skiller ved en høist besværlig Byrde.
Er Livet andet, philosophisk talt?
Med Mod bortkaster jeg da Dødens Frygt.
Ei skal du skue Skrækkens Krampetræk
I Dubans sidste Miner. Blegt, men roligt
Mit Hoved som et sneehvidt Marmorbilled,
Skal staae for dig; ei lalle med sin Tunge,
Med en bevidstløs Snappen efter Veiret;
Men aabne tydeligt violblaae Læber,
Og svare dig paa hvad du spørger om.

Machmud.

Jeg længes. Skynd dig, Duban, og knæl ned!

Duban.

Alt har sin Skik i Livet, vise Sultan!
Og Døden selv kan ei undvære den.
Ifald Experimentet ret skal lykkes,
Da maa der iagttages visse Regler.
Hør til Beviis paa min Forsonlighed
En Godhed, som jeg vil bevise dig
Af ikke ringe Værd. Lad strax en Slave

Gaae ind i mine Værelser, og hente
Den sorte sløilsbetrukne Foliant,
Med Solv paa Snittet og med Spændehægter,
Som ligger lukket paa mit Skriverbord.

Machmud.

Gior hvad han siger!

(En Slave gaaer.)

Duban
(vender sig til Bødelen).

Du derhenne der!
Forstaaer du ogsaa Kunsten ret? Stolt støtter
Du til den krumme Sabel dig, og venter;
Men kan du ogsaa bruge den?

Bødelen.

Fortræfligt!
Knæl kun! saa skal du see, det gaaer saa mørt
Som i en Kaalstok. Du er aldrig kommen
Saa hurtig til Vorherre som idag,
Det skal jeg love for.

Duban.

See til, Du træffer
I Ledet rigtig. Er den ogsaa skarp?

(Han befoler Eggen af Sabelen.)

Bødelen.

Skarp som en Amputeerkniv.

Machmud.

Jeg beundrer
Den Nolighed, hvormed han døer. Han sysler
Med Sværd og Bødelkniv, som var det Lys
Og Lysesax, før han vil gaae tilsengs.

Duban.

Hvad er det andet? Jeg er Læge, Herre,
Og vant til slige Dødens Instrumenter.

Slaverne (komme tilbage).

Vi bringe Bogen, Klædet, Sølverfadet.

Duban (til Bødelen).

Naar du har hugget nu mit Hoved af
Ret net i Ledet, pas da vel, det falder
I Sølverfadet paa den hvide Dug;
Da vil ei Blodet sprøite bort af Aaren,
Og Kroppen styrter ei, den vakler kun,
Indtil den funden har sin Ligevægt.
Tag da mit Hoved, sæt det ret paa Halsen,
Og bind den røde Silketraad derom,
Som her jeg rækker dig.

Bødelen.

Skal ikke mangle.

Duban

(tager Bogen fra Slaven, og giver den til Machmud).

Men du, min Sultan! modtag denne Bog.
Heel meget kan dens Indhold dig forklare,
Til Nytte for dig selv og for dit Land;
Og hvad den spørger om, kan jeg besvare,
Naar Hov'det slutter atter til sin Rand.

Machmud.

Tak! Tak!

Duban.

Hvad kun urolig gjør mig end,
Er at du dog begaaer et Mord i Grunden
Paa den Uskyldige; og bedre var det,
Hvis du benaaded mig.

Machmud.

Jeg skulde nu
Benaade dig, nu du har ægget mig
Nysgierrigheden til en saadan Høide?

Du pidsker mig med Nælder, og forundrer
Dig endnu over, at jeg kløer min Vable?
Nei aldrig! Lyd og knæl! Skarpretter, skynd dig!

Duban.

Jeg knæler! Giør din Pligt!

(Slaven afhugger hans Hoved, saa det falder paa Dugen i Sølvbækkenet. Kroppen bliver staaende stiv paa Knæene, efterat den har vaklet et Par Gange frem og tilbage. Blodet sprøiter høit som et Vandspring, men Purpurstraalen vender ned i Aarerne igien. Naar Bødelen har sat det afhugne Hoved paa Halsen og ombundet Traaden, standser Blodet.)

Machmud
(med et dybt Forundringssuk).

Besynderligt!

Tilskuerne.

Heel sælsomt! Ubegribeligt! See, hvor
Han stirrer bleg med aabne Øine. Munden
Bevæger sig. Han prøver paa at tale.
Det falder ham nok vanskeligt.

Duban
(med et svagt, tykt Mæle).

Min Sultan!
Opslaa det syvende Blad i Bogen der;
Dog giennemblad de første, Blad for Blad.
Da finder du en Hemmelighed skreven;
Men vogt dig vel, du ei forregner dig.

Machmud.

Fast klæbe Bladene sig til hinanden.

Duban.

Saa væd din Finger! Skil dem ad forsigtigt.

Machmud
(blader og væder hvergang Fingeren paa Tungen, naar han vender om).

Jeg har det syvende.

Duban.

Hvad staaer der?

Machmud.

Intet.

Duban.

Tomt?

Machmud.

Ganske tomt.

Duban.

Saa ligner det din Siæl.
Men hvidt? Fy, fy! Blad Syv, blad Syv endnu!

Machmud

(blader, derpaa sukker han og siger ængstelig):

Jeg bliver saa besynderlig tilmode.

Duban.

Hvordan?

Machmud.

Beklemt.

Duban.

Er det Samvittigheden?

Machmud.

Nei, det er Døden, troer jeg.

Duban.

Herre, læs!

Machmud.

Jeg finder kun et kulsort Blad.

Duban.

Det er
Dit Hiertes Farve. Staaer der intet skrevet?

Machmud.

Et Vers med røden Skrift i sorten Grund.

Duban.

Læs det, min store Sultan! lad os høre.

Machmud (læser):

„Fortiente Straf dig Allah gav,
Du synker i din egen Grav,
Endt er din Nasen og din Slagten.
Din Krop skal døe, dit Navn forgaae,
Din Grav skal fuld af Tidsler staae.
Og gid det skee hver Niding saa,
Som snysende misbruger Magten."

Duban.

Der har du læst din egen Gravskrift, Herre!
(Han reiser sig, Blodet vender tilbage i hans Kinder.)

Tilskuerne.

O Allah! Liget gaaer med stive Skridt.

Machmud.

Det sortner for mig.

Duban (ligegyldig).

Det er snart forbi.
Vær du kun rolig! Giften virker snart,
Hvormed jeg har bestroget Bogens Blade,
Og som du suget har af Fingrene.

Machmud.

Ha, griber ham, den Trold!

Duban (leer).

Jeg er ei Trold,
Jeg er en Læge! Den var daarlig Læge,

Der ikke forbeholdt sig bedste Kunst
Til Redning for sit eget Liv.

(Han vender sig rolig og alvorlig til Forsamlingen og siger:)

Farvel!
Den Hovedløse gaaer, naar han har skilt
Et nedtrykt Rige ved den Hjerteløse.

(Gaaer.)

Forvandlingerne.

Værelse i Palladset.

Floristane, som Agibs Amme.

Det er ei gaaet ganske som jeg tænkte.
Først vil jeg straffe denne dumme Sultan,
Som, til Belønning for min Tieneste,
Mig kunde styrte ned i dyben Afgrund.
Og Duban gik jo seirende derfra?
Dog — een Dag før, hvad heller senere,
Gior lidt til Sagen. Og det morer mig,
En Vanskelighed let at overvinde.
Nu staaer jeg atter her som Agibs Amme,
Hvem høit han elsker og besøger tidt
I Skoven; paa hvis Ærlighed han stoler.
Som hende kan jeg frit besøge ham.
Nu er han Sultan! Men den Glæde skal
I Fred og Ro han ikke nyde længe.
Jeg kryster Malurt i hans Honningbæger.
Det er jo næsten skeet. Nu morer Had mig,
Istedetfor eenfoldig Kiærlighed.
Ja kraftig Hævn skal kiøle mig det Saar,
Der sloges dybt af skammelig Foragt.

Agib
(kommer langsomt, nedslaaet, med Armene overkors, og troer sig ene).
Nu er jeg Sultan! — Mange mig misunde;
De veed ei, hvor en Sultan tidt er fattig.

Floristane.
Hil dig, min Søn!

Agib.
Ak, est du der, min Moder?
Du vil vel ogsaa ønske mig til Lykke?

Floristane.
Ak — gid jeg kunde hvad jeg gierne vilde!
Men — Held blot bygget paa Bedrag, er Uheld.
Jeg kiender din Bedrøvelse, min Agib!
Din slemme Sygdom maa jeg dybt beklage.
Den Qvinde, som du skiænker al din Ømhed,
Har det kun slet fortient. Forglem du hende,
Lad hende rase! Søg dig andre Glæder,
Og du vil finde dem.

Agib.
Forglemme hende?
Nei aldrig! Evig vil jeg elske hende,
Om ogsaa reent hun taber sig i Vanvid.

Floristane.
Kan intet dig helbrede fra din Sygdom?
Selv Frækhed ei, Forbrydelser og Vellyst?

Agib.
Ha Qvinde! giv mig Gaader ei at løse!
Tal tydeligt.

Floristane.
Jeg boer ved Kilden, veed du;
Den hæslige Abdallah boer mig nær.

Du kiender mig fra Barnsbeen, Agib, veed
Hvor stærkt jeg hader Løgn og Klaffertale,
At jeg er ærlig, at din Velfærd ligger
Paa Hiertet mig, som om det var min egen;
Saa hør: den Niding giør sig from og gal,
Hvad alt saa mangen listig Fakir giorde,
Blot, blot for at forføre smukke Qvinder.
Din Hustru har han ogsaa længst forført.
Og naar du troer, hun beder fromt til Gud,
Hun hviler i en yppig Morjans Arm.
Med egne Øine saae jeg dette Par
At gaae i Skoven, favnes, kiæles, kysses,
Og sukke som to salige Turteldуer.

Agib (rasende).

Saa flyde Blod!

Floristane.

Gud! du forskrækker mig.

(Flyer.)

Skoven.

Amine

(alene; hun har afskaaret sig en Green og skræller Barken af).

Jeg tør ei længer ubevæbnet gaae,
Thi Tordenveiret staaer mig over Issen.
Uventet kunde let et hurtigt Lyn
Slaae mig til Jorden, hvis i Haanden ei
Jeg bar min Tordenleder. Men ifald
Jeg havde skrællet Grenen før, da var
Der sikkert hændet meget ondt. Jeg giør
Det ikke gierne. Denne falske Agib —
Han seer min dyrebare Ven saa lig,
At tidt mit Hierte bløder, naar han venlig
Betragter mig; og det er først Fornuften,

Som hviſker mig i Øret: Tag dig vare,
Det Menneſke, der ſtaaer, er en Bedrager.
(Hun betragter Grenen.)
Mon ogſaa det nu er en Hexeſtav?
Den ſeer ſaa ligefrem naturlig ud.
Er virkelig jeg alt en mægtig Fee?
Og var den ſkiønne Jomfru, ſom det loved,
Et Billed ei blot af min Phantaſie?
En Prøve gielder det. — Hvo kommer der?
Ha — det er Lægen — Duban! Gud! Den Mand,
Som Aarſag er i min Elendighed.
Du kommer ret tilpas! Her vil jeg ſtaae
Og ſkiule mig bag denne Myrthebuſk.
Og naar han mindſt det venter, da fremtræder
Jeg ſom Giengielderſke, ſom Hævnerinde.

Duban
(kommer med Randſel paa Ryggen og Vandringsſtav i Haand).

Nu maa jeg atter i den vide Verden.
Jeg kunde næſten ønſke ſnart, at Aanden
Tilbagetog den Gave, han mig ſkiænkte,
Den Evne til at opſtaae fra de Døde.
Jeg døer tilſidſt dog af Kiedſomlighed!
Thi eet Sæt Venner ſvinder paa det andet,
Det gamle Giøgleſpil har altfor tidt
Gientaget ſig for mig, jeg væmmes ved det.
„Den Hals, ſom ikke bøies vil, maa knækkes!"
Det har jeg lært i denne lange Tid.
Men hvor en Urt for Døden groer, det veed
Ei Lægen end, og faaer det ei at vide.
Den Gave, ſom en Magt har tildeelt mig,
Jeg ei med mine Syge dele kan.
Jeg vil ei have bedre det end Andre.
Saa giør mig dødelig, Udødelige!
(Han ſætter ſig et Øieblik paa en Træſtub, men ſtaaer ſtrax op igien.)
Vel føler jeg mig næſten ſom en Gienfødt,

Naar jeg er saadan aareladt; lidt mat,
Lidt spæd, fast som et nyfødt Barn. Den Spænding,
Som man er i, den virker ogsaa noget.
Aldeles kan man dog ei underkue
Den dumme Dødsfrygt; og har Bødelen
Ei hugget ret i Nakkebenets Led,
Da kunde jeg forbløde mig; og om
Just ikke det, dog komme til at gaae
Min Livstid næstegang med Halsen skiæv,
Til atter en Tyran det Indfald fik,
At kappe Ho'det af mig. Men hvor gaaer
Jeg nu vel hen? Jeg tænker til Europa!
Der ligne dog Aarhundreder hinanden
Ei slet saa meget, som i Asien.
Der veksler Galenskab, som Moden veksler;
Og Øieblikkets Harlekin sig syer
Af gamle Lapper splinternye Trøier.

Amine (træder frem).

Forræder! er du der? Saa tag din Straf!
(Hun slaaer ham med Staven, han forvandles til en Tornebusk.)
Nu kan du rive med din skarpe Torn,
Indtil du visner.
(Tornebusken blomstrer pludselig med hvide Roser.)

Amine.

Blomster smykke den?
Vil dermed du bevise mig din Uskyld?
Forsilde! Nu er Trylleriet skeet.
Jeg kan ei redde dig. Desuden lyver
Du for mig; thi min ædle Ven har du
Forvandlet til en styg vanvittig Moor.
(En Nattergal flyver hen i Tornebusken og triller en Klagesang.)

Amine.

Ha hvad er dette? Vil Naturen gjøre
Mig reent forrykt? Skal Fugle, Blomster, Blade,

Nu tænke, sole for mig? Bort! Didhen,
At høre Viisdom af den Elsktes Læber.
I hellige Hvælving kisler jeg min Harm,
Og vinder atter Ro, Besindighed. (Gaaer.)

Kapellet.

Moren som før. **Amine** andægtig som Tilhørerinde.

Moren.

Forvildede! kald Den din Ven,
Som dig paa rette Vei har bragt igien.

Amine.

O Elskte! bring mig paa den retre Vei!
Thi nu især jeg trænger til at ledes.

Moren.

Det er udlagt: Veiene gaae paa kryds og paa qvær, og i Grunden er den ene ligesaa god som den anden.

Amine.

Du saaer den gode Sæd, min stakkels Agib!
Blot for at knuse den med Vanvids Fod.

Moren.

Hvo hialp i Nød dig for at falde?
Ham kan du trofast Broder kalde.

Amine.

Saa vær en Broder mig og hielp i Nøden!

Moren.

Det vil sige: Brødre hade hinanden ofte meer end Vildfremmede.

Amine.

Det har fornærmet ham, at jeg vil elske
Ham kun som Broder.

(Gaaer hen og klapper ham paa Kinden.)

O min arme Agib!
Jeg elsker meer dig end mit eget Liv.
Har du Amine da saa reent forglemt?

Agib

(styrter ind med Følge).

Hun kiæler, klapper ham? Ha, det er vist.
Forræder døe!

(Han giennemborer Moren.)

Amine

(slaaer Agib med Tryllestaven).

Forvandle dig til Steen!
Men blot fra Navlen til Fodsaalerne;
Og sid saa der, kold som en Marmorblok!

(Forvandlingen skeer.)

Amine.

Og I, hans Følge, vorde Frøer og Tudser!

(Det skeer.)

Amine.

Og, Tryllestav! ifald du sligt formaaer,
Da sving ham siddende til sit Palads!
Lad der i Ensomhed, i Kongesalen,
Ham svag den tabte Herlighed begræde.

(Agib forsvinder.)

Amine

(til den døende Moor).

O min Tilbedte! hvorfor kan dog Staven,
Som straffer Ondskab, ikke redde Dyd?
Men — hvis du døer, er Alt mig ligegodt.
Til Odelæggelser er Løs'net givet.
Naturen sønderbrød et herligt Værk.

Storm nu Natur! Du høie, tørre Træ!
Du ryster mørk din Isse, som om Daaden
Var dig imod? Du falske grønne Græs,
Som skuffer blot med Haabets Farve, mens
Du skiuler Slangen i dit Blomsterskiød!
Bort Græs og Træer! Omtryl dig til en Sø,
Du hele Dal! saa stille, sørgelig
Som døde Hav. I kolde, falske Siæle
I Hovedstaden, som belee min Oval,
I har jo dog blot Fiskenes Natur,
Og Isblod flyder i de blege Aarer;
Saa vorder Fisk i denne store Sø,
Med Skæl omkring det følesløse Bryst! —
Først redder jeg og jorder elskte Liig,
Og saa maa store Syndflod gierne svulme.

(Gaaer.)

Havfruerne.

Fiskerhytten.

Sandib sidder i dybe Tanker, med et Stykke Pergament paa Skiødet og en Rørpen. **Lolo** leger i Hytten. De Smaae sove i deres Kurve.

Sandib.

Hvis stærke Følelser, som heftigt røre
Dybtsaaret Hierte Dag og Nat, kan skabe
Den stakkels Fisker om til Digter, — ja
Da er den trøstesløse Fader Een,
Som vrider Hænder ved sit Barns Forliis.

(Læser:)

Dybt i Jorden hvile,
Hustru! dine Been,
Hvor de sølvgraae Pile
Staaer om siunkne Steen.
Moder fik vi atter
I en Søster kier;
Hun var meer end Datter,
Hun blev Moder her.

Ak hvor er Amine?
Dog ei ogsaa død?
Slukte Sygdoms Pine
Kindens Rosenglød? —
Ei hun sank i Muldet,
Bag Cypressens Hæk;
Hun blev solgt for Guldet,
Til en Røver fræk.

Langt fra Hiemmet drager
Hun paa sin Kamel,
Trøstesløse Klager
Blev kun hendes Deel.
Bittert Taaren bader
Pigens skiønne Bryst:
„Fader, grumme Fader!"
Lyder hendes Røst.

„Du, som ømt mig trykte
Til din Barm hver Dag,
Naar Amine søgte
Dine Favnetag,
Hørte hendes Smiger
Glad med henrykt Hu,
Hvordan blev en Tiger
Af en Fader Du?"

Tiger? — Du fornærmer!
Tigeren er troe;
Tigeren beskiærmer
Sine Unger jo;
Tigeren ei vælger
Malmet for sit Kuld;
Tigeren ei sælger
Sine Børn for Guld.

Men fra Vinbierget kom den skielende Trold,
Med Kinden i Purpurlue,
Som forstaaer at fange sig Hierter i Vold,
Ved at kryste den svulmende Drue.
Han fanged mig i sine sledske Garn,
Jeg Guldpenge fik og misted mit Barn.
De ligge paa Havet i Sandet,
Blodpengen ei tvættes af Vandet!

Dog — da der intet Haab er om
At faae den tabte Eiendom
I dette Liv tilbage,
Saa vil jeg kaste taus mit Næt
Og nøies med den ringe Dræt,
Og standse med min Klage.
Jeg har jo dog igien de Tre —
Bort, bort, I feige Tanker!
Den Fierde skal jeg hisset see.
Ei brister Haabets Anker!

Lolo.

Min Fa'er!

Sandib.

Min Lolo!

Lolo.

Lolo er bedrøvet,
See, han har Vand i Øinene!

Sandib.

Hvorfor?

Lolo.

For det du læste var saa sørgeligt.

Sandib (sagte).

Han snapper hvert et Ord. (Høit:) Hvad veed du alt
Om Sørgeligt? Hvad læste jeg?

Lolo.

Det var
Amine, det var om min stakkels Søster.

Sandib.

Hvad hun?

Lolo.

At hun sad borte paa Kamelen
Og græd; og kom ei mere.

Sandib.

Vær kun rolig.

Lolo.

Nei, jeg er saa bedrøvet her i Hytten,
Fra den Tid hun er borte. Du har lovet
At hun skal komme; men hun kommer aldrig.

Sandib.

Hun kommer nok.

Lolo.

Ja, hisset til vor Herre!
Men jeg vil ikke komme til vor Herre;
Saa skal jeg puttes i den sorte Jord,
Der er saa koldt. Kom! Lad os gaa i Seng,
Men synge først vor Aftenbøn.

Sandib.

Vel, Lolo!

(Drengen knæler ved sin Faders Side mod Osten. Sandib synger og Barnet istemmer undertiden med:)

See ned i Naade, Himlens Fader!
Til Fiskerhyttens ringe Tag.
Endt atter er en Livets Dag,
Din skiønne Sol vor Jord forlader.
Men ei, fordi sig Dagen fierner,
Har Haabets Kraft min Siæl forladt;
Jeg veed at giennem Tidens Nat
Nedblinke Salighedens Stierner.

Hvo staaer vel reen for Herrens Throne?
Hvo synker ei for Naadens Fod?
Dog ærlig Anger, kraftig Bod
Kan Alretfærdighed forsone.
Blæs, vilde Storm! paa Livets Vove!
Vor, skarpe Torn! paa Tidens Vei.
Barmhiertigheden slumrer ei,
Den vaager — jeg vil rolig sove.

(Faderen klæder sin Dreng af og gaaer i Seng med ham.)

Udenfor Hytten.

Mørk Natten er, og Stormen gaaer og vælter Søens Vove;
I Skum sig kruser dunkle Vand; høit brøle Strandens Skove.
Som Bølger de sig bøie ned, de gule Høstens Toppe;
Paa Himlen findes Maanen ei, endskiøndt den længst er oppe.
Men lange Rifter Vindens Stød i Skyens Forhæng rive.
Nu viser den sit Ansigt frem, den lysegule Skive.
Og Alt fremtræder for dit Syn, o Vandrer hist paa Heden!
I sølverfarvet Høitidspragt dybt røres Bølgen neden.
Men Grønt og Guult og natligt Sort i Skovens Bierge røres.
En Ugle vipper høit paa Green; dens Skrig i Natten høres.
Nu kiger ogsaa Stiernen frem med dæmpetblege Lue,
Bag underlige Billedsky man kan dens Blinken skue.

Den vælter sig som en Kamel, den sortblaa Sky, tilbage.
Nu bredes den i Længden ud og bugtes som en Drage.
Igiennem Skyens dybe Hul de stærke Vinde velte,
Der blinker Himmelvognens Stang og Heltestiernens Belte.
Men pludselig det vorder tyst, sig Nattestormen lægger,
Et sælsomslebent Sølverspeil den hele Sø bedækker.
Hvo flyder hist med hvide Bryst, saa prægtig som en Svane?
Det er den ondskabsfulde Fee, den grumme Floristane.
Hun kieded sig paa Havets Bund; hun nærmer sig, at lytte,
I Hexeskikkelse, som før ved Sandibs Fiskerhytte.
Amines Fader hader hun, og svulmed som en Palme,
For pludselig at knuse ham — da lød hans Aftenpsalme.
Da veeg hun angst paa Bølgen ud, alt som en Havets Pige.
See Brystets stolte Hvælvinger skiønt over Bølgen stige;
Frit lokke sig de gule Haar, de hen i Vinden slakke,
Og slynge sig vellystigt ned ad melkehvide Nakke.
De sølvblaae fine Fiskeskæl bedække Bug og Svandsen,
De skifte Farve tusindfold med Bugt i Maaneglandsen.
Men stille nu! Hun kalder frem, saa stolt med Herskerminen,
Den Havfru dybt fra Havets Bund, som Lolo gav Zechinen.
Der sidde de nu begge to, paa Stenen hist i Vandet,
Og tale høit, og Digteren kan høre dem fra Sandet.

Floristane.

Hvi vader du bestandig her ved disse Fiskerleier,
Som Manden med sit Næt paa Stang, naar han vil fange Reier?
Hvi svømmer du ei kiæk og fri derude, for at beile
Til Roes, med stolteste Fregat, som bedst forstaaer at seile?

Havfruen.

Tilgiv, o mægtigstore Fee, din ringe Tienerinde.
Jeg frygter ei for Bølgen, ei for Luftens stærke Vinde;

Men Havet er en øde Mark, hvor ikkun Tanget voxer;
Hist brøle fromt i høien Græs de mørkebrune Oxer,
Der qviddrer Finken fra sin Qvist; der sprædes Blomsterduften,
Der stiger milde Skorsteensrøg fra Hyttens Tag i Luften,
Der synge Fiskerpigerne, hvor Lundens Løv sig krølle;
Her suse kun uhyre Hiul i Evighedens Mølle.
Det er saa mørkt og koldt, hvor dybt Korallen Grunden maaler;
Man længes efter grønnen Jord og efter Solens Straaler.
Da fryder mig at ligge der paa Stenen nær ved Landet,
Og stundum lidt at sole mig blandt Sivene paa Sandet.
Mig Fiskeren gaaer trygt forbi ved sine Morgensange.
Det glæder mig, at Fiskeren ei bliver for mig bange.
Jeg følger ham med Vemodsblik, med Taaren i mit Øie.
Men komme Børn og rædde Møer fra Markens grønne Høie,
Da lader jeg de brede Siv min Fiskehale dække,
Og plumper hurtig ned igien, for ei dem at forskrække.

Floristane.

Du lyver! det er ikke sandt; jeg har alt mærket længe,
Hvordan den lille Fiskerdreng du bringer ofte Penge.

Havfruen.

Jeg bringer ham dem ikke selv; men jeg er hans Veninde,
Jeg lader stundum ham lidt Guld blandt Kiselstene finde.

Hans Fader er ulykkelig, han har sin Datter mistet;
Hvis Fattigdom ham pinte til — da blev for haardt han fristet,

Floristane (spodsk).

Medlidenheden morer dig? den skal mig ogsaa more.
Jeg bringer ogsaa Lolo Guld, og jeg har Mynter store.
Stik du kun ned til dine Skiær, og plei kun egne Unger.
I Lolos Turban kommer Guld, — og Vandet i hans Lunger!
Jeg læst i Nattens Stierner har: han blev min Skiæbnes Herre,
Ifald jeg ham ei forekom. Det Mindre for det Værre!
Ifald han faaer den Talisman, som nu hans Søster eier,
Mod Drengens Magt min Aandemagt da saare lidet veier.
Da Lolos Vink jeg lyde maae. Selv har jeg Brasen givet
Amine paa sit vilde Bryst. — Han slipper ei med Livet!
Det giør mig ondt at han maa døe; men see, det skeer i Tide;
Det varer kun et Øieblik, og han skal ikke lide.

Havfruen (sagte).

Ak arme Lolo! stakkels Barn! Fordærvelsen dig truer.
Mit Bryst, bedækt med haarde Skæl, dog kiærligt for dig gruer.
Hun mægtig er, langt meer end jeg; hvo kan mod hende kæmpe?
Maaskee dog med Forsigtighed jeg kan din Fare dæmpe.
Jeg skiuler mig bag vaade Tang, for alting der at mærke.
Hvi er den Gode tidt saa svag imod den onde Stærke?
(Hun synker i Vandet)

Morgen; Solen staaer op.

Floristane i Vandet, som en deilig Havfrue. **Lolo** kommer løbende ned til Stranden fra Hytten.

Lolo.

Hvor her er deiligt i den friske Morgen!
See, Solen staaer i Vandet, som en Kugle,
Der brænder. Hvordan kan dog Vandet brænde,
Som er saa koldt og vaadt? God Morgen du
Min gamle Piil. Jeg maa dog see lidt efter
Min Fuglerede.

(Han klavrer op i Træet.)

Den er fløiet bort!
Ak, mine stakkels Fugleunger, de
Er borte! — Men hvad svømmer hist i Vandet?

Floristane (mellem Sivene).

Yndige Glut! som saa rødmusset hænger
Tungt, som en Frugt paa den gyngende Green;
Ei kan jeg tvinge min Fristelse længer,
Havfruen vinker dig ud til sin Steen.
Skiønt som Aurikler dig Lokkerne kruses,
Spaltede Kirsebær ligner din Mund.
Folg mig til klare, koralrøde Grund!
Der skal du giæstes og der skal du huses.

Lolo (i Træet).

Ei ei! hvad det dog er en deilig Qvinde,
Som synger der saa smukt. (Raaber:) Hvad vil du mig?

Floristane.

Trykke dig ømt til de svulmende Bryster,
Sætte dig Sivenes Krands paa dit Haar.
Jeg er din Moder og jeg er din Søster,
Herligt jeg med dig at lege forstaaer.

Pleies du skal i en skyggefuld Have,
Alt skal du faae, som behager dig bedst.
Bølgen og Vinden skal vorde din Slave,
Skildpadden Vogn, og Delphinen din Hest.

Lolo.

Ja det var rart! Men jeg kan ei forlade
Min stakkels Faer og mine Søskende.

Floristane.

Ofte du skal om de Elskede drømme,
De skal besøge dig tidt hvor du boer,
Hvor over Perler Smaafiskene svømme,
Deilige Snog om Krystallen sig snoer.
Flodens utallige venlige Koner
Klæde dig af og klæde dig paa:
Kiølige, saftige, hvide Meloner,
Store som Græskar i Bølgerne staae.

Lolo.

Men der er saa kiedsommeligt dernede,
Der er saa fæle Dyr, som gisr Fortræd!

Floristane.

Følg mig saa snelt som bevingede Tanke,
Did, hvor af Jis er Paladserne bygt!
Havhesten der med sin finnede Manke,
Hvergang den seer dig, skal hvrindske med Frygt.
Enhiørningshvalen ærbødig skal bæve
Bort, med sin elfenbeensflettede Stang.
Frygt ei for Haiens tresaugende Kiæve,
Uhyret flygter for Havfruens Sang.

Lolo.

Nei nei! hver Dag jeg venter Søster hiem.
Hvad vilde min Amine sige, hvis
Hun kom igien, og ikke fandt sin Lolo?

Floriſtane.

Dybt i ſit Fangetaarn ſidder Amine,
Taarnet er ſlebet af klar Diamant.
Ofte hun ſmiler med veemodig Mine,
Hvergang du leger ved Havbredens Kant.
Tydeligt ſeer hun ſin Lolo paa Landet.
Seer du ei hende? Kom, end hendes Nød!
Slipper du Grenen og ſpringer i Vandet,
Synker du flux i den Elſkedes Skiød!

Lolo.

Ak jeg faaer ſaadan Lyſt. Men det er ſandt,
Jeg førſt maa ſee at finde min Zechin
Derhenne mellem Stenene; maa bringe
Min Fader førſt Zechinen; tage Afſked
Førſt med min Fa'er, med Koreb og den Mindſte. —
Ak, ſkal jeg ogſaa nu forlade dem? —
Nei, det bedrøver mig. Mit Øie fyldes
Med Taarer, naar jeg ſeer til Hyttetaget.
O ſend Amine heller op til mig!

Amines Billed i Vandet.

Kom Lolo! See her er jeg.

Lolo.

Er du der,
Min Søſter? Min Amine, er det dig?

Amines Billed.

Spring ned i Vandet til mig!

Lolo.

Hvordan kommer
Jeg op igien?

Amines Billed.

Du kommer op igien
Snart af dig ſelv, og ſvømmer hvid paa Bølgen.

Lolo.

Nu da, i Allahs Navn, der har du mig!
(Han springer ned, Bølgerne slaae ham over Hovedet. En Skogger-latter toner hen ad Havfladen.)

Floristane
(synger vildtgyngende frem og tilbage paa de skummende Bølger).

Først Fuglen er saa bange
For fæle Klapperslange,
Som gaber dybt ved Træets Rod;
Fra Qvist til Qvist den flygter,
Det hielper ei den frygter,
Den drives af sit eget Blod;
Dens Hierne sig forvirrer.
Kun Klapperslangen stirrer —
Og, som en Myg i Lysets Glød,
Den styrted i sin Død.

Finne Vinge, Skæl bliv Fiær!
Fisk bliv Fugl! og svøm ei meer!
(Hun stiger i Luften som en Fugl med store hvide Vinger og forsvinder.)

Havfruen
(stiger op fra Dybet med Tang paa sit Hoved og med Lolo i sine Arme. Hun seer sig frygtsom om).

Er hun borte? Hun forsvinder
Hist i purpurrøde Sky.
Elskte Barn med blege Kinder,
Er der intet Haab paa ny?
(Hun lægger sin Haand paa hans Bryst.)
Allahs Godhed være lovet!
End dit lille Hierte slaaer.
Læg imod mit Bryst dit Hoved!
Snart din dybe Søvn forgaaer.
Men — ifald hun skulde søge?
Finder reddet ham ved mig?
Det vil hendes Harm forøge,
Frygteligt hun hævner sig.

Jeg ham vil paa Stranden lægge,
Paa der varme Middagsand.
Kiole Blade skal ham dække
For den altforstærke Brand.
Der, som død, med Rosenkinder
Skal du hvile stivt et Aar.
Hvis dig Feen atter finder,
Troer hun dig paa Dødens Baar.
Vel din stakkels Fader græder,
Naar han seer dig taus og stiv,
O men større blier hans Glæder,
Naar dig skiænkes atter Liv.
Lolo hvil i Sivets Have,
Bierget vel for Vand og Vind.
Ingen vil dig heelt begrave,
Naar de see din Rosenkind..

(Hun gior en Indhegning med Siv i Sandet, hvor hun lægger ham.)

Eftermiddagen derpaa.

Sandib med endeel andre Fiskere ved Lolos Liig.

Sandib.

Ifald engang jeg taber reent Forstanden,
Da lad det ikke undres Eder, Brødre!
En grusom Skiæbne følger mig, misunder
Min Hyttes Tang sin tarvelige Fryd;
Den blandte Bedskhed i mit Kildevand,
Rev Rosen af min Hæk, lod Tornen staae.
Det er den Tredie, som jeg nu har mistet
I stakket Tid. Dog, — jeg har To igien.
Naar de er borte, faaer jeg Ro i Graven.

(Han kaster sig fortvivlet ned.)

Abubekr.

Fortvivl ei Sandib! Drengen er ei død,
Han sover kun med røde Kinder.

Sandib.

Død,
Død er min Lolo. Jeg har siddet her
Den hele Dag og puſtet Luft og Varme
Med mine Kys og Suk dybt i hans Lunger.
Det hialp mig ei! Slapt faldt hans Arm tilbage,
For evig er hans Øie lukt.

Abubekr.

Vi kan
Ei jorde ham, han smiler blomſtrende;
Men vi vil bære ham med Sørgesang
Hiſt til den skiønne grønsværkrandſte Hule
Ved Strandens Field. Der kan han staae paa Baar,
Med Blomſter om sit Hoveds gule Lok,
Der kan hans Fader tidt besøge ham;
Og vaagner Livet atter i hans Hierte,
Saa veed han Veien, og kan løbe hiem,
Og banke paa den velbekiendte Dør.

En anden Fiſker.

Den stakkels Sandib, hvor han stirrer bleg!

Abubekr.

Den gode Mand er sær ulykkelig.
Han elskes af enhver paa Fiſkerleiet,
Og friſte skal han nu saa haard en Skiæbne.

Schaban

(en tredie Fiſker).

Han solgt sin Datter har i Drukkenskab,
Nu flæber han som Broder Hielpeløs,

Fordi hans Dreng er plumpet ud i Vandet.
En herlig Karl!

Abubekr.

Hold Mund, din visne Knægt!
Hvis ikke kaster jeg dig paa din Hals
I Mudderpølen.

Schaban.

Ei! hvor du er ædel!

Abubekr.

Bort, Basilisk!

Andre Fiskere.

Afsted, du kolde Skumler!
Som altid leer, naar det gaaer ilde til,
Og søger smaalig efter Næstens Feil,
Til Halsen proppet fuld af egne Laster.

Schaban.

I vil dog ikke myrde mig?

Abubekr.

O nei!
Det var et Rakkerarbeid; men bortjage
Dig som en Hund, det vil jeg.

Sandib
(seer op fra sin Søn).

Kiære Venner,
Opbringes ei, og kives ei for min Skyld!
(Den onde Fisker sniger sig bort).

(Noget derfra komme endeel sorte Slaver og bære en europæisk Herre med Secretair paa en Bærebør omhvælvet af Palmegrene. De sætte dem ned, de stige ud.)

Herren (begeistret).

Her er det altsaa?

Veiviseren.

Kun tre Skridt endnu
Til Venstre! See — her er det, Deres Naade!

Herren.

Kan jeg nu være vis forsikkret om,
At det var her, hvor Pharao forfulgte
Den store Moses over Havet? Er
Nu dette virkelig det røde Hav?

Veiviseren.

Ja, Deres Naade! Det er uden Tvivl.

Herren.

Det seer mig dog just ikke meget rødt ud.
Jeg havde tænkt mig det langt rødere,
Som Oxeblod, som Blæk, som Shltetøi!

Veiviseren.

Det har et rødligt Skiær af Sandet, Herre!
See det er alt. Med slig Benævnelse
Tog aldrig Geographen det saa noie.
Det hvide Hav er ikke hvidere,
Det grønne Forbierg er ei altid grønt;
Og mangen Skipper har tilsat sin Velfærd
Paa skiulte Banker ved det gode Haab.
Det maa ei tages altid efter Ordet.

Herren
(slaaer Hænderne sammen).

Her er det altsaa! Herregud, her er det!
Ja ja! det forekommer mig ved Gud,
Som om jeg end i Vandet kunde see
Den Fure, hvor han flygted over Havet.
Siig mig, min gode Ven! er ei den Stribe
Derhenne der, et Spor af Overgangen,
Utydeligt og næsten visket ud
Af Tidens Haand? Jeg skulde næsten troe det.

Veiviseren.

Just ligefrem et Spor er det vel ei;
Thi Deres Naade veed nok af Physiken,
At Vandet lukker sig paa Øieblikket,
Naar man har fiernet bort den haarde Ting,
Som skiller det. Men jeg forstaaer Dem nok!
De mener, at den Magt, som Kastevinden
Har over Vandet paa et enkelt Strøg,
Var vel det samme, som i fordums Tid
Med mere Kraft adskilte Bølgerne.
Jeg finder denne lærde Hypothes
Særdeles sindrig, og vil raade til
At strax den tegnes op i Deres Dagbog.

Herren.

Na Secretair! skriv op: „Paa dette Sted
Blev Moses efterfat af Pharao,
Som man endnu kan see med egne Øine.

Secretairen

(tager en Brevtaske op, putter Blyanten først i Munden og skriver saa paa Pergamentet).

Strax, naadig Herre, strax! „Paa dette Sted
Blev Moses efterfat af Pharao,
Som man endnu kan see med egne Øine."

(Han putter Bogen i Lommen og siger sagte til Veiviseren:)

Var det den lærde Moses Mendelsohn?

Veiviseren.

Nei, Herre, det var hans Tipoldefader!

Herren.

Hvor det er herligt, hvor det er livsaligt
At vandre saa i Tidens ældste Spor,
Og lure den sin Hemmelighed af.
Men hvad er det dog for et Opløb hist?
Der sidder jo en Mand og græder henne
Som han var pidsket! Siig, hvad fattes ham?

Schaban

(som har listet sig hen til den fremmede Herre, bukker dybt for ham og siger meget underdanig):

Det er en Fisker, Eders høie Naade,
Som mistet har en Søn; hans Barn er druknet.

Herren.

Ih du min Gud! han gior et Væsen af det,
Som om han havde tabt en kostbar Onyx
I Vandet, der i sin Tid havde tilhørt
Den deilige Kleopatra. Har ogsaa
Den Smaahedsaand udbredt sig fra Europa
Til Kysten af det røde Hav? Min Gud!
En Fiskerdreng maa drukne lidt imellem,
Det er i Tingens Gang. Men siig mig dog,
Har ingen noget Sieldent her at sælge?
Jeg kiøber gierne smaa Mærkværdigheder,
Som ikke er for dyre.

Schaban

(tager et Stykke Muursteen op af Jorden, torrer det af i sin Kaftan, puster derpaa og præsenterer det meget pænt mellem Tommel- og Pegefingeren).

Pharao

Slog Moses just med denne Steen i Nakken,
Kort før han skulde drukne. Eders Naade
Kan see, der er endnu lidt Rødt i Kanten
Af Nakkeblodet. Den er ikke dyr,
Den koster kun en Baham.

Herren

(kiøber den og flyer den til Secretairen).

Secretair!

Put den i Lommen.

Secretairen.

Jeg er saa belæsset
Alt som en Arbeidsvogn, der kiører Muursteen.

Herren.

Jeg faaer at kiøbe mig endnu en Æsel;
Thi her er flere sieldne Kostbarheder
I dette Land, end først jeg havde tænkt.
Og de er ikke meget dyre! Hvad
Er vel en Baham for en saadan Steen,
Som Pharao slog efter Moses med?
Nu vil jeg eftersee de dybe Huler,
Der hist beboes af Trygolytterne,
Som lever end fra Moses Tid.

Veiviseren.

Ei de,
Men deres Afkom, paa den samme Viis.
Af Troglodyterne; — men det er paa
Den anden Side, hist i Afrika!

Herren.

Saa bærer mig da fort i Portechaisen!
(I det han kommer Sandib forbi:)
Græd ei, min Kiære! I fy skamme sig!
Han boer her mellem lutter Sieldenheder,
Har dagligdags den Strime for sit Die,
Som Moses fured i det røde Hav;
Hans Huus maaskee er bygt af lutter Teglsteen,
Hvormed i Hedenold Ægypterne
Slog Jøderne i Nakken — og han græder
Fordi et Barn er dødt. O Menneske!
Du er en Orm! — Nu bærer mig afsted!
Jeg længes efter fleer Mærkværdigheder.
Det Smaalige, det snerper ind mit Sind.
Jeg længes efter Pyramiderne.
Dem, Secretair! dem maa han tegne mig
I Legemsstørrelse.

Secretairen (suuser).

Herren.

Forstaae mig ret,
Jeg mener perspectivisk, i Forkortning.

Veiviseren.

Behager Deres Naade denne Vei?

Herren.

Naar det er seet, saa har jeg fast besluttet
At gaae i Luften op med Luftballonen;
Thi denne Flakken varer mig for længe,
Den passer ikke til min Hurtighed.
(De bære ham bort.)

En aaben Hule i Nærheden af Stranden.

Den er rummelig og mørk, med mange naturlige Søiler. Fiskerne komme med **Lolos** Liig; han bæres paa Aarer, sammenflættede med Siv. En Krands har han paa sin Isse. Efter ham følger Faderen **Sandib**, med det yngste Barn paa Armen, det andet ved Haanden, i Sørgeklæder. Fiskerne bære Fakler.

Sang.

Sov, huldе Dreng! i Søvnens Arme;
Din Grav er aaben, stor og luun.
Du slumrer som paa Dødens Duun,
Og flagred kort i Solens Varme.
O vend til elskte Faderarme,
For Israsil i sin Basun
Opvækker Alle fra det Døde,
Til Evighedens Morgenrøde.

Stivt udstrakt paa den haarde Tilie,
Han har sit muntre Øie lukt;
Dog er ei Ungdomsrosen slukt
Af Dødens grønlighvide Lilie.
Høilovet være Allahs Villie!
Og ham tilhører modne Frugt;
Men — tungt at Knuppen Træ forlader,
Og spæde Barn fortvivlet Fader!

Maa alderſtegne Olding blegne,
Med Viisdoms Blik, med ſølvgraae Haar,
Da rørt du ved hans Leie ſtaaer,
Men ſeer med Trøſt i Død ham ſegne.
Vi veed: I Evighedens Egne
Ham blomſtre ſkal en bedre Vaar.
Kun Dødens Slummer ham forſtærker;
Han lever end i Slægt og Værker.

Men visner paa ſin tynde Stængel
Den unge Roſe, neppe fød,
Og blegner i ſin Moders Skiød
Uſkyldigheds og Jordens Engel; —
Ak! at en Engel vorder Engel,
Ved Lidelſen af bittre Død —
Det kan ei Hiertet tilfredsſtille;
Da maa den hede Taare trille.

O Allah, huld du os beſkytte
De elſkte, dyrebare Smaae!
Til Guld forvandle de vort Straa,
De giør et Palads af vor Hytte.
Hvo vilde vel ſin Lolo bytte,
For al den Skat, ſom findes maa?
Ved vore Børn har du os givet
Det ſande Himmerig i Livet.

Messingskrinet.

Stranden ved Fiskerhytten.

Tidlig Morgen. Maanen skinner endnu. **Sandib** med sit Nøt.

Sandib.

Det været har en Storm i denne Nat,
Som skulde Verden reent forgaae. Nu kiender
Igien jeg ikke Skiæret, Bankerne;
Thi der er væltet store Stene did
Fra Dybet. Her er fuldt af Tang. Maaskee
Er Stranden ubeqvem til Fiskeri
Fra denne Nat. Saa maa der bygges Hytter
Da paa et andet Sted; thi Fiskerleiet
Sig retter efter Fisken, efter Fangsten. —
Jeg bli'er dog her! Jeg bliver ved den Hule,
Hvor Lolo ligger strakt paa Fiskeraaren.
Jeg bliver hos min lille friske Dødning,
Med stive Lemmer, men med Rosenkinder.
Saalænge Rosen ei forlader ham,
Forlader Haabet heller ikke Sandib.

Hans Tilstand mere trøster mig end ængster.
Jeg seer, en Fee maa have her sit Spil.
Ond kan hun ikke være; var hun ond,
Da havde reent hun Lolo skilt ved Livet.
Hun vil maaskee kun drille mig, kun prøve
Min Jobs-Taalmodighed. Jeg haaber vist
Jeg faaer min Datter og min Søn tilbage.
Saa nøies jeg da med de spæde To,
Til Himlen mig beskiærer alle Mine,
Her — eller i det mindste hist. — Saa kaster
Jeg da mit Næt med tillidsfuld Fortrøstning
Den første Gang.

(Han kaster ud.)

Tre Gange har jeg Lov til
At fiske kun i samme Døgn. Den Lov
Er billig blandt os Fiskere paa Leiet;
Saa raner ei den Ene fra den Anden,
Kan ei betiene sig af mange Garn.
Der taales ingen Riig imellem os;
Den Fattigdom er let, som Alle dele;
Vil Nogen prøve bedre Kaar — velan,
Saa maa han søge Lykken andetsteds.

(Han trækker op.)

Kun Steen og Gruus, kun Siv og Tang?
Jeg prøve maa den anden Gang.

(Han renser Nættet og kaster ud.)

Sandt nok, den Lov, den tvang mig ofte til
At gaae tilsengs med hungrig Mave. — Ha
Hvor var jeg dog en Daare, da jeg sørged
For Brød! Jeg havde Lolo, min Amine,
Hvad var da Sorgen? — Saa er Mennesket!
Tilfreds ei med Nærværelsen, han lever
I Haab kun, i Erindring; kalder disse
Kraftløse Gisglespil sit sande Held,
Og mærker ei, han er en Gudsbespotter,

En Livsforagter, Tidens Ødeland,
Som lader de kostbare Øieblikke,
De ægte Perler, hvormed Livets Traad
Betrukket er og prydet — rulle bort.
Og siden klynker han, naar de er borte!
(Trækker op.)
En Æselsbeenrad? Stakkels blinde Æsel!
Hvorledes er du plumpet ud i Vandet?
Det var jo ingentid dit Element!
(Han gior Nættet reent.)
Og dog — dog hvilte du meer roligt der,
End paa det faste Land, du stakkels Æsel.
Dig haaner ogsaa Mennesket, den Æsel!
Og burde kalde dig en ærlig Ven,
En Lærer i beskeden Taal. Jeg vil
Ærbødigt samle dine trætte Been,
Og grave dig en Grav ved disse Pile,
Du nyttige Medborger, du, i Staten!
Meer gavnlig end saamangen Arbeidsherre,
Der daglig brauter med sin Embedsiver;
Foragter, uden Hierte, Phantasie
Og sunde Sands hvad der er meer end Slid;
Og mærker ei, at han, hvad Sligt angaaer,
Staaer dybt, dybt under Dyret; at i Kræfter
Og Trællelyst han kappes ei med dig!
Kom du, min længst miskiendte Philosoph!
Her skal du finde Ro.
(Han lægger de sammensankede Been paa Stranden, og kaster Nættet ud igien.)
Nu tredie Gang.
Beskiær mig dog lidt Lykke, gode Allah!
Jeg ønsker ikke Meget. Nogle Gryn
I Pennefiær til Fugleungerne.
De pibe hist, de stakkels Skaldede,
Ak altfor tidlig vænt fra Moderbarmen!

En stakkels Fader maa opfostre dem!
Saa nægt ham ikke det Nødvendige!
(Han trækker op.)
Ha det er tungt! Heelt tungt! hvad kan det være?
Det river mig mit bedste Garn i Stykker.
Ifald det ei er en heel sielden Skat,
Da er jeg bragt til Bettelstaven, kiøber
Mig ikke sligt et Næt igien. — Jeg haaber
Det Bedste. — Ak, jeg vover ei at see!
End er der Haab, end alle Muligheder;
Maaskee det svinder i et Øieblik,
Og efterlader kun — Fortvivlelsen.
(Han trækker op.)
Et Skrin! Et Messingskrin! Tillukt, forseglet? —
Ha Hurra! du har giort din Lykke, Sandib.
En Skat! En Skat! — Tilgiv, forliste Skipper!
Min Fryd. Den Enes Død, den Andens Brød.
Hvad er der i? O lad mig skynde mig
At rense det for Tang og Gruus, og aabne
Det velforvarte Segl med Foldekniven.

(Han løser Seglet uden at brække det, og aabner Kisten. En uhyre Røg stiger langsomt i Veiret ud deraf, som en Skystøtte, og udbreder sin tykke Taage over Havet. Det lyner og tordner fra Skyen.)

En Kæmpeskikkelse

(bliver utydelig tilsyne deri, og raaber følgende Ord):

Ha forbandede Fængsel du!
Knugt i Mulm, inden din Messingvæg,
Leed hvert Ledemod pinlig Qval,
Karrigt bersvet Dagens Lys
Og den friskvedervægende Luft.
Steds kun fastere trængt, stedse forhaanet af
Bølgens Slag og den skurende Steen,
Vidthenskummende Hav! i dit Purpur
Hørte jeg Fiskens susende Flugt
Giennem et evigumaaleligt Rum;
Mens til Qvalm løst mine Seners

Magt, mine Been, den uhyre Nygrads
Bindingsværk, som en Nød i sin Skal,
I Aarhundreders Lænke bragt,
Frihed ranet og Æren, jeg laa;
Ene begravet med Tanken, for ret
At føle min Skam, og forbande min Munds
Kaadhed, ha — som tirred til Hævn,
At den Vældige slog med Fordærv mig.

Sandib.

Hvad hører jeg? O Allah, Muhamed!

Aanden

(bliver klarere tilsyne i sin Sky).

Hellige Frihed! føler jeg atter
Din qvægende Lyst? Kan jeg strække min Krop
Ubehindret, vidt, i dit Luftrum,
Som et Barn efter sin Slum, løst af sit Svøb?
Bølg nu i Nøg og rund dig, Skulder,
I den himmelblaa Luft! Mine Been sig strække
Fra Strand til Strand! Og som buldrende Torden
Lyde min Røst fra de præssede Lunger,
Shvfoldskraldende hen over Biergtoppens Tind,
Mens i Daggryet tindrende Lyn
Blinker det uvante Blik.

Sandib.

O Himmel, hvilken rædsom Skikkelse!

Aanden.

Salomon, Salomon, store Prophet!
Jeg beder om Naade.
Aldrig Amgiad trodser dig meer;
Adlyder blindt dine Befalinger.

Sandib.

De lange Lokker paa det høie Hoved
Henflagre mellem Stiernerne. Jeg frygter

Hvert Øieblik, at den uhyre Fod
Skal knuse mig paa Jorden som en Myre;
Alt som den tynde Taage meer forsvinder,
Og viser mig hans Kæmpeskikkelse. —
Men — er det virkeligt? Maaskee det kun
Er mig, som kryber ind, og ikke ham
Som voxer! Er ved Trolddom jeg maaskee
Forvandlet til den Pusling Tommeliden?
Men saa er al Naturen med forvandlet;
Saa er nu Palmen bleven til en Tidsel,
Og Pilen Rosmarin, og Fiskerhytten
Et Sneglehuus, og Havet kun en Bæk,
Hvorover skiødesløst den Vorne skræver.
Mit Syn forvildes og forvirrer mig.

Aanden

(træder frem paa Landet, omtrent tregange saa stor som Fiskeren, og siger rolig efter at have fattet sig):

Nu sig mig Maaden, Fisker! — Din Henrettelse
Dig forestaaer, dog vælge maa Du selv din Død.

Sandib.

Hvad hører jeg? O Allah, du vil dræbe mig?

Aanden.

Jeg lovet har dit Drab og holder ærlig Ord.

Sandib.

Afskyligt er dit Løvte, meer din Ærlighed.

Aanden.

Viid Dødelige, her du seer for dig en Aand.
At han er vild og kæmpestærk, fornam du alt.
Fra Verdens første Tider stormed Amgiad
Paa bratte Klipper, leged med Steenegene,
Slog Fossens hvide Skum i Porphyrbækkener,
Og rysted Biergets Cedre. Naar ham Hyrden saae

I Dalen, saae ham Jægeren fra Klippens Rand,
Paa Skyens Drage ride giennem Luftens Ork,
Da gyste de. De vidste, jeg var lunefuld;
Fandt tidt min Spøg i, ned at styrte Jægeren,
Just som hans Bue sigted mod Steenbukkens Bryst.
Dog ofte hialp jeg atter gavmild Fattigdom;
Lod Qvinden finde Perler tidt paa Bøttens Bund
For Gryn; forvandled snelt mig til en Hyrdehund,
Og Ulven beed, som trued Gubbens Faarehiord.
Saaledes fandt jeg, stormende fra Field til Field,
En deilig Fee af yngre Jetteslægt end min;
Fra Verdens mere blide Tid, da Skionheds Bud
I Lænker havde lagt Titaners Kæmpekraft.
Hun fængsled ogsaa mig. Jeg saae, hun baded sig,
Just som de trinde Lænder steeg fra Bølgerne,
Just som med runde Læg den yndigspæde Fod
Paa Strand hun satte, blev mig vaer den Deilige.
Hun rødmed, men den hvide Haand for lille var,
At dække Barmens svulmende Snechvælvinger.
Forgiæves greb hun efter lange gule Lok;
Den flagred ei i Bugter, snoede mørkere
I klamme Flætning ned sig ad den glatte Ryg,
Som ind sig bugted vellystfuldt. Da fanged mig,
Den sledske Mø i sine Garn. Jeg hendes blev;
Men hun ei min! Hun troløs var, som Havets Skum,
Hvoraf hun fremsteeg. Tidt hun har bedraget mig;
Men lumsk hun skiulte stedse dog sin Utroskab,
Indtil engang jeg, som hin græske Gudesmed,
Fandt hende blusse troløs i en Andens Arm.
O Daare! see — da buldred jeg med Hidsighed
Forbandelser mod Himlen, og mod Salomon,
Den Aanders Konge! Nævned fræk hans store Navn;
Det Navn, som ingen Tunge spotter straffeløs.
Og pludselig af Eblis, af Seraphen fast
I Haaret greben, droges jeg fra Vaarens Lund

I Hav; han præssed mig i dette Messingskrin,
Og stødte mig til Dybet. — Hvad jeg følte der,
Du selv kan tænke: sluttet i et Fængselsbuur;
Mens den Troløse — (Skoggerlatteren hørte jeg)
Sig slutte lod i Bolerarme. Saadan laa
Trehundred Aar jeg rugende paa Havsens Bund,
Mit Fængsel mig, min Hustru og min Oval bevidst.

Sandib.

Du stakkels Aand! Da faldt dig Tiden grusomt lang.

Aanden.

Som Biornen suger Labben i sin Vintersøvn,
Jeg laa taalmodig qvalbetyngt, bag Bølgerne,
Og loved Den, som frelste mig, Belønning af
Golkondas Diamanter, Ganges røde Guld.
Thi Dødeliges Haand formaaer, hvad Aanders ei:
At løfte dette frygtelige Kistelaag.
Men ingen kom; Aarhundred svandt; da bød jeg høit
Min Frelser Troner, Persiens gamle Kongestol,
Arabiens Herskab; meer: at vorde Taterkan
Og Indiens Mogul; svor han skulde herske vidt
Som Tamerlan, fra Kysten af det røde Hav
Til Chinas Bredder. — Ingen kom. Ei Tibets Helt
Paa vilden Stridshingst, klædt i ringlet Pandsersærk,
Ei selv Georgiens smægtende Blondiners Blik
Var nok til at betale for min Redning ham.
Et Evigheds Aarhundred svandt; min Messinggrav
Stod glemt og ubevægelig. Tidt troede jeg
Min Redning nær, naar Hvalen, han den Eneste
Blandt Fisk, som voved sig saa dybt, berørte med
Sin Finne Laaget. Men kun meer han feied det
Fra Haabets fierne sommergrønne Blomsterstrand.
Da loved i min Nød jeg tredie hundred Aar
Min Hielper: huuslig Glæde, Sundhed, Levekraft,
I Astrakan et Hiem, det skiønne Paradis,

En deilig Viv som elskte ham, og vakkre Børn
Og Fred og gode Venner. Men et Sekul svandt
Alt tredie Gang; og knugt, som i sin Perleskal
En Østers, laa jeg Haanede. — Da svor jeg vildt,
At Den, som nu min tunge Slavelænke brød,
Den altfor dovne Nøler, skulde Døden døe,
Og ene nyde Dødens Valg til Findeløn.
Knap svor jeg Eden, før et rædsomt Tordenskrald
Hentoned over Havets Flader; tydeligt
Jeg hørte Strømme suse ned som Klippevæld
Fra Himlens sortnedhængende Vandhosers Brud.
Da styrted Havuhyrerne til Havets Dyb;
I Dødens Skræk de søgte Land; og knugende
Hinanden i den bratte Fart, jeg mærkte vel
Liigkisten skubbes nærmere til Kysterne.
Saaledes har du fisket mig. Jeg skylder dig
Din Findeløn, mig selv at holde tro min Eed;
Thi siig mig, Fisker, — hvormed vil du dræbes nu?

Sandib.

Med Alderdom.

Aanden.

Ha spot mig ei, Dumdristige!

Sandib.

Hvad vover jeg, saafremt du dog vil dræbe mig?

Aanden.

Vel sandt, din hele Rigdom er et usselt Liv;
Det viser mig din lurvede, luslidte Dragt,
Dit Kummersmil, dit revne Næt. Ha tak du mig,
Som skiller dig paa eengang ved en moisom Last.

Sandib.

Da blev det sikkert førstegang, at man med Tak
Belønned Utaknemlighed.

Aanden.

Hvi klager du?

Sandib.

Jeg aabner, som du selv forsikrer, venlig dig
Liigkisten, skiænker Frihed dig og Liv igien,
Og du til Giengield røver mit, og slutter mig
I Dødens Fængsel?

Aanden.

Hvorfor kom du ikke før?
Jeg havde giort til Herster dig i Asien.

Sandib.

Kan mægtig Aand adspørge saa enfoldig dog?
I Sandhed, du beviser hvad alt sagdes tidt:
At Kæmpeplumphed enes ei med stor Forstand.

Aanden.

Hvis ei min Eed var hellig mig, saa laa du alt
Vel femten Favne spaltet ned i sorten Muld.

Sandib.

Saa er dig Noget helligt dog?

Aanden.

Mit Æresord.

Sandib.

Men ei din Ære?

Aanden.

Kom ei med Haarkløveri!

Sandib.

Den Lov: Du skal ei dræbe den Uskyldige!
Er ældre vel, end den du svor i Raseri,
Den burde du dog holde først.

Aanden.

Jeg ſvor den ei.

Sandib.

Kun hvad du ſvor —

Aanden.

Forpligter mig.

Sandib.

Ei Allahs Bud?

Aanden.

Hvor har du hørt det lyde? Giennem hvilken Mund?

Sandib.

Ha, giennem Alnaturens.

Aanden.

Muligt fik da du,
Saa ſpæd af Lemmer, ogſaa Øret mere fiint.
Den ſom er ſkabt til ſteds at lyſtre, ſeer du vel,
Maa være lydhør. Jeg har ikke hørt det Bud.

Sandib.

Du hører kun dig ſelv; men hvo ei høre vil,
Maa føle; har du mærket i dit Meſſingſkrin.

Aanden.

Dumdriſtige!

Sandib.

Nu, ſtands din ædle Hidſighed!
Jeg holder ſtrængt kun til dit eget Løvte mig
Og gaaer ei længer. Døden har du ſvoret mig;
Velan! men — mig at overlade Dødens Valg,
Det ſvor du ogſaa.

Aanden.

Holder det, ved Salomon!

Sandib.

Fortræfligt! Altsaa: vælge skal jeg selv, ei sandt?
Ei tvinges. Thi saameget veed du sikkert dog,
At Tvang er ikke Valg.

Aanden.

Jeg skal ei tvinge dig.

Sandib.

Heel vel! Og jeg — vil ikke vælge. — Altsaa maa
Du følge mig opmærksom stedse, Skridt for Skridt,
For efter Eden strax, saasnart jeg kræver det,
At skille mig ved Livet. Ingen anden Daad
I den Tid kan du foretage; ingen Flugt
Til andet Land du gisre kan. Tro som en Hund
Maa du opmærksom følge mig, til — Gravens Bred
Formodentlig; thi neppe vælger jeg min Død,
Før selv den kommer.

Aanden (fortrædelig).

Gives i Naturen der
Saa glat en Snog, som Menneskets Spidsfindighed?

Sandib.

Velan?

Aanden.

Velan! Jeg seer, du vundet har din Sag.
Lev i din usle Tilstand, du Elendige!
Som foretrækker skiændig Trældom ærelss,
For værdig Død.

Sandib.

Hvor vil du hen?

Aanden.

Forlade dig.

Sandib.

Det er imod din Eed; thi du skal følge mig.

Aanden.

Jeg dig?

Sandib.

Og vorde Bøddel, naar jeg ønsker det.

Aanden.

(kaster en Talisman til ham).

Gnid den, naar du er kied af Livet! og paa Stand
Jeg kommer, Fisker! for at knække Halsen dig.

Sandib (sagte).

Der blev igien jeg narret; thi jeg haabed vist
At sætte ham i Løsegield. Men uforsagt!
Jeg maa dog see at friste ham. Han stikker just
Ei dybt i Skarpsind, mærker jeg; hans Hidsighed
Og Stolthed taaler ei, at han nedlader sig
Til Eftertanke. Ha, maaskee ved ham endnu
Jeg gior min Lykke, finder mine Børn igien.

(Høit med paataget Ligegyldighed)

Farvel, Du sære Aand! som vil indbilde mig,
At jeg dig drog paa Landet, i mit Fiskergarn.

Aanden.

Indbilde? Tvivler Ormen om min Sanddruhed?

Sandib.

Jeg troer, du driver Spøg med den Enfoldige.

Aanden.

Hvad? Har jeg ei den Trøst engang paa al min Nød,
At man beundrer mine Qvaler? Har jeg end
Her Ærgrelsen, at holdes for en Løgner nu?

Sandib.

Hvor kan jeg troe et Jertegn, som jeg selv ei seer?

Aanden.

Jeg siger dig, det var dog saa.

Sandib

(trækker paa Skuldrene).

I Allahs Navn!
Jeg maa vel troe dig nu, — det byder Høflighed.

Aanden (utaalmodig).

Saa see da selv, du Vantro!

(Han opløser sig pludselig i Taage og samler sig med en utrolig Fart, som en tyk hvid Røg, i Skrinet igien; fra Røgen høres af en dæmpet Røst:)

Troer du nu mit Ord?

Sandib

(smækker hurtig Laaget i).

Nu troer jeg dig.

Aanden (i Skrinet).

Luk op igien!

Sandib.

Du er saa stærk,
Prøv selv derpaa!

Aanden.

Jeg hæver ei det stærke Segl,
Som du kan løfte, veed du jo! Thi skynd dig, Ven!

Sandib

(skubber til Kisten).

Nei, sov endnu en Middagssøvn trehundred Aar,
Til atter du en Taabe finder, Fnysende!
Som lader dig af Fælden smutte.

Aanden.

Gode Mand,
Du spøger sikkert.

Sandib.

Nei, jeg er alvorlig ſtemt.

Aanden.

Luk op! Jeg ſkiænker alt dig, hvad du ønſker dig.

Sandib.

Og hvad forſikkrer først mig om din Ærlighed?

Aanden.

Mit Ord!

Sandib.

Og at du gruſomt ei vil hævne dig?

Aanden.

Som ſagt, mit Ord.

Sandib (ſagte).

Det holder han; thi ene det
Har reddet mig den første Gang.
(Høit:)
Velan, vær fri!

(Aanden ſtiger ud af Meſſingkrinet paa ſamme Maade ſom før; naar Taagen er forſvunden og han ſtaaer paa Stranden hos Fiſkeren, ſparker han Meſſingkrinet ud i Havet med ſin Fod.)

Sandib (bange).

Hvad giør du?

Aanden (ſmilende).

Skiller Diet ved et ukiært Syn.

Sandib.

Du ſvigter dog ei troløs?

Aanden.

Frygter Støvets Søn?
Vær rolig! Jeg tilgiver dig din Næsviished;
Den Hidſigoverilede fortiente den.

Sandib.

Du vil —

Aanden.

Forlang! Jeg skaffer hvad du ønsker dig.

Sandib.

Saa kan jeg vorde Hersker, hvis jeg selv kun vil,
I Asien, fra Kysten af det røde Hav
Til Chinas Bredder og til Japans Kobberland?

Aanden.

O ja! Jeg henter Kronen dig.

Sandib.

Umag dig ei.
Saa heller dog, naar galt skal være, Fisker kun,
End Verdens Drot; det blev for svart et Arbeid mig,
Og sikkert dog alligevel for slet bestilt.
Men skionne Qvinder skaffer du?

Aanden.

I Overflod.

Sandib

(seer til sin Hustrues Grav under Piletræet).

Kan du opvække Døde?

Aanden.

Nei, det kan kun Han,
Som skabte Liv, ved Israfil-Basunens Klang.

Sandib.

Skindøde?

Aanden.

Ja! Der kommer alt din lille Dreng!
Ei Stenen spærrer Hulen meer, han løb herhid,
Og gnider Øiet, troer han sovet har og drømt.

Lolo

(kommer og omfavner Sandib).

God Morgen, Fader! Himmel, hvilken Kæmpemand.

Sandib.

Din Redningsengel, fly ham ei, mit elskte Barn!

(Bekymret:)

Hvorledes gaaer det, Lolo? Frisk igien og rask?

Lolo

(gniber Øinene).

Jeg har nok sovet. Jeg er sulten, tørstig med.

Aanden.

Nu bring den Lille hiem til Hytten! Følg mig saa
Til Søen, hvor man fanger sieldengode Fisk.

Sandib.

Og finder jeg Amine snart, min Datter med?

Aanden.

Det var vel muligt, dog jeg lover intet vist.

Sandib.

O du velsignet lykkelige, skiønne Dag!

Aanden.

Ja vist, en deilig Sommerdag! Mig glæder selv
At see den unge Purpurmorgen, efter slig
Trehundredaarig Fængselsnat paa Havsens Bund.

(De gaae.)

Øde Egn ved en Sø mellem fire Høie.

Aanden. Sandib.

Sandib.

Hvor fører du mig hen? Jeg kiender ei den Vei;
Og aldrig saae mit Øie før hin blanke Sø.

Aanden.

Vel meget gives, som dit Die før ei saae.
Stands her! Kast ud dit Næt! Har du istand det bragt?

Sandib.

Her er det.

Aanden.

Eengang daglig kun dig tilladt er
At fiske her. Det mærk dig!

Sandib.

Allah! eengang kun?
Mig gav i Hiemmet Brødet knap den tredie Dræt.

Aanden.

Her vil du finde Suul til Brødet. Vengst dig ei!

Sandib.

Hvor er jeg? Solen synker alt bag Biergene.
Hvorledes kan i Qveld jeg naae til fierne Hiem?

Aanden.

Du er alt hiemme.

Sandib.

Hvad?

Aanden.

Der staaer din Hytte jo.

Sandib

(opdager sin Hytte paa den fremmede Strand. Aftensolen skinner ind i den aabne Dør; paa Tærskelen sidde hans Børn med Frugter og Brød i Hænderne).

O Himmel!

Aanden.

Himlen hvælver her sig blaa, som hist.
Hvor du har Huus og Hiem der er dit Fædreland.

Sandib.

Mit Syn forvildes.

Aanden.

Stands engang Forundringen!
At gruble meget over Livet, veed du vel,
Kun skiænker liden Fordeel. Ei din Hønsesiæl
Udgrunder rigtigt Aarsagen til Virkningen,
Om du til Graven lægger din Forstand i Blød.
Jeg selv — en Jette — veed ei meget meer end du.
Saa handl! og lad med dristigt Mod det flinkt staae til.
Det er det Rette. — Naar du nu har fisket her,
Da giem i Rusen Drætten til den aarle Dag.
Slaa Fisken saa i Bøttens Vand, og vandre paa
Din Fod, ad Strandens ubekiendte Blomstersti,
Til Kongens skiønne Marmorslot bag Biergene.
Der vil du finde Kiøber snart. Gak hid igien,
Og fisk og sælg! dig lede lad af Hændelsen.
Hvad rimeligt dig foreslaaes, det giør og følg!
Og alt vil lykkes. Tab ei Modet! Tro din Ven.
Den tabte Datter fisker muligt du igien.

(Aanden forsvinder.)

Sandib

(sætter sig ned paa en Steen, støtter sit Hoved til sine Arme, sine Arme til Knæene og stirrer ned til Jorden; saaledes sidder han længe, derpaa staaer han op og siger):

Saa vil jeg da nu heller ikke grunde,
Vil ikke længer undres; thi jeg mærker,
Sligt ængster kun, det hielper ingenlunde. —
Han er en Aand — en Aand giør Underværker,
Det er naturligt! Mandens svage Kræfter
Hos sligt et Væsen tifold sig forstærker.
Og meer! — Her fange Gruus og Æselskiæfter
I denne rene Sø, det vil jeg ikke.
Jo meer sig Diet ret paa Fladen hefter,

Jo mere viser sig for mine Blikke
I klare Vand de nydeligste Fiske.
Sødt Vandet er, og deiligt til at drikke.
See hvor de smutte vevre, smutte friske
Hinanden tæt forbi. Ha de vil smage,
Vel tilberedet, paa de Stores Diske.
Nei Saadant saae jeg aldrig mine Dage!
Thi Vandet er saa klart som selve Luften.
Jeg troer, jeg kunde dem med Haanden tage.
Fra Strandens Hække vifter Rosenduften,
Og Rosens Tid er længe dog forsvundet! —
See, kommer du nu atter med Fornuften?
Jeg troer, jeg her har Paradiset fundet.
Mit Hierte røres, mine Sandser glædes,
Og kun min Kundskab er i Lænker bundet.
Ha det er næsten Synd at I skal ædes,
I smukke Fiske! — Nogle svømme røde,
Med Purpurskæl, Guldfinner de beklædes;
Som Ild og Gnister de bag Vandet gløde.
Jeg holder næsten meer dog af de Hvide,
Hvis Skæl, som Perlemor, paa Farven bøde.
Saa stolte de forbi de Andre glide;
Og hvor de mødes af de Gule, Blaae,
Der smutte disse bange til en Side.

(Smilende:)

Nu faaer jeg atter Lyst til at forstaae:
De hvide tykkes mig Muhamedaner,
Fra rene Tro kan reent kun Lyset gaae;
I hvide Maaneskin man Himlen aner.
De Røde tyde hen paa Ildens Gnist,
Som Perser de sig Bølgeveien baner,
Som Ildtilbedere. Dog Hine, hist
De stakkels Blaae, der neppe sees i Vandet,
(Thi Blaat i Blaat, er som et Blad paa Qvist,

Det taber sig i Mængden). Ha hvad andet,
Skal jeg dem gjøre til, end Christne vel,
I Slaveri, og skilt fra Fædrelandet?
Det høie Blaa bedækker deres Skæl,
Lidt sørgeligt, lidt luftigt; men dog Himlen
Maaskee saa nær, som Maanen over Field.
Men disse Gule, som med driftig Stimlen
Snart skilles ad, og snart hinanden møder,
Og skubbes og beskubbe tidt i Vrimlen —
Hvad er de Stakler andet vel end Jøder,
Som undertiden fra de Andre nappe,
Hvis Hurtighed og Klogt paa Kraften bøder? —
Men det er koldt, hvor lagde jeg min Kappe?
Nu vil jeg skynde mig at faae min Dræt,
Thi jeg er træt; sig mine Sener slappe.
Jeg trænger til en Søvn.
Ha det var Ret!

(Han drager op.)

En Hvid, en Rød, en Blaa, en af de Gule?
Tak, Tak, min Aand! Den Fangst var ikke slet
Nu vil jeg dem i Hytteladet skiule.
Imorgen i det ubekiendte Rige
Jeg sælger dem, men hviler først en Smule. —
Nu maa jeg mine Børn Godaften sige.
Det lader til, de har slet intet mærket,
Den lille Dreng, den stakkels lille Pige,
Til Hyttens Flytning, og til Underværket.

(Han gaaer ind i Hytten.)

Fiskene.

Kokkedrengene komme, gjøre Ild paa Skorstenen og sætte Vand paa. Lidt efter lidt forsamle sig alle Kokkene, i hvide Trøier, med Forklæder, ved Siden bære de Knive i sorte Skeder. Der hakkes Løg og Persille, skrabes Gulerødder etc., Kiød kommes i Kiedlerne. Efterhaanden bliver alting muntert. Luerne gnistre op i den sorte Skorsteen. Vandet koger. Der hakkes, spækkes, bestrøes med Meel. Stegene sættes paa Sped. Naar alt er i Bevægelse, træder **Kiøgemesteren** frem med Gravitet, og holder følgende Tale:

Mundkokke! Mesterkokke! vakkre Drenge!
Forsikkret om den Dannished, den Iver,
Hvormed ved alle Leiligheder I
Anvende Stegevendren, Spækkenaalen,
Til Statens Tieneste, jeg kalder Eder
Idag til med fordobblet Nidkiærhed
At spænde Kraften an, saa at den Ild,
Der luer her paa Fædrelandets Alter —
(Peger paa Skorstenen.)
Maa gnistre med anstrænget Virksomhed.
Seer, Sagen, Børn, er kortelig denne:
En kløgtig Troldmand fra Europas Land
Er arriveret hid til Asien.
Vi troede Alle først, paa Fuglen Rok;
Men — som han sank — det var just midt i Gaarden

Af Kongens Palads, — mærkte vi med Undren,
Det var en stor uhyre Oxeblære,
Som bar ham giennem Luftens høie Strøm.
Besynderligt er denne Troldmand klædt,
Og sær fantastiskt. Kiolen sidder knapt
Om Livet, render spids ham ned om Bagen
Som Lap, og dingler ved hvert Skridt han gior.
I Haaret er han overmaade skaldet,
Den Strut han har, den sidder som en Krands
Om Tindingen i frygtelige Børster.
Bleg er han til, tyknæset, fuld af Koparr,
Ta'er Snustobak for sine svage Øine,
Og lader ikke til at være nær
Den Mand, han er. Nu staaer han og forklarer
Sit Fartøis Sammensætning og Natur
For Kongen og det hele Hof i Gaarden.
Vor Sultan vil, han giæstes skal med Pragt;
Det kan I tænke! Derfor, kiære Venner,
Jeg beder Eder, stræng Eder an,
Og kiøber alt, hvad Sieldent er og Lækkert;
At Europæeren ei trække skal
Paa Næsen af vort Kiøkken.

(Vil gaae, men vender om igien.)

Det er sandt!
I Baaden under Oxeblæren sad
En Skikkelse hos Trolden, murehvid.
Vi troede først, det var et Spøgelse;
Men tvertimod, det var en Secretair,
Der skriver alting op, hvad Herren seer.
Beflitter Eder nu paa Eders Kogen,
Saa kan I ogsaa blive nævnt i Bogen.
Saasnart han kommer hiem, den trykket blier
I Folio paa Medianpapir,
Med Kobberstykker og forgyldte Kanter,
Og — hensat mellem andre Folianter. —

En Kok (kommer).

Det træffer sig særdeles heldigt, Herre!
Her er en Fisker udenfor vort Kiokken,
Som har forunderlige Fisk at sælge;
Men han er dyr.

Kiøgemesteren.

O lad mig see engang!
(Kokken bringer Kurven.)
Een hvid som Perlemor — det er en Gedde,
Saavidt jeg troer. Rødspetten er den Røde;
Den Blaa mig forekommer som en Torsk;
Og denne Gule ligner lidt en Aal.
Men aldrig saae jeg før deslige Fiske,
Thi alle har de Skæl, og nogle, som
De har en Lighed med, har ingen slige.
(Til Fiskeren, som kommer:)
Hvad koster denne Dræt, min gode Ven?

Fiskeren.

Jeg sælger dem for firehundred Bahams.

Kiøgemesteren.

Ha det er Røverkiøb for slige Fiske.
(Til Mundkokken:)
Jeg kun betroer den Ret i dine Hænder;
Men jeg vil være selv tilstede, naar
De sættes over Ilden. Thi jeg frygter,
Der kunde muligt vorde Confussion.

Kokken.

Befaler du at de skal steges, Herre?

Kiøgemesteren.

Hvad steges? Steges? Ubetænksomme!
Var det nu ikke godt, jeg var tilstede?
Troer du, jeg giver firehundred Bahams,

Blot for at Sultan og den Fremmede
Skal see hvorledes branket Meel seer ud?

Kokken.

Men Smagen —

Kiøgemesteren.

Smagen! hvis du havde Smag,
Saa vidste du, at Smagen spiller her
En underordnet Rolle. Smagen falder
Jo ingen Mennesker i Øinene.
Hvad er det Vigtigste ved disse Fisk?
De farverige Skæl, saavidt jeg skiælner!
De maae bevares. Koges skal de.

Kokken.

Blaae?

Kiøgemesteren.

Den Blaa kan du afkoge blaa; den Røde
Rød derimod; den Hvide hvid, og guul
Den Gule.

Kokken.

Men ifald de tabe Farven
I Vasken?

Kiøgemesteren

(lægger sin Haand paa hans Skulder).

Nu, saa har du giort din Pligt,
Og for det Andet maa Naturen raade.
Kom Fisker! jeg skal flye dig dine Penge.

(De gaae.)

Slotsgaarden.

Den unge Sultan.

Den europæiske Herre staaer med sin **Secretair** ved Luftballonen, omringet af **Sultanen** og hans Hof.

O store Mand! din Kundskab og din Viisdom
Har dybt ydmyget mig. Jeg føler nu

Først levende, hvor svag jeg er i Magt;
Jeg, hvem dog Allah skiænked Enevælden!
Men hvad er Armens, hvad er Senens Kraft,
Mod Tankens, mod Geniets? Jeg beundrer
Dig, der har selv opfundet, som du siger,
En slig Befordring!

Europæeren (meget beskeden).

Mægtigste Monark!
Du er for god, i Sandhed for aimable!
Ifald jeg ogsaa nu er slumpet til
At vorde den uværdige Opfinder
Af slig Maskine, — nu — du milde Gud!
Det er jo derfor ikke dog al Verden.

(Sagte til Secretairen:)

De gode Folk! — Jeg holder det for bedst,
Vi lade blive dem i den Formening,
At vi har fundet selv Ballonen op.
Det sætter altid i et Slags Respekt;
Og i et Land, hvor Anbefalinger,
Credit- og Vexelbreve ganske mangle,
Der er et sligt Vehikel altid vakkert,
I Mangel af et Andet.

Secretairen.

Udentvivl.
Vil naadig Herre ikke ogsaa tilstaae,
De har opfundet Krudtet og Kompasset,
Bogtrykkerkunsten, og Uhrmageriet?

Europæeren (belærende).

Nei, man maa være smuk beskeden, Kiære!
Og aldrig smykke sig med laante Fiær,
Undtagen hvor det kniber. Kiender han
Ei nok Historien om Alliken?

Secretairen.

Jeg bruger aldrig laante Fiær, undtagen
En enkelt Pen iblandt af Gaasevingen,
Hvormed jeg skriver Deres Naades Dagbog.

Sultanen (til Europæeren).

Saa har du virkelig, ved kraftig sund
Forstand, ved grundig Kundskab, sindrig Grandskning,
Opsvunget dig til slig en Videnskab,
Og ei ved Trolddom?

Europæeren (smilende).

Trolddom? Høie Fyrste,
Der gives ingen Trolddom her i Verden.
Forundring er Uvidenhedens Barn
Og Overtroens Moder; ene den
Ophidser Hiernen til Indbildninger,
Som findes kun i Hiernen.

Sultanen.

Troer du ei
Paa Hexeri?

Europæeren.

Nei, naadigste Monark!

Sultanen.

Paa Aander?

Europæeren.

Endnu mindre.

Sultanen.

Men du har
Dog selv en Aand!

Europæeren.

Det er endnu et Spørgsmaal.
Dog, det os føre vil for langt fra Maalet.

Saameget siger jeg kun nu, at Alt
Gaaer her i Verden plat naturligt til.
Som for Exempels Skyld med Luftballonen:
Saasnart den fyldes kun med Vandstofgas,
En Luftart mere let end Atmosphæren,
Saa stiger den i Veiret. Mennesket
Kun veier fire Pund i Vandet, seer du,
Og noget meer i Luften; overveies
Nu denne Vægt af forholdsmæssig Lethed,
Saa hæves Tyngden. Det er mathematisk!

Sultanen.

Hvordan fortynder du da denne Luft?
Vil du vel gisre mig deelagtig i
Din hemmelige Kunst?

Europæeren.

Med Hiertens Glæde.

Sultanen.

Jeg skal ei vise mig som utaknemlig.

Europæeren.

Nei, store Sultan! Du maa love mig,
At du vil ei betale mig derfor.
Jeg hader Egennytten; men jeg elsker
Naturen — Mineralier og Stene!
Jeg samler paa de Sidste; det er nu
Min Faible! Hvert et Menneske har sin.
Ifald maaskee der findes i din Samling
Et dobbelt Exemplar af een og anden
Demant, Rubin, Smaragd og Hyazint —

Sultanen.

Dem skal du faae.

Europæeren (bukker dybt).

Og jeg skal gisre Vind,
Saameget som min Luftballon behøver. (De gaae.)

Kjøkkenet.

Kjøgemesteren. Kokkene.

Kjøgemesteren.

Nu! Har I dem i Kiedlen?

Kokken.

Nylig, Herre,
De kommen er i Vandet ganske friske.
See hvor de reise Hovderne i Veiret
Og gabe mellem de glohede Vabler,
Med Flabene.

Kjøgemesteren.

Ja, det er kurioſt!
Haard Døden er dog altid at gaae paa,
Saavel for Fiske som for Mennesker.

Kokken.

Langt meer for dem, de er feiglivede.

Kjøgemesteren.

Men Himmel hvad er dette? Muren revner.
En Dame! — Allah, hvilken Deilighed!

(Skorsteensvæggen revner. Amine træder frem i hvidt flagrende Atlask, med blottet Bryst og Arme, hvide Skoe, paa Hovedet en Rosenkrands, flagrende Lokker, en Myrtegreen i Haand. Hun slaaer med Grenen i Kiedlen og siger):

Fiske, Fiske, Fiske! giør I Eders Pligt?

Kjøgemesteren
(slaaer forbauset Hænderne sammen).

Er det en Drøm? Er det et Digt?

De fire Fiske
(hæve deres Hoveder i Veiret og synge):

Vi har svømmet i Sø,
Vi, som aanded i Luften.
Skal i Luen vi døe,
For du tabte Fornuften?

Vi fik Skællenes Glands,
Havde Huden dog heller;
Fik for Benene Svands,
Og for Lungerne Geller.
Vi fik Bølge for Land,
Efter Troen vor Farve.
Men vi hade vor Larve.
Løse Gaaden, hvo kan!

Kisgemesteren (forbauset).

Jeg kan det ei, jeg giver strax mig tabt.

Amine.

Fisk! Tilgiver mig Jert Mord!
Siger mig et Trøstens Ord!

Fiskene.

Ikkun Menneskets Bryst
Kan i Nøden forsage.
I Naturen er Trøst,
Og ei Dyret kan klage.
Den som danned os hist,
Som har Skabning os givet,
Kan af Asken forvist
Kalde Funken til Livet.
Skiøndt vi sortnes til Kul,
Skiøndt vi brænde tilsammen,
Er ei Siælen et Nul,
Og den stiger af Flammen!

Kisgemesteren
(betragtende Amine).

Ha hvilken Skiønhed! Tydeligt jeg seer
De unge Hvælvinger med Sløret stride.

Amine
(med udbrydende Taarer).

O tunge Skiæbne! Morderen er meer
Ulykkelig, end de som Døden lide.

(Hun vælter Fiskene i Asken og forsvinder.)

Kiøgemesteren.

Mundkok! knib mig i Næsen.

Mundkokken (hurtig).

Ja, min Herre!

(Han kniber stærkt, Kiøgemesteren skriger, Kokkedrengene lee.)

Kiøgemesteren.

Fordømte Menneske! Er han besat?
Hold op for Satan! Plager Fanden ham?

Kokken.

Jeg efterlever jo kun høiest Ordre.

Kiøgemesteren.

Der er med alting Maade, veed du dog?
Jeg vilde ret kun overthydes, om
Jeg vaaged, eller om det var en Drøm.

Kokken.

Nu fik du Troen da i Hænderne.

Kiøgemesteren.

Det er ei førstegang, min gode Usbek,
At jeg har mærket dine Finter, du!
Tag dig iagt!

Kokken (sagte).

Det er ei førstegang
At jeg har taget ham ved Næsen; men
Dog ingentid saa følelig som nu.

Kiøgemesteren.

Er Fiskeren tilstede?

En Kokkedreng.

Ja, han er.

Kiøgemesteren.

Imorgen maa han atter skaffe mig
Deslige Fisk, for samme Priis; saa vil
Jeg kalde Sultan og den Fremmede
Til dette kostelige Skuespil.
Beflitter Eder paa at holde smukt
Imorgen alting blankt, som i et Speil.
Med Aske skurer Kiøkkenbordet hvidt
Som Bierget, naar det dækkes fint med Snee;
Og Kobbertøiet rødt, som fulde Maane,
Naar den i Dunster staaer i Horizonten. —
Hvis kun min Næse kommer sig til den Tid;
Thi den fordømte Kok — Din plumpe Haand
Er vant kun til at gribe slagtet Kiød,
Som reent har mistet Liv og Følelse.
Jeg kommer til at lægge Salve paa.
Men nu til Fiskeren! Hvis han var borte,
Da stod jeg der en Kiøn med hele Planen.

Kiøkkenet.

Næste Dag. Alt er meget pænt og net. Kobbertøiet og Kiøkkenbordene skurede. I Vasken er sprængt Lavendelvand. Gulvet er bonet. For Vinduerne Rullegardiner, for Skorstenen en Transparent med sort Grund; man seer en Egekrands og to Basunengle i Skyerne, med Laurbær og Palmegrene. **Selim** kommer med **Europæeren** og **Følge**; strax spilles en stor Symphonie, som udtrykker det Hemmelighedsfulde i Situationen, Vandets Kogen og Fiskenes Død.

Europæeren.

Sublimt, i Sandhed! herligt og sublimt.
Jeg havde aldrig troet, at ogsaa Smagen
Saavidt var kommen alt i Asien.

Selim.

Saa har man ogsaa slige Ting hos Eder?

Europæeren.

Hvad har man ikke der? Der har man alting.
Men her — det overrasker mig særdeles!
Parole d'honneur! det har jeg ikke ventet.
I Sandhed, jeg beundrer denne Engel,
Som blæser i Basunen. Hvilket Udtryk
I Kiæverne! Hvor de staae spilede!
Den Anden griber sig saa stærkt ei an.
Det kalder jeg Nuancer, Overgange.
Og denne Palmegreen! Og Symphonien,
Som maler os med Toner alt hvad man
Kan see for Øinene — med Contrapunkt,
Og Generalbas, Takt, og Nodestole —
Ha det fornsier mig usigeligt!

Selim (sagte).

I Luften er maaskee den gode Ven
Ret klog; paa Jorden er han kun en Nar,
Det mærker jeg.
(Til Kiøgemesteren:)
Jeg længes meget efter
At see Vidunderet!

Kiøgemesteren.
(med Plaster paa Næsen).
Strax, ædle Herre!

(Transparenter tages bort. Potten med Fiskene sættes paa Ilden. Imidlertid spilles en Marsch med Janitscharmusik, for at udfylde Tiden, til de koge.)

Europæeren (rømmer sig).

Jeg seer, Theatret forestiller her
En Skorsteen! — Hm! det er da udentvivl
En Art af shakespearsk Drama. Man har dannet
Sig efter Shakespeare? Nu, man skal begynde

Med Noget. Herregud! paa Reisen tager
Man ikke alt saa nøie. Heller havde
Jeg seet en Tragedie, oprigtig talt,
Af Een af Galliens Udødelige.

En Kokkedreng (sagte).

Udødelige? Dør man ei i Galgen?

(Muren revner. Amones Moor springer frem som et Spøgelse, med Saar i Brystet og en Tryllestav i Haand.)

Moren.

I Fiske smaae! Nu skrifter mig reent, om ret I opfylde Pligten?

Fiskene

(hæve sig i Potten og sige):

Vor Pligt, Herr Morjan! lyde vi tro; at sige: vor Drift og Naturen.

Moren.

Bedrøver Jer ei Forvandlingen meer?

Fiskene.

Hvor kan Forvandlingen krænke?
Som Fiske har vi dog Fiskeforstand; som Mennesker havde vi ingen.

Moren.

Det er dog ei saa galt som man troer, at være Menneskeskabning.

Fiskene.

Snik Snak! hvis Mennesket virkelig var lykkalig Menneske vorden,
Troer du han stræbte da Dag og Nat, for atter at nærme sig Dyret?

Moren.

Hvori bestaaer da Jer Fiskefryd?

Fiſkene.

Først har vi Drikken for intet.
Hiſt nødes vi ei i Kahnen at gaae, for ængſtlig Flaſken at tømme,
Betale den med vor ſidſte Skiærv, og faae Rubiner paa Næſen.
Der ædе vi op, og ædes vi op, og ingen dadler vor Handling.
Poſtheſte bruges ei der og Vogn, men i den ſnelleſte Slæde
Vi ſkyde giennem vort bølgende Vand.

Moren.

Saa har dog Fuglen det bedre.

Fiſkene.

Ak Fuglen trættes langt meer end vi, maa hvile paa Qviſt og paa Stene.
Vi ſkyde med Lethed hundrede Miil hen over Koralernes Banker.

Moren.

Men Solen ſkinner ei varmt for Jer.

Fiſkene.

Saa giſpes ei heller af Hede.
Vi kioles i Bad, bag Sivenes Blad, i Havets ſkyggende Lunde.
Og Solen os er en Maane bag Sky, naar vi Havfladen os nærme.

Moren.

Men Klæder har I dog længer ei.

Fiſkene.

De deiligſte Vaabenklæder.
Hvor findes en Smed, der ſmedder ſin Helt en ſlig ſkælblinkende Brynie?

Moren.

Hvor er nu den forrige Faderfryd og hvor den huslige Glæde?

Fiskene.

Som Mand jeg havde kun fire Børn, som Fisk mig skiænker min Hustru
En Leeg af hundredtusinde Liv, ifald de trivedes Alle!

Moren.

Den sluger en Mund, som Caviar, dig i et eneste Maaltid.

Fiskene.

Velan, saa kastes en Leeg igien! det regnes ikke saa noie.

Moren.

Men evige Fiendskab, evige Strid er dog paa Bunden af Havet.

Fiskene.

O ja! som paa Fladen af Jorden, min Ven! Naivt vi sluge hverandre.

Moren.

Hvad siger du om den uhyre Hval?

Fiskene.

For ham maa Sildene skiælve!
Sværdfisken ridser ham Bugen op, saa til Sydhavet han flygter.

Moren.

Men høre kan I dog hisset ei! Man siger Fisken er døvstum.

Fiſkene.

Ei længer! Nu har vi et Inſtitut, der lære vi prægtigt at tale.

Moren.

Saa nødig jeg vil, ſaa nødes jeg dog at vælte Jer Stakler i Aſken.

Fiſkene.

En Fiſk, min Ven, er en Philoſoph! Han tier og taaler ſin Skiæbne.

(Morens Spøgelſe vælter dem i Aſken og forſvinder. De brændes til Kul.)

Selim

(ſpringer op).

Beſynderligt! Høiſt, høiſt forunderligt!

Europæeren

(uden Forundring).

Særdeles artigt. Men hvad kommer nu?
Jeg haaber dog, det er ei alt forbi?

Kiøgemeſteren (bukker).

Det er forbi!

Europæeren.

I Sandhed? Det var ſnart.
Nu nu, det i det Mindſte havde dog
De trende Enheder; og det er vigtigſt.
Og Mechanismen var særdeles artig.
Ha jeg beundrer Deres Majeſtæts
Mechanici, ſom med ſaamegen Kløgt
Forſtaae at lade døde Fiſke tale;
Thi det er meer end Levende formaae.

(Sagte til Secretairen:)

Saaledes gaaer det altid hos Barbarer!
Da kildres Øret blot og Sandſerne;
Men Siælen, hvad faaer den? Hvad finder jeg

For Hiertet her og for Forſtanden? Intet!
Udvikles der en Karakteer? Jo pyt!
Undtagen at det ſkulde være min.
Dog, man maa vel for Høflighedens Skyld
Smukt holde gode Miner.

Secretairen.

Det forſtaaer ſig.

Selim
(til Kiogemeſteren).

Lad Fiſkeren paa Dieblikket hente!

Europæeren
(nærmer ſig Fyrſten meget galant).

Jeg takker dig, min ſtore Fyrſte! for
Den Godhed, du har viiſt en ſtakkels Fremmed,
At tage med ham i dit Skueſpil.
Den ſidſte Akt var rigtig allerkiæreſt;
Dog maa jeg tilſtaae dig, at Transparentet
Med Krandſen, og de hiertelige Engle,
Kort ſagt, Prologen glædede mig meeſt,
Og ſtaaer i ſandt æſthetiſkt Værd langt over
Det Følgende.

Selim
(gaaer Fiſkeren heftig imøde).

Ha hvad er dette, Fiſker?
Er du en Trold? Er du en Hexemeſter?
Paa Dieblikket her tilſtaae mig Sanden!

Fiſkeren.

Jeg er en fattig Fiſker, ſtore Konge!
Og intet meer.

Selim.

Og disſe Fiſk?

Fiskeren.

Dem fanger
Jeg i en Sø imellem fire Høie,
Som ligger en Miils Vei kun fra din Stad.

Selim.

Jeg aldrig før har hørt om slig en Sø.
Man sadle mig min Hest paa Øieblikket!
Mit Hof skal følge mig med Vogne, Telte,
Og du skal vise Veien os derhen.

Fiskeren.

Det vil jeg gierne. Men jeg tør ei fiske
Før Morgengry igien.

Selim.

Og hvorfor ei?

Fiskeren.

Et Løvte binder mig, som jeg har svoret
En mægtig Aand.

Selim.

Saa staaer du altsaa dog
Jo i Forbindelse med Aander?

Fiskeren.

Nei.
Jeg kiender ham saalidt som du, Herr Konge!
Jeg drog ham i et Messingskrin fra Dybet,
Og redded ham af Fængselet; til Giengield
Har han mig ladet fange slige Fisk.
Hvordan det hænger sammen, veed jeg ikke.

Selim.

Det maa jeg vide! Jeg har ingen Ro,
Før jeg opdager Sagens Sammenhæng.
Man følge mig!

(Han gaaer hurtig bort; alle følge, undtagen Europæeren og Secretairen.)

Europæeren.

Jeg bliver tummelumsk
I Hovedet. Hvad er dog dette hersens?

Secretairen.

Det er en virkelig Forhexelse.

Europæeren.

Hvad? Primer han? Har Luften smittet ham?
Kom mig dog ei med slige Barnestreger.

Secretairen.

Hvad troer da Deres Naade?

Europæeren
(smilende, efter et Øieblik's Eftertanke).

Seer han vel,
Nu har jeg det! — Det er en vittig Spøg
Af Fyrsten her, for at bedrage mig.
Man veed jo, Indianerne forstaae
At giøre mange Taskenspillerkunster,
Med Slanger og deslige; stikke dem
I Barmen, uden mindste Frygt for Bidet,
Naar Giftens hule Tand er trukket ud.
Hvorfor da ikke Fisk saavel som Slanger?
Jeg nægter ei, det var naturligt giort.
Og for nu ret at styrke Illusionen,
Saa spilled Fyrsten selv en Rolle med,
Og lod os staae tilbage med Forundring.
Men vi er ikke slige Narre, vi,
At troe, hvad vi har seet med blotte Øine!
Den Ære vil vi ikke giøre dem.
Afsted! — Og lad mig see, hans Ansigt viser
Ei mindste Træk af slig Forbauselse!
Thi, Kiære, det var infra dignitatem.
Men skriv nu op, før reent vi glemme det.

(Han dikterer Secretairen).

„Den tredie hujus seet et Skuespil
Hos Kongen i —" Ja hillemænd — hvor er vi?
Vi har ei faaet Tid i denne Skynding
At foresporge os om Landets Navn.
Nu ligemeget! Skuespil bør være
Smukt i det ene Land, som i det andet;
Thi Smagen, Kiære! gior os Alle Lige,
Som Vandets Draaber i den klare Kilde,
Der smager bedst, naar det af Intet smager.
Hvad var det altsaa nu jeg vilde sige? —
„Den tredie hujus seet et Skuespil
Hos Kongen paa — de malebarske Kyster —"

Secretairen.

De Malebarske?

Europæeren.

Eller de Barbarske;
Det kommer ud paa Eet. „Et Skuespil
Hos Kongen paa de malebarske Kyster,
Som dog var meer mechanisk end æsthetisk,
Og viste Kunstens Barndom der i Landet."
Nu! Har han det?

Secretairen.

Ja, Ord til Ord.

Europæeren.

Saa kan man
Dog ogsaa, naar vi komme hiem igien
Og Reisen trykkes, faae et Slags Begreb
Om Morgenlænder og om deres Sæder.

(De gaae.)

Marmorſtøtten.

Skov og Krat, ſom ender ſig i en deilig Have, med et Slot.

Selim og **Sandib** vandre ſammen.

Kongen.

Alt Skumringen begynder -
At dække Jorden; Stiernens Blik forkynder
At Natten er os nær.
Alt længſt forlode vi de hvide Telte;
Nu ville vi ſom Helte
Os bryde Veien giennem disſe Træer.

Fiſkeren.

En Drot er vant til Fare,
Med Sværd i Haand han maa ſit Land forſvare;
En Fiſker er det med.
Den barſke Vind ham Dag og Nat forfølger
Paa Havets falſke Bølger,
Og lumſke Død ham følger i hans Fied.

Kongen.

Hvad ſælſomt du fortalte,
Mig til din Hielp, mig til din Redning kaldte;

Jeg føler dybt dit Savn.
Ung er jeg kun, har ingen Døttre, ingen Sønner,
Dog fuldeligt jeg skiønner,
Hvad Fryd det er at bære Fadernavn.

Fiskeren.

Dig aldrig Lykken friste!
Ei skiænke dig, hvad du igien skal miste.
Det Barn som du ei har,
Du elsker ei; men føle stakket Glæde,
For Tabet at begræde —
Nei, ingen Qval paa Jorden er saa svar!

Kongen.

Kun kort jeg end dig kiender,
Dog alt min Hu sig kierligt mod dig vender;
Jeg trænger til en Ven.
Jeg ingen fandt i Hoffets Glimmerskare;
Maaskee kan denne Fare,
Kan Eventyret her mig skiænke den.

Fiskeren.

Hvis diærv Uegennytte
Kan giøre taalig dig en Fiskerhytte,
Du, som er vant til Pragt;
Besøg mig stundom i mit stille Sæde!
Der Venskabs rene Glæde
Skal møde dig med Hiertets stærke Magt.

Kongen.

Du kunde Fyrste vorden
I Asien og over hele Jorden,
Men det forsmaaede du?
Jeg maa beundre denne Tænkemaade;
Ven! dine Fiskerbaade
Mig tykkes lutter gyldne Throner nu.

Fiskeren.

Naar Sorger Hierter trykke,
Da ændser Siælen ingen anden Lykke;
Mit Savn kun faldt mig ind.
Og om jeg havde hørt min Aands Forkynden,
Liig Grækeren i Tønden,
Troer du, jeg kaldte Dyd mit Egensind?

Kongen.

Ei meer vi os forvilde.
Naturen synes her sig at formilde.
Det tætindvoxne Krat
Tilside træder. Over hine Grave
Gaaer Broen til en Have,
Og Maanen skinner i den klare Nat.

Fiskeren.

Hvor her er deiligt! Luftigt Bladet gynger
Og Nattergalen synger,
Med hvide Sand sig slynger revne Gang.
Og kiælent aabne sig, ved Maanens Straaler,
De sværmerske Violer,
Som vække Længslen og gior Barmen trang.

Kongen.

Jeg vil tilstaae dig det: den skiønne Qvinde,
I Skoven, dybest inde,
Vi hende traf; det sikkert var en Fee!
Saa sælsomt hendes Die paa mig brændte;
Det Ild i Hiertet tændte.
Jeg ønsker hende snart igien at see.

Fiskeren.

Vogt dig, at hun dig ikke selv forbrænder.

Kongen.

Hun har saa hvide Hænder,
Saa rank en Vært. Hvi svandt hun dog i Hast?

O hvilken Fryd at trykkes sødt af Armen
Til Alabasterbarmen!

Fiskeren.

Maaskee er Hiertet koldt som Alabast!

Kongen.

Seer du det røde Slot med sine Spire,
Som gyldne Maaner zire?
Seer du dem glimte ved den Stores Skin?
Der brænder Lyset i et eenligt Kammer.
Seer du hvor sært det flammer,
Som om det vinkte dig? Der maae vi ind!

Fiskeren.

Mørkt Slottet er forresten;
Det funkler ei med Kierterne til Festen;
Dog gaae vi kiække frem.
Skyer dække Maanen nu for Bierg og Sletter;
Og Stilheden beretter,
At her er Eensomheds og Sorgens Hiem.

Kongen.

Hvo vilde Mørket frygte?

Fiskeren.

Jeg Fyrtøi har; jeg tænde vil min Lygte.
Besynderlige Slot!

Kongen.

Propheten ei de Troende forlader.
Jeg følger dig, min Fader!

Fiskeren.

Og jeg vil lyse dig, min ædle Drot!

(De gaae ind i Slottet.)

Kongen.

Nu uforfærdet, tapper!

Fiskeren.

Ha hvilke skiønne brede Marmortrapper.
Hvor de er kunstigt bygt.
De høie Hvælvinger sig dristigt hæve;
Men dækt med Spindevæve,
Og Støvet dækker alting tommetykt.

Kongen.

Bemærker du Figuren,
Som hist i Marmorvæggen pryder Muren?
En Hest med Vinger paa,
Med Mandehoved, smykt med Ædelstene?
Det er Prophetens Hest, jeg skulde mene,
Al-Borak, som vi saae.

Fiskeren.

Her aabner sig en Hal: paa dens Tapeter
Afblegede Propheter
Og Konger uden Navn.
Hist sælges Joseph bort til Beduiner,
Her knæler Hagar med fortvivlte Miner,
Med Ismael i Favn.

Kongen.

Hvor mørkt! Knap kan man skue
Den blege Væv ved Lygtens blege Lue.
Her er et Gallerie.
En Stemme — hører du den dæmpet lyde?

Fiskeren.

Gud! hvad kan det betyde?

Kongen.

En Fange muligt, som vi skal befrie.
Hør kun! her lyder sørgelige Tone.
Hvad seer jeg — Gud!

Fiskeren.

En Konge paa en Throne,
Med Purpurkaaben og med Kronen paa.
Det skiønne Ansigt blegt! — En Lampe brænder —
En Strængeleg har han i sine Hænder.
Han synger. Mon vi Sangen kan forstaae?

Agib

(sidder paa en Forhøining i Baggrunden af en øde, rummelig Sal, over ham brænder en nedhængende dæmpet Lampe; han synger ved Guitarren, uden at see de Fremmede).

Du høitidsfulde Nat!
Du Dødens Datter!
Du dækker Skov og Krat
Og Borgen atter.
Mulm ruger i den stille Hal, i Haven,
Og forbereder Sørgeren paa Graven.

Lyd i din Eensomhed,
Min svage Stemme!
Syng om den Kierlighed,
Du ei kan glemme!
Syng om den huldе Grumme, der sig fryder,
Naar hendes Liliehaand mit Blod udgyder.

Dog fylder du mit Bryst,
O min Amine!
Du løser selv i Lyst
Min Sorg og Pine.
Jeg seer dig dog; mit Øie paa dig brænder,
Og Smerten er mig kiær af dine Hænder.

Naar Purpurkaaben du
Af Skuldren fører —
Hvor kildrer det min Hu!
Du mig berører!
Hvor mangen Elsker ønsked ei at bløde,
Til sødt han i den Elsktes Arme døde?

Hun slaaer ham med Foragt,
Hun seer ham ikke.
Han seer ei Ildens Magt
I hendes Blikke.
O søde Harm! mon jeg vel bytte skulde
Dit raske Blus med ligegyldig Kulde?

Den Gud, som skiller ad,
Kan gienforbinde.
Bli'er Kierlighed til Had —
Maa Taaren rinde;
Men i min Oval er Haabet mig ei rovet;
Hun elsker end — thi hun er selv bedrovet!

Ei skal den onde Fee
Vor Troskab rokke!
Før skal hun Begge see
Som Marmorblokke.
Omt i dit Raserie du Agib nævner!
O, min Amine, Himlen har en Hævner!

Haugen.

Aanden **Amgiad** bringer **Lolo** giennem Luften og sætter ham i Haugen. Messingtrylleskrinet har han ogsaa medbragt.

Amgiad.

Har du nu vel forstaaet mig, min Dreng?
Og er ei bange for den store Kæmpe?

Lolo.

Hvor kan jeg være bange meer for dig,
Som reddet har mit Liv, og som har giort
Min Fader ogsaa lykkelig?

Amgiad.

End ei;
Den stakkels Mand begræder sin Amine.

Lolo.

Men du har lovet, jeg skal see min Søster
Igien paa dette Slot.

Amgiad.

Ja — som forrykt!
Vanvittig!

Lolo.

Ak du store Muhamed!
Saa kiender hun vel ei sin Lolo meer?

Amgiad.

Hun skal dig kiende, skal din Fader kiende.
Og barnlig Kierlighed, som dybt har slaaet
I Hiertet Rødder, haaber jeg skal hindre,
At hun misbruger vilde Raseri
Og Tryllemagt. Er hun kun klog igien,
Da har det ingen Nød. Dog maa vi see
At snappe først den fæle Talisman
Fra hendes Bryst, hvormed hun stifter Skade.
Hvor let ei kunde hun forvandle strax
Sin gamle Fader med det sølvgraa Skiæg
Til Gieddebuk! Dig, Lolo, til en Fugl?
Og er det skeet, kan det ei meer forandres.
Da Eders Fremtids Skiæbne blot beroer
Paa den Afskyelige, som lokked dig,
Du stakkels Dreng, ned i det salte Hav.

Lolo.

Ak, kan min Søster giøre slige Kunster?
Min Faer en Gieddebuk? Nei, nei, bevares!
Men jeg en Fugl? Ak, hør du kiere Kæmpe,
Lad kun min Søster skabe mig til Fugl!
Jeg vil saa gierne vær' en lille Fugl.

Amgiad.

Du er jo alt en lille lystig Fugl.

Lolo.

Men jeg kan ikke flyve. Og jeg vilde
Saa gierne have Vinger som en Fugl,
Som du; — men det forstaaer sig, meget mindre.

Amgiad.

Det gaaer ei an. Hør nu, hvad jeg befaler!
Nu maa du strax gaae ind paa Slottet, Lolo!
Og skiule dig forsigtig i en Krog,
Til Søster kommer. Derpaa løber du
Amine rask imøde; naar hun da
Dig trykker til sit Bryst, bortriver du
Den funklende Rubin fra hendes Barm.
Og træffer du den unge Sultan, som
Har fulgt din Fader, — giv ham dette Billed,

(Rækker ham et lille Maleri.)

Og beed ham følge dig. Det vil han vist.
Naar da du seer min Hustru Floristane
I Haugen her, befal den smukke Her
At smutte ned i dette Messingskrin,
Som jeg har hentet dybt fra Havsens Bund.
Det maa hun — medens du har Talismanen.
Paa hundred Skridt maa hun adlyde dig.
Thi vogt dig for at lade hende fly!
Og er hun først i Skrinet — klap det til!
Saa kommer jeg — og snart er Spillet vundet.

Lolo.

Ha, det var skiønne Løier! Jeg kan fange
Den onde Fee, som vilde drukne mig,
I Messingskrinet? Vær forsikkret om,
Jeg giør det! Hun ei slippe skal derfra.

Amgiad.

Men lad for alting ei af Kiærlighed
Til din Amine dig forføre til
At tøve længe. Fly med Talismanen!
Og giv den unge Sultan Billedet!
Da følger han, forsvarer dig paa Veien.
Og træffer end den onde Fee Jer sammen,

Vil hun af Elskov til den unge Konge
Dig glemme. Snart jeg kommer dig til Hielp.

Lolo.

Ja det er godt. Stol du kun trygt paa mig!
(Gaaer.)

Selim og **Sandib** i Galleriet, som støder til Thronsalen. De have lyttet til Agibs Sange i Hallen.

Selim.

Jeg kan ei fatte mig af min Forundring!
Som Barn var med min Fader jeg engang
Til Giæst hos Nabokongen, en afskylig
Tyran, hans Navn var Machmud; men hans Søn
Var en elskværdig Yngling, han heed Agib,
Omtrent jevnaldrende med mig. Jeg kiender
Det Alt igien her: Tagets Hvælvinger,
De smukke Minareter, Marmortrapper,
Ja selv Tapeterne paa Væggene.
Det præged sig i Barnets Phantasie.
Men dengang vrimled Slaver og Drabanter
I Hallerne, nu staae de tause, tomme,
Som aabne Grave. Intet Levende
Meer findes i det stille Slot; kun Fuglen
I Vindueshullet bygger sig en Rede,
Mens Edderkoppen uforstyrret væver
Sit luftige Spind skraas giennem store Sal,
Og fanger Fluer. Dybe Taushed brydes
Kun af et Springvand hist paa Flisegulvet,
Med sagte Pladsken. Sprudlende det stiger
Nysgierrigt op, at skue Kongepragten,
Men synker i sig selv fortrædeligt
Tilbage, sniger sig af Bæknet ud,
Og skiender smaat, bedraget i sit Haab.

Dog — det er Tid at faae vor Gaade løst.
Og da slet ingen kommer ud fra Kongen,
Han ei til os, — vil vi gaae ind til ham.

(Gaaer nærmere.)

Ha, hvis mit Øie skuffer ei, da er det
Ung Agib selv — Ved Allah! ganske vist!
Jeg kiender ham igien i Purpurkaaben,
Uagtet han er bleg, med hule Kinder.

(De gaae ind i Salen.)

Agib.

Hvo nærmer sig? Ha — vove Dødelige
Sig ind, hvor Trolddom kun og Smerte boe?

Selim.

Min Barndoms Ven! du kiender mig ei meer?
Din Nabo Selim? — Ofte har jeg havt
Stor Lyst til at besøge dig; idag
Var det, oprigtig talt, dog ei min Hensigt.
Hvorledes, efter nogle Timers Gang,
Jeg kommer dybt ind i dit fierne Rige,
Det sandelig er ubegribeligt.
Dog taler du jo selv om Trolddom, Ven!
Dit Slot staaer øde, tomt for Mennesker,
Som et uhyre Gravsted. Est da du
Tilbage blot af den forsvundne Vrimmel?

Agib.

Ja, Selim! ja. Mit Kongedom forsvandt.
Forsængelige Magt! Nu sidder Drotten
Til Spot paa Thronen her, — i Himmelsengen!
Den skiønne Liigvogn mangler ikkun Hiul.

Selim.

Ha, løs mig denne Gaade!

Agib.

Hvordan skal
Jeg løse dig en Gaade, kiekke Ven!
Som er mig selv høist ubegribelig?
Tilgiv, at ikke jeg, som Værten bør,
Imøde gaaer min kongelige Giæst.
Ak — kom Propheten selv fra Mekka — jeg
Dog mægted ei at kaste mig i Støvet.
Thi see! Min halve Krop er Marmorsteen,
Og blodige Strimer oventil bedække
Mig Ryg og Skuldre.

(Han blotter sig.)

Selim.

Ha, forfærdeligt!
Ulykkelige! Dog — jeg er alt vant
Til Trolddom jo. Den Fisker, som mig følger,
Opdrog en Kæmpeaand af Havets Dyb
For nogle Dage siden, som til Giengield
Ham fiske lader i en Trylleso.
Den stakkels Sandib er utrøstelig.
Han har bortsolgt sin Datter i en Ruus;
En listig Slavehandler har forført ham,
Til hvad han ædru hader og foragter.
Nu søger han sin Datter overalt,
Og troer at hendes Skiæbne muligt staaer
I Sammenhæng med dig og med din Tilstand.

Agib.

Amine?

Sandib.

Allah!

Agib.

Boede du ei, Fisker!
Ved Kysten af det røde Hav?

Sandib.

O Gud!
Hvor er hun? Her?

Agib.

Ulykkelige Fader!

Sandib.

Ak, er hun død?

Agib.

Langt værre vel end død.

Sandib.

Saa lever hun i Armod?

Agib.

Værre! Værre!

Sandib.

Bedækt med Pialter tigger hun sit Brød?

Agib.

Nei, hun i Overflødigheden svælger.

Sandib.

Saa er hun Sultaninde, som Forræd'ren
Mig loved?

Agib.

Meer! En mægtig Trold, en Hex!

Sandib.

Umuligt!

Agib.

Dvæl kun her! Alt nærmer den
Ulykkelige sig. Træd hen i Krogen
Og skiuler Eder begge bag Gardinet.
Snart vil I see det blodige Skuespil.

Amine

(kommer i hvide Klæder langsomt giennem Galleriet; om de flagrende Lokker har hun en sort Krone, en Lygte i den ene Haand, en Svøbe i den anden).

Agib.

Ha, kiender du igien den Skikkelse?

Sandib (dybt bevæget).

Meer pyntet, ei saa frisk, som da hun sad
Og flikte Næt i Hytten med sin Lolo.
Ak, hun har været syg!

Agib.

Ja, hun er syg.

Amine (derinde).

Hvor her er lummert her i Galleriet.
(Hun aabner et Vindue.)

Sandib.

Hun taler sagte.

Agib.

Altid med sig selv;
Thi hendes Siæl er i en evig Uro.

Amine
(seer paa sine Fødder).

Det er saa fugtigt giennem Havens Bed
Om Natten. Duggen falder stærk som Regn.
Jeg bliver altid vaad om Fødderne;
Jeg giver mig ei Tid at gaae i Gangen,
Men springer over Vexter i Rabatten.
Det morer mig at træde Blomster ned,
Thi jeg er selv en stakkels nedtraadt Blomst.

Sandib.

Hun seer os ikke.

Amine.

Jeg har Tid endnu.
Først naar det gule, blege Dødninghoved,
Som svæver hist i Luften, sætter sig
Paa Cedertræets Top, maa jeg derind.

Agib.

Hun mener Maanen.

Sandib.

Ak, min stakkels Datter!
Hvad har du da forbrudt, at du skal friste
Saa haard en Skiæbne? Intet! Nei, det siger
Mig din uskyldige, din ædle Mine.
Men det er kun en Sygdom; den, mit Barn!
Skal ei fordærve dig. Din Redning laa
Paa Havets Bund, Amine! Men din Fader
Opfisked den.

Agib.

Ak, gid du talde Sandhed!

Amine
(lukker Vinduet i Galleriet).

Nu maa jeg straffe ham.
(Hun nærmer sig.)

Agib
(til Fisteren).

Træd lidt tilside!

Amine
(gaaer langsomt ind imod Agib).

Ulykkelige! Lærer Smerten dig
Endnu ei Sanddruhed? Paastaaer du fræk,
At du er Agib, min hiertelskte Ven?

Agib.

Ja, ja! Jeg er din Agib, min Amine,
Og dør for denne dyrebare Sandhed.

Amine.

Forhærdede! Ha, lærer du af Smerten,
Forsteningen, af Eensomhed ei Alvor
Og Ærlighed? Fra dine Sale længst
Er falske Smiger flygtet. Uglen flagrer
Herind; om Dagen blind, i dunkle Nat
Klarsynet skuer den Misgierninger;
Med Øine gloende som Kul, i tykke
Formløse Hoved, skiæler den herhen
Til dig, du halve Liig paa Kongethronen,
Og hyler fælt og flyver bort igien.
Med lyse Sandhedsøie skuer Stiernen
Dig, Løgner! paa det prægtige Retterssted;
Og din usalige Halsstarrighed
Faaer selv den faste Stierne til at skiælve.
En blød, svaghiertet Qvinde tvang du til
At være Bøddel her, fordi du skiuler
Dig hykkelsk bag en ædel Ynglings Larve;
Fordi en herlig Drot du har forvandlet
Til hæslig Moor og dræbt, men ikke skilt
Ved den Ulykkeliges Kierlighed.

(Opbragt:)

Forræder! strax tilstaae Forbrydelsen!
Hvis ei hudflettes du til Blod paany.

Agib.

Amine! jeg er Agib, er din Agib!
For denne søde Sandhed vil jeg døe.

(Amine blotter hans Ryg og vil hudflette ham.)

Sandib

(træder rask frem).

Holdt! holdt, min Datter!

Amine

(lader forundret Svøben synke).

Hvo er denne Mand?

Sandib
(ſtrækker hende ſine Arme imøde).

Din Fader! Kiender du ei meer din Fader?

Amine
(omfavner ham).

Du er det!

Sandib.

Ja, jeg er det, ſkiøndt jeg har
Ei handlet faderligt mod dig, Amine!
Jeg raſte værr' end Jakobs Sønner, der
Paa Væggen; de har ſolgt forhadte Broder;
Jeg elſkte dig — og jeg — jeg var din Fader.

Amine.

Af Kierlighed til mig har du kun handlet.
Du vilde til min Lykke tvinge mig;
Og jeg var ogſaa blevet lykkelig,
En ſalig Huris i Prophetens Eden,
Hvis ikke nedrig Ondſkab havde ſtrax
Mit Held forſpilt. Men Retfærd ſtraffer Brøde!
Fiern dig, min Fader! gaa i Sidekamret,
At ei til Rædſelen du Vidne vorder.

Sandib.

Du ſpørger ei om dine Sødſkende?

Amine.

Ak, hvor er Lolo?

Lolo
(ſpringer frem af en Krog).

Her er Lolo! Kys mig!

(Hun kyſſer ham omt, han river Talismanen af hendes Bryſt og raaber:)

Nu bort igien!

(Til Selim:)

Der, Sultan, er et Billed!

Følg mig, hvis du vil see den skiønne Fee.
Hun er i Haugen.

Selim
(betragter henrykt Floristanes Billed, som Lolo har givet ham).

Er det muligt? Gud!
Opfyldes alt en dunkel Anelse?
(Han følger Drengen.)

Amine (aander frit).

Jeg føler atter mig som jeg var nyfødt.
Den tunge Steen er væltet fra mit Bryst.
En hæslig Drøm har plaget, ængstet mig.
Hvor er min Agib?

Sandib.

Ak, der sidder han,
Et Liig paa Thronen.

Amine.

Hvad et Liig? Hans Kinder
Jo blomstre som to Purpur-Ferskener.
(Hun strækker sine Arme imod ham.)

Agib.

O Gud! hvi er jeg endnu halvt en Steen,
Og kan ei flyve snelt til hendes Barm? —
Min Fod bevæger sig? Gud! Varme Blod
Tilbagevender i de kolde Aarer?
Jeg kan opstaae, jeg gaaer! O min Amine!
(Han iler i hendes Arme.)

Amine
(kysser ham kiærligt).

Ak, jeg har havt en fæl, afskylig Drøm,
Min Hiertenselskede! tilgiv mig den.
Mig tyktes, at en ond Bedrager havde
Dig omskabt til en sort, vanvittig Moor;
Og at den falske Agib, som disværre

Dig ligned paa et Haar, sad der paa Thronen.
Og daglig fandt jeg mig forpligtet til
At saare ham til Blods. O blot din Skulder,
Og overtyd mig om, det var en Drøm!

Agib (sagte).

Gud, kunde jeg dog evig skiule hende
Den blodige Sandhed.

Amine
(blotter hans Skuldre og siger glad):

Ja — det var en Drøm!
Den er saa glat, saa hvid som Elfenbeen.

Agib.

Ved Allah! jeg begynder selv at troe,
Det var en daarlig, en affindig Drøm.

Amine.

Saa lad os nyde nu vor vaagne Lykke!
Min elskte Lolo løb igien, han gik
Vel ned i Haugen, til de andre Børn?
Hvor kunde han saa hurtigt dog forlade
Sin Søster? Elsker han mig ikke meer?
Kom, gamle gode Fader! Kom, min Husbond!
I friske Luft først under Himlens Hvælving,
Naar alle mine Kiære jeg omfavner,
Befries mit Hierte fra sin sidste Qval.

(De gaae.)

Haugen.

Floristane.

Den skiønne Sultan er alt her!
O Fryd at vide mig ham nær.
Nei, Floristane; aldrig du
Før saa forelsket var, som nu.

Og han var heller ikke seen!
Han er, som Agib, ingen Steen
Mod Kierlighed! Stærk er hans Ild.
Det glædte ham at see mig mild
I Skoven, hvor tilfældigviis
Vi smeltede hinandens Jis,
Da der vi mødtes. Hulde Ven!
Vist gierne du mig seer igien.
Jeg vil ei see den Agib meer!
Nu sidder han med slunkne Fier
Og er en Steen. — Det var han før,
Forsteningen kun laa i Slør.
Han græder, Qvinden reent er gal.
Jeg flyer fra denne Jammersal
Og fra min ædle Ægtemand,
Som fisket blev igien fra Strand.
Det ærgrer mig! Et indgroet Had
Har evig dog jo skilt os ad.

Trehundred Aar — den Tid var kort.
Nei — er han her, saa maa jeg bort.
Kun to Ting først: dig, min Sultan!
Og derpaa — Lolos Talisman!
Det Barn, hvi slap det fri fra Død?
Rubinen, jeg Amine bød,
Den Blodrubin — er nu min Skræk.
Han rev fra Barm den hende kiæk;
Og — hvis min Husbond maatte raade,
Da blev det mig til liden Baade.
Dog haaber jeg at faae det Barn
Endnu med List i mine Garn.
Hvis blot jeg havde ham alene
Bag disse dunkle Cedergrene.
Med Magt jeg vinder ei min Sag;
Her maa der pønses paa Bedrag.

Et andet Sted i Haugen.

Selim (med en Solsik i Haanden). **Amgiad.**

Selim.

Jeg haabed Synet af en deilig Venneviv,
Og hæsligt aabenbarer sig en Kæmpeaand.

Amgiad.

Jeg er den saare skiønne Qvindes Ægtemand.

Selim

Ja saa! Saa be'er jeg ydmygst om Forladelse.

Amgiad.

O alt forladt! Thi viid: jeg elsker ei min Viv,
Men du ei heller elske skal.

Selim.

Jeg troede mindst,
At lille Nisse Nidkiærhed var Herskerdrot
Selv over store Kæmpesiæle.

Amgiad.

Nidkiærhed
Ei driver mig, jeg viser dig Barmhiertighed.
Du est en Helt, en rask, en dristig Ungersvend;
Min Aabenbaring ei forfærder, ryster dig,
Og slige Folk jeg lider just. Thi gav jeg dig
Solsikken i den venstre Haand, at ei min Viv
Dig skulde see, før jeg som Ven har varet dig.

Selim.

Ak, vaer mig ei! Og hader du den skiønne Viv,
Saa lad mig elske hende.

Amgiad.

Nei! — Som Flue skal
Du ei forbrænde Vingerne. Thi vistnok er

Selv Kierlighed en Svaghed, og af ſmaalig Slags,
Dog tidt uſkyldig, hos godmodig, blød Natur;
Men ikke Fræklhed! Denne vellyſtfulde Fee
Lidt kiender aandig Elſkov, der, ſom henrykt Barn,
Med Blomſter leger, Sæbebobler blæſer kun.
Og var endda hun ſandſelig! Ei Sandſerne
Bør plat foragtes; thi ved Sandſen kryſter førſt
Sig Aanden til Naturen faſt, ſom Eet med den,
Og blier ei taaget Drømmebilled, legemsløſt.
Dog ſaa forholder det ſig ei med denne Viv,
Hvis usle Sands er Flagreſands. Hvad hun har kiært
Idag, det er imorgen hende væmmeligt,
Naar hun har naaet ſit Ønskes Maal — Forſænglighed.
Ei ſom Løvinde ſøger hun et ædelt Rov,
At ſtille graadig Hunger paa; nei, nei, ſom Maar
I Hønſehuſet ſnutter hun i Maaneſkin,
Og myrder, glædes ved et ſtakkels blodigt Rov.
Eſt du nu ſlig en uſſel Hane, rækker ſelv
Du Halſen frem, at du kan vorde qvalt og ædt; —
Siig blot et Ord — og du har ſeet mig ſidſte Gang.
Men eſt du Helt og Konge, længes atter du
At ſee dit Folk, at ſidde paa din Dommerſtol;
Da bringer jeg dig øiebiklig giennem Luft
Til Fædrelandet, ſkiænker atter Verden dig.

Selim.

Tidt bitter er den Lægedom ſom hielper Syg,
Og ſød er ofte lumſke Gift i gyldne Kalk.
Jeg takker dig! Og lyder, Aand! dit Venneraad,
Naar mine Venner blot jeg mit Farvel har ſagt.

(De gaae.)

Et afsides Sted i Haugen.

Messingskrinet staaer med aabent Laag halvskiult bag en Blomsterbusk.

Lolo

(ogsaa med en Solsik i den ene og Talismanen i den anden Haand).

Nu strax jeg lyder Aanden!
Hans Villie den skee.
Med Talisman i Haanden
Jeg slipper ei min Fee,
I hvordan hun sig vender,
Det lidet hielpe kan.
Nu først jeg hende kiender,
Det falske Skum paa Vand!

Mig styrted hun i Havet!
Min Søster — samme Svig.
Og Kongen halv begravet
Hist sidder som et Liig.
Før mored mig i Qvelden,
At fange Fuglen snild;
Men smutter hun i Fælden,
Da først jeg glædes vil.

Solsikken gav mig Jetten.
Det er min Ræveſax!
I Turban vil jeg sætt'en,
Saa seer hun mig ei strax.
Thi Talismanen virker
Kun paa et hundred Skridt.
Men stille! Saalen knirker,
Jeg hører hendes Trit!

(Skiuler sig.)

Floristane

(kommer i forelskede Tanker).

O skionne Drot! Jeg sandse
Kan nu alene dig.

Lolo
(træder frem og har kastet Solsikken).
Jeg beder dig at standse!
Du ei forlade mig!

Floristane (forstrækket).
Hvad Lolo? Her i Haven!
Du kiere, søde Barn?

Lolo
(viser hende Talismanen).
Ja sikkert! Og med Gaven,
Som trodser dine Garn.

Floristane.
Hvad vil du? Skal jeg tage
Dig Purpurblomsten skiøn?
Hvad vil du? Frugter? Kage?
Det koster kun en Bøn.

Lolo.
Hvor du kan kiæledægge,
Saa listig og saa fin!
Jeg beder dig at lægge
Dig smukt i dette Skrin.

Floristane.
I dette Skrin, min Søde?
(Sagte:)
Fast Skrækken giør mig stum.
Ulykkelige Mode!
(Høit:)
O der er ikke Rum.
Det Skrin er alt for lille.

Lolo.
Mig Havet var for stort,
Der du mig qvæle vilde.
Var det ei nedrigt giort?

Floriſtane
(forvandlet til en deilig Fugl)

Du Kiære, lad dig bede,
Hold mig ei længer op!
Til mine Ungers Rede
Jeg maa i Træets Top.
De hungre! Kan du nænne
At ſpærre Veien da
Til Cederen derhenne?
Knap hundred Skridt herfra.

Lolo.

Du bliver!

Floriſtane
(ſom en nydelig lille Vindſpiller).

Ord ſaa ſtrænge
Kan komme fra din Mund?
Ak, kiæreſte blandt Drenge!
Jeg er din lille Hund.
Jeg kun ſaa gierne vilde
Først drikke mig lidt Vand
Hiſt ved den klare Kilde;
Saa kommer jeg paa Stand.

Lolo.

Din Troſkab nok jeg kiender,
Jeg kiender dit Bedrag.
Herfra du ikke render,
Nok talt om denne Sag.

Floriſtane.

Mistanken mig har ſmertet.

Lolo.

Bi Fee! du ſkal faae Skam.

Floriſtane.

Ak, vær dog ei ſteenhiertet
Imod dit lille Lam.
(Hun forvandler ſig til et Lam.)

Lolo.

Ha, hvilke nydelige
Smaadyr dog for mig ſtaae!
Min Vrede faſt maa vige.
Jeg troer, jeg la'er det gaae.
Nei, nei! For alting ikke.
Nei, det var Spot og Skam.
Jeg tør dig bort ei ſkikke,
Du lille ſpæde Lam!

Det hielper ei, du græder
Og hvid uſkyldig ſtaaer;
Thi du eſt en Forræder,
Ei Barnet af et Faar.
Du lumſk mig kun bedrager,
Du veed nok, jeg er vred.
Derfor jeg her gientager:
Med dig i Skrinet ned!

Floriſtane
(ſom Brilleſlange).

Du ſlemme Dreng! du Daare!
Jeg kommer fra mit Skiul,
Til Døden dig at ſaare,
Med Gift i Tanden huul.

Lolo
(ſkriger forſtrækket).

Send, Salomon! et Under
Til Hielp i Farens Friſt!
(Han peger ængſtlig befalende paa Skrinet.)

Floriſtane (fortvivlet).

O Gud! jeg bukker under
Her for min egen Liſt.

(Hun ſmutter ſom Slange i Skrinet. Lolo ſlaaer Laaget i.)

Amgiad kommer med **Agib, Amine** og **Selim**; **Sandib** med ſine ſmaae Børn.

Amgiad.

Fortryllelſen er hævet, kiere Venner!
Hvor før var Tomhed, ſees nu Folkevrimmel.
Den tynde Bølge ſtiver ſig til Muld;
Den ſpæde Fiſk udvoxer, Skællet vorder
Til Hud igien, og Finnerne til Been.
Den aabne Lunge fylder ſig med Luft;
I Bølgen lurer Død, hvor før var Liv.
Alt vaagner op, ſom af en Vinterſlum!
Den brune Løve ſtrækker ſig i Hulen,
Bag Grenen raſler atter Hiortens Tak,
Og Maanen ſkinner paa det ſorte Vildſvins
Sneehvide Huggetand. I Palmeſkoven
Vil tuſind høie Fugleſtruber ſnart
Med liflig Skingren hilſe Morgenrøden,
Og Morgenrøden ſpeile ſig i Viften,
Som den forfængelige Paafugl ſpreder.
Den travle Borger iler til ſin Dont,
Og veed ei af den forrige Forandring.
For Ploven ſpænder Bonden, der i Vandet
Nys glimted ſom en Sølverſild, ſin Oxe;
Han ſkiller Muld, ſom Bølgen før, i Furer.
Den Gierrige beſamler nu igien
Med magre Finger ſine gyldne Mynter.
I Retten griber Skriveren paa Bordet
Den gamle Pen; den klæber end med Blæk
Af Dypningen fra ſidſt. Forbryderen
Fortvivlet gnaver atter paa ſin Lænke.

Med lette Fod paa tynde Saaler sniger
Sig lykkelige Beiler til sin Pige.
Det gamle Had, den gamle Kierlighed
Er ikke rustet under Søens Bølger.
Naturen træder i sin første Ret,
Saa god, saa ond, som den bestandig var —
Og Trylleriet svinder som en Taage!

(Han tager otte Kul af sin Lomme og kaster i Græsset. To Mahumedaner, to Perser, to Christne og to Jøder reise sig op, ryste sig og gaae deres Vei.)

Agib.

O lykkelige Dag! Jeg raaber Land,
Saa henrykt, som fra Merset blege Skipper,
Naar Dens Kokustoppe vise sig,
Just som den gyselige Tærning ruller,
Der skal bestemme Hungerdødens Offer.

Amgiad (stirrer hen).

Men — hvo er hist den lille tykke Mand,
Som kommer der med Halsen fuld af Arr?
Han var en Tornebusk i Skoven nys.
Hvad seer jeg? Lægen Duban!

Duban.

Ganske rigtig,
Min store Fyrste!

Amgiad.

Skal vi træffes her?
Hvorledes har du levet siden sidst,
Da jeg dig Magten gav at trodse Døden?

Duban.

Heel slet, min Herre! Og jeg beder dig
At skille mig igien ved denne Gave.

Amgiad.

Din Hals har mange Arr; hvor ofte blev du
Halshugget, gode Ven?

Duban.

Trehundred Gange.

Amgiad.

Nu, det er lidet i trehundred Aar.

Duban.

Den Hals som ikke bøies vil, maa knækkes,
Det har jeg lært i denne lange Tid.
Men jeg er kied af sligt Experiment,
Og beder dig at skille mig ved Kunsten.

Amgiad.

Saa lev da saa naturligt som du kan.

Duban.

Og udsat Døden, som Enhver, ei sandt?

Amgiad.

Forstaaer sig.

Duban.

Det vil strøe mig Salt paa Livet,
Og giøre mig langt meer omgiængelig.

Selim
(seer rørt paa Kisten).

Hun sukker i sit Messingskrin.

Amgiad.

Har du
Medlidenhed?

Selim (med Ild).

Hør mig, du stærke Kæmpe!
Som Ynde pryder Skionhed med sit Belte,
Saa smykkes Kraften af Barmhiertighed.
Af Fængslet har dit Magtensord befriet
Den hele Skabning her; hvi skal saa yndig

En Skabning, som din Hustru, ene fængsles?
Slip hende løs! Lad Naade gaae for Ret!

Amgiad.

Et saadant Forslag vover du, Forvovne?
Hvor er den Kraft, som nys du pralte med?
Nei, om hun aldrig havde ligget før
I Vand, saa skal hun ligge der i Nat.
Ret dybt! Hvor ingen Fisk og Havuhyre
Kan skubbe hende frelsende til Stranden;
Indflettet af Korallens krumme Green
Til Domnedag. Jeg redder Verden for
Et farligt Dyr. Hvad er Hyænen selv
Imod den kolde, følesløse Flane,
Som glæder sig, hvergang et Hierte bløder,
Og græder lumsk, forstilt, som Krokodillen,
Blot for at fange den Uheldige,
Der røres til Deeltagelse? Som hykler
Naturens blide Følelser, som Elskov,
Blot for at vække Had, Foragt og Tvedragt,
Og med en Engels Ansigt fælt forbinder
Den frække Læflen af en Marekat?
Nei! Ned! Tilbunds! — Farvel! Jeg svinger mig
I Luftens høie Strøm, og standser ei
Før midt i Sydens Hav, hvor ingen De
Sig hæver nær med Redningskyster. Der
Skal plumpe Marsvin høre Kisten plumpe,
Naar først den tynget er med Kampesteen.
Farvel! Farvel! Vi træffes aldrig meer!

(Han forsvinder i Luften med Skrinet.)

(En liflig Musik toner hen ad den lille Flods Bover. En Skare Havfruer komme svømmende op ad Floden henimod Amine og Fisteren. De synge:)

Barmen os baner
Veien giennem Bover;
Halsranke Svaner
Seile vi derover;

Driftige paa Fladen,
Vildgaasens Lige;
Hver dog en Pige.

Foran vor Moder
Spreder sine Vinger.
Dronningens Broder
Velkomst hun bringer,
Hilser ham, den lille
Venlige, den Spæde;
Faderens Glæde!

Endt er hans Slummer,
Munter skal han vaage.
Forrige Kummer
Spredes som en Taage;
Spredes som i Luften
Solstraaler brede
Skyerne sprede.

Havfruen.

Ei er jeg bange!
Ondskab er begravet,
Bølgernes Fange
Ligger alt i Havet;
Laa kun nu i Skrinet
Alt hvad hende ligner!
Allah velsigner!

Alt til sin Orden
Atter er indviet,
Vandet fra Jorden,
Løst er Trylleriet.
Himlen vil længe
Naadeligt beskytte
Borgen og Hytte.

Snart vil paa Landet
Festens Fakler lyse;
Ak, mens i Vandet
Havfruer gyse.
Sætter os ved Stranden,
Ved de Bover dunkle,
Lys, som kan funkle!

Glimter da Straalen,
Viftende for Vinden,
Stiger med Skaalen
Smilende Veninden.
Sneglehuushornet
Paa Jert Held hun tømmer;
Sukker — og svømmer!

(De forsvinde.)

(Amine omfavner Lolo, Agib hende, Fiskeren sine smaae Børn.)

Sandib
(med et Blik til Himlen).

Modgang os stifter
Held, som Hiertet fryder.
Uden Bedrifter,
Hvad var vore Dyder?
Uden ved Savnet
Bittert først at græde —
Hvad var vor Glæde?

[redacted]

Oehlenschlägers

samlede Værker.

Femtende Bind.

Digterværker.

Siette Bind:

Aladdin, eller Den forunderlige Lampe.

Kiøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

Oehlenschlägers

Digterværker.

Siette Bind.

Aladdin, eller Den forunderlige Lampe.

Kiøbenhavn.

Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1845.

Aladdin,

eller

Den forunderlige Lampe.

Dramatiſkt Eventyr.

Sangvinitas, Prolog.
Soliman, Sultan i Persien.
Zulima, hans Hustru.
Gulnare, deres Datter.
Stor-Vesiren.
Saladin, hans Søn.
Mustapha, Skrædder.
Morgiane, hans Kone.
Aladdin, deres Søn.
Noureddin, Troldmand.
Hindbad, hans Broder.
Selim.
Sindbad.
En Jøde.
En christen Kiøbmand.
Bedreddin, Kiøbmand.
Ali, ligeledes.
Gulnares Amme.
En Urtekræmmer.
Ali Baba, Stiernetyder.
En Staldkarl.
En vagthavende Officeer.
Første Vagt.
Anden Vagt.
En gammel Kiøbmand.
En Kobbersmed.
Bøddelen og hans Dreng.

En Karl.
En gammel Mand.
Morgianes Vært.
En Apotheker.
Sultanens Hofnar.
En persisk Digter.
Fatime, en hellig Kone.
Karavane.
Pilegrimme, Abdaller og Kalendere.
Soldater, Pøbel etc.
Lampens Aand.
Ringens Aand.
Paribanou, Feernes Dronning.
Tvende Biergpiger.
Lympha.
Zephyr.
En Faarekylling.
En Spindevæv.
Første Alf.
Anden Alf.
To Fugle.
Nattergale.
Chor af Lampens, Ringens og Biergets Aander,
af Alfer, Feer og Fugle.
Phantasia, Epilog.

Prolog.

Sangvinitas taler:

Du Nordens mørke Mø, Melancholia!
Som sidder hisset paa det tykke Bundt
Af Krøniker fra Island, gamle Digte
Fra Danmark, og med Harpen i din Haand
Af Biørnesener og af Egetræ;
Modtag idag et venligt, kort Besøg
Af kiærlig Søster, af Sangvinitas,
Den ældre, muntre, morgenlandske Datter.
Glem for et Øieblik, du ranke Mø,
Tilsløret, rank og ædel, svøbt i Maar,
Din Tungsind! Vaagn af din Erindrings Drøm
Om Frode, Hrolf, om Harald, Athelstein,
Tænk heller nu paa Navnet Waldemar,
Der blomstrede med Danmarks Riddertid;
Tag Saxo frem, og lad ham huldt erstatte,
Med spillende romantisk Farveblanding,
Storheden i din Snorros Overblik,
Paa Livet ved de sneebedækte Fielde.
Erkiend min Skiønhed, yngre, blege Søster!
Og mindes, at din Knud, din Eiegod,
Din Haarderaade, og saa mange Flere,
Blev lokket af mit sydligmilde Blik.

Thi Nordens Kraft er uden Østens Ild
Det samme, som et tungt og hærdet Sværd,
Der mangler en varmblodig Muskelarm,
For stærkt at svinges. Blomsten, sund af Frø,
Til Solen trænger, for at giennemglødes.
Her ruller jeg fortrolig op for dig
Mit brogede, nyvirkte Blomsterflor;
Som Østens Æther let og giennemsigtigt,
Udruller jeg det paa dit sorte Skiold,
At det kan laane der en hellig Grund
Af nordiske Tusmørke. —
Og finder du ei i det hele Billed
Alt hvad der burde høre til mit Rige,
Blier undertiden Farven mere mat,
End Straalerne fra Orienten taaler —
Da tilgiv Kunstneren, som malte det!
Erindre dig, det var din Søn, min Søster!
Der saae det Hele, skiøndt med henrykt Aand,
Dog giennem dit, sin Moders, Taageflor;
Og harmes ikke over den Natur,
Der tro har bragt ham til at elske dig!

Første Handling.

Ispahan.

Et lidet fattigt Værelse.

Mustapha sidder paa et Bord og syer. **Morgiane** spinder Bomuld.

Mustapha.

Nu Morgiane? Sover du igien?

Morgiane.

Nei, Mustapha! der giorde du mig Uret.
Jeg sad og læste kun min Aftenbøn,
Og lukte Øinene, for i min Andagt
Ei at forstyrres. Det er ellers silde.

Mustapha.

Hvad silde? Kom mig ei med saadan Snak!
Jeg siger det er tidligt. Hvo er Herren
I Huset her? Du eller jeg? Du er
Et Murmeldyr. Er det nu Tid at læse
Sin Aftenbøn, for fattig Folk som vi?

Morgiane.

Hvad skader det vel, at man er gudsfrygtig?

Mustapha.

Meer end du troer. Imens du læser, seer du,
Saa spinder du ei Bomuld. Af din Bøn
Kan ikke leves. Faaer man Brød for Bønner?
Og kan man kiøbe Kiød for dem paa Torvet?
Jeg er en gammel Mand — min Kraft er svækket;
Jeg kan ei længer sye saa flink som før;
Du er min Medhielp, seer du! Det vil sige,
At du skal rappe dig og hielpe mig.

Morgiane (græder).

Jeg hielper dig med Alt jo hvad jeg kan.

Mustapha.

Nu, nu, græd ikke! Jeg er god igien.
Du er ei slem, du kunde være værre.
Da jeg var vel ved Magt i gamle Dage,
Da var jeg selv ei for, du skulde være
For meget med; da bad jeg selv dig skaane
De hvide Hænder og det smukke Ansigt;
Men see, saa gaaer det her i Verden! Nu er
Forghldningen af dig, og jeg er fattig,
Nu maa der spindes, ellers gaaer det galt.
Det er ei blot os selv: den lange Lommel,
Som driver om og gior ei mindste Nytte,
Ham maae vi ogsaa føde.

Morgiane.

Altid har du
Saameget imod denne stakkels Dreng.
Han er saa ung, og med hans varme Blod
Er man ei skikket til at sidde stille,
Med Benet overkors den hele Dag.

Mustapha.

Men til at gaae med Armen overkors,

Den hele Dag, dertil er Blodet koldt nok.
Hør, Morgiane!

Morgiane.

Nu, saa vær dog rolig!
Der kommer han.

Aladdin kommer ind.

God Aften, Fader!

Mustapha.

Ja
Jeg skal godaftne dig, din lange Slyngel!
Har du nu drevet hele Dagen om
Paa Gaden med de andre Gadedrenge?

Aladdin.

Nei, Fader! jeg har ikke drevet om.
See her er Penge fra den rige Kiøbmand,
For den violblaa Silkekaftan. Manden
Var ikke hiemme selv, men som en Dreng
Har jeg fri Adgang i det hele Huus,
Og naar jeg kommer der engang imellem,
Jeg slipper ikke fra hans Fruentimmer.
Du hellige Prophet! hvad dog de Piger
Er' deilige. De giorde Løier med mig,
Og spurgte skiemtviis, om jeg ogsaa vel
Forstod mig rigtig paa min Profession?
At jeg nok var den rette Skrædder, jeg!
Jeg svarte dem, at dersom de tillod det,
Saa tog jeg Maal strax af dem allesammen.
Dertil var de nu alle villige;
De bragte lange Strimler af Papir,
Da skulde først I seet en Maalen, Fader!
Om Armen, omkring Livet, og om Barmen.
Ha, hvor det dog er skiønt at være Skrædder!

Mustapha.

Ja jeg skal skræddre dig! Ja jeg skal skræddre
Dig, Afskum!

(Vil springe ned af Bordet, men glider og er færdig at styrte.)

Ak, du hellige Prophet!
Hielp! Hielp! Jeg glider. Hielp! Jeg brækker Halsen.

Aladdin (hielper ham).

Ja saadan er det at forhaste sig.

Mustapha
(med indædt Forbittrelse).

Min Søn! Tag mig den Alen, som der hænger.

(Aladdin rækker ham Alnen. Mustapha hugger efter ham; men Aladdin springer tilside, saa at Faderen slaaer Bomuldstotten paa Morgianes Rok ned i Lyset. Aladdin løber ud.)

Morgiane
(vaagner af den Søvn, hun nylig var falden i, seer Totten brænde, og raaber):

Brand! Brand! Brand! Ispahan! — Pa — Ispahan!
Den store Hovedstad i Persien
Staaer i lys Lue.

Mustapha.

Nei, det er for galt.
Jeg gamle Mand, jeg holder det ei ud.
O slemme Skarn! du liderlige Fugl!
Som ei vil staae, imens man straffer ham;
Som skiller mig ved al min Næring, hos
De rige, de mistænkelige Kiøbmænd;
Som — Morgiane! Er du fra Forstanden?
Du sidder stille, du laer Totten brænde?
Sluk! Sluk! Om aldrig du saa slukte meer.

Morgiane (ganske forvirret).

Sluk! Hvormed skal jeg arme Kone slukke?
Jeg har jo hverken Sprøiter eller Brandspand.
Ak! Ak! min Bomuld! Ak, min Spindeløn!

(Hun kaster i Forskrækkelsen den Silkeklædning, Mustapha nylig har syet paa, over Ilden.)

Mustapha.

Nei, nu er det forbi. Kaftanen brænder!
Jeg mægter aldrig at betale den.
Jeg spiller Bankerot — jeg er kaput!

(Han falder i Afmagt.)

Afrika.

Et stort Værelse, kun oplyst af en lille Lampe. Rundtomkring paa Væggene hænge allehlags underlige Instrumenter. Adskillige Boghylder paa den ene Side. I Baggrunden sidder **Noureddin**, Troldmand, i et langt sort Klædebond, med et Axelskierf om Livet, bemalet med hemmelige Tegn. Foran sig paa et Bord har han en liden Kasse, fyldt med fint Sand. Han sidder fordybet, tegner Punkter i Sandet med en Ibenholdts Griffel, forbinder dem med Streger og punkterer. Pludselig bryder han ud:

En Skat! En sielden Skat! — I Verden ingen
Saa stor. — I Hulen. Hvor? — I Asien!
Og hvor i Asien? — Ved Ispahan!
Dybt under Jorden; i en hvælvet Grotte;
Indkrandst af Bierge. — Hellige Prophet!
Hvad Hemmelighed aabenbarer sig
Klart for min Siæl? Saa lykkes det mig dog,
At efter fyrgetyve lange Aars
Utrættede, vedholdne, strenge Flid
I Midnatsstunden — Stille! Lad os see!
Hvad er det for en Skat? — En Kobberlampe!
En gammel, plump, forrusten Kobberlampe?
Hvori bestaaer dens Kraft? — I Taager skiult!
Det seer først Eiermanden. Og skal jeg —
(Min Tunge knap, af Frygt og Haabet bunden,
Formaaer med Fynd at giøre dette Spørgsmaal,)
Skal jeg vel vorde Lampens Eiermand? —

Det fine Sand, som Vandet sammenruller,
Og efterlader ikke Griflens Spor.
Utydeligt! — Dog stille! Runde Bølger
Sig taarner i det tørre Hav, som naar
En Stormvind gaaer i Biledulgerid.
Hvad sige disse Toppe? — Jeg skal hente
Hin gamle Digters Bog, som staaer paa Hylden,
Øster i Salen. Paa den første Side,
Mit Øie falder, naar jeg slaaer den op,
Jeg læse skal, det bringer mig paa Spor.

(Han gaaer langsomt hen, tager en gammel Foliant, slaaer den op, og læser paa den første Side, han træffer:)

Selsomt er Lykkens Gaver rundt fordeelt,
Som Gnister er de spredt fra Syd til Norden,
Og saare Faa besidde Lykken heelt.

Hvert Blomster har sit eget Sted paa Jorden:
Hvor Druens Blod er varmest, lurer Død,
I hule Jordbund buldre Lyn og Torden.

Blandt Østens Palmer, mellem Frugten sød,
Sig Brilleslangen under Løvet sniger,
Og Giften blusser giennem Blomsten rød.

Fra kolde Nord snart varme Straale viger,
Men uden Jordskielv, uden Gift og Pest,
Nødtørftig Rugen groer for stærke Kriger.

Naturens muntre Søn er Lykken næst.
Hvorefter Nattens Grubler flittig grunder,
Naar Solen slukkes i det blege Vest,

Det finder han med Lethed ved et Under.
Fast ubegribeligt ham Lykken gaaer
Inøde, mens han sødt og lifligt blunder.

Og deri Lykken netop jo bestaaer,
At den umiddelbar, ved skiulte Kræfter,
Hen til sin elskte Gienstand sikkert naaer.

Den kommer selv, den vil ei gribes efter.
Det hielper lidt kun at du søge vil,
At du din Tanke paa dens Ankomst hefter;

Du griber — Haabets Dør sig lukker til!
Hvis ei umiddelbar din Lod er falden,
Da blier du for din Higen kun et Spil;
Da hielper ei din Forsken og din Kalden.

(Han lukker Bogen.)

En Dødelig har skrevet dette Digt;
En ringe Sanger, uindviet i
Naturens helligste Mysterium.
Mild aabner den for mig sin skiulte Skat,
Var det for strax igien at spotte mig,
Af qvindligt Lune? Nei, den vise Røst
Var ingen Spottefugls; det rene Lys
Er ingen Lygtemand, som leder vild.
Alvorlig, blid dens Finger peger hen
Til Skatten, som den huldt for mig oplader.
Men jeg forstaaer hvad, mystisk underlig,
Den, og ei Sangeren igiennem det
Umodne Digt mig giver at forstaae:
Adspredt er Jordens Kræfter, mange Hænder
Forenede maae lette svare Byrder;
Mig givet blev, med dyb, skarpsindig Aand
At skue til Naturens Inderste,
Men see — det ydre Redskab er jeg ikke.
Naturens muntre Søn, (en melkeblods
Natur, hvis store Fattigdom paa Tanker
Har alle Kræfter spart til Kiød og Blod)
En ung enfoldig Dreng skal hielpe mig,

Skal tage Skatten, næsten som i Søvne,
Men kun til mig, uklog paa dens Værdie.
Er det ei saa, du store Salomon?
(Han sætter sig atter til at punktere.)
Ja det er saa! En Ild med Røgelse
Skal giøre Hulens Indgang kiendelig;
Og en rødmusset, uopdragen Dreng,
Som ved et Lotterie hist i Europa,
Skal trække Lodden til min Fordeel mig.
Tak være dig, du mægtige Prophet!
Min Siæl er mat af sin Anstrængelse;
Min Lykke funden er. Det trætte Legem
Til Hvile stunder. Sødt kan slumres nu.
Imorgen staaer jeg paa mit blotte Vink
I Asien; og inden Overmorgen
Er jeg med Lampen atter her igien.

(Gaaer.)

Ispahan.

Mustaphas Stue. **Mustapha** ligger Liig. **Morgiane** og hendes Naboesker staae omkring Kisten.

Morgiane.

Endnu engang, hav Tak, I gode Qvinder!
Som hialp mig med min stakkels gamle Husbond.
Han er nu død! Ak hellige Prophet!
Han sidder aldrig meer paa Bordet der
Og syer, og skiender paa mig for min Søvn;
Nu ligger han og sover meer end jeg.
Hav Tak, min gode Mirza! Du Amine!
Hav Tak! Ifald Propheten skulde kalde
Snart een af Eders Mænd, skal Morgiane
Sig vise redebon, som I har viist Jer,
Med Vaskning, Tvætning, Kistelægning, Pyntning.
Ak, Allah! Tænk, det Taft, han ligger i,

Det blev hans Død: Han vilde slaae Aladdin,
Saa slog han i min Bomuldstot; den faldt
I Lyset; jeg, forskrækket af min Søvn,
Sprang op og vilde slukke Branden; men —
Men da jeg ikke kunde skille Sort
Fra Hvidt, i Angsten, tog jeg Silkekiortlen
Og vilde slukke med. Min arme Mand,
Bleg sank han i min Arm, og døde kort
Derpaa af Skræk. Du vakkre Ægtefælle!
Nu, den Vei skal vi Alle gaae. Men Himmel,
Det er dog tungt — og paa en saadan Maade!
Aladdin er en Galgenfugl! — Farvel
I gode Qvinder! Hisset komme nok
Liigbærerne. Jeg holder det ei ud.

(Liigbærerne komme.)

Mit Hierte brister! — Ak, I gode Mænd!
Saa tag da Kisten, men tag ei for haardt;
Det er en gammel Mand, ak, bær ham varligt,
Han taaler ikke mange flere Stød;
Og vend hans sølvgraa Hoved imod Mekka,
Og Fødderne, koldt udstrakt, mod Medina.
Endnu et Kys! Ak, hvor han ligger rolig;
Før foer han altid op. Det er forbi.
Farvel min Mand; min Mustapha! Farvel!

(Liigbærerne gaae bort med Kisten. Qvinderne hyle over Liget.)

Gade.

Aladdin; endeel **andre Drenge.** I Baggrunden **Nouredddin**, som giver Agt paa deres Tale og Adfærd.

Selim.

Der er Aladdin! Saa, nu kan vor Leeg
Begynde ret.

Aladdin.

God Morgen, Kammerater!

Selim.

Hvor blev du af saalænge?

Aladdin.

Seer du vel,
Der var Begravelse, her uden Byen,
Paa Kirkegaarden ved Moskeen hist.
Det maatte jeg først see. Det er saa morsomt
At høre Sangen, og at see dem gaae
Saa langsomt gravitetisk hen med Liget.

Selim.

Hvi har du ikke sagt mig det, saa var
Jeg gaaet med. Hvem blev idag begravet?

Aladdin.

Min Fader.

Selim.

Hvad? Din Fader? Er han død?

Aladdin.

I Forgaarsaftes døde han.

Selim.

Og derom
Har du ei talt et Ord?

Aladdin.

Saa har jeg glemt det.

Selim.

Og sørger ei?

Aladdin.

Nu, har jeg Raad til det!

Selim.

Jeg mener ei med Klæder, men med Siælen.

Aladdin.

Ei nu! Den som vil over alting sørge,
Fik meget at besørge. Han var gammel.

Sindbad.

Naa, kom da! Kom! Den rige Kiøbmand hiſt
Paa Hiørnet, vil idag igien udkaſte
Tre Apelſiner, høit i Gramſetag.

Aladdin.

Godt! Jeg er med.

Sindbad.

Er du? Det troer jeg nok.
Der kommer alt den Ene. Varſkoe, Drenge!
(En Apelſin bliver kaſtet ud af et Vindue, Aladdin griber den.)

Selim.

Du er nu altid lykkelig.

Drengene.

Fleer! Fleer!
(En Apelſin kaſtes atter ud, ſom Aladdin ligeledes griber.)

Aladdin.

Det var den Anden. Nu jeg alt har To.

Sindbad.

Aladdin maa ei være længer med.
Den Tredie maa han ikke gramſe bort.
Han har alt faaet nok. Hold paa ham, Drenge!
(De holde paa Aladdin, den Tredie kaſtes ud og falder i hans Turban.)

Aladdin.

Det var den Tredie. Een jeg ſpiſer ſelv,
Og der har I de andre To igien!
(Han kaſter de to Apelſiner i Luften. Drengene løbe bort for at gribe dem.)

Noureddin (træder frem).

Hvi ſkulde jeg gaae længer? Dette Spil,
Saa henſigtsløſt, barnagtigt ſom det lader,
Har Skiæbnen ſtiftet, for at viſe mig
Mit Redſkab. Netop ſom jeg tænkte ham!

Rødmusset, stærk og doven, sorgesløs.
Hans Fader blev begravet — han gik ud
At see paa det, som paa en anden Leeg.
Togange skiænker Lykken ham sin Gunst,
Og trediegang, med sammentvungne Hænder,
Han tvinger den ned i sin Turban-Pul.
Hvad vil jeg meer? Her har jeg hvad jeg søgte.
(Gaaer hen mod Aladdin.)
Hil dig, min unge Ven! Jeg seer, at du
Er øvet i at gramse.

Aladdin (undseelig).

Ja saamænd!

Noureddin.

Bliv ikke vred, at jeg saa dristig kommer,
Og taler til dig, uden dit Bekiendtskab;
Men flere Ting opmærksom mig har giort:
Først er du i den hele Drengeflok
Den Smukkeste, dertil er du den Største.
Hvor gammel er du?

Aladdin.

Sytten Aar.

Noureddin.

Ja seer man!
Og ældre troer man dig. Dig mangler jo
Kun Skiegget til en ret fuldstændig Mand.
Dernæst er du behændigst af dem Alle,
Som lykkeligst. Jeg er en fremmed Kiøbmand,
Kun lidt kiendt i det store Ispahan,
Og søger derfor smukke Folks Bekiendtskab.

Aladdin.

Min Herre! Mig beviser I stor Ære.
Med mit Bekiendtskab er I lidet tient.

Jeg er en fattig Skrædderdreng. Min Fader
Er død. Han vilde prygle mig, saa slog
Han i min Moders Bomuldstot; saa gik
Der Ild i Totten, og — saa døde han!

Noureddin.

Jeg hørte nok, I taled om hans Liigfærd,
Og — bliv ei vred — den Ligegyldighed,
Hvormed du talde, kom mig til at studse.

Aladdin.

Ei nu, det var en gammel, daarlig Mand.
Halvfierdsindstyve Aar! Saa gamle blive
Kun Faa i Ispahan.

Noureddin.

Men som jeg hører,
Har du jo været Aarsag i hans Død.

Aladdin.

Fordi jeg ikke vilde la' mig slaae
For Panden, men behændig sprang tilside?
Nei, kiære Herre! tænk Jer dog et Liv,
Der hænger i saa tynd en Spindevæv,
At reent det døer af Skræk, naar der engang
Gaaer Ild i Bomuldstotten. Han maa takke
Mig til, fordi jeg skaffed ham et Paaskud
Til at forføie sig herfra.

Noureddin.

Det var
Ei sønlig talt.

Aladdin.

Den store Allah veed,
Om just jeg var hans Søn. Saameget veed jeg,
Han handled aldrig som en Fader mod mig.
Han tog min Moder gammel; hun var ung,

Og ſmuk, hvis man kan troe, hvad Rygtet ſiger.
Al Sefi, en Emir, kom tidt i Huſet;
Han havde mig ret kiær; jeg lignte ham;
Han ofte ſkiænkte mig Foræringer.
Nu er han dræbt i Krigen af en Tyrk!

Noureddin.

Din Fader var ſaa gammel? Siig, hvad heed han?

Aladdin.

Hans Navn var Muſtapha.

Noureddin
(med ſtigende Opmærkſomhed).

Og han var Skrædder?

Aladdin.

Med Liv og Siel!

Noureddin.

Og har alt længe boet
I Ispahan?

Aladdin.

Saalænge jeg kan huſke.

Noureddin.

Knurvurren, vranten, hidſig af Gemyt?

Aladdin.

I kiender ham?

Noureddin.

En ſtræbſom gammel Mand.

Aladdin.

Aa ja!

Noureddin.

Som fordred, at man ſkulde ſidde
Paa Bordet ſmukt og ſye den hele Dag,
Men ikke gaae paa Gaden om at lege.

Aladdin.

Det er ham! Det er hans udtrykte Billed.

Noureddin (omfavner ham).

Min Broderſøn!

Aladdin.

Hvordan? I er hans Broder?

Noureddin.

Hans kiodelige Broder! Muhamed,
Du min Prophet! Jeg troede længſt ham død,
Jeg haabed ei at træffe paa hans Slægt;
Og nu jeg finder en ſaa vakker Yngling?
Kom! Kom! Hvad hedder du?

Aladdin.

Aladdin.

Noureddin.

Rigtig!
Det ſkrev han ſelv mig til, da du blev født.
Thi — hvad du taled om Emiren nys —

Aladdin
(undſeelig og bange).

Ak! bryd Jer ei om det. Det ſlap mig kun
Saa ud af Munden, kiæreſte Herr Fætter!

Noureddin.

O kom, Aladdin! Kiære Broderſøn!
Strax, bring mig til din Mo'er. Hun lever dog?

Aladdin.

Her boer hun! her i dette ringe Huus.

Noureddin.

Du hellige Prophet! Hvor Skiebnen ſtyrer
Dog Alt beſynderligt i denne Verden.

(De gaae ind.)

Stue.

Noureddin, Morgiane og **Aladdin** sidde om et Bord, ved et velsmagende Maaltid.

Morgiane.

Høistærede Herr Fætter! Kiære Svoger!
Bro'er Noureddin! (Tag ei unaadigt op,
At jeg saa dristigt taler.) Nei, saa vilde
Jeg heller troet, at Kaukasus var sloifet,
At Solen havde tørret Euphrat ud,
End at min kiære, salig Ægtefælle, —
(Nu er han i Prophetens Paradis,
Hvor Huri, som i Skionhed overgaae mig,
Omfavne ham og klæ'er ham af og paa,
Og stryge ham med Multum for sin Gigt.
Ak, lad dem det! Jeg er slet ikke nidkiær.)
Men — hvad jeg vilde sige, kiære Svoger!
Det havde jeg, som sagt, dog aldrig troet,
At Mustapha, det gamle stakkels Skrog,
Var Broder til en saadan fornem Herre.
Jeg har ei heller i mit hele Liv
Hørt Manden nævne Jer. Og derfor tænkte
Jeg ogsaa først — tilgiv min dumme Tvivl —
At I nok var en Tyv, en Kieltringknægt,
Som kom for at udspeide Leiligheden.
Men da jeg overveied saa igien,
At der var intet meer at stiæle her,
End paa en Banke Sand i Sahras Ørk;
Og da I nu lod hente Mad, Sorbet,
Og gav os et saa herligt Traktement; —
Da bortsvandt al min Mistro, kiære Fætter!
Thi ak! hvad skulde bragt Jer til at giøre
Mig arme Kone, samt min stakkels Dreng,
Saameget Godt, var det ei Slægtskabs Skyld?

Noureddin.

Ja, kiære Svigerske! Hvad jeg kan virke
For Eder og for Eders gode Søn,
Det skal jeg som en tro, hengiven Fætter.
Hvi hindred Skiæbnen mig bestandig før
At kiende til min Broders trange Kaar?
Jeg skulde vist forlængst, med villig Hu
Og med uskrømtet Glæde hiulpet Eder.
Dog skeet er skeet, og kan ei gisres om.
Det hielper ei at græmmes over det
Som ei kan ændres, lad os altsaa heller
Betragte det Nærværende. (Skiænker.) Aladdin!
Kom, Søn! og drik mig til.

Aladdin.

God Taar, Herr Fætter!

Noureddin.

Siig altsaa, kiære Morgiane, mig,
Hvordan I har det? Hvoraf lever I?
Hvad gisr Aladdin? Er han flittig? Har
Han alt bestemt sig? Hvortil har han Lyst?

Morgiane.

Ak, hvortil har han Lyst? at gaae paa Gaden
Den hele lange Dag, at spille Skorsteen,
Nærmest til Væg, Klink, Pind og So i Hullet;
At søle sig i Snavset, som et Sviin;
Itu at rive Buxerne for Knæet,
At slide Hul paa Albuærmerne,
At slaaes, at bande, og at løbe gal.
Ak, kiæreste Herr Fætter! I kan troe,
Han har alt giort mig mangen Hiertesorg.
Han gisr mig ei saa glad, det staaer jeg for!
Det er min Søn, det er mit Kiød og Blod;
Han er ei hæslig, deilig rød og hvid,

Og Alle siger, at han ligner mig;
Men Sandhed maa for Dagen, om den skulde
Mig ud igiennem mine Sidebeen.
Jeg spinder Bomuld hele Dagen, men
Hvad kan vel det forslaae? Han gidder ei
Bestille — Gud forlade ham, det Skarn! —
Saameget, som at kæmme selv sit Haar.
Alt hviler paa mig arme stakkels Enke!
Han skulde være Skrædder, som hans Fader;
Men ak, Gud bedre ham for Skrædd'r han er!
Nei, der vil Andet til, end gaae og drive. —
Da Mustapha endnu var levende,
Tog jeg det Skarn i Forsvar; Himlens Straf
Nu kommer over mig, for al min Svaghed.

Noureddin.

Nu, kiære Svigerske, giv Jer tilfreds!
Saavidt jeg mærker paa Aladdin, er
Han af en ædel, stolt og fri Natur.
For ung til selv at bryde sig en Bane,
Nedtrykt af al den Armod trindt omkring,
Er han ei vaagnet ret endnu; derfor
Har Leeg og Lediggang bestandig tumlet
Den ubevidste Siæl, som i en Vugge.
Jeg vædder, hvis man satte ham istand
Til at begynde med anstændig Handel,
Ifald man skaffed ham en Bod, med Varer
Af alleslags fortræffelige Stoffer,
Fra China, Indien og fra Levanten,
Jeg vædder Ti mod Een, at han blev kied
Af al sin gamle Tidsfordriv, og fik
Til bedre Sysler Lyst. Ei sandt, Aladdin?

Aladdin.

Herr Fætter! Ja, I læser i mit Hierte.
Ak, jeg kan aldrig gaae en Bod forbi,

Som hænger fuld af Guldmor og af Solvmor,
Af Flor, af Atlask og af Silketoier,
Og klare Perlebaand og slige Sager,
For strax jeg tænker: havde du dig dog
En saadan herlig Bod! Saa kom hver Dag
De skionne Perserinder i din Bod,
Og slog de lange Solverslør tilside,
For dine smukke Varer at besee;
Og medens de besaae min Herlighed,
Besaae jeg deres Herlighed igien.
O kiære Fætter, skaf mig slig en Bod!
Og her jeg lover Jer med Haand og Mund,
At jeg skal blive pæn og ret fornuftig,
Selv rede Haaret, tvætte, pynte mig,
Og ikke lege med de dumme Drenge.

Noureddin
(rækker ham Haanden).

Et Ord et Ord?

Aladdin (tager den).

En Mand en Mand!

Noureddin.

Top, Fætter!
I Overmorgen har du dig en Bod.

Morgiane.

Ak, hellige Prophet! Den arme Stakkel,
Hvor skulde han faae den fra?

Noureddin.

Kiære Moder,
Jeg kiøber og forærer ham en Bod.

Aladdin
(falder ham om Halsen).

Nu, det kan dog ret kaldes en oprigtig
Og ærlig Fætter. Kiære, kiære Fætter,

I er af mine Folk. Men kiære Fætter,
Der er saalænge til i Overmorgen;
Var det ei bedre strax, — imorgen tidlig —
At kiøbe Boden? Det er dog saa godt
At faae fra Haanden, hvad man skal; og jeg
Kan ikke taale godt at bie.

Morgiane.

Dosmer!
Kiødhoved! Lange Lømmel! Er der ei
Da mindste Tanke meer dig i dit Hoved?
Er det Taknemlighed? Og taber du
Ei Mælet over saa uventet Godhed?
Ak, jeg maa græde! — Kiæreste Herr Fætter!
Er I en Engel, sendt fra Himmerig,
At hielpe denne faderløse Orm,
Det arme stakkels Skrog. Flux hen, dit Afskum!
Og kys Herr Fætteren paa Haanden strax,
Og tak ham. — Ak, er det ei alt en Drøm?
Jeg er saa vant til Sorg og Usselhed,
At denne Lykke giør mig reent forplumret.

Noureddin.

Vær rolig, gode Kone! Nei, Aladdin,
I Morgen er det Fredag, Helligdag,
Da kan der ikke kiøbslaaes; hver en Bod
Er lukket til, og Livet deler sig
I Gudsfrygt og uskyldig Tidsfordriv.
I Morgen vil jeg skaffe dig en Klædning,
Som passer til en bedre Stand; saa vil
Vi, hvis din Moder ei er derimod,
Spadsere sammen ud af Stadens Port,
Igiennem disse smukke, kiølne Haver,
Som rundt omringe den. Du har dog Lyst?

Aladdin.

Stor Lyst, Herr Fætter! Grumme megen Lyst.

Noureddin.

Saa skilles vi nu ad i Aften da!
Det er alt Midnat, og jeg mærker dog
Jeg er af Reisen træt. I Morgen sees vi.
Farvel saalænge, Børn!

Aladdin og Morgiane.

God Nat, Herr Fætter!

En vild Biergegn.

Tvende store Klipper skraane brat ned mod hinanden og danne en snever Strækning, i hvis Midte er en liden skiøn Plads, bevoxet med Krat og Blomster. Træerne fra Fieldet hænge tildeels derover, og ud af Klippen springer en Kilde, som snoer sig i Afgrunden.

Noureddin og **Aladdin** komme sammen, fordybede i en Samtale.

Aladdin.

Ak, kiæreste Herr Fætter! I fortæller
De bedste Eventyr, jeg end har hørt
I al min Levetid. Det er en Lyst
At høre Jer saaledes tale, Fætter!
Det forekommer mig, som om jeg var
Langt mere klog, end da vi først gik ud
Af Porten sammen. I har viist mig om
I alle Verdens Dele. Hvad I siger
Om Handelsvæsnet, er fornøieligt
At høre paa; dog maa jeg tilstaae reent ud,
At hvad I taled om Naturens Kræfter,
Dens underlige skiulte Skat; og om
De Mennesker, som af en venlig Skiebne,
Tidt pludseligt faae det, som Andre hige

Forigeves efter deres hele Liv;
Om det Usynliges Indvirkning i
Det Synlige, samt alle slige Sager,
Det mored, det forundred mig dog meest.

Noureddin.

Ja, det er det Mærkværdigste, min Søn,
Det Helligste, hvortil vor Siæl sig hæver.

Aladdin
(seer sig forbauset om).

Men Hillemænd, hvor er vi komne hen?
Henrevet af hvert Ord, I sagde mig,
Har jeg saa reent forglemt at huske Veien,
At langt fra Haverne, paa Marken ud
Vi ere gangne, staae nu midt imellem
De vilde Bierge. Nigtignok det kom
Mig for, som jeg blev træt engang paa Veien;
Men det var snart forglemt. Er det maaskee
Saaledes ogsaa gaaet Eder, Fætter?

Noureddin.

Nei, elskte Søn! Med Forsæt har jeg ført
Dig uformærkt fra Stadens Larm og Bulder,
Ud i den vilde, herlige Natur.
Af barnlig Glæde slog dit unge Hierte,
Da hist igiennem Haverne vi gik,
Der, som en stor uhyre Blomsterkrands,
Den store Steenhob kioler og omdufter.
Og skiondt jeg nægter ei at disse Lunde,
Hvor Kilden risler, hvor Drangen dufter,
Og qvæger Tungen med sin søde Saft,
Er et husvalende, ret venligt Syn;
Saa staaer dog denne smaalige Natur,
Af Nødtorft sammentrængt i visse Grændser,
Opvoxet inden Eiendommens Skranker,

Og under Eiermandens Herskerblik,
Saa langt tilbage for Naturen, i
Sin dristige, sin grændseløse Rigdom,
Som Nattefaklen for den lyse Sol. —
Tilsyneladende tilfældigviis,
Men i mit Hierte sindrigt overlagt,
Har jeg paa Veien ledt din muntre Aand
Fra ringe Hverdags-Gienstand til det Store.
Jeg vilde stemme dig til, uformærkt,
At vænnes til det Høistforunderlige;
At ikke, som en rask og vælig Ganger
Vel af Natur, men stakket paa Forstand,
Du skulde studse ved uventet Knald.
Det har jeg giort; og tænker at jeg nu
Kan, uden Fare, sige dig min Hensigt.

Aladdin.

Tal kun, Herr Fætter! Jeg er ikke bange.

Noureddin.

Saa vidt, min Søn! at jeg i mangt et Aar
Har grandsket i Naturens lukte Bog,
Og at det endelig, ved ufortroden
Anstrænget og usvækket Flid, tilsidst
Mig lykkedes at spore Sager op,
Der ikke fængsle Mængdens matte Blik.
Blandt andet har jeg sikkert grundet ud,
At netop her, paa dette Sted, du staaer,
En Hule hvælver sig dybt under Jorden,
Hvor alt hvad Bierget giemmer i sin Favn
Langt skiønnere, langt mere glandsfuldt blomstrer,
Med stærke Straaler i en evig Vaar,
End Overfladens skrøbelige Planter,
Hvor Farven falmer hurtig, som den kom,
Og efterlader kun den visne Stub.
Hvis nu min Ven Aladdin du har Mod

Til at betragte denne skiønne Hule,
(For din Skyld gik jeg kun den lange Vei,
Thi jeg har ofte seet slig Herlighed);
Saa vil jeg, ved et mørkt forblommet Ord,
Og ved at tænde nogle tørre Qviste,
I Hast opdage dig den skiulte Dør.

Aladdin.

Hvordan, Herr Fætter! Her? Her er en Hule?
Her under denne Plads, jeg træder paa?

Noureddin.

En deilig Hule, hvor Naturen har
Gavmild forenet al sin spredte Skiønhed.

Aladdin.

Og Hulens Indgang, som er ganske skiult,
Den kan I finde, ved at brænde Qvisten
Og tale hemmelige Trolddomsord?

Noureddin.

Ja, elskte Søn! Det skienker Allah mig.

Aladdin.

Nu har jeg aldrig hørt saa galt!

Noureddin.

Du er
Dog ikke bange?

Aladdin.

Bange? Paa det Lav!
Men det er jo dog høist beskynderligt.

Noureddin.

Hist hvor de tørre Grene hænge ned,
Af Solen marved ud, paa brændte Field,
Did gak, og hent en Dragt af trøsket Qvas!
Men skynd dig, Søn! thi Natten stunder til.

Aladdin.

Herr Fætter, Eders Bud er mig en Lov.
Jeg higer efter denne skiønne Hule,
Jeg henter Træ til det fornødne Baal.

(Gaaer.)

Noureddin.

Saa er da nu den store Time kommen,
Der trygt forvisser mig Besiddelsen
Af alle Jordens bedste Herligheder!
Her er det lidet ubekiendte Sted,
Hvorefter jeg har ledt min hele Livstid,
Og reist saa ivrigt mange hundred Mile.
Aladdin er mit Værktøi. Hisset kommer
Han sorgløs alt, med en Dragt Ved paa Ryggen.
Af Hastværk har han neppe Tid at see
Hvorhen han flytter Foden, mens han gaaer.
Ha du enfoldige Letsindighed!
See dig dog om, og qvæg forsidstegang
Dit Øie med det friske Blomsterskiær,
Dit arme Legem i det blide Solskin.
Snart gisper du i Mørket, uden Sol
Og uden Blomster, efter Hungersdøden. —
Dog hvad Medlidenhed? Enfoldig Svaghed!
Betænker sig Naturens Grandsker paa,
At stikke Naalen i Insektets Ryg?

Aladdin

(kommer tilbage med Brænde paa Ryggen).

Herr Fætter! Her er Brænde til en Ild,
Hvorved I 'stege kan en Elephant.
Men, medens jeg gik hisset om og stirred,
Og samled Qviste, bandt dem i et Bundt,
Og lagde dem paa Ryggen og gik hid;
Saa faldt det gamle Eventyr mig ind,
Om Abraham, som vilde offre Isaak;

Hvordan den arme Dreng selv maatte slæbe
Det Træ hvorpaa han skulde været brændt.
Men Allah sendte ham strax en Cherub
Til Hielp fra Himlen. Allah hielper os,
Naar Noden størst er. Ikkesandt, Herr Fætter?

Noureddin (forvirret).

Ugrundelig er Allahs Viisdomsvei.

Aladdin.

Den gode Isaak var dog ganske vist
En lille bitte Smule vel enfoldig,
At ei han kunde mærke slige Streger.
Det skulde været mig? Jo jo min Karl!
Dog, det er vel et Eventyr det Hele?

Noureddin.

Formodentlig. Saa! Læg nu Riset der,
Saa vil jeg strax slaae Ild. Men end et Ord:
Jeg stedse, fra det første Øieblik,
Jeg saae du gramsed Apelsinen hist,
Har holdt dig for en dygtig Dreng, en Knos,
Der ei er bange, som en gammel Kiærling,
Men rask og uforsagt, og gierne vil
I Lav med det, som er forunderligt.

Aladdin.

Hvis det er Eders Tanker om mig, Fætter,
Saa haaber jeg, I har ei taget feil.

Noureddin.

Velan! da dog du er min Broderson,
Og da jeg elsker dig og gierne vil
Forskaffe dig en Glæde, du tilforn
Har aldrig nydt, — saa gaae vi nu til Sagen.
Naar jeg har Ilden tændt i dette Baal,
Og kastet Rogelsen, og talt derover,

Da bæver Jorden. Og naar det er skeet,
Faaer du en Steen at see, der skyder sig
Af Jorden frem, firkantet, med en Ring.
Den løfter du med ringe Kræfter op,
I det du nævner sagte ved dig selv
Din Faders og din Bedstefaders Navn.
Og neppe har du veltet Stenen bort,
Før strax du seer en Trappe, ned ad den
Da stiger du. Frygt ei for Hulens Mørke,
Det svinder snart; thi Grottens klare Frugter,
Som Stierner glimrende med alle Farver,
Snart atter lyse, med langt større Skionhed,
End denne lumre svoveltændte Sol.
Først kommer du igiennem trende Huler,
Hvor Guld og Sølv, ret som i store Tønder,
Er sluttet ind i Kampestenens Kløfter.
Gak det forbi, rør heller ei derved,
Det sidder fast, du spilder ikkun Tiden.
Naar disse trende Kamre altsaa du
Har giennemvandret, — ak! da kommer du
Ind i en Have. Paradisets Have
Var ei saa smuk; maaskee dog var det den,
Som flygted did ned efter Syndefaldet.
De deiligste, de straalerigste Frugter
Af allehaande Farver, røde, blaae,
Græsgrønne, violette, hvide, gule,
Som Ædelstene sat i Sultanindens
Guldsmykker, hænge der i herlig Orden.
Hvor gierne gik jeg ikke selv derned!
Det er umuligt. Een ad Gangen kun
Der nyde denne Fryd; for din Skyld dog
Jeg gierne nægter selv mig denne Lykke.
Alt hvad jeg fordrer, for min Godhed mod dig,
Er, at du heelt gaaer op igiennem Haven,
Til Muren ligefor i dunkle Baggrund;

Der hænger, i en røget, mørk Fordybning
En gammel Kobberlampe; den skal du
Hidbringe mig. Du veed jeg er en Ven
Af gamle Snurrepiberier; jeg
Har sagt dig, at jeg samler slige Sager;
Og Lampen, uden mindste Værd for Andre,
Har altsaa dog en indbildt Værd for mig.
Paa Veien, naar du gaaer tilbage, maa
Du gierne plukke dig saamange Frugter,
Som du kan bære, for at bringe hiem;
Men skynd dig kun, og bring for alt mig Lampen.
Og du behøver ei at frygte for
At den skal smudske dig; naar du har slukt
Dens Ild, og heldt dens Olie paa Jorden,
Da tørres den paa Timen af sig selv.

Aladdin.

Godt, kiære Fætter! Jeg er redebond.

(Noureddin tager en Æske frem med Rogelse, og kaster noget deraf i Ilden. Strax derpaa hores et Tordenbrag. En Lynstraale slaaer ned i Jorden, hvor Rogelsen brænder. Jorden skielver. En stor firkantet Marmorsteen skyder sig op, lige med Jordens Overflade; i Midten deraf er befæstet en Jernring.)

Noureddin.

Kom nu Aladdin! Skynd dig! Ufortøvet!

Aladdin (angst).

Ak nei, Herr Fætter! Kiæreste Herr Fætter!
Forskaan mig! Ak! Jeg tør det ei! Jeg ryster!

Noureddin

(slaaer ham i Hovedet, saa han tumler).

Barnagtige, foragtelige Dreng!
Troer du at giekke mig? Har jeg for din Skyld
Saa svart et Arbeid foretaget mig,
At du, som en forkiælet Skiødehund,
Skal bange skielve, mens man klapper dig?

Flux grib i Ringen! Eller ved Propheten
Og ved den store Salomon, jeg smedder
Dig fast til denne Steen, og reiser bort
Til Afrika, hvorfra jeg kom, og lader
Dig og din Moder i Elendighed.

Aladdin.

Ak kiæreste Herr Fætter! Vær dog ei
Saa vred, saa grusom. Jeg vil gierne giøre
Hvad I befaler mig.

Noureddin (formildet).

Ret saa, min Søn!
Saa vil du ogsaa vorde lykkelig.
Det bløde Sind! Staaer ikke Taarerne
Ham alt i Øiet.

(Klapper ham paa Kinden.)

Skam dig dog, Aladdin!
Vær en fornuftig Dreng, saa skal i mig
Du altid faae saa god som gavmild Fætter.
Jeg staaer dig jo dog nu i Faders Sted,
Og derfor er det Pligt at straffe dig,
Naar du fortiener det. Det er jo til
Dit eget Bedste. Kom nu da, min Søn!
Og lad mig mærke, du har Mod i Brystet.
Grib Ringen fat og nævn din Faders Navn,
Og saa din Bedstefaders.

Aladdin.

Nu vëlan!

(Han mumler sagte ved sig selv, griber derpaa i Ringen, men kan ikke rokke Steenen.)

Noureddin

(afsides, i det han farer forfærdet tilbage).

Ha! hvad er dette? Hellige Prophet!
Er Gaaden ikke løst? og gaaer jeg vild?

Aladdin.
(med stille Forundring).
Ja tænkte jeg det ikke nok?

Noureddin.
Hvad tænkte
Du Dosmer? Nævnte du din Faders Navn?

Aladdin.
Af Agtelse for Eder, kiære Fætter,
Jeg nævnte Mustaphas og Kasems Navne.
Dog ligger Stenen fast som Bierget selv.
Men vil I nu tillade mig, jeg nævner
(At sige, uden al Fortrydelse)
Emirens Navn, tilligemed hans Faders,
Saa skal I bare see.

Noureddin.
Ha nævn dem da!

Aladdin
(i det han lofter).
Al Mamon og Al Sefi! — Der er Stenen.

Noureddin (aander let igien).
Du havde Ret!

Aladdin.
Naar vi skal see os om,
Saa blive vi paa denne Maade jo
Ei engang Fættere?

Noureddin.
Saa er vi Venner.
Gak nu kun ned og hent mig Lampen op!

Aladdin.
Det er en magelig, velhuggen Trappe.
Det seer ei farligt ud; og hisset skinter

Jeg allerede Lyset. Morsomt nok!
Nu er jeg ikke længer bange, da jeg
I Hullet staaer. For gios jeg, mellem os sagt.
Om det nu brister eller bærer —

Noureddin.

Glem
Ei Lampen!

Aladdin (stiger ned).

Hav kun ingen Frygt for det.

Noureddin.

Hør Fætter! Endnu Eet. For at du dog
Kan være ganske sikker i din Sag,
Saa tag først af min Finger denne Ring
Og sæt paa din. Den skiermer dig for alt,
Hvad ellers muligt kunde møde dig.

Aladdin.

Godt, kiære Fætter! Lad mig nu kun gaae.

En underjordisk Hvælving høi, ret som en Have brammer,
Thi store Træer af blanke Malm udbrede deres Stammer,
Af Kobber, Jern, og Zink og Bly, med stærke Skud i Bugter;
Og paa hver udstrakt sielden Green nedhænge sieldne Frugter.
Thi melkehvide Nogle sees, nu klare, som Krystaller;
Blodrøde Nogle, Hine blegt kun rødme som Koraller.
Og grønne, violette, blaae, samt brunlige med gule,
Med Funklen hænge rundt omkring udi den skiønne Hule,
De hvide Frugter Perler er, de klare Diamanter;
Rubinen rødmer i sit Blod med sine slebne Kanter,
Smaragder er det grønne Græs, de blaae Saphirer finder
Du lavt ved Træets stærke Rod, som smilende Kiærminder.
Og overalt hvor Øiet seer, det sig saa huldt forlyster
Paa Jaspis, paa indsprængt Agat, Viol som Ametyster.
En liden Biergelv slynger sig, snart stærkt, og snart den mattes,
Dens Sang, skiønt lidt utydelig, kan dog af Siælen fattes.

Og inderst paa den sorte Væg, imellem Røg og Dampe,
Der brænder, i sit mørke Hul, den underfulde Lampe.
Af den faaer Hulen alt sit Skin, thi skiøndt den lyser ene,
Gienstraaler Lyset tusindfold fra Guld og Ædelstene.

Usynligt Chor af Biergaander.

En buldrende Torden
Sit Lyn har nedsendt.
Flux revnede Jorden,
Hvor Straalen har brændt.

Andre Stemmer.

Det Liv, som saa herligt sig rører,
Med Blodet, saa varmt og saa rødt,
Hid Skiebnen saa venlig fører,
Til hvad der er stenet og dødt.

Stemme fra Lampen.

Saa skal da længer ei min Straale,
Uvirksom fængslet med sin Magt,
Kun denne tause Hvælving maale,
Kun lysne blot med tomme Pragt!
Alt rasler, Biergets Dør! din Hængsel,
Og alt betrædes Fieldets Sti;
Fra dybe dødligstille Fængsel
Vil evig Viisdom mig befrie.

Stemmer fra Træerne.

Ak! skal vi miste dig, du Biergets Lue?
Saa miste vi jo med vort Farvespil.
Hvad er vor Skionhed vel, naar Hulens Bue
For hulde Lysning grumt sig lukker til?

Stemmen fra Lampen.

Giv Eder kun tilfreds, I smukke Stene!
En anden Ild snart tænder sig paastand.
Troer ikke det er mig, som lyser ene:
I Bierget flammer der en evig Brand.

Nu Skiebnen har en Lykkelig forundet
At trænge dybt udi Naturen ind.
Da først det store Underværk er fundet,
Naar klart i Dybet trænger Siæleskin.

En ny Prometheus atter vil forene
Det høie Lys med Menneskет idag;
En anden Odin, giennem Biergets Stene,
Faaer Drikken, ved Gunlødes Favnetag.

Aladdin kommer ind, studser og seer sig om.

Ak hvilken deilig Have! Alle Træer
Af Frugten hænge fuld. Hvor røde Æbler!
Og violette Pferskner! Grønne Blommer!
Og guldgul Apelsin og hvide Ribs!
Og Druer! nogle ganske himmelblaae,
Men andre klare, som det rene Vand.
Hvor Bækken huldt sig giennem Alting slynger!
Ak, det er Skade, her er ingen Fugl,
Der qviddre kan i disse grønne Toppe.
Alt er saa stille. — Hvilke smukke Blomster!
Saa gyldne, som det rene, røde Guld.
Jeg troer de kaldes Fandens Melkebøtter
Hos os; her har de vel et andet Navn.
Ak hvilke hvide Lilier! Hvor de straale!
Man skulde sværge paa, de var af Sølv.
Jeg vil dog lugte Den. — Den lugter ei.
Ak, det er Skade, de har ingen Lugt.
Naa det er sandt, det maa jeg dog tilstaae,
Min Fætter havde Ret, dengang han paastod,
At Sligt var værd at see. — Der hænger Lampen!
Hvor underligt den med sit klare Skin
Oplyser Alt, og giver Alting Glands.
Min Fætter er dog ret en egen Mand:
Hvad nu han vil med den? De skiønne Frugter,
Det er dog noget meget Bedre. Ha
Nu har jeg aldrig seet saa stor en Drue,

Som denne her. Ak den maa lædske sødt!
Jeg er saa tørstig, jeg vil plukke den,
Min Fætter gav mig Lov dertil. — Hvad nu?
O vee! det er ei en naturlig Drue,
Den er af Glas kun. Slap det saadan ud?
Maaskee dog denne Rode smager bedre. —
Hvad? — Ogsaa Glas? Nu har jeg aldrig seet!
Det er kun malet Glas, den hele Stads.
Ha ha ha ha! Det var da Løier, det. —
(Grædefærdig:)
Jeg tænkte det var Frugter, og saa er
Det haardt som Steen. Nei sikke Narrerie!
Ja saa! Saa er det bedst at skynde sig
At komme hiem igien til Ispahan,
For at faae Mad, som l'aer sig rigtig spise. —
Men smukke dog er disse glatte Stene.
Troe mig, de andre Drenge, de giør vist
Nok store Øine, naar jeg viser dem
Al denne Herlighed. Jeg plukker mig
Saa mange jeg kan bære. — Saa! Nu er jeg
Belæsset, som en reisende Kameel.
Og nu afsted. — Men stop! Ha det er sandt,
Jeg havde nær forglemt den rare Lampe.
Saa havde Pokker været løs med Fætter.
(Han tager den ud af Hullet.)
Saa kom da med, dit gamle Skumpelskud!
Stod det til mig — jeg lod dig heller hænge.
Jeg vil ei slukke den, før jeg kan see
Daglyset giennem Hulens Aabning hist.
(Seer sig endnu engang om.)
Det er dog ret en grumme deilig Hule.
Der hænger endnu Een, som er saa blaa.
Den kan jeg sagtens bære med de andre.
Og nu farvel, du smukke Glasboutik!
Jeg maa afsted, min Fætter venter mig.
(Gaaer.)

Det snevre Sted mellem Bjergene.

Noureddin staaer ved Hulens Indgang, bøier sig over den, og lytter.

Der kommer han! Jeg hører alt hans Fjed.
Han gaaer belæsset, langsomt, tynget ned
Af Hulens Steen. Den vil beholde ham.
Saa lad den det! Naar nu jeg Lampen har,
Saa kaster jeg paa Ilden denne Virak,
Og mumler Ordet ud. Saa lukkes Alt.
Saa ængstes jeg ei daglig, at min Skat,
Min hemmelige Skat, skal vorde robet
Af denne sløve Drengs Enfoldighed,
Hvis Siel staaer aaben, som et ledigt Skrin.
(Alvorlig og høitidelig:)
O Muhamed! vær nu din Tiener huld.
Jeg slog Aladdin, for at vænne ham
Til Lydighed; thi strax, frivillig, mens
Han er i Hulen, maa han Lampen række
Mig uden Trudsel, uden mindste Frygt;
Ifald han ganske kommer op af Bjerget,
Er Lampen hans; saa vil den grumme Skjebne!
Og har jeg engang lukket Hulen i,
Kan ei min hele Magt den atter aabne. —
Der kommer han. Frisk Mod! nu gjælder det.

Aladdin (i Hulen).

Her er jeg, Fætter!Ræk mig Eders Haand,
At jeg kan hjelpes op.

Noureddin.

Træk mig først Lampen,
Min kiære Søn! saa skal jeg hjelpe dig.

Aladdin.

Jeg samlet har saamange smukke Stene
Her i min Kiortelflig. Den ligger mellem
Det Øvrige. Lad først kun op mig komme!

Noureddin.

Snik, Snak! Giv mig først Lampen. Lad det Snavs
Kun falde! Kommer du igien mig der
Med dine Barnestreger? Giv mig Lampen!

Aladdin (fortrydelig).

Først skal man rende som en Nar, og hente
Ham gamle Lamper, og naar det er skeet,
Og man har fundet nogle smukke Stene,
Saa maa man ei engang beholde dem. —
I faaer ei Lampen før jeg kommer op!

Noureddin.

Min Søn! læg disse Stene ned paa Jorden,
Og tag saa Lampen ud. Du kan jo siden
Opsamle dem igien.

Aladdin.

Men hvor kan I
Dog bede mig om sligt? Det er jo bedre,
I bier til jeg heelt er kommen op.
Kom, skynd Jer, Fætter!Ræk mig Eders Haand!

Noureddin.

Jeg hielper ei, før du har flyet mig Lampen.

Aladdin (opbragt).

Saa kan jeg klavre, bruger ingen Hielp.
(Han er allerede næsten oppe.)

Noureddin

(støder ham forbittret for Brystet, saa han falder ned igien).

Du skal ei høste Frugten af min Møie.
(Kaster Røgelse paa Ilden.)
Luk dig igien, du haarde Kampefield!
(Bierget lukker sig; han staaer længe og stirrer paa den svundne Indgang.)
Hvad stod der i den gamle Sangers Digt?
„Du griber — Haabets Dør sig lukker til."

Den Lykke var mig altsaa stedse nægtet?
Men derfor er Noureddin ei forsagt.
Naturen bukke skal for Siælens Magt.
Paa ny jeg søger Lykkens skiulte Vei;
Thi denne lukte sig, den var det ei.
Til Afrika jeg atter haster hen,
Begynder paa min Grublen strax igien;
Og ved anstrænget, uforstyrret Flid,
Det lykkes skal at lokke Kraften hid.
Her er det ude. Lig du der og bliv
Til Støv, du Arme! Stakket var dit Liv.

(Iler bort.)

Trappen til den underjordiske Hule.

Alt er bælmørkt, Indgangen lukket.

Aladdin kryber omkring, famler og støder sig; endelig synker han magtløs ned.

Ak, kiære Fætter! luk dog op igien.
Jeg vil jo gierne gisre hvad I strængt
Befaler mig. Ak Fætter, luk dog op. —
Han er alt borte! Ja langt borte nu.
Hvor længe har jeg siddet her og grædt,
I dette mørke, græsselige Hul?
Ha! Du er ingen Fætter; nei du er
En skammelig, en ond, en nedrig Trold,
Som søger at forlokke stakkels Børn.
Din Fryd er ene deres Qval og Død,
Dit blege Affkum. — Allah! Muhamed!
Forløser mig af denne Nædselsnød.
Jeg har jo aldrig dog endnu begaaet
Misgierning, som fortiener grusom Straf.
Hvad kan jeg derfor at min Fader døde?

O red mig, red mig, red mig, af min Nød!
Lad mig ei døe af Hunger store Allah!

(Han synker hen i en magteslos Taushed en tidlang og lytter. Derpaa siger han rolig, i barnlig Adspredelse:)

Hør Bækken, i den store Have der,
Hvor rislende, besynderligt den rinder! —
Saadan den rislet har i mange Aar.
Hvor underligt ned fra det høie Loft
Den blode Dryppsteen falder. Hvor det plumper!
Bestandig samme Lyd. Dryp! Dryp! Dryp! Dryp!
Faaer det da ingen Ende? Uforandret! —

(Den eensformige Lyd dysser ham lidt efter lidt i en blid Søvn.)

Tvende Biergpiger komme sagte frem af en Biergkloft, hver med sin Kierte i Haand; de hælde sig hen over Aladdin og betragte ham.

Første (hviskende).

Seer du, min Søster! den deilige Dreng?

Anden (ligesaa).

Ak! hvo har redt ham den steenhaarde Seng?

Første.

Hvilken Lykksalighed skienkes vort Bierg!

Anden.

Deilig, som han, er ei Alf eller Dverg.

Første.

See hvor han blusser!

Anden.

Ak hvor han er smuk!

Første.

Skielver og udstøder Sukke paa Suk.

(De kysse ham.)

Anden.

Sødeste Kys!

Første.

Nu hvi est du saa bly?

Anden.

Stille, han vaagner.

Første.

Ak, saa maae vi flye!

(De forsvinde.)

Aladdin

(farer sammen og seer sig om).

Hvordan? Endnu i denne mørke Hule?
Hvad kolde, klamme Læber rørte mine?
Ha det var Døden selv som kysted mig;
Thi Hungren plager. Ha, forbandet være
Den haarde, straalende, grusomme Frugt,
Som lokker kun og skaffer ingen Næring.

(Springer op.)

Saa vil jeg ned til Kilden at faae Vand.
Jeg kan ei! Der er sat et Skillerum
Imellem mig og den. Fortvivlelse!

(Han støder den Ring, Noureddin har givet ham paa Fingeren, imod Klippen. En Gnist springer ud deraf, bliver ved at brænde og opklare Hulen.)

Ringens Aand lader sig tilsyne i stor Kæmpeskikkelse, og siger med tordnende Røst:

Herre, hvad vil du mig?
See! jeg maa lyde dig.
Ringen er i din Haand,
Du byder Ringens Aand.
Ei er det mig, som maa
Ene tilrede staae:

Alle de Slaver, som
Hylde dens Helligdom,
Knæle til dyben Jord,
Lystre dit Magtens Ord.

Aladdin
(paa Knæ med foldede Hænder).

Ak skrækkelige Magt! ifald du kan,
Og hvis du redde vil et stakkels Barn,
Da skaf mig ud af dette fæle Hul,
Hiem, hvor min Moder boer, i Ispahan!

Aanden.

Herre du byder,
Din er min Magt.
Flux jeg dig lyder,
Som Ordet er sagt.
Snart, paa min Vinge,
Freidig og tryg,
Skal jeg dig svinge
Fra Kaukasus Ryg,
Paa Zephyrens Fod,
Over bølgende Vand,
Over Euphrats Flod,
Til Ispahan.

(Han tager Aladdin i sin Favn og flyver bort med ham.)

Anden Handling.

Tidlig Morgen ved Solens Opgang.

Aladdin udenfor en af Ispahans Porte, med Kiortelfligene fulde af Hulens Ædelstene.

Mit Hoved svimler. Nei, en saadan Reise
Har jeg endnu ei giort mit hele Liv.
Om Kroppen tog han mig: det var som Vand,
Naar det omslynger Een i lune Bad.
Hvor høit han fløi, men Maanen skinte klar!
Ak hvor besynderlig da Jorden lod:
Det store Ispahan, med sine Lys,
Der sluktes uformærkt, lidt efter lidt,
Saae ud kun, som en Smule brændt Papir,
Hvor Børnene gaae langsomt bort af Skole.
Han svang sig rundtomkring med mig, en Omvei,
For ret, ved Nattens klare Tryllelys,
At vise mig den vidtudstrakte Jord.
Jeg glemmer ei, da over Kaukasus
Han fløi, og hvilte lidt paa Biergets Tind,
Og styrted sig saa skraas igiennem Landet,
Som om han vilde drukne mig i Euphrat.

For Stormen drev en vældig Tremast hist,
Midt paa det sorte Hav; did fløi han hen,
Berørte Skibets Flagstang med sin Taa,
Og strakte sig stivt ud, ret som en Støtte,
Paa denne faste Hvilepunkt, med mig
I Armene høit løftet imod Himlen.
Derpaa, da Maanen, som en Dødning bleg,
Forsvandt ved første Glimt af Solens Glands,
Forvandled han sig til en Purpursky,
Og sænkte blidt sig ned med Morgenduggen,
Imellem Blomsterne ved Stadens Port.
Derpaa, forvandlet til en Lærke, steeg han
Igien i Luften, qviddred og forsvandt. —
Ak jeg er træt, afmægtig; jeg maa hiem.
Hvor vil min Moder giøre store Øine!
Ak, havde hun kun det fornødne Brød;
Thi jeg er sulten, grumme grumme sulten.

(Gaaer.)

Stue.

Morgiane. Aladdin. Han sidder og spiser.

Morgiane.

Min hierte Søn! vær langsom, giv dig Tid,
Spiis ei for hastig — pust imellem lidt,
Drik til din Mad — og spild den ei paa Dugen,
Skiær ei med Kniven dig i Fingrene!
Ak Gud, man har dog idel Qval og Kummer
Af sine Børn. Den som Gud giver Børn,
Den gi'er han Hiertesorg. Nu tænkte jeg
Saa vist, den hellige Grav var vel forvart,
At snart du skulde blive noget Stort,
At altid jeg mit Lærred skulde kiøbe

Hos dig, naar først du var en fornem Kiøbmand;
Jo paa det Lav! Ak Himlen straffe dog
Den skammelige Trold for sine Streger.

Aladdin.

Ja Moder, var det ikke skiændigt handlet?
At lukke til for mig, og overlade
Mig grusom til den visse Hungersdød.

Morgiane (opbragt).

Og hvad som værre var: Slaae dig paa Øret,
Saa nær du næsten jo var tumlet om.
Den Næsviis! Hvem har givet ham vel Lov til
At tugte fremmede Forældres Børn?
Den slette Karl!

Aladdin.

Ja hør nu, kiære Moder,
Hvad der er skeet, er skeet, og kan ei ændres;
Men derimod er jeg endnu saa sulten,
At jeg nødvendig maa ha'e mere Mad.

Morgiane.

Ak, hierte Søn! jeg har ei mere til dig.
Jeg giemte dig min egen Mundportion,
Og tænkte der var nok. Og Penge har
Jeg heller ei, at kiøbe noget for,
For jeg faaer solgt mit sidste Bomuldspind.

Aladdin.

Da var det ilde, thi jeg maa bekiende,
Jeg har en ret velsignet Appetit.
Men — stille! — Det kan blive godt endnu.
Giem I kun Eders Bomuld, kiære Moder!
Og ræk mig hid den gamle Kobberlampe,
Som jeg tog med fra Hulen. Jeg faaer altid

Saameget for den, hos en Kobberſmed,
At vi kan kiøbe Mad for nogle Dage.

Morgiane.

Her er den. Ak hvad kan du faae for den?
Den seer jo ud, som om den havde ligget
I Jorden, hundred Aar paa samme Sted.
Det maa dog være nogle Sviin, som boe
I disse Bierge. Man kan neppe see,
Den hamret er af ordenligt Metal.
Jeg vil dog gnide den først af, en Smule;
Og kan du saa faae solgt den, kiære Søn,
Saa er det godt; hvis ikke maa du smukt
Opsætte Spiselysten til imorgen.

(Hun tager et Klæde, giør det vaadt, dypper det i Sand, og begynder at skure Lampen.)

Lampens Aand, en stor, men velskabt Kæmpe, skyder sig op igiennem Gulvet og siger:

Nu, hvi gnider du saa voldsomt? See, jeg lystrer jo dit Vink.
Herskerinde! naar du kalder, kommer jeg som Lynets Blink.
Ikke jeg alene, Frue! men hver anden Lampens Aand
Bøier sine Knæ og lyder Den, som Lampen har i Haand.

Morgiane.

Ak hellige Prophet! Ak red mig, red mig!

(Hun falder i Afmagt.)

Aladdin,

(som i Forstningen blev noget forbauset, griber Lampen).

Ak, jeg er saare hungrig, kiære Diævel!
Hvis du kan skaffe mig et Maaltid Mad,

Da skal jeg tiene dig en anden Gang,
Ifald du skulde trænge til min Hielp.

(Aanden forsvinder; strax derpaa lader han sig igien tilsyne med et stort Sølvbækken paa sit Hoved, tilligemed tolv tildækkede Sølvfade, fulde af alleslags nydelige Retter. Sex hvide Brød ligge ovenpaa Tallerknerne. Han har tillige to Flasker med kostbar Viin, og tvende Glas. Alt dette sætter han fra sig paa Bordet og forsvinder.)

Aladdin

(betragter en tidlang med Forundring Alt; endelig giver Madlysten ham Mod; han gaaer langsomt hen til Bordet, lukker Laaget op paa eet af Fadene, og siger fuld af Glæde og Forundring, i det han lidt efter lidt mønstrer det Hele):

Hvad? — Dyresteg? Kiødsuppe? Kogte Riis?
Bagværk og Frugter? Fiskemad, Fasaner?
Min Livret! Ha! det kalder jeg en Aand,
Som veed hvad der kan smage. Ha, hvor vil
Det gotte mig. Jeg er ret oplagt til det.

(Pludselig angst:)

Men store Muhammed, det skulde dog
Vel ikke være Glas igien altsammen,
Som Frugterne før, i den store Hule?

(Putter et dygtigt Stykke i Munden.)

Nei, Allah være lovet! Nei det er
Naturlig rigtig Mad, af saftigt Kiød.

(Sætter sig tilbords.)

Nu da, i Herrens Navn! — Men det er sandt,
Hvor blev min Moder af? Jeg troer hun faldt
Paa Gulvet, da hun saae den store Kæmpe.

(Raaber:)

Hei, Moder! reis Jer dog og kom og spiis!
Han er alt borte. Moder, reis Jer dog! —
See om hun vil? Jeg faaer vel reise mig.

(Fortrædelig, i det han staaer op:)

Nu sad jeg just saa godt. Der er dog Intet
Fuldkomment her i denne Jammerdal.

(Ruster i hende.)

Hei, Moder! Hvad er det nu værd at ligge

Paa Gulvet? Op! — Du hellige Prophet,
Hun er dog aldrig død af Skræk? O Himmel!
Saa var jeg faderløs og moderløs.

(Han løber hen til Bordet, henter en Flaske Vand, putter med det samme en Mundfuld Mad i Munden, kommer igien og stænker hende Vand i Ansigtet.)

Ak, kiære Moder, faae dog Eders Fatning!
Hvis I er død, som Mustapha, min Fader,
Saa smager der mig ei en Mundfuld meer.

Morgiane
(slaaer Øinene op).

Ak, naadigste Herr Geist! Ak spar mit Liv!

Aladdin.

Han er alt borte. Kiender I ei længer
Aladdin, Eders kiødelige Søn?

Morgiane.

Ak hvor blev Geisten af?

Aladdin.

Han gik igien,
Da først han havde bragt os Mad og Drikke.

Morgiane.

Har Geisten bragt det Maaltid Mad, der staaer?

Aladdin.

Ja, kiære Moder, tænk engang!

Morgiane.

Min Søn,
Kast det i Rakkerkulen. Skynd dig! Skynd dig!

Aladdin.

Nei jeg er ikke gal. Kom kiære Moder,
Kom hid og smag hvor herligt alting smager.

Morgiane.

Ei mindſte Krumme kommer i min Mund.
Ak! Ak! Nu har jeg gaaet meget, meget
Igiennem her i Verden, jeg er gammel,
Jeg veed hvad Verden gi'er; men dette vidſte
Jeg ikke dog endnu. Du milde Gud!
Man lære ſkal ſaalænge ſom man lever.
Men ſiig mig, kiære Søn, hvor gik det til,
At dette græsſelige Monſtrum kom?

Aladdin.

Det kom af det, I gneed paa Lampen, Moder!

Morgiane.

Hvordan? Er Lampen Skyld i den Ulykke?
O kiære Søn, ſaa ſkynd dig, gak og ſælg den!
Jeg er ei rolig, før jeg veed med Vished,
At den er ikke længer her i Huſet.

Aladdin.

Jeg ſælge Lampen? Slig en ſielden Skat?
Nei, kiære Moder, kom dog til Jer ſelv!
I taler endnu lidt i Feberheden.
Ulykke? — Viſt en ſtor Ulykke var det,
At faae Faſaner, Dyreſteg og Bagværk,
Og alle Lækkerheder, deilig Viin,
Naar man paatager ſig det Kæmpeværk,
At gnide Fingren irret paa ſin Lampe.

Morgiane.

Ak, kiære Søn! jeg raader dig, min Søn,
Tag dig iagt! Det er kun Diævelſkab.
Og har Propheten ikke ſtrængt forbudt,
At giøre ſig gemeen med ſlige Diævle?

Aladdin.

Min kiære Moder, jeg har altid hørt
At Diævlene var onde Folk; men min

Saa hielpsom er og god af Hiertelav,
At han kan gaae i Nødsfald for en Engel.
Giv Eder kun tilfreds. Hvis jeg forstaaer det,
Har just den store, hellige Prophet
Giort os lykkalige med denne Lampe.
Nu kan jeg først begribe hvorfor Trolden
Var saa begierlig efter den, den Strik,
Og kaldte den kun Snurrepiberi.
Jeg er alt eengang vant, at see det Syn;
Thi slig en Aand (Gud veed hvordan han kom,
Jeg maa vel have gnedet lidt paa Lampen)
Har jeg at takke for Befrielsen
Af Biergets Hule. Det var Spot og Skam
At lønne Godt med Ondt, og at foragte
Slig venlig Aand, som hielper naar man er
I største Nød, og trænger meest til Hielp.
See, hvilke skiønne Fade! Det er Sølv.
Nu vil jeg gaae med eet og sælge det;
Og blive saadan ved til Alt er solgt.
Thi det kan ikke skikke sig at kalde
Paa Lampens Aand, undtagen naar det kniber.
Kom Moder nu, og spiis dog ogsaa lidt!

Morgiane.

Jeg intet nyde kan paa denne Skræk.
Men giør forresten hvad du vil, min Søn!
Jeg er en gammel og enfoldig Kone,
Jeg vasker mine Hænder; jeg har ingen,
Slet ingen Deel i dette Hexeri.

Aladdin.

Det skal I heller ei; men vær kun rolig.
Nu vil jeg strax gaae hen og sælge Fadet

(Gaaer.)

Gade.

Aladdin med et Sølvfad under sin Kaftan.
En gammel Jøde.

Jøden.

God Morgen, unge Herre! Har han Noget
At skakkre med? Jeg seer han holder Noget
Der bag sin Kaftan; vil han sælge det,
Saa kom til mig! Jeg være kan saa god,
Som hver en anden Kiøber? Ikkesandt?

Aladdin.

Det kommer an derpaa. Hvad gi'er du mig
For dette Sølvfad?

Jøden
(griber begierlig derefter).
Dette Sølvfad? Jo
Nu kommer vi nok strax, min unge Ven!
Tin! Tin er ogsaa godt. Aa lad mig see!

Aladdin.

Jeg slipper ikke Fadet af min Haand,
Før først du har betalt mig det. Jeg kiender
Nok Jøderne: Du kunde rende bort
Og sige: det var dit.

Jøden.

Du store Gud!
Hvad har han dog for fæle Tanker om mig?
Naa, siig, hvad vil han have for sit Fad?

Aladdin.

Hvad vil du give?

Jøden.

Veed han ikke meer
Af Kiøbmandskab? En Kiøbmand siger altid
Hvad Varen koster; siden prutter man.

Aladdin.

Ak, jeg forstaaer mig lidt kun paa at høkre;
Siig reent ud hvad det vel kan være værd,
Og jeg vil troe dig paa et ærligt Ansigt.

Jøden
(betragter først Fadet noie, derpaa Aladdin).

Et ærligt Ansigt? Nu det kan jeg lide.
Han troer endnu paa Ærlighed i Verden.
Han er en vakker Søn, en vakker Søn.
Han seer saa ærlig ud, han har vist ikke
Seet sig endnu ret om i Verden. Hæ?

Aladdin.

Hvad byder du mig Jøde for mit Fad?

Jøden.

Nu! Fadet er ret smukt; det er af Sølv;
Men man kan ogsaa kiøbe Guld for dyrt.
(Tager tvivlraadig en Guldpenge op af Lommen for at prøve Aladdin.)
Hvad siger han om saadan Een, min Ven?

Aladdin (tager den).

Dermed er jeg tilfreds. (Afsides:) Den er af Guld!
Ha, jeg er bange, han betænker sig,
At han fortryder Kiøbet, og forlanger
Sit Guld tilbage. Jeg vil skynde mig.
(Gaaer bort.)

Jøden.

Hør, unge Ven! Han er alt fløiten. Ha,
Han troede vist jeg skulde angre Kiøbet!

Jeg Sviin, jeg Klodrian, jeg dumme Bæst!
Han havde solgt mig det for halv saa meget,
For Fierdeparten, ja for Sietteparten.
(Raaber:)
Hei! Stop ham! Hold paa Tyven! Han er borte.
Ha, gamle Dosmer! Taabe, som jeg er.
(Betragter Fadet.)
Vel er det tredsindstyve Gange værd,
Hvad jeg betalte ham. Fiint, herligt Sølv.
Maaskee han kommer tiere. Det saaer være
Nu som det er. Hvad hielper det at klage?
Nu det er giort. Ak Moses! hvilken Skam
For slig en gammel, rynket Skielm, som du,
At snydes af en slig glathaget Tosse. (Gaaer.)

En fornem Kahn.

Kiøbmænd sidde hist og her, røge Tobak og drikke Kaffe.
Ali og **Bedreddin** staae i Vinduet.

Ali.

See hist paa Gaden kommer atter hid
Det unge, smukke Menneske, som var her
I Gaar og Overgaars. Han, i den blaa,
Guldsnorte Kaftan, med den høie Turban.

Bedreddin.

En vakker Knøs.

Ali.

Saavidt som jeg har hørt,
Skal det slet ikke være længe siden,
Man saae ham gaae paa Gaden om og lege
Med Drengene. Men paa den sidste Tid
Har han saa mærkelig forandret sig,
At man kan neppe kiende ham igien:
Nu gaaer han altid ordenlig og velklædt,

Besøger Kahnerne, og hører stedse
Med stor Opmærksomhed og heel beskeden,
Hvad lærde Folk og gamle Kiøbmænd tale.

Bedreddin.

O see, den Skielm! See hvor han skotter op
Til Eben Hassans Vinduer. Han venter
At see den skiønne Kone. Ha, din Strik!
See hvor uskyldig dog han gaaer forbi.
Fik du en Næse, som var lidt for lang,
Min smukke Sommerfugl?

Ali.

Han kommer hid.

Bedreddin.

Ha, vi skal drille ham.

Aladdin kommer.

Propheten og
Den store Allah signe Eder!

Ali.

Vel talt!
Men hør, min unge Ven, om jeg maa spørge,
Hvad har vel Eders Dine hist at giøre
Ved Eben Hassans Vinduer?

Bedreddin.

Jh nu,
De vilde see, om Vinduerne stod
I samme Retning, som de stod igaar.

Ali.

Du giør ham ureт, Broder! Denne Herre
Saae ei paa Eben Hassans Vinduer,
Han saae kun giennem dem.

Bedreddin.

Og smilte til
Jernstængerne, som staae saa rankt og smekkert
I Vindverne fra Morgen indtil Aften.

Ali.

Og tale, stumme skiøndt, et kraftigt Sprog,
I det de sige: Zambak er saa smuk,
Som hendes gamle Mand er streng og nidkiær.

Aladdin.

I gode Herrer, jeg er kun et ungt,
Enfoldigt Menneske, flad paa Forstand
Og nøgen som en Skive; det er let
Paa mig at skyde Vittighedens Piil.

Bedreddin.

Af en Enfoldighed at være, var
Dog dette Svar slet ikke saa enfoldigt.
Ih nu, hvad er det Hele da vel meer?
I finder Eben Hassans Hustru smuk;
Det er hun virkelig. Jeg veed kun Een,
Som rigtignok giør hende Rangen stridig.

Aladdin (hurtig).

Og hvo er det?

Bedreddin.

Vor store Sultans Datter,
Den deilige Gulnare. Hun er skiøn,
Som Morgensolen, i en giennemsigtig,
Tynd Purpurtaage. Ei den runde Maane
Sig hyller saa vellystigt i en Sølvsky,
Som Sølversløret sødt ombølger disse
Høithvalte Hvælvinger, hvor Alt er Snee.
Blidt, som naar Graven aabner sig og sender

Den saliggiorte Siæl til Paradis,
Saaledes aabner hun sit Dielaag,
Og sender op til Himlen fromme Blik.
Naturen har i hendes Væsen prøvet
At bringe hver Modsigelse til Skionhed,
Til Harmonie. Den hvide Biergsnee brænder,
Og venligt, under Sneens Lilielag,
Svagt blaane Pulsens dunkle Purpurkilder.
Hvo skulde troe, at Mørket kunde lyse?
Dog er der intet Mørke halv saa sort,
Som hendes store, straalerige Die.
Smekker og fyldig, jordisk og ætherisk,
Glat som et Elfenbeen, — og dog et Haar,
Der bølger ned fra Nakken, som en Flod;
Snart sparsom fiin, snart yppig overflødig.
En Gang, som Sommerfuglens Flugt, en Fromhed
I Sindet som en kiælen Turteldue.
Hvad vil jeg male meer? Den matte Tale
Blir er Spottegloser over mit Forsøg.

Aladdin.

Ak, kiære Herre, tal ei heller længer!
Om Hiertet fast jeg bliver ganske trang;
Thi Aandedrættet, saa nødvendig dog
Til Livet, holder frygtsomt sig tilbage,
For daarligt ei at døve Talens Lyd.
Ak! I har ret. Hvis dette Billed ligner,
Da maa Fyrstinden være saare skion.
Men hvor er det vel muligt for en Yngling
At see den Deilige med al sin Skionhed?
Bestandig det misundelige Slør
Jo, som en gammel, skinsyg Ægtemand,
Vil skiule disse sieldne Underværker.

Bedreddin.

Hver Dag, og næsten nu paa denne Tid,

Gaaer hun i Bad. Ifald I havde Mod
At skiule Jer bag Marmorpillen der,
Ved Badets Indgang (saa har Flere giort),
Da kunde vel I faae Jer Længsel stilt;
Thi hun slaaer gierne Sløret heelt tilside,
For Kislings Skyld, før hun i Badet træder.

Aladdin.

Om jeg har Mod? Hvad Straf var der at vente,
Hvis man blev grebet?

Ali.

Ak, en Bagatel!
Hvad Ender og hvad Giæs saa tidt har taalt:
At blive speddet; eller, kom det høit,
At springe ned paa Krogene fra Taarnet.

Aladdin.

Jeg sagde nys, at kun jeg var enfoldig,
Og ved en Gaas at ligne paa Forstand;
Men for slig Gaasestraf betakker jeg mig.

Bedreddin.

Ak, troe ham ei! Vor Sultan er en god,
En venlig Herre, som det altid smigrer,
At lidt man vover for saa smukt et Syn;
Den største Straf, hvis det blev aabenbart,
Var, høit, et Smæk af Gildingernes Høvding.

Aladdin.

Men er det sandt?

Bedreddin.

Ved Allah, ved Propheten!

Aladdin.

Naar jeg engang faaer Tid og Lyst dertil,
Skal jeg dog prøve det. Nu kan jeg ikke,

Nu har jeg Ting af større Vigtighed
At passe; derfor maa jeg gaae. Farvel!
Propheten glæde mine ædle Herrer! (Gaaer.)

Bedreddin.

O, hvor den unge Mand dog er forslagen!
Hør Ali, troe du mig, han gaaer derhen
Paa Dieblikket!

Ali.

Ja naturligviis,
Men det er Synd at sætte unge Folk
Deslige Fluer ind i Hovedet.
Hvis nu den arme Diævel bli'er forelsket?

Bedreddin.

Saa bli'er han, hvad vi alt har været, Ven!
Og damper snart sin Elskov ud igien.

En skiøn Plads,

noget affides i Byen. I Baggrunden Gulnares Badehuus; en prægtig Bygning, hvis Indgang paa begge Sider er prydet med høie Marmorpiller.

Aladdin kommer.

Her er det? Her hvor disse Piller staae,
Skal jeg forvandles til en Marmorpille,
Henrevet af Forundring, Kiærlighed.
Her skal jeg from, som en chaldæisk Hyrde,
See Stiernen, naar den gaaer mit Blik forbi.
Ha, stille! Tys! Hist kommer hun, hun kommer,
Omringet af de sorte Gildinger,
Som Casiopeia, eller som Capella,
Livsalig paa det mørke Firmament.
Op da! — Men hvis nu Gildingerne see mig?
Hvis her de tøve, mens hun er i Badet?

Nei, det er sandt, der er en Forsal inde,
Hvor de maae holde Vagt! Der kommer hun!
Nu hurtig op da bag ved Marmorpillen.

Gulnare kommer, fulgt af sin **Amme** og en Skare sorte Gildinger. Ved Indgangen blotter hun sit Ansigt.

Ammen
(sagte til Fyrstinden).

Min Datter! Hvilken Uforskammenhed!
Seer du den unge Knøs, bag Pillen, der?
Der har han skiult sig, for at see dit Ansigt.
Slaa Sløret ned.

Gulnare (betragter ham).

Jeg er saa heed, min Moder!
Ak, lad ham see, jeg seer jo ham igien.
Kan du ei unde ham det korte Syn?

(De gaae ind i Badet.)

Aladdin
(kommer frem; han stirrer stivt og ubevægelig hen for sig, med foldede Hænder).

O! hvi er Marmor ikke giennemsigtigt
Som Glas? O! hvi besidder Diet ei
Den Egenskab, at skue giennem Steen?
Hvi kan mit Blik ei giennemtrænge Muren,
Da hendes giennemtrængte dog mit Hierte?
Ha, skiønne Huri! underfulde Syn!
Her vil jeg vente din Tilbagekomst.

(Han staaer ubevægelig som en Støtte.).

Morgiane kommer gaaende med sin Torvespand paa Armen. I det hun gaaer forbi, bliver hun staaende lidet, og betragter Badehuset.

Skiøndt jeg har ikke megen Tid idag,
Men skal paa Torvet efter Kiød og Urter,
Maa jeg dog altid først betragte dette
Fortræffelige Huus, hver evige Gang

Jeg gaaer forbi. Ak, hvilke ſmukke Støtter!
Hvor der maa være rart at bade ſig.
Men hvad er det? Der har man atter opſat
En ſplinterny fortræflig Billedſtøtte,
Der foreſtiller en ung Muſelman,
Et ſkikkeligt Mands Barn, i dybe Tanker,
Med Øinene vendt hen til Badedøren.
Jeg maa dog have mine Briller paa.

(Sætter Brillerne paa.)

Hvad nu? Du ſalige Prophet fra Mekka!
Det er min Søn! Min kiødelige Søn!
Med Kaftan paa, med Buxer, Turban, Støvler,
Livagtig, ſom han ſtaaer og gaaer paa Jorden.
Hvorledes kommer han til ſlig en Ære?
Det ſkulde dog vel aldrig være Spot,
Fordi han er et fattigt Skrædderbarn?
Jeg maa dog gaae lidt nærmere. — Nu rører
Han Haanden! Ak, nu ſlog han til en Flue,
Som havde ſat ſig midt paa Næſen af ham.
Nu kløer han ſig paa Næſen. Nei, det er
Umuligt! Det er Hexeri; det er
Formeget fordret af en Billedſtøtte.

(Hun gaaer nærmere.)

Aladdin! Hierte Søn, ak ſvar mig dog!
Giv dog en Lyd fra dig, at jeg erfarer
Om det er dig, min Søn! Men ta'er jeg feil,
Og er du ei Aladdin, men en Anden,
Saa bliv ei vred; men tilgiv ſmukt din Moder
Som en god, kiærlig Søn.

Aladdin

(bliver Moderen vaer, og ſpringer ned).

Hvad nu? Min Moder?
Hvad giør I her, min Moder?

Morgiane.

Kisber Kisd.
Men hvad gisr du paa Huset, som en Støtte?

Aladdin (henrykt).

Jeg stod fordybet, ak, og henrykt over
De skisnne Former.

Morgiane.

Ja, min kiære Søn,
Om det er mig, som kun forstaaer mig lidt
Paa Kitekturen, eller hvad den hedder,
Saa maa jeg dog betragte dem hver Dag.

Aladdin.

Hvad? Kryber ogsaa Moder op imellem
Og staaer bag Pillen?

Morgiane.

Nei, min hierte Søn!
Thi først kan jeg slet ikke voltigere,
Da jeg har gamle Been; desuden er
Der ikke Vidde nok i mine Skisrter.
Desuden skikker det sig heller ei.
Men stille! Døren lukkes atter op,
Fyrstinden kommer ud fra Badet. Skynd dig!
Lad os gaae hiem! Slet ingen Mandsperson
Tør dvæle, hvor Fyrstinden gaaer forbi.

Aladdin
(tøver og seer tilbage).

Ak, kiære Moder —

Morgiane
(trækker af med ham).

Ei saa kom dog med!
Følg mig paa Torvet, bær min Torvespand,
Gisr nogen Nytte for din gamle Moder,
Og skab dig ikke længer som en Nar! (De gaae.)

Gade.

Aladdin med det store Sølvbækken under Kaftanen.

Ak Himmel! Ja nu har jeg hende seet:
Jeg stod og saae, og saae, og saae, og saae.
Jeg har ei mindste Ro, bli'er hun ei min,
Da er det reent forbi, saa var det bedre
For mig, at jeg var qvalt i Biergets Hule.
Min Moder sporger, — for at slippe hende,
Løb jeg herhid, at sælge dette Bækken.
Det sidste! Saa kan jeg vel atter kalde
Paa Lampens Aand. Ja ja! Maaskee! — hvem veed? —
Ak, saadan har jeg aldrig været før,
Nei, saadan har jeg aldrig, aldrig været.

En gammel christen Guldsmed kommer ud af sin Bod, og gaaer hen til Aladdin.

Bliv ikke vred, min unge smukke Herre!
Jeg har tilforn alt ofte seet Jer gaae
Her udenfor min Bod. I kiøbslaaer med
En Jøde! — Der kan gives brave Folk
Blandt Jøderne, som iblandt andre Slægter,
Og Skielmer iblandt dem, som iblandt Andre.
Den Jøde, som I handler med, det er
En Erkeskielm. Hvad giver han Jer vel
For slige Fade, som I alt har solgt?

Aladdin.

En Guldmynt.

Guldsmeden
(slaaer Hænderne sammen).

Ei du milde Frelsens Gud!
Femhundred Stykker Guld betaler jeg
For dette Bækken. Hvis der er en Guldsmed,
Som troer at kunne give noget mere,
Giør jeg det med Fornøielse, som han.

Aladdin.

I er en ærlig Mand. (Afsides:) Hvem skulde troe,
At der var slige Folk iblandt de Christne? —
Kom, lad os da gaae ind i Eders Bod.

Jøden kommer farende.

Hei! Holdt! Gevalt! Ha, Skarn! Du Christenhund!
Berøver du mig lumsk min Næring? Holdt!

Guldsmeden.

Tie! Eller jeg skal rykke dig saalænge
Dit røde Skiæg, du gamle, blege Snyder,
At du skal aldrig snyde Nogen meer.

Jøden (rasende).

Hvad snyde? Snyde! Det er en Idee,
En Phantasie. — Det som man vil, det vil man!
Det som man sælger, see, det sælger man!
Og det, man faaer derfor, det faaer man for det.
Og har man A sagt, skal man sige B;
Det er med andre Ord: Er Fadet solgt,
Saa skal man ogsaa sælge Bækkenet.
Men den, som lumsk berøver mig min Næring,
Det er en Tyv, en Kieltring!

Aladdin.

Visne Jøde,
Men er du gal?

Jøden.

Ja, hvis jeg ei fåaer Bækk'net,
Saa bli'er jeg gal; thi Bækk'net maa jeg ha'e,
Thi Bækk'net havde jeg giort Regning paa!

Aladdin (prygler ham):

Gaa hiem med det, du blege Lumpenhund!
Og stig, at du har snydt en Muselmand.

Jøden (hyler).

Hvad Muſelmand? Hvem ſpør om Religion?
Naar kun det gielder om at ſnyde, ſnyder
Jeg alle Mennesker, om det ſaa var
Vor Herre ſelv.

Guldſmeden.

Kom med mig! Han er gal;
Han ofte har et Anfald, ſom idag,
Af Raſerie, af Guldtørſt. Lad os gaae!

Aladdin.

Da du er gal, ſaa vil jeg ſkiænke dig
De Prygl, ſom du endnu har velfortient.
Du burde føres frem for Kadi, Skielm,
Og bankes under Fødder til du giſped. (De gaae.)

Jøden.

Abraham! Iſak! Jakob! (Spytter.) I Halunker!
Er det at hielpe paa Jer Slægt og Afkom?
Ha, jeg vil hænge mig! Ja, jeg vil hænges.
Jeg havde ſikkerlig giort Regning paa
Det ſkiønne Fad, det hvide, blanke Sølv.
Ak, hvad er Livet uden Sølv og Guld?
Hvis jeg for Døden laa, med bruſtne Blik,
Og Een kun vilde komme frem, og holde
Saa ſkiønt et Fad hen over taaget Øie,
Da fik det Liv igien, og jeg blev friſk;
Tilbage ſtrax i dødblaae Fingerender
Mig Blodet foer, og de fik Muſkelkraft,
Og ſtrakte ſig med Vellyſt op mod Sølvet. —
Nu er jeg ſyg — Jeg ſkiælver! — Jeg er kold.
Det Fad var en uhyre Summe værd!
Jeg hænger mig; — thi efter dette Smæk
Har jeg ei længer til at leve Raad.
Jeg hænger mig! — Men førſt vil jeg gaae hen
I næſte Chriſtenbod, og ſtiæle Strikken. (Gaaer.)

Stue.

Morgiane spinder Bomuld.

Jeg veed ei hvordan det er med min Søn.
Han skulde dog vel aldrig være syg?
Han trækker Veiret tungt, og stirrer hen
Bestandig i den samme Krog, og mæler
Fast ei et Ord. Og taler han engang,
Er der ei mere Sammenhæng deri,
Og ikke mere sund Filusophie,
Som man jo kalder det, end hos min Kat.
Jeg var saa glad; thi paa den sidste Tid
Har han dog lagt sig efter noget Nyttigt;
Fortiener smukt sit Brød med denne Lampe,
Paa denne Maade kom han dog tilsidst
I en Slags Næringsvei; det er dog godt.
Men dette Væsen paa den sidste Tid!
Han skulde dog vel aldrig have Svindsot,
Sting, Vattersot, Smaakopper eller Sligt?
Der kommer han. Ak Gud, hvor han seer ud!

Aladdin kommer.

God Aften, Moder! Her er Penge nok.
(Lægger en Pung paa Bordet.)

Morgiane.

Himmel og Jord, min hierte Søn! hvor har
Du faaet alle disse Penge fra?
Saa riig har du jo aldrig været før.

Aladdin (sukker).

Saa fattig har jeg aldrig været før.

Morgiane.

Hvormed er denne Pung da fyldt?

Aladdin.

Med Guld.

Morgiane.

Min Søn!

Aladdin.

Min Moder, giv mig lidt Sorbet.

Morgiane.

Du er saa heed, det er ei godt at drikke,
Naar man er heed.

Aladdin.

Men da er Torsten størst.

Morgiane.

Det var fornuftig talt! Det glæder mig,
Hvergang du siger et fornuftigt Ord;
Thi paa den sidste Tid, min kiære Søn,
Geraader dine — Slutninger, — Sentenser, —
Og Meningsfriheder, — og saadant Noget —
(Jeg veed kun lidt, hvad alt det Miskmask hedder)
Saavidt mig tykkes, noget i det Gale.

Aladdin.

Hvad Moder? Hvad geraader i det Gale?

Morgiane.

Jeg har jo sagt, at jeg forstaaer det ei.
Jeg er beskeden, en enfoldig Kone,
Som kiender lidt til Meninger i Verden; —
Men hvad jeg mener selv, maa jeg dog sige.

Aladdin.

Hvad mener I da, Moder? Siig Jer Mening!

Morgiane.

Det som jeg mener, Søn, er at jeg mener,
At hvad du mener, er ei rigtigt meent.

Aladdin.

Hvad mener jeg da, Mo'er?

Morgiane.

Ja, det veed Himlen.
Derom bekymrer jeg mig ei, mit Barn!
Jeg spinder Bomuld, der er Mening i,
Og bryder ei mit Hoved med deslige
Høithentet Hierneſpind.

Aladdin.

Nu, det var ret!
Enhver bør ſpinde paa ſin egen Rok.
Ifald den Høe, ſom jeg nu ſpinder, Moder,
Er Eder lidt for fiin, og ſidder Totten
For høit for Eders Haand, og er Jert Die
For ſvagt, til Traaden overalt at ſee,
Saa at den briſter mellem Eders Hænder,
Saa hold Jer ſmukt kun til den gamle Rok,
Og ſpind paa den fra Morgen indtil Aften!
Men ſmør den med Beſkedenhedens Olie,
At heller ei den ſnurrer alt for høit;
Kald ei dens gientagne Knærken Viisdom,
Og ſpot ei det, ſom kræver ſtørre Kunſt!

Morgiane.

Nu nu, min Søn! Jeg gad dog gierne vidſt,
Hvad der er mere Slid og Arbeid ved,
At ſpinde Bomuld, eller gnide Lamper.

Aladdin.

Jo mere Kraft, desmindre Slid, min Moder!
Mens Ormen borer ſig et Hul i Nødden,
Omſvinger Allah Solen flere Gange;
Men Hvo anſtrænger ſig vel meeſt derved?

Morgiane.

Den Strøbſomſte, ſom daglig ſlæber meeſt,
Er jo dog altid den Agtværdigſte.

Aladdin.

Ja, saa er Allah intet imod Ormen.

Morgiane.

Du blander Alting sammen: Rokken, Lampen,
Fornuftig Snakkerads og Kunst, Orm, Allah.
Min Søn, jeg troer, du er ei rigtig klog,
Fra den Tid du fik fat paa disse Bøger.

Aladdin.

I taler ei ubilligt. Jeg, som I,
Snart vilde dømme Indiens Bramin
Fra Sands og Samling, hvis det faldt ham ind
At tale Sanskrit, naar en fiendtlig Storm
Ham havde kastet hen paa Madagasgar.

Morgiane.

Saa lad os snakke nu om noget Andet.
Hvad feiler dig? Hvorfor er du saa bleg?
Hvi sukker du, og stirrer altid hen
I samme Krog? Hvad fattes dig, min Søn?

Aladdin.

Jeg er forelsket, Moder! Inderlig
Forelsket. Derfor trækker jeg mit Veir
Saa dybt, med en saa langtnedsænket Spand,
Som I, ved Sommertid, naar Bronden slipper.

Morgiane.

Forelsket, kiære Søn? I hvem, min Søn?

Aladdin.

Ak! i vor Sultans Datter.

Morgiane.

I Gulnare?

Aladdin.

Ja, Moder.

Morgiane.

I Fyrstinden?

Aladdin.

Ja, min Moder!

Morgiane (græder).

Aladdin.

Hvi græder I?

Morgiane.

Ak! det gisr mig saa ondt,
At du har mistet din Forstand, min Søn!

Aladdin.

Hør, Moder, jeg veed ei hvordan det er,
Jeg gidder ikke længer snakket op
Ad Væggen, ned ad Stolpen, som tilforn;
Jeg hader fast at lukke Munden op.
Nu er min Fryd at gaae i Eensomhed,
Hvor Skoven tykkest er, hvor Fuglens Fløite
Ledsager Bækkens sagte Strængeleg;
Der tolker alting mig Gulnares Navn.
Hør altsaa kort og godt! Og vil I ei,
At Eders Søn skal visne, som en Blomst,
For tidlig fremskudt i den kolde Vaar,
Saa iil og gisr det, som jeg beder om.

Morgiane.

Hvad skal jeg gisre?

Aladdin.

I skal frie for mig,
Hos Sultan Soliman.

Morgiane.

Hos Sultan So—
Min Søn! Er du da reent forrykt, min Søn?

Hos Sultan Sol— Ak Gud! jeg kan for Skræk
Ei ret faae Ordet frem — Hos Sultan Solo—!

Aladdin.

Hvis I vil ikke see mig døe paa Stedet,
Da maae I love mig at gaae derhen.

Morgiane.

Aladdin! Men hvad bilder du dig ind?
Et Skrædderbarn!!

Aladdin.

At Skræddernaalen just
Har nogen Deel i dette Arbeid havt,
Det troer jeg ei. Al Sefi var min Fader.

Morgiane.

Fy, slemme Dreng! hvad siger du mig paa?
Du tvinger Blodet op i mine Kinder;
En Vei, det ei er gaaet mange Aar.

Aladdin.

Spring derfor over denne Sag, min Moder!
Jeg er en vakker Søn af en Emir,
I er en Datter af en Haandværksmand,
Vor Sultan selv er født af en Slavinde.
Han har et Kongerige, jeg en Lampe; —
Naa? mærker I ei Ligevægten?

Morgiane.

Nei!
Du vipper op, min Søn! Du vipper op;
Hans Majestæt, han hænger dig i Røg.
En Lampe mod et udstrakt Kongerige!
Det er det samme, som jeg vilde sige:
En Skammel mod en Sopha silkeblød,
En Kringle mod et stort Hussbagerbrød.

Aladdin.

Glem ei kun, at min Lampe har den lille
Biegenskab, som ei hver Lampe har,
At mane Kæmper frem, der rede staae
Strax at udrette, hvad man dem befaler.

Morgiane.

Mad kan de bringe dig i smukke Fade,
Det er vel sandt; men Eet er Mad, min Søn,
Et Andet er Fyrstinder. Overalt
Jeg frygter, Krukken gaaer tilvands saa lang Tid,
At hankeløs tilsidst den vender hiem;
At Geisten, naar engang han er i daarligt
Humør (det kan vel hændes ham som os),
At han da dreier Halsen om paa dig.

Aladdin.

Derfor er jeg aldeles ikke bange.
Nok sagt, det som jeg beder om, maa skee,
Hvis I vil ikke see min Undergang.

Morgiane.

Og naar jeg kommer der, — hvad skal jeg sige?
„Herr Sultan, vil I ikke ha'e den Godhed,
At gifte bort Jer Datter med min Søn?"
„Hvem er I, Moer?" — „En fattig Skrædderenke."
„Og hvem er Eders Søn?" — „Han er min Søn."
„Og ellers ingenting?" — „Nei, strenge Herre!"
„Og han vil giftes med min Datter?" — „Ja
Mænd vil han saa." — Saa staaer jeg som en Nar;
Og muligt, Majestæten bli'er saa hidsig,
At han befaler sine Embedsmænd
At prygle mig med Tampe ned af Trappen.

Aladdin.

O! det har ingen Nød. Han er ei grum.

Morgiane.

Og endnu Eet! — Ak, hvor du dog er tosset!
Der er jo et Re—skript, en Lov, en Tingest,
Som siger os, at ingen Undersaat
Kan saae hans keiserlige Majestæt i Tale,
Med mindre først man har en Gave til ham.

Aladdin.

Nu kommer I paa det, som just jeg vilde.
I kiender jo de store, smukke Frugter,
Der giemmes oppe paa vort Pulterkammer?

Morgiane.

Af farvet Glas? Skal jeg forære det
Til Sultan? Er det Gaven den, min Søn?
Nu da, saa kan man sige ret med Sandhed:
Som Æslet er, er Grimen. (Hun græder.)

Aladdin.

Kiære Moder!
Det, som I holder for at være Glas,
Er lutter kostelige Diamanter,
Rubiner og Smaragder og Saphirer,
Af en uhyre stor Værdi. Vor Sultan
Har ikke Mage til dem i sin Krone;
Det har jeg siden først erfaret. Disse
Fortræffelige Stene skal I bringe
Vor Sultan, Moder! og fortælle ham,
At alting kommer fra Gulnares Veiler.
Tro mig, det vil forhindre hver en Harm;
Og i det mindste kan I være vis paa,
I falder ikke Soliman besværlig.

Morgiane.

Hvad, er det sandt? Og det virkelig
Demanter og Smafirer, disse Stene?

Aladdin.

Saa vïrkelig, ſom at I er min Moder,
Og at jeg er Aladdin, Eders Søn.
Gaae nu da kun, ſkaffet mig alting godt;
Men hvad ei mindſte Tøddel om min Lampe.

Morgiane.

Ak, hvad man har Fortred af ſine Børn!
Jeg ſkaaer vel ſkeie mig da i din Villie,
Hvis det er Ædelſtene, ſom du ſiger.
Men ſkurſt maa jeg dog ſkomme Multummet
Faſt till min Søndagskaabe, det er løbet
Lidt op; og waſke mine Hænder ſkørſt
Med Skieggeſæbe, thi den Grønne lugter.
Et Slør jeg ogſaa ſkulde have kiøbt,
Hvis kun man havde Raad dertil.

Aladdin.

Hvad Raad?
Der ligge jo Penge nok Bordet, der.
I huſſker aldrig paa min Kobberlampe.

Morgiane.

Ak, gid den aldrig kommen var i Huſet!

Aladdin.

Nu gaaer jeg hen i Lunden, uden Porten,
Og ſætter mig ved Kilden til i Aften;
Der kan I finde mig, og ſige mig,
Om jeg ſkal leve meer, om jeg ſkal døe.

Morgiane.

Saa vill jeg da ſkurſt pynte mig en Smule.

Divan.

Soliman paa sin Throne. **Storvessiren** og **Raadet**. **En Mængde Tilskuere.** Parterne have talet deres Sag, Raadet er endt, Mængden fordeler sig.

Vessiren.

Befaler Eders høie Majestæt,
At jeg skal lade Raadets Porte lukke?

Soliman.

Bi lidt endnu! Den gamle Kone der,
Som seer saa fattig ud, der midt i Døren,
Har været her tre Gange vist i Træk,
Og stedse staaet lige for min Throne.
Hun slæber paa to Bylter; sagtens er
Der Noget, som hun kræver Retfærd over.
Maaskee har een og anden Bager givet
Et Lod for lidt, og af Enfoldighed,
Istedetfor at gaae til Kadi med det,
Skal Soliman selv veie hendes Brød.
Det være som det vil, lad hende komme.

Vessiren henter **Morgiane,** hun kaster sig paa Knæe for Sultanens Throne.

Soliman.

Jeg har alt ofte seet dig staae i Døren,
Og stirre stivt, som om du vented, jeg
Det Indfald skulde faae at kalde dig.
Det har jeg giort. Saa siig mig din Begiæring!
Hvad har du der i Klædet? Er det Brød,
Som Bageren, skiøndt født en Muselmand,
Beskaaret har, som Jøden en Zechin?
Har Slagteren paa Torvet havt det Indfald,
At give dig for meget Skank til Kiødet?
Hvad eller har en Handlerske med Frugt

Bidt Hov'det af al Skam, og narret dig
Og solgt dig raaden Frugt for dine Penge?

Morgiane.

Stormægtigste, velbaarneste Herr Keiser!
Herr Sultan! Tak til Takke med hvad saadan
Jeg falder paa at titulere Jer!
Jeg har ei læst i Rangsforordningen.
Jeg er en fattig Skrædderenke, som
Kun hedder Morgiane, slet og ret.
Min Mand var heller ei af Opstruction,
Før heed han Mustapha; hvad nu han hedder,
Det maa Propheten og Vorherre vide.
Min Søn er altsaa just ei høit paa Straa,
Han hedder — hvis jeg ellers mindes ret, —
Thi jeg er lidt forbluffet ved at staae
I et saa talrigt Selskab, kan ei heller
Godt taale meer at bøie mine Knæe,
Thi jeg har gamle Been. Men hvis I først
Vil lade denne store Sværm gaae bort,
Og saa tillade mig at reise mig,
Saa tænker jeg, jeg skal nok komme paa det.

(Soliman giver et Vink, alle gaae uden Storvessiren.)

Soliman.

Reis dig kun op, min gode, gamle Kone!
Hvis du er træt, saa sæt dig ned paa Teppet.

Morgiane.

Nei, min bevaagneste Herr Soliman!
I maa ei troe, fordi jeg kun er fattig,
At jeg saa lidt forstaaer min Levemaade.

Soliman.

Nu, sig mig da, hvad har du i dit Klæde?
Brød eller Kisd, hvadeller raaden Frugt?

Morgiane.

Det sidste, naadigste Herr Majestæt!
Det sidste: Frugt; dog er den ikke raadden.
Man kunde sende den op til Siberien,
Dog staaer jeg inde for, den tog ei Skade.
Det er en Hoben gode Vinteræbler,
Som godt kan taale Frost. Men Alt har sin Tid,
Som Eders naadige Tipoldefader,
Kong Salomon, engang skal have sagt.
Nu altsaa — netop som jeg sagde før —
Jeg har en Søn, Aladdin er hans Navn;
Lidt over sytten Aar, høi, rank, og velskabt;
Og deilig rød og hvid som Melk og Blod;
Og vittig; nem, naar han vil lære Noget,
(Som dog er sielden); hidsig af Gemyt,
Men dertil god, som Dagen den er lang.
Jeg vædder paa, Herr Sultan! I og han,
I vilde komme godt ud af det sammen.

Soliman.

Jeg mærker hvad du ønsker, ved mit Hof
Du saae vel gierne denne Knøs antaget
Imellem mine Gildinger?

Morgiane.

O nei!
Vidt feilet, Eders Høivelbaarenhed!
Vidt feilet. Nei, hvad denne Post angaaer,
Saa ønsker han at blive som han er.

Soliman.

Hvad vil han da?

Morgiane.

Hvad ikkun Den kan ville,
Som uformærkt har faaet sig et Hul
Paa Bunden af sin Hiernelomme, Herre!

Og drattet Alting bort, lidt efter lidt.
Det er min Søn! Man siger: Æblet falder
Ei langt fra Stammen; at man skuer Hund
Paa Haaret; samt at Koen kiendes vel,
Som Kalven bar. Men der er andet Ordsprog,
Som siger: Der er Fæt i hver en Æt,
At Brødre har eet Blod, men ei eet Mod;
At fordi eet Træ er skievt i Skoven,
De derfor er det alle. Derfor maae
I ikke troe, bevaagneste Herr Sultan,
At jeg har mindste Deel i dette Indfald.

Soliman.

Hvad er da faldet Eders Søn vel ind?
Siig det i Hast, og siig det korteligt.

Morgiane.

Det vil jeg da; men først, Herr Sultan, maae
I love mig, at ei I bliver vred
Paa mig, ei heller paa min stakkels Søn.

Soliman.

Nu, for et Indfald bli'er jeg ikke vred.
Hvad vil han da?

Morgiane.

Ak, naadige Herr Sultan,
Han vilde gierne gifte sig, ifald
Partiet kun stod Eder an.

Soliman.

Med hvem?

Morgiane.

Med Eders Datter.

Soliman.

Med Gulnare?

Morgiane (sukker).

Ja!

Soliman (smilende).

Det kommer lidt uventet, gode Kone!
Et saadant Skridt er dog af Vigtighed.

Morgiane.

Ja deri har I Ret, bevaagne Herre!
Man elsker jo sit eget Kiød og Blod,
Og vilde gierne see det vel forsørget.

Soliman.

Saa lad det da beroe for dennegang,
Og sig mig, hvad du har i dine Bylter.

Morgiane.

Det er jo Skik og Brug i dette Land,
At man maa bringe Jer en smuk Present,
For at faae Eders Majestæt i Tale.
I andre Lande, har jeg ladt mig sige,
Man byder Tienerne sligt Gratial;
I ta'er det selv, og det er meget bedre,
Man er sig alletider selv dog nærmest.
Da altsaa her jeg skulde snakke med Jer,
Saa gav Aladdin mig de tvende Bylter,
Til en Present og en Slags Morgengave.

Soliman.

Nu, det var ret! Saavidt som jeg formoder,
En Hoben gode haarde Vinteræbler.

Morgiane.

Ja, naadigste Herr Sultan! Men der er
Dog anden Frugt iblandt. Vær nu saa artig
Og tag til Takke!

Soliman.

Tag det Alt, Vesſir!
Og lad det bringe til min Kisgemeſter.

Vesſiren.

Hvad? Det er tungt ſom Steen, og glat ſom Glas.
Det er af Glas.

Soliman.

Af Glas? Saa lad mig ſee!
Maaſkee det er en kunſtig Efterligning.

(Vesſiren loſer Klædet op. Sultanen betragter Frugterne og farer forfærdet tilbage.)

Hvordan? Rubiner! Perler! Diamanter,
Som Hønſeæg! Som Blommer blaae Saphirer!
Og mange andre koſtelige Stene.
En ſtor, uhyre Skat! Og den fra Jer?

Morgiane (knæfaldet).

Ei fra mig ſelv, Herr Sultan, fra min Søn!

Soliman.

En ubetalelig, uhyre Skat!
Mod disſe Stene bli'er min egen Krone
En ſlet udklippet Tot af Guldpapir.
Hvo er din Søn?

Morgiane.

En fattig Skrædderdreng.
Han bad mig ſige til Jer Majeſtæt,
At ei det ſkulde blive derved, naar
Han førſt var vorden Eders Svigerſøn.

Soliman.

En herlig Skat. O ſee de ſkiønne Farver!
Som nylig ſprugne frem i Morgenſolen,
I tuſind Straaler brudt paa Morgenduggen,
Saaledes glimre de. Ha, ſkiønne Skiær!

Her Allah samlet har den stærke Pragt,
Som funkler broget om i Østerland.
Ak, skiønne Stene! hvor I glæde mig.
Gaa Qvinde! skynd dig, siig din elskte Søn,
At Den, som give kan slig Morgengave,
Kan ogsaa beile til Fyrstinders Haand.

Vesiren
(afsides til Morgiane).

Gaa hiem, vær rolig, vent med Ydmyghed,
Til Sultan Soliman dig atter kalder.

Morgiane
(giør et lille Kniks og gaaer).

Soliman
(vender sig begeistret til Vesiren).

Nu, Nuschirvan? Hvad siger du, min Ven,
Om disse Ting?

Vesiren (kold).

At det er smukke Stene.

Soliman.

Og ellers intet?

Vesiren.

At det er en kostbar
Og sielden Skat.

Soliman.

Ja ubetalelig!

Vesiren.

Men at min store Sultan eier dog
En Ædelsteen af meget større Værd,
End alle disse.

Soliman.

Jeg en Ædelsteen?
Jeg? Drømmer du, Vesir? Og hvor er den?

Vesiren.

I Eders Palads, store Soliman!
En Diamant; og af saa reent et Vand,
Som kun jomfruelig Uskyldighed
Kan straale med.

Soliman.

Ha, nu forstaaer jeg dig,
Min Datter mener du.

Vesiren.

En Ædelsteen,
Der ikke skinner blot i Skionheds Pragt
Kold som en Steen; men varm og blid, som deilig;
En Ædelsteen, der er sig selv bevidst;
En levende, ja dobbelt Ædelsteen,
Den Indre mere kostbar end den Ydre.
En Ædelsteen, som indbefatter alle;
Hvis Purpurkind er som en rød Rubin,
Hvis Die straaler klart som Diamant,
Hvis Tænder er en sielden Perlerad;
Alt i et Marmorlegem, hvidt som Snee,
Og varmt som fyrig Ungdoms Rosenblod.
Og denne sødtbevægelige Blomst,
Opvoxet i en ædel Jord og under
Saa høi en Gartners kongelige Blik,
Den vil I tuske bort for slig en Steenhob?

Soliman.

Ha, Nuschirvan! du taler viist.

Vesiren.

Den vil
I skiænke til en ringe Knøs, som fandt
En sielden Skat i Eders eget Rige?

Soliman.

Ti, Nuschirvan! Den skionne Farveglands

Henrev i første Øieblik saa reent
Min Siæl, at ei den lagde Mærke til,
Hvad Munden sladdrede paa egen Haand.
Jeg har forlovet alt min Datter, Kiære,
Med Saladin, din Søn. Var andet ei,
Saa var jo dog mit første Ord i Veien
For det urimelige sidste Løvte.

Vessiren.

Naar, store Sultan, skal der holdes Bryllup?

Soliman.

I Aften. For at du skal see, hvor lidt
Hin Gaves Glands har rokket min Beslutning.
Slemt var det dog, at Ordet slap mig ud
I Glæden, til den gamle Skrædderenke.

Vessiren.

Ei hvad, min Sultan! Ord, blandt andet, har
Den Egenskab, at de — er Ord: En Lyd,
Der svinder let og hastig, som den kom;
Og endnu fødes skal den rappe Haand,
Der ret forstaaer at gribe dem i Flugten.
Foruden Ord, der Noget er i Verden,
Som man Drabanter kalder: stærke Karle,
Der staae med Spyd i Haand, og jager alle
Næsvise Giester bort fra Slottets Port.
Hvis ei en Sultan var saa fri en Mand,
Og blev hvert Ord, han sagde, til en Lænke,
Hvad Forskiel var der da paa ham og Slaven?

Soliman.

Du taler som en duelig Vessir.
Følg med mig i mit inderste Palads;
Jeg maa dog vise Zulima min Gave.

(De gaae.)

Gade.

Aften. Tummel i Byen af Mennesker. De fleste Huse ere illuminerede. Musik langt borte.

Morgiane banker paa hos en **Urtekræmmer.**

Urtekræmmeren
(stikker Hovedet ud af Vinduet).

Hvad nu? Hvem banker atter paa min Dør?
Jeg sælger ikke noget ud i Aften.
En Urtekræmmer er dog ingen Hund,
Som altid skal for Disken staae i Lænken,
Og fare ned med Næven snart i Sæben,
Snart i Rosiner, Theen, naar I sløiter?
I Aften er der Glæder overalt,
Saa vil jeg ogsaa glæde mig i Aften.

Morgiane.

Herr Nabo, glæd han sig i Herrens Navn,
Saameget som han vil, det er ham undt!
Men vil han ikke ogsaa glæde mig
Med for en Skilling Olie til min Lampe?
Thi ellers maa jeg sidde hele Tiden
I Mørke, mens den hele By forresten
Har slig en Overflødighed paa Ild,
At det slaaer ud, som Hidsighed paa Huden,
Og Gaderne seer ud, som om de havde
Skarlagensfeber, Frisler, røde Hunde.

Urtekræmmeren.

Ei Morgiane, er det hende Moe'r?
Saa kom kun! Disse ubevandte Lys,
De blænde mig. Jeg kan ikke see for Lys.

Morgiane.

Og jeg kan ikke see for Mørke, Nabo!

Urtekræmmeren.

Ja, saadan er det! Begge gior os blinde,
Man skulde troe at Dæmringen var bedst. —
Naa, siden det er hende, skal det da
Saa nøie just ei tages denne Gang.
Forlanger hun den bedste Olie?

Morgiane.

Nei,
Ifald jeg torde bede Jer om lidt af
Den Sletteste; men det maa være Noget,
Som der er godt.

Urtekræmmeren.

Hun er en Økonom.

Morgiane.

Ja ellers saae det galt ud! — Men hvad vil
Dog al den Stads og denne Lysning sige?
Der høres ogsaa hist en skion Musik.

Urtekræmmeren.

Er hun i Byen her den Eneste,
Som ikke veed, at Soliman, vor Sultan,
Sin Datter gifter bort i Aften med
Vessirens Søn, den unge Saladin?

Morgiane (svimler).

Hvad siger I, Herr Nabo? Hvad, Herr Nabo?
Det forekom mig som I talde, Nabo!

Urtekræmmeren.

Saa tog I heller ikke feil, Moerlille.

Morgiane.

Ak, kiære Nabo! Saa maal om igien,
Og giv mig noget Vand at lugte til,
For Skillingen, jeg skal ha'e Olie for;
Thi jeg faaer ondt.

Urtekræmmeren.

Du hellige Prophet!
Hvad fattes Konen? Kiære Morgiane,
Hvad har I mod Partiet?

Morgiane.

Ak, jeg stødte
Min Ligtorn, Nabo! Det er hele Sagen.
Farvel! Jeg har ei Tid at see mig for,
Jeg strax maa hiem og tale med min Søn.

(Gaaer.)

Urtekræmmeren (ængstelig).

Nu render hun sin Vei, og la'er mig staae
Med hendes Skilling. Hm? hvad skal jeg giøre?
Hei! Morgiane! — Hun er fløiten alt —
Jeg er en ordenlig, en redelig,
Retskaffen Mand, som ei vil snyde Folk.
Jeg har endnu til Datum aldrig stiaalet;
Hvad saadan man kan vinde ved sin Næring,
Det er en anden Sag, deri er hver
En Tyv. Men denne Skilling. Gode Gud!
Det er en fattig Enke, det har tidt
Mig skaaret i mit Hierte, naar jeg mærkte,
Der ei var mindste Krumme Brød i Huset.
Man kan ei hielpe alle Folk. Forleden
Gav jeg den stakkels Kone dog to Svedsker,
For ingenting at stille Hungren paa.
Men denne Skilling. Hvis jeg skulde døe!
Jeg vil dog føre den til Bogs. (Skriver:) „Betroet
En Skilling af den gamle Morgiane;
Om Olie der skal gives eller Hodvand
For samme, vides endnu ei med Vished".
See saa, det lettede! det er saa godt
At skrive saadant op, for Livs og Døds Skyld.

(Gaaer ind.)

Aladdins Kammer.

Han staaer forbittret med Lampen i Haand. I det han gnider den, aabenbarer **Lampens Aand** sig strax og siger:

Stærke Herre! sig hvad vil du? See jeg venter paa dit Bud.

Aladdin.

Knap tilsteder mig min Harme ret at tale Ordet ud.
Hør i Korthed givne Løfte, hør i Korthed Løftets Brudd:
Sultan Soliman mig loved, med utvungen, villig Hu,
Hende, som mit Hierte elsker; ak, det smekkre Lilieskud!
At Gulnare skulde vorde min, jeg troede sikkert nu;
Ha, men med et troløs Hierte vendte han sin Villie lumsk.
Nu Vesirens Søn den hulde Mø han giver hen til Brud,
Derfor stormer høit mit Hierte mørkt i Nattens Midnatsmulm.
Hør da nu hvad jeg dig byder, kiæk af vældig Harme fuld:
Naar Vesirens Søn er kommen, sig til Fryd og mig til Gru,
Inden Brudekamrets Vægge, til Gulnare, skiøn og huld,
Tag da Sengen, hvor han hviler med den unge Rose flux,
Sving dig hurtig giennem Luften, bring dem begge. Hører du?
I de høie Luftens Strømme kiæk dem giennem Himlen vug.
Sæt saa Sengen hid i Kamret, men sæt ham af Døren ud.

At han plat sig ei kan røre, stiv ham med din Aande puſt;
Men lad hende roligt hvile, ſmekker, rød og hvid og rund.
Snart en Anden ved sin Side ſkuer og omfavner hun.
Og naar hiſt i Østen Solen atter rødmer purpurfuld,
Kom da hid at hente Sengen, ſæt den hvor du tog den flur.
Det er Alt hvad jeg forlanger. Adlyd nu din Herres Bud!

Aanden.

Hvad du byder, ſnart jeg lyder. Men det var paa Tiden nu;
Havde du end tøvet lidet, var det hulde Blomſter brudt.

(Han forſvinder et Øieblik; men kommer ſtrax tilbage igien med Brudeſengen i ſine Arme, hvori Gulnare og Saladin ligge. Han tager Saladin ud og ſiger til Aladdin:)

Glæd dig nu, min ædle Herre! Denne Svend ſkal holde Vagt
Uden Huſet, kige Stierner, paa den kiøle Borgaltan.

(Forſvinder med Saladin.)

Gulnare reiſer ſig op i Sengen.

Ak, hellige Prophet! Hvor er, hvor er jeg?
Hvo redded mig? Hvad ſtor, uſynlig Magt?
Da plat fortvivlet, uden Haab om Frelſen,
Jeg ſkielved alt i den Forhadtes Arm?
Hvor er jeg, er det alt en venlig Drøm?
Det kom mig ogſaa for, ſom om jeg ſaae
Den ſkiønne Yngling, der bag Pillen ſtod,
Hiſt ved mit Bad, og ſom beſtandig ſvæver
Sødt fra min Siæl, fra ſaligt Øieblik.
Hvor er jeg? Hellige Prophet! hvor er jeg?

Aladdin

(triner frem og kaſter ſig for hendes Leie).

Tilbedte! Tryg i Elſkovs Varetægt.
Hos ham, ſom er et Intet uden dig,

Som elsker dig, og som en himmelsk Magt
Gav stærke Midler til at vorde din.
Fat Mod og skielv ei! den forhadte Brudgom
Er borte; frygt dig aldrig meer for ham;
Han staaer paa Taget som en Tordenleder.
Men siig oprigtigt, deiligste Fyrstinde,
Siig, om du troer, at du kan elske mig?
Du nævnte mig jo nys. O! du har seet mig,
Og ikke glemt mit Aasyn. Søde Haab!

(Tager hendes Haand.)

Gulnare.

Est du en deilig Engel, som Propheten
Har sendt mig til min Redning, Ungersvend?

Aladdin (henrykt).

O! hvor hun hviler sødt. Det tynde Flor
Forgieves prøver ærbart at indhylle
De frodige, de stolte Yndigheder.
Ha siig, du deiligste Uskyldighed!
Siig! kan du elske mig?

Gulnare.

Jeg elsker dig
Fra førstegang jeg skued dig min Engel!
Ak fra min Barndom i det stille Harem
Har jeg kun seet saa faa af dine Lige;
Dog er jeg vis derpaa, der lever Ingen,
Der kan henrykke mig saa sødt som du.

Aladdin.

O Salighed! (Kysser hende.) Saa! Nu est du min Brud.
Thi jeg er ingen Engel, Gud skee Lov!
Men kun et jordisk Menneske, som du.
Sov vel! Jeg hviler ved din hulde Side.
Men indtil Allah har stadfæstet vort
Sødtslungne Baand, skal dette blanke Sværd,

Som draget lægges mellem dig og mig,
Bortskræmme, som en blinkende Cherub,
Det syndefulde Støv fra Paradis.

Altanen paa Huset.

Saladin staaer, stiv som en Stolte, opstillet til Rækværket, med Hovedet mod Stiernerne.

Ha, Skiændsel og Foragt! Fortvivlelse!
Hvad? End bestandig? Usle svage Haand
Kan du ei røre dig? Ak! ei et Lem.
Kold er jeg, uden al Bevægelse.
Det var, som om han havde sloitet Marven
Af alle mine Been. Alt, Alt er hult.
Stiv staaer jeg, mat, som om jeg havde slumret
Paa Græsset i den vaade Nattedug,
Og vaagned lam, og rørt som af et Slag.
Staa der! (saa grinte han, den Helveds Aand)
Staa, som Loths Hustru, som en Stolte Salt.
Saa raabte han og svandt. Ha Helvede!
Nys varm og kraftig i en Brudeseng,
Ved en Fyrstindes trinde, hvide Barm,
Paa Nippet til at styrte mig i Lyst —
Og nu? — Stiv som en Stokfisk! — Ingenting
Bevæger sig; — Kun Vinden i min Kaftan,
Og mine Øine vendt mod Stiernerne;
Kun Tungen, Afmagts bandende Herold.
Jeg overlever ikke denne Nat.
En Anden hviler nu i hendes Arm,
Og tømmer Glædens Bæger ud tilbunds,
Som først var skienket i og fyldt for mig.
Ha Raseri! Ha grumme Nidkiærhed,
Giør Ende paa mit Liv! I blege Stierner,
Nedstyrter Eder flux og knuser mig!

Tredie Handling.

Sultanens Palads.

Soliman. Zulima. Gulnare. Saladin. Vesiren.

Soliman.

Hvad I fortælle mig, som Aarsag, Børn,
Hvorfor I strax vil skilles ad igien,
Er saa besynderligt, og saa utroelig
Langt udenfor Sandsynlighedens Grændser,
At knap jeg veed hvad jeg skal svare til det.

Vesiren.

Det samme jeg har sagt, min store Sultan!
Man veed jo af Erfarenhed hvor tidt
Sligt Drømmeri af Blodet reiser sig.

Soliman.

Men at de drømme Begge nu det Samme?

Vesiren.

Er vel besynderligt, men ei umuligt;
Og skal man sætte Lid til dette Sagn,
Er det dog mere rimeligt at troe
Paa Muligheder end Umulighed

Soliman.

For altsaa ret at efterspore Sagen,
Jeg tænker, Nuschirvan, det bliver bedst,
At vi med Rolighed end oppebie
Den tredie Nat; at jeg og du, Vessir,
I Brudekamret skiules, for at see
Med eget Øie Sagens Sammenhæng.

Vessiren.

Hvor viis er din Beslutning, store Fyrste!
Hvis kun det er en Feberdrøm i Blodet,
Da seer man intet; dersom det er Sandhed,
Opdage vi det strax med eget Øie, —
Og kan da føie vore Børn (endskiøndt,
Hvad mig angaaer, med Kummer) i at løse
Det ganske nylig helligslungne Baand.

Zulima.

Hvad siger du, min dyrebare Datter,
Til dette Forslag?

Gulnare.

Hvad min Fader ønsker,
Det tør jeg ikke sætte mig imod.

Vessiren.

Saa er til videre da Sagen afgiort.

Saladin.

Nei stop! Jeg har dog vel et Ord i Lauget
At tale med, ved denne Leilighed?
Jeg elsker Eders Datter, store Sultan!
Og indseer meget godt min sieldne Lykke;
Men ei for hendes Skyld, for hele Verden,
Jeg prøved atter saadant Vovespil.
I veed ei hvad det er, at staae med Ryggen,
Stiv som et Stegespid, til Gitterværket,

Og uafladelig, med tvungne Blik,
At see paa Stierner og paa Melkeveien;
I veed ei hvad det er, at blive ruſket
Af Aander, mærker jeg, min ſtore Sultan!
At ſee et andet Mandfolk gaae tilſengs
Med Eders egen Kone, mens I ſtaaer
Og gaber ſom en Hund paa Hundeſtiernen.
Fyrſtinden, der, har godt nok ved at føie;
Hun bliver i ſin bløde, varme Seng,
Der er ſaa bred og magelig, at Sværdet,
Der ligger mellem Diævelen og hende,
Kan ikke røre, naar hun ſelv ei vil.
Og overalt — hvad dette Sværd angaaer —
I ſagde ſelv: hvad ei man havde ſeet,
Med eget Syn, var vanſkeligt at troe; —
Nu har jeg rigtignok min Kone ſeet
I Sengen hos den ſkammelige Trold,
Med Sværdet har jeg ikke ſeet. Maaſkee
Var den Idee om Sværdet kun en Drøm,
(Som ſelv I meente nys min ſtore Sultan!)
Et Foſter af Fyrſtindens varme Blod.

Gulnare.

Forvovne!

Zulima (opbragt).

Slige Tanker vover du
Om —

Soliman.

Jeg kan ikke bare mig for Latter.
Kom op at ſkiendes til! Alt bedre, Børn!
Det forekommer mig faſt ſom naar Hunden
Om Natten ſtaaer og giser ad Sølvermaanen,
Og lette Sky, der driver den forbi.

Vesiren.

Fat dig min Søn! Est du en Mand og tør
Ei vove dig en Nat endnu i Fare,
For slig en Perle? Jag din Rædsel bort,
Hvis du vil gielde for min Søn.

Saladin.

Min Fader!
Min Daad bestemmer ei min Moders Daad.
Hvis jeg er Eders Søn, saa bli'er jeg det,
Om jeg end aldrig mere staaer forstenet.
Jeg indseer vel, at slig Begivenhed
Indtræffer' Eder her lidt ubeleiligt:
At vorde Svoger til en persisk Sultan,
Er herligt, som at vorde Svigerson;
Men jeg kan ikke hielpe Jer med det.
Thi skiøndt vel sønlig Lydighed er stor,
Var sandelig vel meget det forlangt,
At jeg skal staae paa Taget, som en Fistap,
Hver Nat til Ære for min elskte Slægt,
Imens en Anden sover hos min Kone.

Vesiren.

Du glemmer den Ærbødighed, du skylder
Din Sultan, Sultaninde, Fader, Brud.

Gulnare.

Min elskte Fader! giv ham Eders Bifald!
Hvad Saladin forlanger, ønsker jeg.

Soliman.

Hvad siger du, Vesir! Hvad skal vi giøre?

Oversten over Livvagten træder ind.

Den gamle Stiernetyder Ali Baba
Staaer udenfor med sneehvidt, blottet Hoved;

Han beder, store Sultan! om det Held
At turde kaste sig for dine Fødder.

Soliman.

Han komme! (Obersten gaaer.) Det er en bedaget Olding,
Som tolker Nattens fierne Stiernelys.
Midt paa de flade Marker har jeg bygt ham
Et vældigt Taarn, hvor han hver Nat kan see
Hver selsomt Tegn, der skeer paa Himlen.

Saladin (ærgerlig).

Selsomt?
Ha, jeg forsikkrer Eder, store Sultan,
Der er ei mindste Smule selsomt ved;
Man staaer og gaber, det er hele Sagen.

Ali Baba træder ind.

Guds rige Fred med Persiens Monark!
Din Throne staae, skiønt blomstre dine Slægter!

Soliman.

Tak, Ali! Hvilken ny Opdagelse
Har drevet dig fra Taarnet til mit Slot?
Thi uden Sligt var du vel neppe kommen.
Du elsker Eensomhed.

Ali Baba.

Ja, store Sultan!
Jeg er en bøiet Olding, træt af Verden.
De smaae Begivenheder, som der skee
Paa Jorden, matte snart det vante Blik,
Der tykkes selv de Største mig kun Smaae.
Naar Alderdommen med sin Sølvervinge
Bedækker os, da hæver sig vort Die
Fra Jorden til den lyse Stiernehal;
Did stirrer det som til det rette Hiem,
Hvorhen vi om en føie Tid skal vandre.

Hvad mig angaaer, da er det mig en Trøst,
Med from Opmærksomhed at agte paa
De svage, matte, spredte Glimt af Himlen,
Til Graven aabner sig og sender mig
Den samletskiønne Morgenglands imøde.

Soliman.

Hvad har du, Ven, at aabenbare mig?

Ali Baba.

Som efter vante Viis, i stille Nat,
Jeg vandred paa mit høie, skiønne Taarn,
Og som jeg havde holdt min Aftenandagt,
Lod fromt jeg mine Blik paa Maanen hvile.
Jeg tænkte paa, hvordan Propheten fordum,
For at bevise denne vantro Jord
Sin Høihed og sin Vælde, sendt fra Gud,
Nedvinkte hin fra Himlen at den faldt
Med Klang til Jorden ned i tvende Stykker,
Hver til sin Kant af Bierget Elikais;
Hvorpaa han atter, ved sit Magtens Bud,
Den sammensmelted, og lod lys den stige
Til Æthren, hvor den havde funklet nys.
Som nu jeg vandred saa, med fromme Tanker,
Blev Sølvermaanen pludselig formørket,
Hvorved den hele Jord blev sort som Kul.
Da skreg i Skoven Uglerne med Skræk,
Og Hundeglammet standsed angst i Byen.
Men jeg blev rolig, skiøndt jeg mærkte vel,
Det var ei nogen Sky; thi Himlens Bue
Var reen og klar, og ingen Sky desuden
Var mægtig til at mørkne saa som her.
Da tænkte jeg: er det Guds Velbehag
Alskabningen at kalde nu for Dommen,
Har han alt givet Dødens Engel Vink,
Den høie Israfil, som rede staaer

Bestandig, med sin blinkende Basun
For Læben, til at støde Verden ned
Med det uhyre Skrald; — hans Villie skee!
Men som jeg knælende, med uforstyrret
Og roligt Blik betragted dette Syn,
Fik Maanen pludselig sin Glands igien;
Og ved dens lyse Skin jeg brat opdaged,
At hvad der havde mørknet Jorden nys,
Var Skyggen af en Engels brede Vinger.
Han foer igiennem Luften med en Løibænk
Af Ibenholdt og Guld, hvorpaa der hviled
En Mand og Qvinde. Langsomt sank de ned,
Og svandt tilsidst bag Eders Palads, Herre! —
Hvad nu det høist forunderlige Tegn
Betyder, veed jeg ei; men Pligten drev mig
Til at kundgiøre dig det, store Sultan!
Allah forbyde naadig i sin Himmel,
At noget Ondt det skulde varsle dig.

Gulnare.

Ha kiære Fader! Tvivler du nu meer?

Saladin.

Er det endnu kun daarlig Feberdrøm?

Soliman.

Usporlig er os Allahs Viisdomsvei;
Men at det Ægteskab er Gud imod,
Det seer jeg tydeligt, og kalder det
Tilbage flux.

Gulnare.

O Tak! min elskte Fader.

Saladin.

Tak, store Sultan!

Vesiren (afsides).

Ha, fordømte Drøm!
Du vækker mig af alle mine Drømme,
Der sprang, som Blomster ud af dette Bryllup.
Jeg faaer vel ogsaa takke. (Høit:) Tak, min Sultan!

Soliman.

Besynderligt! — Kom! Følg mig i mit Divan.

(De gaae.)

Sultanens Divan.

Soliman. Vesiren. En Hob Folk. Morgiane i Døren.

Morgiane
(til Een af Mængden).

Naa, naa! Han har slet ikke nødig just
At støde mig i Siden. Staa han rolig,
Til Tiden kommer! Det er ingen Sag
At prøve Styrke med en gammel Kone.

Karlen (bestiænket).

Hvad har hun her at gisre? Gaa sin Vei!
Hun faaer dog ei vor Sultan her i Tale.
Han taler kun med Folk af mine Vilkaar!
Om Ting af Vigtighed, til Statens Bedste.

Morgiane.

Hvad Ting af Vigtighed? Saa tænker han,
At jeg har intet Vigtigt at forlange?
Jeg kommer for at beile til hans Datter
Gulnare, for min Søn.

Karlen.

Aa hold sin Kieft!
Det er jo Galmands Snak. Men hun maa vide,

Jeg kommer for at klage paa hans Hest,
Thi jeg er Staldkarl seer hun. Hun ta'er feil,
Ifald hun troer at jeg er fuld, min Moer!
Thi fuld bli'er Ingen som ei drikker Viin,
Og Vinen er forbudt i Alkoranen,
Og Fanden maatte tygge Opium.
Men nu har Hesten sparket mig for Maven,
I Hiertekulen, saa jeg faldt omkuld.
Og det er ikke førstegang, det Asen!
(O Gud forlade mig, jeg burde sagtens
Ei tale saadan om vor Sultans Hest).
Men jeg har alt saa ofte varskoet den.
Og troer den, den kan gisre hvad den vil,
Fordi den alt er Hest, og jeg kun Staldkarl?
Nei, nei, en fattig Mand har ogsaa Ret.

Morgiane (sagte).

Hvad dog en stakkels Sultan alt maa høre!
Det maa dog ikke være just saa let,
At holde Staten ret i Ligevægt,
Især naar Undersaatterne bli'er fulde.

Soliman.

Vesfir! Ha seer du atter hist i Døren
Den gamle Kone, som forleden bragte
De sieldne Ædelstene?

Vesiren (forbittret).

Hvilken Frækhed!
Jeg har forbudet hende, frem at komme
For Eders Throne, Herre! til I selv
Gav hende Vink; og dog, dog vover hun?
Jeg strax vil hente Vagten.

Soliman.

Bi, Vesfir!
Jeg faaer vel atter dennegang, som fleer,

At raade Jer, istedetfor I mig.
Dæmp denne Vrede, denne Hidsighed,
Og tænk paa hvad der skaffer Thronen Ære,
Paa hvad der skader den. I Glædens Ruus
Slap der et Løfte mig af Munden, som
Vel ei kan holdes, men ei heller dæmpes
Med Voldsomhed; thi Vold opvækker Nag,
Og Naget Lyst til Hævn, og Lyst Forsøg.
Hvor Sligt kan undgaaes ved et Øiebliks
Fornuft og Maadehold, der bør det skee.

Vésiren.

Min Sultans muntre Lune nøder mig
Fast til at smile: Lyst til Hævn! Forsøg?
En Skrædderdreng mod Sultan Soliman!

Soliman.

Han være hvad han vil, saa er han dog
Min Undersaat og jeg hans Overherre.
Min egen Høihed vinder ved at agte
Den Hiord, mig Allah gav at forestaae.
Behandler jeg den skisdesløst som Qvæg,
Da gisr jeg selv mig til en ussel Hyrde.

Vesiren.

Tilgiv min Hidsighed, høivise Sultan!
For Godhed er den letbegribelig.
Den koldeste Natur jo farer op,
Naar Nogen rører ved dens friske Saar;
Og mit! Behøver jeg at sige meer?
I veed, min ædle Herre, hvilken Glæde
Der sødt beruste mig, ved Tanken om
At Eders hulde Naade havde vandet
Mit halvuddøde gamle Stammetræ
Med persisk Fyrsteblod: opløst Rubin,
Af Morgensolen venligt giennemluet.

Jeg dølger ei den altfor søde Drøm,
Der svandt som Maanen for den lumre Dag.
Og nu —

Soliman.

Vel! Jeg begriber det, min Ven.
Men har du ikke lovet, ei at røre
Det Saar, der smerter mig, saavel som dig?
Jil altsaa hint forbi, og siig hvad her
Dig tykkes der er sømmeligst og bedst.

Vessiren.

Da det er Eders Hensigt kun at skrømme
Den Daarlige, men ei at straffe ham,
Saa paalæg hendes høistforelskte Søn
Et Vilkaar, som J veed han ei formaaer.
Det skaffer os for deres Daarskab Ro.

Soliman.

Vel talt! Lad hende strax da komme frem,
Og lad saa Mængden bortgaae for idag.
(Vessiren vinker Morgiane frem. Hun knæler for Thronen. Alle de Øvrige forføie sig bort.)
Jeg kiender dig, og veed hvorfor du kom;
Har heller ikke glemt mit Løvte til dig.
Jeg sagde sidst, at den der kunde skiænke
Slig Gave, som du bragte fra din Søn,
Han kunde vorde slig Fyrstindes Mand.
Hvad før jeg sagde, siger jeg endnu;
Thi er din Søn saa riig paa Kostbarheder,
At han kan bringe sieldne Ting, som hine,
Blot i den brugelige Divanskat,
Da er sligt Ægteskab ham ei for høit.
For altsaa grundigt at erfare Sligt;
(Thi muligt var det, at blot Hændelsen
Har skaffet ham den sidste sieldne Skat)
Saa hør hvad meer jeg kræver til Beviis:

I Morgen, og ved denne Tid omtrent,
Skal han mig sende fyrgethye Bækk'ner
Af drevet Guld, og de maae være fyldte
Med Ædelsteen af sidste gode Slags.
Og disse fyrgethye gyldne Bækk'ner
Maae fyrgethye sorte Slaver bringe;
Og disse fyrgethye sorte Slaver
Skal følges hid af fyrgethye Hvide.
Hvis dette skeer, da staaer jeg ved mit Ord,
Og givter strax min Datter med din Søn.
Hvis ei det skeer — da lad mig aldrig høre
Fra Eder mere. For den første Gave
Tilgiver jeg dog hans Forvovenhed,
Paa Vilkaar, at han aldrig prøver tiere
Ved Eder eller noget andet Bud,
At plage mig med sine frække Bønner.

(Han reiser sig og gaaer bort med Følget.)

Morgiane (sluttet).

Ja saadan gaaer det! Har jeg ikke sagt det?
Nu staaer han der en Kiøn. Det lader net!
Har jeg ei ti, og tyve Gange sagt:
Aladdin, næbbet Qvæg forliges bedst;
En tintet So og skurvet Orne trække
Bedst sammen. Kiære Søn, siig mig, hvad skal
Et Jettehoved paa en Dvergekrop?
Sy ikke Fløielsklud til Vadmelskofte!
Behøver jeg at sige dig, min Søn,
At Skarn og Vor ei brænder eens i Kirken?
Men det var Præken kun for døve Øren,
Det hialp ei meer end slaae Vand paa Gaasen.
Nu har han det saa godt, det arme Skrog!
Bag efter kommer Humlen. Som man reder
Saa ligger man. Hvad vilde du, min Søn,
Paa den Gallei? Bag efter kommer tyndt Øl!

(Gaaer.)

Stue.

Aladdin. Morgiane træder ind.

Aladdin (løber hende imøde).

Nu, kiære Moder?

Morgiane.

Nu, min kiære Søn?

(Afsides:)

Ak, gode Gud! jeg har ei Hierte til
At sige ham hvordan det hænger sammen.

Aladdin.

Nu, Moder? I har altsaa været hos —

Morgiane (falder ham i Talen).

Hos Slagteren? Ja, kiære Søn, det har jeg.
Du faaer en deilig Oxesteg imorgen.

Aladdin.

Det spørger Ingen om. Men har I været —

Morgiane.

Hos Skrædderen? O ja, min hierte Søn.
Hvad det dog er en venlig, artig Mand!
Det var din Faders gode, gamle Ven,
Endskiøndt de dog var Skræd're beggeto.
Din Fader syede, som du veed, bedst Kapper,
Den Anden havde meest Genie til Buxer;
Saa sad de venligt i Samdrægtighed,
Hver var en dygtig Skrædder i sit Fag.
Og Een fordunklede den Anden ei.
Den Anden roste tidt din Faders Kapper,
Til Giengield blev hans Buxer rost igien;
Og saadan gik det herligt endeel Aar.
Ak! det var Skrædderlaugets bedste Tid.

Aladdin.

Men sig mig dog —

Morgiane.

Hvad Skrædderen vel sagde?
Vær hun forsikkret, sagde han, min Moer,
At jeg skal sye for hendes gode Søn,
Saa godt som selv han kunde have syet,
Hvis han var bleven ved sin Faders Haandværk.

Aladdin.

Hvo spørger her om Skrædderen?

Morgiane.

Min Søn,
Hvo høit vil flyve, falder ofte ned.

Aladdin.

Jeg mærker nok hvad Klokken alt er slagen!
Men ved min Kiærlighed og ved min Ære,
Det vorder Sultan Soliman et farligt,
Et rædsomt Lykkespil.

Morgiane.

Det er ei godt
At spise Kirsebær med store Folk,
Saa faaer man Stene kun i Dinene.

Aladdin.

Ja jeg skal sine, jeg skal stene ham!
Nu skynd Jer Moder, siig mig Alting! Alt!

Morgiane.

Hvad skal jeg sige dig? Du veed det jo.
Du har jo allerede giettet det.
Ved den Ting er der intet meer at giøre.
Det bliver bedst at lade Stenen ligge,
Som ei kan løftes, og at skrive Sagen
I Glemmebogen.

Aladdin.

Ha, jeg briſter faſt
Af Harme. Bi du mig, min lille Sultan,
Du Stodderkonge! Bi du mig, du Stolte!
Ha jeg ſkal viſe dig med hvem du narres.
Troer du at trække mig frem og tilbage
Ved Næſen, efterſom dit Lune byder,
Som dine ſvage Hverdagskryb maae taale,
Reent ubekymret for din Manddomsære,
Du Daare? Nolig ved den arme Tanke,
Som Faaret, da det bræged ned mod Ulven:
Jeg ſtaaer ſaa høit, den kan ei bide mig.
Men jeg ſkal bide dig. Vær du forſikkret!

Morgiane.

Aladdin, dæmp dit hede Temperament,
Det giør dig reent ulykkelig, min Søn!

Aladdin.

Ulykkelig? Hvori beſtaaer min Lykke?
Forſtaaer I Jer paa den? Jeg kalder Lykken,
At ſætte det igiennem, ſom jeg kan,
At overvinde hver en uſſel Hindring.
Dertil har jeg en dygtig Ladning Mod,
Forſynet med ſaa ſtor en Slump Foragt,
At hvis jeg ſkulde bukke for min Drivt,
Saa kaldte jeg ſelv dette Buk en Lykke.

Morgiane.

Naar Strengen ſpændes heit, da ſpringer den.

Aladdin.

Det hændes nu og da de raadne Strenge.
Men nok om dette. Hvordan lød hans Ord?
Han bød Jer ligefrem vel bort at gaae?
Han dadlede vel min Forvovenhed,
Og lod ſom om han havde glemt ſit Løfte?

Morgiane.

Nei det just ikke, Søn! Nei tvertimod
Stod han ved hvert et Ord, han havde sagt.
Men det er jo det samme med hans Ord,
Naar Følgen bli'er den samme.

Aladdin.

Siig hans Ord!

Morgiane.

Hans Ord var disse: hvis du sendte ham
I Morgen fyrgethve gyldne Bækk'ner,
Hvert fuldt af broget Glas, som Frugterne,
Saa skulde du hans Datter faae til Kone.
Men, notabene, hvert et Bækken skulde
Først bæres af en ganske kulsort Slave;
Og denne Slave, troer jeg, skulde bæres
Igien af Een, som der var ganske hvid.
Hvis dette, Søn, du bragte ret istand,
Saa blev Fyrstinden din. Men, gode Gud,
Hvorledes skulde det da vel gaae til?

Aladdin.

Hvorledes? Er det Alt, min Moder! det?

Morgiane.

Min Søn, mig tykkes det er meer end nok.

Aladdin.

Hvi har I, uden Aarsag, bragt mit Blod
I Kog, og giort mig opbragt paa vor Sultan?
Den Fordring er vist overmaade billig,
Og skal imorgen efterleves.

Morgiane.

Hvad?
Imorgen? Hvad? Imorgen? Og hvordan?

Aladdin.

Ved Lampen.

Morgiane.

Lampen! — Lampen! — Hilledød,
Den havde jeg reent glemt. — Ved Lampen? Ei!
Hvem tænker ogsaa altid nu paa Lampen?
Ved Lampen, Søn? Saa mener du at Lampen —

Aladdin.

Ja, kiære Moer! Det mener jeg forviſt.

Morgiane.

Du med din Lampe! — Andre Folk har ei
Saadan en Lampe. Det vil ſige da,
Hvermand har vel en Lampe ſom den er;
Men denne her —

Aladdin.

Er ingen Hverdagslampe.

Morgiane.

Jeg tvivler dog, min Søn. Troe mig, det gaaer
Viſt over Geiſtens Kræfter.

Aladdin.

Vi vil ſee!
Hvad der gaaer over Aandens Kraft, hvad ei,
Veed ingen bedre, Moer, end Aanden ſelv.
Vi ſtrax vil ſporge ham —

Morgiane.

Bi lidt, min Søn!
Jeg maa endnu et Ærinde ud i Byen.

(Hun gaaer.)

Aladdin.

Den Lampe faaer hun aldrig i ſit Hoved.
Hun glemmer den beſtandig. Selſomt nok!

Naar hun vil lægge Planer for mit Liv,
Da kommer Lampen aldrig i Betragtning,
Saa er jeg slet og ret kun hendes Søn,
Og ikke Lampens Herre. Nu velan,
(Han tager Lampen frem.)
Om jeg er Herre, gielder et Forsøg. (Han gnider.)

Lampens Aand aabenbarer sig.

Nok alt! Nok, min ædle Mester! Knap du gneed før strax jeg kom;
Fløi herhid, og staaer nu færdig at fuldføre flux dit Ord.

Aladdin.

Aldrig meer end nu jeg trængte til din Hielp. Din Kraft er stor,
Dette trøster, giør mig sikker, driver hurtig Frygten bort.

Lampens Aand.

Giv, min Herre, din Befaling! Siig din Trang og spar din Roes.

Aladdin.

Fyrgethye gyldne Bækk'ner, drevet Guld, mærk vel mit Ord,
Maa du skaffe mig og bringe giennem Luftens tynde Flod;
Fyldt maa hvert et Bækken være, stablet i en Straale-top,
Med Demantens Aetherklarhed, med Rubinens Blomster-blod,
Med Smaragdens grønne Jordbund, med Saphirens Himmelloft;
Store, funklende, saa sieldne, som de stolt og lifligt groe,

Fiernt i Biergets dybe Have, ſprungen af den ſkiulte Rod.
Men da ingen Ædelſteen er til i Verden, ganſke ſort,
Maa du ſkaffe ſorte Slaver, for at bære Skatten fort;
Og for ret at ſpragle denne ſmuktindſprængte Farveflok;
Saa lad ſyrgetyve Hvide følge diſſe, Fod for Fod,
At de Parviis vandre langſomt: Sort med Hvid og Hvid med Sort.
Hyl om hvert et gyldent Bækken Teppet af det gyldne Mor,
Hvor med Silke friſkt er vævet Markens nydeligſte Blomſt.
Bring mig alting hid imorgen, har du Kraft, ſom du har Mod.

Lampens Aand.

Det ſtal ſtaae, min ædle Herre, paa det Sted, hvor nys jeg ſtod.

(Forſvinder.)

Aladdin (gniber igien).

Ei ſaa hurtig, kiære Slave! Vi er ikke færdig end.

Lampens Aand.

Du behøver kun at gnide, ſaa er jeg der ſtrax igien.

Aladdin.

Hør da ret opmærkſom hvad jeg meer dig har at ſige her.
Denne Gave du mig ſkaffer efter Solimans Begiær.

Naar han den har faaet, nægter han mig ei sin Datter meer.
At jeg altsaa strax maa færdes i et saadant Optog frem,
Som det sømmer sig en Fyrste, sig en Sultan, seer du selv.
Først et Bad du maa fremtrylle, hvor paa alle Vægge leer
Broget Marmor og Agater, venligt sænkt i Midten ned.
Der maae sprudle tvende Kilder, høire kold og venstre heed,
At jeg selv kan Vandet blande, ligesom mig tykkes bedst.
Unge, deilige Slavinder da maae stande sødt beredt,
For med Badejord og Duge mig at vedergvæge ret.
Skaf mig saa en prægtig Klædning, stærke Magt, naar det er skeet;
Og en Sabel fra Damaskus, og en vild arabisk Hest,
Som min steenbesatte Tømme dog kan tæmme flux og let.
Bring min Moder hvad hun bruger: Klæder, Linned, Flor, og sex
Huusligheds Opvarterinder, der kan følge hendes Fied.
Meget bli'er jeg dig forbunden, mægter du en slig Idræt.

Lampens Aand.

Af hvad du end har fordret, er mig intet mere let.

(Forsvinder.)

Aladdin (gnider igien).

Atter frem jeg dig maa kalde. Selv du gior dig Veien lang.

Lampens Aand.

Før din Finger af at gnides, end min Fod bli'er træt af Gang.

Aladdin.

Naar nu Alt gaaer efter Ønske, naar nu Alt er kant og klart,
Naar det lakker ad den søde, længstforønskte Brudenat,
Byg da mig, af graaligt Marmor, et fortræffeligt Palads,
Lige for vor Sultans Harem, paa den rummelige Plads.
Byg det, som din Viisdom byder, men hvad Herlighed og Pragt
Kun formaaer, lad det fremtræde; byg i dette Slot en Sal,
I en Firkant, viid og prægtig, med en Runddeel oven hvalt.
Fir' og tyve høie Vinduer skue til hver Verdenskant.
Ikkun eet af disse Vindver ufuldendt dog blive lad.
Hvorfor dette jeg forlanger, vil du vel erfare snart.
Hold mig der et herligt Bryllup, gior den mørke Nat til Dag,
Med de virakblandte Fakler, i den rummelige Sal.
Lad af Luftens Alfeskare føres op et luftigt Bal,

Mens en anden Flok forlyster os med Citherspil og Sang.
Kan du det, min elskte Slave? Siig oprigtig om du kan?

Lampens Aand.

Ja saa let, min ædle Herre, som en Vind kan kruse Vand.

(Forsvinder.)

Indgangen til Sultanens Palads.

Første Vagt.

Ha, hvad er det? Seer du den store Sværm?
De mange Mennesker, der gaae til Slottet?
En prægtig Skare Herrer, vistnok Fyrster,
Imellem dem. Skynd dig og meld vor Sultan,
At vist en Flok af andre Rigers Konger
Herhid er dragne for at gieste ham.

(Vagten gaaer.)

De fiirsindstyve sorte og hvide Slaver komme langsomt. De Sorte have Bækkenerne paa deres Hoveder. Bag efter **Morgiane,** prægtig klædt, fulgt af sine **sex Slavinder. Soliman,** fulgt af **Vesiren** og sin **Livvagt,** møder dem paa Slotstrappen. I det den første Slave træder op, siger

Soliman:

Velkommen, elskte Broder! Megen Glæde,
Ret megen Glæde skiænker I vort Hierte,
Med dette høist uventede Besøg.

Slaven (knæler).

Jeg er en Slave, Sultan! ingen Prinds;
Den Fiirsindstyvende kun i min Række.
Vi komme for at bringe Persiens Herre
Den Gave, som Aladdin skylder ham.

Soliman.

Hvordan? I Slaver? Klædt i Fyrstepragt!
Fra ham? Fra Skræd— fra Ynglingen Aladdin?

Slaven.

Ja, store Sultan!

Soliman.

Og den gamle Frue,
Ledsaget af de deilige Slavinder?

Slaven.

Hans Moder.

Soliman.

Hvad? Den gamle Skræderenke?

Morgiane
(slaaer Sløret tilside).

Ja, naadigste Herr Sultan! Kiender I
Mig ikke? Ha, det reiser sig nok af,
Jeg havde Sløret over Øinene.

Soliman.

Vesir!

Vesiren.

Min Sultan!

Soliman.

Jeg forstenes fast.

Vesiren.

Jeg er det ganske.

Soliman.

Morgiane, kom!
Lad alt dit Følge samles i mit Slot,
Der skal du vække mig af denne Drøm. —

Morgiane.

Det er slet ingen Drøm, Herr Soliman!
Det er en virkelig Begivenhed,
Hvor Alt gaaer til foruden Hexeri.
Kom Slaver! Følger mig og Eders Herre!

Soliman.

Hvis det er ingen Drøm, og intet Blindværk,
Da bli'er Gulnare snart Aladdins Brud.

Slaverne.

Vor Sultan og hans Søn Aladdin leve!

(De gaae ind.)

Et prægtigt Badehuus.

Aladdin. **Alfer** opvarte ham usynlige.

Peribanu, deres Dronning.

Kom nu, min Yngling, kiære!
Nu Alt er tilberedt,
Alt hvad din Siæl forlanger,
Er efter Ønske skeet:
En sval og luftig Grotte
Høit, herligt hvælver sig,
De slebne Marmorsider
Saa kiølt omgive dig.
Paa Bunden strøet er vorden
Fint Alabastersand;
I Badet bølger Rosen-
Og klart Lavendelvand.
Saa huldt det sig forened,
Da det i Kummen randt.
O see den rene Bølge,
Saa klar som Diamant.
Her, paa din høire Side,

Du lede kan en Bæk,
Den kisltes giennem Skoven
Og bag en Rosenhæk;
Her, paa din venstre Side,
Den Anden strømmer ned,
Den skummer ud fra Klippen,
Og den er vild og heed.
Nu, Elskte, kan du blande,
Som det dig lyster selv,
Den kislne Bæk fra Dalen,
Med Hedt fra Klippens Elv;
Og naar du dig har tvættet
Og vederqvæget nok,
Skal du med Duge tørres
Blødt af en Jomfruflok.

Aladdin.

Ha, skionne Stemme! Lad mig see den Mund,
Den Floite, hvoraf dine Toner strømme.
Hvi skiuler du dig, milde Rosenbusk?
Hvi skiuler du dig grumt, mens Nattergalen
Huldt synger under dine Purpurblade?

Peribanu.

Ja, qvæg dig nu, min Yngling,
Ved Rosens milde Duft,
Men ei forlang at skue,
Ei at omfavne Luft.
Vi staae for dig, men jordisk
Er Diet paa en Mand,
Det gaaer igiennem Væsnet,
Som Synet giennem Vand.
Forlang da Intet mere,
Du føler jo vor Magt.
Frem komme vi kun sielden
I synlig Qvindedragt.

Kun saare, saare sielden,
Og mindst, som nu, min Ven,
I Badet hos en afklædt
Letsindig Ungersvend.

Aladdin.

O Oval i al min Vellyst og min Glæde!

(Han springer i Badet.)

Alferne (synge):

Skyller, friske Bølger, skyller
Rundt omkring de runde Muskler!
Smidiggiører stærke Sener,
Styrker unge Nervesaft!

Aladdin.

Hvordan? Det kom mig for som Bølgen sang!

Alferne.

Kiølt er Blodets varme Purpur,
Svalt er nu dit raske Hierte,
Frisk de sorte Lokker glindse,
Reis dig atter i din Kraft!

Aladdin.

Hvordan? Det kom mig for som Luften klang!

Alferne.

Reis dig atter i din Kraft!

Aladdin.

Jeg stiger alt, jeg stiger,
Usynlige, tilbedte, søde Piger!
Omfavner mig da nu! — O hvilken salig
Fornemmelse! Jeg tørres af Zephyrer,
Af lune Vind fra fulde Gyldenlak.

Peribanu.

Bringer nu i Badet ind
Skionhed i sit Rosenskin,
Styrke med sin Kæmpekrop.
Henter dem fra Fieldets Top

Styrke og **Skionhed** komme, ligeledes usynlige for Aladdin, den Første med en tør Svamp, den Anden med en Hyacint i Haand.

Styrke.

Stærk du er, men mere Styrke faaer du snart, o Lykkens Søn!

Skionhed.

Skion du er, men snart du vorder dog, Aladdin, mere skion.

Styrke.

Hvor min tørre Svamp dig river, svulme dine Muskler frem.

Skionhed.

Denne Hyacint uddanner, runder og forbinder dem.

Styrke.

Her Naturen lidt har sparet, her maa Skuldren brædes meer.

Skionhed.

Mere brunt dit Die vorde kunde, Kiære! som jeg seer.

Styrke.

Brystet er ei fladt, men hvælves maa det dog med større Kraft.

Skionhed.

Med lidt mindre Rødme Kinden rødme skal, end den har havt.

Styrke.

Ryggen maa jeg tømre mere, stærkt med Sener flette den.

Skionhed.

Dine Læber maa forthyndes endnu lidt, min unge Ven!

Styrke.

Dine Fødder mere stærke kraftige fremtræde maae.

Skiønhed.

Styrke! tænk dog paa det Hele. Der er nok, for fast at staae.

Styrke.

Dunkle Haar omkring dit Hierte vidne skal om Kraft og Mod.

Skiønhed.

Hvalte milde Bryn om Diet tyde skal, at du er god.

Styrke.

Skiønhed! husk, at det er ingen kiælen Pige, men en Mand.

Skiønhed.

Du har Ret. Med rolig Stolthed skal de sænke sig paa Stand.

Styrke.

Mere stærk om dine Lænder, Armen som en Egegreen!

Skiønhed.

Mere rund om dine Hænder, mere smal om dine Been!

Styrke.

Her jeg puster i dit Hierte Kæmpeblod, en herlig Drik.

Skiønhed.

Her jeg smiler i dit Die salig Elskovs søde Blik.

Styrke.

Bliv en Skræk for dine Fiender, bliv en Løve, gram i Strid!

Skiønhed.

Bliv en Lyst for alle Piger, bliv en Elsker, varm og blid.

Begge.

Saadan har jeg nu begavet dig med alt hvad jeg formaaer;
Nu Farvel, mit Hiertes Yngling! Nyd din Ungdoms friske Vaar!

(De forsvinde.)

Sultanens Palads.

Soliman. Aladdin.

Soliman.

Jeg takker Himlen og Propheten, som
Mig skiænker slig en værdig Svigersøn.
Fast ubegribelig er Eders Rigdom,
Og Eders Skiønhed sielden; stærkt og kiekt
Og sindrigt funkler Eders Ungdomsøie.
Ja, I fortiener visselig min Datter,
Derom er jeg forsikkret. Mangen Anden
Faldt det vel ind, at fritte Eder ud,
Om hvor I havde disse Rigdoms Kilder,
Om hvor I vel var kommen fra? med meer;
Jeg giør det ei; da I har dulgt mig det,
Har I formodenlig en gyldig Grund.
I skiuler den, og det er ligemeget.
Jeg seer jo hvad I har; hvordan I har det,
Det veed jeg ikke; veed jeg mere da,
Hvordan jeg selv og alle Adams Børn
Vel har det? Det er nok at vide Hvad,
Kun Daaren spørger altid om Hvordan.

Aladdin.

Min Sultan! Eders hulde Viisdoms Ord
Neddryppe qvægende, som Morgenduggen

Fra Cedrens Toppe, paa den ringe Blomst,
Der fandt sin sikkre Tilflugt i dens Ly.

Soliman.

Saa vil jeg da i Morgen holde Jer
Et prægtigt Bryllup, mine kiære Børn!

Aladdin.

Skiøndt ikke Bien higer meer, min Sultan,
Om Morgnen efter Rosens Honningbæger,
End jeg, — ak! efter hendes Favnetag;
Skiøndt Græsset, klamt og nedtrykt af en Storm
I Natten, ikke mere længes efter
Den varme Morgen, for at reise sig,
End jeg, — ak! efter hendes Elskovsblik; —
Saa ønskte jeg dog gierne, kiære Fader,
Saa længe blot at dvæle med vort Bryllup,
Til hist paa Sletten, ret for Eders Slot,
Jeg op fik bygget mig et lidet Palads,
Til Fremtids Opholdssted for mig og Brud.

Soliman.

Det vil jeg ikke nægte dig, min Søn!
Hvor lang Tid mener du at bruge dertil?

Aladdin.

Saa lige kan man ei beregne det,
Dog vil det sikkert ikke vare længe;
Bygmesteren er en fortræflig Mand.

Soliman.

Saa bli'er det derved! — Følg mig nu i Raadet!
At jeg kan giøre dig bekiendt, min Søn,
Med Fyrstens Pligter, og de Byrder, som
Herefter du skal dele med din Fader.

Aladdin.

Ak, maatte jeg kun have Styrke nok!

Dog I skal styrke mig, og Eders Viisdom
Skal gribe mig i Faldet, naar jeg snubler.

(De gaae.)

Nat. Den store Plads udenfor Sultanens Slot.

Lampens Aander bygge det prægtige Palads.

Den Første.

Alt ligger dybt den faste Grundsteen, Grunden med.
Jeg murer hurtigt, naar I skaffe Qvadersteen.

To Andre

(komme flyvende giennem Luften med store Stene).

Her har du Stene! Herligt Marmor, melkehvidt,
Med blaalig Aare, som en Piges Liliehud.
Vi hug det hurtigt hisset under Kaukasus,
Og ilte hid, dog Tiden alt dig thkkes lang.
En Flok Hyrdinder sad ved Biergets Blomsterfod:
I det den Skiønneste nu vi svæved snelt forbi,
Bortrev vi Floret, blotted hendes Jomfrubryst,
Og sammenligned Stenen med den fine Hud;
Men hurtig gisød om Barmen sig et Purpurskiær
Af qvindlig Blu; da raabte vi med lystigt Smil:
Vort Marmor er, Hyrdinde, hvidt som selv din Barm;
Men rødme sødt, som den, kan ingen Marmorsteen.

Den Første.

Hvo skaffer Kalk? Ha, Kalk jeg bruger! Skynder Jer!

To Andre.

Her har du Kalk fra Indien. Dybt søgte vi.
Hvor den er hvid! men lidt dog her med Blod bestænkt.
I Nattens Mulm lod Kongen opbragt Hov'det slaae
Fra Kroppen af en Vantro, som bespotted Gud.

Nysgierrig' svang vi os om skumle Retterssted,
Vi hørte Sværdet klang, da stænkte Blodet hid.
Desbedre binde Kalken vil paa dette Sted.

Den Første.

Hvor faaer jeg mig til hver en Kant en Hiørnesteen?

To Andre.

Her har du Stene, Kampesteen, som holde kan.
Vi tog dem høit i Norden fra en Bønderflok,
Som slæbte dem fra Fieldet til en Konges Grav,
Først nylig kastet. Seer du, Stenen er lidt vaad,
Det hærder, giør den evigutforgiængelig;
Thi Folket græd paa Stenen, mens de reiste den.

Den Første.

Hvo skaffer under Taget Pryd til Væggen her?

To Andre.

Vi hurtig os forvandled' til en Kæmpehval;
Og bruste vældigt under Havets bittre Skum,
Indtil i Sydens Vandørk brat en Ø vi traf,
Af grenede Korallers Træer, af Muslingskæl.
Dem knuste vi, og hurtig paa vort Hoved tog
Den røde Flætning, med sit hele Flitterhæng.
Det kan du bruge, fæste smukt om Slottets Væg.

Den Første.

Hvor faaer jeg Perler, Ædelstenes Straaler fra?

To Andre.

Fra Demantsdalen bringe vi det første Læs.
Den er af Bierge, steile Klipper sluttet ind,
At ingen Dødelig did kan sætte jordisk Fod.
Paa Bierget, rundt paa Klippen, stod en Kiøbmandsflok,
Som vented haabfuld Ørnegriffens Atterkomst.
Du veed, de binde Kiødet fast om stærken Klo,

Naar nu i Dalens Krat den styrter vældigt ned,
At mætte sig paa Slanger, eller Kløftens Kryb,
Da klæber sig til Kisdet Diamanten fast.
Hver Kisbmand har sin Rede, hvor han venter gridsk,
At ind hans Lykke tung skal komme flagrende.
Idag bedrog vi alle; tog hver Ædelsteen,
Med Reden, Orn og Alt; og lod de Stakler staae.
De gabed hen i Veiret, uden Haab og Fangst.

Den Første.

Hvo skaffer Billedstøtter mig af sielden Værd?

To Andre.

Her har du dem. Vi fløi til Middelhavets Kyst;
Der kom i maaneklare Nat et Elskovspar,
Og Bruden sang saa smukt til Mandens Strængeleeg.
Nær sad de ved en sjunken gammel Stadruin,
(Man kalder den i Landet Herculaneum.)
Der dukked vi, som Vildgiæs ned i sivet Sø,
Og bragte disse Støtter op fra Jordens Dyb.
De vil vist pryde deiligt i den store Sal.

Den Første.

Hvor faaer jeg Guld nok, Guld til at indfatte med?

To Andre.

Giv Tid! Her har du Guld.. Meer bruges sikkert ei.
Vi svang os giennem Afrika til heden Ørk.
Det var en kiølig Midnat; klart i gule Sand
Nedskinte Maanen guul, og gule Løver gik
I Ørken rundt om, grove lystig Guldet op
Med smidigstærke Seneklør af skiøren Sand,
Og spilled Bold i Midnats klare Maaneskin.
Ti Ørne strax fra Barbariet hented vi;
Og mens de sloges om dem, tog vi Guldet bort.
Saa herlige Malmklumper har du aldrig seet!

Den Første.

Hvor faaer jeg Silkevæves Pragt til Hallen her?

To Andre.

Fra China kom vi, fra en liden Morbærskov.
Mens Bækken risled klar i Maanens Solverskin,
Spandt Silkeormene flittigt deres Spindevæv.
Jeg troer vist ikke, Ven, du her behøver meer.

Den Første.

Hvor faaer jeg hvide Stolper til den høie Port?

To Andre.

Vi stege høit paa Taurus, for at see os om;
Og Elephanter monne dybt i Dalen gaae,
Som skyndte sig at træde ned en Bondes Mark.
Did ilte vi, at straffe denne Børneleg,
I det, med Kløgt, vi brøde deres Tænder ud.
See, hvilke Støtter! Har du deres Mage seet?

Den Første.

Jeg smedder dem, og retter dem ved Maanens Ild.
Hvor faaer jeg Kobbermalm at tække Husets Tag?

To Andre.

I Tartariet funde vi en Helteleir,
Med Harnisk, Hielm og Daggert, Spyd og Sværd og Skiold;
Hvert Skiold var drevet Kobber, langt og blodigrødt.
De tyktes til at tække Huset gode just.
Thi tog vi fra hver Kampens Mand sit Kobberskiold,
Skiøndt under Hov'det, som en Pude, ham det laa.
Imorgen naar de vaagne, findes intet Skiold,
Desmere Lid der sættes maa til skarpe Sværd.

Den Første.

Hvor finder jeg med Diamant et Spir besat,
Der værdigt er at kneise stolt paa dette Taarn?

To Andre.

En flødeskiægget Konge fiernt paa Thronen sad,
Og sov med Septret bagvendt i den venstre Haand,
Og rørte det i Søvne, som til Tidsfordriv,
Imellem sine Slaver, at den sidste Rest
Af Kraft og Orden svandt, og Alt Forvirring blev;
Forbittred vristed Spiret vi af matte Haand.
Her vil det passe bedre, kiekt mod Himlen rakt.

Den Første.

O skiønne Spir! Kom med det! Snart er Alt fuldbragt.
See, hvor i Nattens roligtslumrende Mulmnatur
Sølvmaanen spiller paa den hvide Marmormuur,
Og titter med sin Straale giennem Vindvet her,
Mens Stiernen funkler over Spirets Demantskiær.
Men stille! Morgnen pibler frem bag Bølgen, kold,
Og glimter rød mod Tagets røde Kobberskiold.
Hvor vil ei Dagen undres, naar den skue faaer
Den pludselige Borg, som stolt paa Jorden staaer.
See Kuplen, hvor den dristig herligt hvælver sig!
Kom! Bring mig Farve blaa, som Himlen blidelig.
Og duk i Havet, skynd dig, du! ved Sidons Strand,
Og hent en Purpurmuslingskal fra dybe Vand.
Saa vil jeg male Roser, som skal staae i Blod,
Naar Blade hvirvle trindt om Haverosens Fod.
Her tegner jeg Gulnare. Hvilken Svanebarm!
Ha, den giør Søn og Sønnesønnen elskovsvarm.
Selv Oldings-Diet ofte her paa malte Taft
Gienstraale skal med svunden Ungdoms første Kraft.
See hvor hun smiler! Hurtigt nu! Fuldender Alt!
Hist lidt for bredt, her er det atter lidt for smalt.
Saa! Stille! Intet mere! Himmelsk Harmonie!

(Hanen galer.)

Alle Aanderne.

Rødkammet Vægter goel. Nu er vor Tid forbi.

(De forsvinde.)

Sultanens Harem.

Gulnare ene paa sit Kammer.

Den nærmer sig, den gyselige Stund!
Den nærmer sig; det isner i mit Blod.
O Himmel! hav Medlidenhed, og see
Veldædig til den unge Hind, der staaer
Bag Busken, skiælvende, snart Tigrens Rov.
See mine Kinder! ængstligt falme de,
Som Maanen, naar den blegnende forlader
Sin trygge Horizont, og svimler gusten,
Som nylig purpurrød, i det den seer
Forladt sig i den tomme Himmelork.
Ak, skiønne Yngling, skal jeg aldrig meer,
Ak, aldrig mere skue dig igien?
O! det var kun en Drøm, kun Anelser
Om Paradis. Du ranke Cedertræ!
Som Palmeblade slyngte sig dit Haar,
Dit Øie var en Antelopes Øie,
Din Kind en frisk udsprungen Tulipan.
Ja Maanen skinner ei saa blid og klar
Paa Himlens Blaa, som du paa Kiærlighedens.
Hvor er paa Fieldet den fribaarne Gran,
Der kneiser stolt og trodsende, som du?
Og dog var Hyrdens Ømhed i dit Blik,
Og Elskovs søde Luer i dit Bryst.
O ja, det var en salig Drøm. Du var
Den vennesælle Gabriel, den Engel;
Du kom og kyssed' mig. Det var et Indsegl,
Som sødt forbandt mig med en evig Himmel.

Snart kommer Israfil og vinker mig,
Den blege, gyselige Dødens Kæmpe. —
Ha hvilken selsom Skiebne ligner min?
Nys sluppen ud fra Faren, ud fra Døden,
Ved et fra Himlen nedsendt Underværk,
Udrevet af forhadte Brudgoms Arm,
Et Øieblik i Elskovs Favnetag — —
Og nu igien — bortsolgt, som en Slavinde,
For Guld og Ædelstene, til en Træl,
En uopdragen, ringe, dristig Knøs.
Jeg har ei seet ham end. Snart er det Tid.
O du, som kaldte dig min Elsker, Engel!
Var ei det hele Syn en Feberdrøm,
Da trin herind! Trin kraftig paa din Fod,
Som Elefanten stærk, som Tigren smidig,
Som Løven stolt, som Hyacinten mild,
Som Solen varm, som Maanen elskovsfuld.
O vedergvæg mig med din klare Stemme,
Der toner fra din hulde Rosenmund,
Som Feernes fra Sommernattens Grotter.
Omflæt mig atter fast i stærken Arm,
Du friske Vedbendranke! Lad bag den
Mig hente Trøsten i dit Stierneblik,
Tryg ved dit Hiertes varme Purpurkilde.

Sultanen træder ind med **Aladdin. Følge.**

Gulnare (forfærdet).

O Himmel!

(Kaster sig paa Knæ.)

Engel! Du har hørt min Bøn?
Du redder andengang den stakkels Hind
Fra Leopardens Klo? Ha Gabriel,
Livsalige, forklarede Cherub!
For min Skyld andengang forlader du

Almagtens Throne? Nu saa tag mig med
Til Himlen, uden dig er Jorden tom.

Aladdin
(omfavner hende).

Min elskede Gulnare! Søde Brud!

Soliman.

Min Datter! Kom dog til dig selv, min Datter!
Hvad vil den underlige Vanvid sige?
Du var jo forberedt.

Gulnare.

Jeg forberedt?
Du havde grumt bestemt mig for Aladdin!

Soliman.

Og her Aladdin for dig staaer.

Gulnare.

Er du?

Aladdin.

Ja, elskte Pige!

Soliman.

Fat dig, kiære Barn!
Kamelen staaer alt sadlet, tilberedt,
At bære, paa det røde Fløielsteppe,
Sin skiønne Byrde til Aladdins Borg.
Seer du ei hist den store Marmorbygning,
Hvor Faklen viifter i den mørke Nat,
Og slynger hen i Nattens Mulm sin tunge,
Halvgiennemlyste Virakfky? Der venter
Din blomsterkrandste Brudeseng.

Gulnare.

Og her
Min Brudgom?

Aladdin.

Ja, Gulnare!

Gulnare.

Du Aladdin?

Aladdin.

Ja, Huldeste!

Gulnare.

Og hisset staaer dit Slot?

Aladdin.

Nei dit, livsaligste blandt Qvinderne!
Der staaer dit Tempel, Kiærlighedens Throne.

Gulnare.

Jeg veed ei om jeg drømmer eller vaager;
Men vaager jeg, da er jeg høist lykkalig,
Og drømmer jeg igien — o, søde Drøm!
Da følg mig i min Slummer dybt i Graven.

(De gaae.)

Soliman
(til sit Folge).

Giv flux nu til Altanen hist et Vink,
At man kan røre Pauker og Trompeter!

(Gaaer.)

Afrika.

Noureddin ved sit Bord, har længe punkteret, endelig lægger han Griffelen træt.

Ha Skiebne, hvi est du mig stik imod?
Min Haand er mat af sit forgieves Værk;
Mit Die stirrer starblindt, uden Nytte.
Hvorhen jeg vender Stregene, — kun tomt

Og øde, som i afrikanske Sand.
Nei, aldrig var min Lykke mig saa nær,
Som da jeg troede vist at eie Lampen.
Forhadte Skiebne! Meer forhadte Dreng!
Nu er dit jammerlige Legem Støv,
Og Kilden skyller hvide dine Been. —
Skal aldrig, aldrig nogensinde da
Den skiønne Biergets Lampe vorde min?
Er intet Kunstforsøg mig mere muligt? — —
Og *har* jeg ret forsøgt? — Jeg veed forud,
At jeg kan ikke bryde Hulen meer. —
Jeg vil ei være mig det selv bekiendt,
Hidtil jeg afskyet har at see derhen, —
Jeg vidste jo forud hvad der jeg saae:
Et blaat, et stinkende, forraadnet Liig!
Nu er det opløst, og de hvide Been
Er intet Gyseligt og Ækkelt ved.
Bort, usle Svaghed! — Jeg vil see derhen.

(Han' punkterer og taber Griffelen af Forfærdelse.)

O Himmel! Allah! Store Muhamed!

(Sønderriver sine Klæder.)

I Velstand, og paa Nippet til at ægte
Fyrstinden! Lampens Eier! Slavens Herre!
Befriet ved Ringen, som jeg Rasende
Selv satte paa hans Finger? — Helvede!
Forbandelse! Forbandelser og Hevn!
Ha hvilken Diævel blændte mig og dysed
Min Tanke, min Erindring reent i Dvale?
Den skiermed ham for Hulens Trylleri,
Det vidste jeg; den *anden* Egenskab
Jeg kunde glemme, — glemme den til nu,
Forbandelse! Forbandelser og Hevn!
Det er ei gaaet ærligt til; en Engel
Fra Helveds Dyb har skiænket ham sin Bistand.
Forvorpne, plat uduelige Dreng,

Du høste Frugten af min sure Flid?
Du plyndre nu det Træ, som jeg har plantet?

Hindbad kommer.

Min Broder! hvad betyde disse Skrig?
Du sidder ellers rolig paa dit Kammer
Om Natten grublende, saa taus som Uglen
Om Dagen, dybt hvor Skoven mørkest er.
Hvad fattes dig? Hvad siger denne Bleghed?

Noureddin.

Imorgen reiser jeg til Ispahan.
Thi viid, med eet Ord: Lampen er paa Jorden,
Og den besiddes af den usle Dreng,
Som længst jeg troede død.

Hindbad.

Hvad hører jeg?

Noureddin.

Du est min Broder! Du har mig at takke
For hvad du veed; du kunde mere vidst,
Ifald du havde Stadighed, som Smildhed.
Imorgen bort jeg reiser ufortøvet;
Men Skiebnen er mig avindsyg og nidkiær;
Thi sværg mig ved Prophetens Grav, ved alt
Hvad helligt er, at du vil hevne mig,
At du vil kæmpe med din Klogt, dit Mod
Til mine Fienders Undergang og Død,
Ifald jeg skulde synke for min Skiebne.

Hindbad.

Jeg sværger dig som Broder og som Ven,
At hvis du falder, skal en tørstig Mund
Ei mere længes efter Vand i Ørken,
End efter Fiendens Blod din Broders Dolk.

Noureddin.

Her rækker jeg dig denne Talisman,
Nu er den sort, men bli'er, som Blod, den rød,
Da har den varslet dig Noureddins Død.

(Gaaer.)

Hindbad

Noureddins Død? — Ha Lampen er paa Jorden!
Saa løi du ei Noureddin? Altsaa var
Dit Eventyr dog rene, skiære Sandhed?
O Salighed at eie denne Lampe!
For ham er ingen Skat og intet Harem
Tilsluttet. Nei, som en vellystig Bi,
Han svømmer i et Hav af lutter Straaler,
Og suger Honning af hver sielden Blomst.
O hvad er Drab og List og Brodermord,
Naar man for dem kan kiøbe slig en Skat?
Det er den værd, fuld værd imellem Brødre!
Gaa, skynd dig kun Noureddin, bring os Lampen,
Og dræb dens Eier! Her den samme Skiebne
Giengielder dig. Og er først Lampen min,
Skal intet Hiernespind om Ret og Dyd
Indblande Frygt og Anger i min Fryd.

Aladdins Palads.

Den store Sal. **Aladdin** og hans **Brud**. **Soliman, Zulima, Vesiren, Morgiane** og Flere sidde til Taffels.

Soliman.

Jeg har endnu, saalænge jeg har levet,
Ei seet saa herligt og saa skiønt et Slot.
Men siig mig, elskte Søn, da Alting her

Er fuldført med saa megen Flid og Kunst,
Hvi er det ene Vindve dog ei færdigt,
I Salens Midte?

Aladdin.

Store Soliman,
Min Sultan og min Fader! alting skylder
Jeg Eders Naade; til et svagt Beviis
Paa min Ærbødighed og Kiærlighed,
Lod jeg det Vindve der kun ufuldendt,
At I, min Herre, kunne lægge selv
Den sidste Haand derpaa; saa Bygningen
Var nødt til, ligesom at takke Jer
For sin Fuldendelse.

Soliman.

En udtænkt Finhed.
Aladdin, du henrykker mig. Imorgen
Jeg strax vil sende mine Mestre hid.

Aladdin.

Tillader du min Sultan, at et Chor
Af Sangerinder og af Dandserinder
Forlyster os ved dette Bryllupsgilde?

Soliman.

Min Søn, gisr hvad du vil, her er du Herre.

(Aladdin giver et Vink. Strax aabnes en Dør, hvorigiennem kommer en Skare Alfer. Nogle kortkiortlede til Dands, Andre med Fløiter og Strængeleg. I det de Dandsende begynde, synge de Andre.)

Chor.

Rosens Tid er kommen; bag det grønne Blad
Svulmer den, og skiller fulde Knup sig ad.
Lad da Strængen risle, som en Sølverbæk,
Lad da Stemmen tone, som en Fugl bag Hæk.
Kiærlighed opgløder al Naturens Barm;
Selv den trætte Gubbe smiler elskovsvarm.

Jorden blusser op mod Himlen i sin Kraft,
Lad da freidig sprudle Druens Purpursaft!
Lad den stærke Væde, funklende som mild,
Svale, vedervæge Kiærlighedens Ild.
Ei Propheten vredes, mildt han smiler ned.
Vinker hid, med Myrther, Viin og Kiærlighed!

Nogle.

Prise vil vi her med Sang, du friske Vaar,
Unge bedste Rose fra din Urtegaard.

Andre.

Siunger I Gulnares Deilighed og Priis,
Siunge vi Aladdins Roes, paa Krigerviis.

De Første.

Zephyr! har du viftet i min Roses Skiød,
Da du bringer Elskovs Balsomduft saa sød?
Har du kiælent leflet i det sorte Haar,
Der, i store Ringe, sig om Skuldren slaaer?
Har du skuet dig i Barmens glatte Speil,
Bovnende, som Snekkens fulde Silkeseil?
Saae du hendes Hals, som Antelopen, hvid?
Saae du Aftenstiernen blank ved Skumringstid?
Blandte du dig med den fine Muskuslugt?
Dvælte du og laa i Elskovs Skyggebugt?
Legte du, o Zephyr! med den hvide Krop,
Med den smalle Fingers røde Fingertop,
Tynde Karmosin-Orm lig, paa hviden Sand?
Kiølte du det unge Hiertes stærke Brand?
Svar mig, lette Zephyr! Stands din Flugt og svar,
Grant beskriv hver Skiønhed, du ombølget har.

De Andre.

Zephyr tie, og flye til Fredens dunkle Skov!
Her skal siunges Heltens høie Priis og Lov.
Skiøndt endnu hans Glavind aldrig klang i Krig,
Hør dog, Verden, hvad vi her forkynde dig:
Stiernen selv skal skiælve for hans Landses Klang,
Solen ønske skal at vende bort sin Gang,
Hesten vildt i Støvet træder Griffens Rov,
Som Karfunkelsteen i Blod dens røde Hov.

Hver en Piges Haarlok blod skal ønske sig:
Var jeg dog en Lænke, til at fange dig!
Elementer tvende, høist forskiellig hver,
Blinke skal fra Kæmpens krumme Vredessværd:
Vand, naar roligt Sværdet hviler i hans Arm,
Ild, naar vildt det funkler om i Kampens Larm.
Høit dets Tunge tale skal paa hvert et Tog,
Dødens trodsende, Forvovenhedens Sprog.
Hil dig, Ven! din Hæder tolker ingen Kunst.
Du skal staae i Ørken som en Himmeldunst,
Kraftig i din Harm, og skrækfuld brunligrød
Klæbe til dit Sværd skal sig den visse Død.

(Aladdin og hans Brud reise sig.)

Chor.

See! nu vinker Elskovsluen dem, saa varm,
Hen til Brudekamret, kiærligt Arm i Arm.
Hvilke Blomster ud maa springe, hvilken Flok,
Naar slig Rose slynges til slig Blomsterstok!
Skynder Eder, Piger! under Sang og Dands,
Brudens Isse miste maa sin Liliekrands,
Pommerantsens Krands sig slynge grøn og bred.
At den tolker Skiønhed, Styrke, Frugtbarhed!

Fierde Handling.

Aladdins Palads.

Soliman og **Aladdin** med Følge, bevæbnede til Jagt.
Gulnare.

Soliman.

Saa herlig Alderdom jeg haabed ei,
Skiøndt vant til Lykke, født af Fyrsteblod,
Og høit bestemt for Thronen. Elskte Søn,
Hvad Fortrin hos dig skal jeg først beundre?
Din Rigdom, Viisdom, Elskov, eller Kiekhed?
Hvor findes Mage til et Slot, som dette?
Du snildt et Vindue lod ufuldendt,
Paa det jeg kunde føle Værkets Værd,
Naar selv jeg rørte det med kraftløs Haand.
Du bygged let Paladset i en Nat —
I fiorten Dage var ei Persiens Sultan
Fuldmægtig at faae blot et Vindve giort.
Og nu din Troskab, Godhed for min Datter,
Din Viisdom og din Sindighed i Raadet,
Det hulde Sindelag for mig, for Alle,

Hvorved du vinder alle Landets Hierter;
Og nu, hvad ligesom tilsidst med Høihed
Forherliger det Alt og kroner det:
Din Tapperhed, der lig et kraftigt Lyn,
Forfærdeligt som siebliklig, slog
Oprørerne med Skræk, og tæmte dem.
Min Datter havde Ret, da hun dig kaldte
Sin Cherub. Ja du est som Cherubim,
Der staaer for Persien, som hin for Eden.
Kom, kiære Søn! Det hule Jagthorn lyder,
Og lokker os med det uthydelige
Forunderlige Suk, til dunkle Skov.
Der har jeg tilberedt en barnlig Krig:
For Den, som tvinger let et oprørt Folk,
For ham er Tigerjagt en Børneleg.
Farvel, min Datter! Lev ret vel saalænge!

Gulnare.

Min høie Fader! Elskte Husbond! ak,
Hvad vil I Tigren? Lad ham gaae i Skoven,
Og giv ham ei en ubetænksom Ret,
At sønderrive brat de bedste Hierter.

Aladdin.

Velsignet er din qvindelige Frygt.
Hvad der er smukt hos dig, som Qvinde, bør
Vi veie op med, hvad for Mænd er smukt,
Og det er: Sødt at frydes ved din Frygt,
Men ei at dele den. Farvel, min Hustru!

Gulnare.

Naar kommer du igien?

Aladdin (smilende).

Imorgen, Elskte!
Hvis Tigren ikke sønderriver mig.

Gulnare.

Du spotter?

Aladdin (kysser hende).

Ja, — som Ulven Antelopen,
Fordi den ikke ogsaa kunde dræbe.
Farvel! Imorgen seer du mig igien.

(Han gaaer med Soliman og sit Folge.)

Kahn.

Noureddin. En gammel Kiøbmand.

Kiøbmanden.

Det troer jeg nok, en saadan Reise trætter.
Men vær forsikkret om, I er ei reist
For Intet, Persien er værd at see;
Og aldrig mere før end netop nu,
Fra den Tid, som jeg sagde Jer, Aladdin
Forskiønner og forherliger vort Rige.
Der er nu først det sælsomme Palads.

Noureddin.

Ja, det Palads, siig, hvordan hænger det
Med det ret sammen? Giør mig klog paa det!

Kiøbmanden
(langsom og rolig).

Hvordan det hænger sammen? Bi! min Pibe
Gik ud, den maa jeg tænde først igien;
Ret gisres maa, det Andet ei forsømmes. —
Hvordan det hænger sammen, kiære Landsmand?
Nei, det er sandt, I er en Afrikaner;
Men ligemeget, Landsmand dog for det,
Hvis I kun ei er født i Maanen.

Noureddin.

Nei,
Jeg er en Jordbeboer, Ven! ſom J.

Kiøbmanden.

En Muldvarp altſaa? Nu, din Skaal, min Broder!
Gid du endnu maa rode lang Tid om
I Mulm og Mørke; ſtundom heel forundret
Opſtikke Næſen lidt i Solens Lys,
Men ſtrax forbluffet dukke ned igien,
Og rode flittig til du bliver træt.
Jeg er det alt, min gode Ven! Min Tid
Er ſnart forbi.

Noureddin.

Saa ſpild den ikke da;
Men ſiig i Haſt hvordan det hænger ſammen,
Med Prinds Aladdins underfulde Slot.

Kiøbmanden.

Ja, det er ſandt!
(Smoger.)
Hvordan det hænger ſammen?
Ih nu! det hænger meget herligt ſammen!
Fortræffelige tykke Marmorſtene.
I ryſter ikke Muren fra hinanden,
Min gode Ven! Det ſtaaer jeg inde for.

Noureddin (utaalmodig).

Men —

Kiøbmanden.

Men hvordan det ellers hænger ſammen?
Ja, det forſtaaer jeg mig ei bedre paa,
End hvordan nylig min Tobak gik ud,
Og hvordan jeg fik Ild i den igien.

Noureddin.

Men —

Kiøbmanden.

Hver har saa sit eget Lune, seer I!
Een bygger langsomt op, og sammenskraber
Materialier fra mange Kanter;
Naar det er giort, saa gaaer det med en Muren;
Men dog forhaster man sig ikke derfor;
Man spiser Frokost, Middags, Aftensmad,
Dog alt imellem, og gaaer smukt tilsengs,
Til rette Tid, hver Nat, naar man er søvnig.
Er Noget muret alt for galt, saa rives
Det ned igien; og saadan fares fort,
Til ei det taaler meer at rores ved.
Naar det er giort, saa kommer en Polerer
Og glatter Alt, og saa er det istand. —
En anden loierlig naragtig Karl
Blier født til Verden som en Spindevæv;
Han haler alting af sig selv, og hviler
Ei, før den hele Bygning færdig staaer;
Og det er giort, mens en fornuftig Mand
Faaer tændt og røget ud sin Morgenpibe.
Det maa man aldrig ta'e fortrydeligt;
Hver følger saa sin egen Siels Natur!

Noureddin.

Saa denne Bygning blev saa hurtig færdig?

Kiøbmanden.

Det kommer an paa, hvad I kalder hurtig;
Troer I, den stod der i et Øieblik,
Saa krøb Aladdin langsomt som en Snegl,
Thi han behøved fast en Nat dertil.

Noureddin.

Kun Een?

Kiøbmanden.

Kun Een? — Hvad tænker I, min Ven,
Om Muhamed, vor hellige Prophet?
I sætter ham dog over dette Slot?

Noureddin.

Naturligviis.

Kiøbmanden.

Da tør jeg sværge paa,
Hans Fader har ei brugt en Nat engang,
Til at faae ham istand. Det var dog mere.

Noureddin.

I skiemter!

Kiøbmanden.

Nei, min Ven, jeg skiemter ei.
(Lægger Piben.)
Hvad vil I bryde Jer om Sammenhængen?
I seer det hænger sammen; det er nok.
Giør hvad I, som en Adams Søn, kan giøre!
Gaae hen og see, lad Øiet ikke blindes,
Og kast det ei blot paa en ringe Gienstand;
See paa det Hele, paa det Enkelte,
Men dernæst atter overskue det Hele!
Jeg vædder, Ven, I faaer saa stor Respekt
Da for Bygmesteren, at tydeligt
I føler Eders Uformuenhed,
Til ind at sætte Jer i hans Ideegang.

Noureddin.

Kan man vel faae det smukke Slot at see?

Kiøbmanden.

Ja, naar han kommer hiem; det nægtes Ingen.
Idag og Morgen tog han ud i Skoven
Paa Jagt, med Soliman sin Svigerfader.

Noureddin.

Jeg takker Eder for god Underretning!
Nu maa jeg gaae til Hvile, jeg er træt.

Kiøbmanden.

Det er naturligt. Lev da vel, min Ven!
Fornøi Jer godt i Byen, mens I er her.

Gade.

Noureddin, strax derpaa **en Kobbersmed.**

Noureddin.

Nu veed jeg det! Ved Lampen har han Slottet.
Slig Borg er kun et Værk af Lampens Aand.
Og Lampen er paa Slottet, ei paa Jagt
Med Eieren; det sagde mig min Kunst.
O du Letsindige, jeg kiendte dig! —
Hensiængt i Salen, i en Krog bag Pillen.
Jeg haaber at min List skal lykkes mig,
Hvis ei, maa der udtænkes andre Midler.
Her boer en Kobbersmed, her maa jeg ind.

Kobbersmeden.

Ih see god Dag, min allerbedste Ven!
Er det mig selv, som her Besøget gielder?

Noureddin.

Ja, Mester!

Kobbersmeden.

Ha, det er mig grumme kiært.
Dernæst maa jeg fremdeles spørge: Kommer
I her til Vennen eller Kobbersmeden?

Noureddin.

Til Kobbersmeden.

Kobbersmeden.

Bravo, kiære Mand!
Det seer jeg tusind Gange heller, end
I kom til Vennen. Ak, Besøg af den Slags,
Dem kiende vi: Saa skal de have Frokost,
Kahve, Tobak, Opvartning, og deslige.
Nei, bedste Mand, da maa jeg lide Den,
Som kommer smukt til Kobbersmeden; ham
Skal jeg ei føde, han skal føde mig.
Bliv ikke bange, jeg vil ikke slaae Jer.
Men siig mig bare, hvor I vide fik,
At her i Gaden boer den gale Smed?
Thi jeg har ei udhængt mit Skildt endnu;
Det ny, at sige, thi det gamle hænger
Som det har hængt i Blæst en halv Snees Aar;
Men Regn og Slud har slikket det saa reent,
Som Hunden slikker en Tallerken. Ha, ha!
I seer, jeg er en Digter, en Poet!
Kan giøre Lignelser om Regn og Hunde.
Ha, ha, ha, ha! Bliv derfor ikke bange!
Til Kobbersmed har jeg dog meest Genie.
Men hvo har sagt Jer, at jeg boede her?

Noureddin.

Slet Ingen. Folk kan ikke høre her
I Gaden, altsaa heller ikke svare.
Jeg vædder, der er ei i Nabolauget
En eneste fuldstændig Ørehinde;
Det har I sørget for, min gode Mand!
Men da jeg kommer nys fra Barbariet,
Hvor der kun brøle Pardre, Tigre, Løver,
Og altsaa har bevart min Hørelse,
Saa vidste jeg strax hvor I boede, Ven,

En fem, sex Gader herfra; jeg behøved
At gaae kun, som I fatter, efter Lyden.

Kobbersmeden (afsides).

Den Karl er muggen. (Høit.) Allerbedste Mand!
Det er ei mig, jeg tier som en Muur;
Men det fordømte Kobber har den Vanart,
At skraale, som det fik en Kniv i Halsen,
Og jeg maa banke det saa tidt, jeg vil,
Saa faaer jeg det dog aldrig til at tie.

Noureddin.

I skulde prøve med det Gode paa
At bringe det til Artighed, og lade
Det staae ubanket.

Kobbersmeden.

Nei, den Læremaade
Forstaae vi os ei paa i Asien.
Jeg vædder, hvis jeg følger Eders Raad,
Da ærgrer min Koldsindighed det saadan,
At det bespyer sig med den grønne Galde,
Og er istand til at forgifte Folk,
Som rører ved det. — Men til Sagen nu!
Hvad kan jeg tiene med? Hvis I maaskee
Vil giftes, sætte Boe, saa kom til mig!
See her er Kaffekander, Theemaskiner,
Bradpander, Kasseroller, Suppekiedler,
Og Æbleskivepander; vel fortinnet.
Skal I til Feldts? Jeg smeder Hielm og Harnisk
Saa godt som Potter og som Bradepander;
Hvo Eet kan giøre, giør det Andet med.
Er I ei ganske vel, lidt Patient,
Og ønsker et Stik-Bækken? Kom til mig!
Jeg tilfredsstiller alle Hiertets Ønsker.

Noureddin.

Jeg trænger til en halv Snees Kobberlamper.

Kobbersmeden.

Tys! Lad os tale sagte, bedste Ven!
Jeg har en Nabo, som er Lyseſtøber,
Han hader Lamper meer end Peſtilens.
Kom I med mig, op i mit Magaſin,
Der ſkal I Lamper faae, ſom lyſe meer
End Maanen og Planeterne paa Himlen;
At ſige, naar førſt Olien kommer i dem,
Og Væger, og naar Vægen førſt er tændt.

Noureddin.

Saa gaae vi denne Vei?

Kobbersmeden.

Ja bedſte Mand!
Tag Jer iagt for Trinnet, ſmudſk Jer ei
Paa Væggen der; huſk, I er hos en Smed!
Her op ad Trappen! Stød Jert Hoved ei
Mod Bielken under Loftet. Nu kun friſk!

(De gaae.)

Gulnares Kammer.

Aften ved Solens Nedgang. Hun ſidder i det aabne Vindue med ſin Cithar og ſynger:

Cithar, lad min Bøn dig røre!
Høre lad din hulde Stemme!
Glemme ſkal jeg da min Kummer;
Mildt i Slummer ſkal du dysſe
Mig min Frygt, og Øret kysſe
Med din søde Strængeklang.

See den gyldne Aftenrødme!
Sødme dufte Rosens Blade,
Glade Bølge Maanen føder.
Hvor den møder paa sin Bue,
For, i Nattens fromme Lue,
Taus at høre Hiertets Sang.

Tolk min Elskov, høi og herlig!
Kiærlig skal min Stemme følge,
Dølge skal den ei min Flamme;
Skiøndt kun stamme kan min Læbe,
Elskte Cithar, lad os stræbe,
Begge paa forskiellig Viis.
Medens Aftenpurpurstunden
Lunden smilende forgylder,
Fylder Sang de dunkle Kroner,
Toner Nattergalens Vise;
O saa priis, saa lad os prise
Hvad der kræver Alles Priis!

Men hvilken underlig
Følelse ryster mig?
Storm ha hvi brummer du?
Sang hvi forstummer du?

Himmel! har Tigrens Klo
Myrdet min Lyst og Ro?
Stødt ham i Skoven ned?
Grumme Forvovenhed!

Angest hvi ulmer du?
Hierte hvi svulmer du?
Glæde hvi svinder du?
Taare hvi rinder du? —

Gulnares Amme kommer ind, leende af alle Kræfter.

Ha ha ha ha! Nu er jeg dog en gammel
Udlevet Kone — Ha ha ha ha ha!

Gulnare.

Er det at lee af?

Ammen.

Nei, at græde over.
Men deraf leer jeg heller ei, min Datter!
Nei, kiære Barn! ha ha! Jeg leer — ha ha —
Jeg leer af hvad der er saa latterligt,
At aldrig jeg har i mit hele Liv
Leet med saamegen Grund. Ha ha ha ha!

Gulnare.

Hvad er det da?

Ammen.

Tænk, Barn! Ak gode Gud,
Den burde sørge, som har meer Forstand.
Det arme Skrog! Det er dog grumme tungt
At miste sin Forstand. Ha ha ha ha ha!

Gulnare.

Ja, sikkert er det tungt, min gode Moder!
Tag Eders derfor smukt i Agt. Hvad er der?

Ammen.

Her gaaer en Mand, her nede, midt paa Pladsen,
Han har en Kurv paa Armen, fuld af Lamper,
Af splinternye, smukke Kobberlamper;
Dem sælger han. Ha ha ha ha ha ha!

Gulnare.

Deri jeg seer endnu slet ingen Galskab.

Ammen.

Nu, giv mig Tid! Vel sandt, mit Barn, at sælge,
Det er ei dumt, det er fornuftig handlet,
Ifald man vinder Noget ved sit Salg;
Men veed du hvad han tager for en smuk,
Ny Kobberlampe?

Gulnare.
Nu?

Ammen.
En ruſten gammel.

Gulnare.
Umuligt!

Ammen.
Hvad? Bi lidt! Der kommer han.
Nu ſtaaer han lige for dit Vindve; lyt
Nu efter, ſkal du høre. Hør nu efter!
(Noureddin raaber ude paa Gaden: „Hvo vil ſælge gamle Kobberlamper for nye?")

Ammen.
Der hører du! Han ſælger egentlig
Ei Nye, han kiøber ikkun Gamle for dem.
Du gode Himmel! Der er dog i hele
Naturen Ingen, der kan drive det
Saa vidt i ſin Galſkab, ſom et Menneſke.
Hvor ſtrunk han ſtaaer, hvor liſtig han ſeer ud,
Som om han tænkte ret at ſnyde Folk.
Den arme Stakkel, Gud forbarme ſig!
See hvor han ſkotter liſtig op til Vindvet.
Min ſøde Datter, ak, jeg faaer et Indfald:
Forleden, da jeg giorde ryddeligt,
Fandt jeg, bag ved den ſmukke Billedſtøtte,
Midt i den ſtore Sal, en gammel Lampe
Henſtoppet i et Hul. Jeg lod den ligge;
Ei vidſte jeg om en af Slaverne
Tilfældigviis der havde lagt den hen,
Kort ſagt, jeg glemte det. Men hvis du nu
Har intet derimod, mit ſøde Barn,
Saa vil jeg give Lampen til en Tiener,
At han kan løbe ned og ſælge den,

Her lige for dit Vindue. Maaskee
Det gior dig oprømt; thi jeg mærker nok
Du er idag kun i et daarligt Lune.

Gulnare
(seer ud af Vinduet).

Det er dog underligt. See hvor han sælger
De smukke blanke Lamper, for de gamle;
Han seer herop, som om han vilde sige:
Har du ei ogsaa Lyst? Min Amme, ja
Hvis det kan glæde dig, saa gior det kun!
Mig vil det neppe more.

Ammen.

Siig ei det!

(Gaaer.)

Gulnare
(betragter Troldmanden).

Det Menneske har Noget i sit Ansigt,
Som jeg skal kiende. Skummel seer han ud.
Den arme Stakkel, det er intet Under,
Vanvittig er han, det er godt at mærke.
Men — jeg er dog et Barn — et ægte Barn!

Ammen (kommer igien).

Nu har jeg givet Slaven Lampen. Pas
Nu paa, saa kommer han om lidt.

Gulnare.

Min Moder!
Siig, finder du ei, at den gale Mand
Har noget fælleds med et andet Ansigt,
Som er dig vel bekiendt?

Ammen.

Nei, kiære Barn!
Du veed, jeg lever meget indgetogen,
Har endnu ei seet Stadens Daarekiste;
Der findes vistnok Folk, som er ham lige.

Gulnare.

Erindrer du dig vel det Eventyr,
Som min Aladdin har fortalt engang,
Om Drengen, hvem en lumsk og nedrig Trold
Indslutted grusomt i en Klippehule,
Fordi han ikke rakte ham sin Skat?

Ammen.

Vel gior jeg det. Det Eventyr var smukt;
Men hvad har det vel hermed at bestille?

Gulnare.

Du veed, jeg fra min Barndom har den Viis,
At forestille mig hver Ting, der nævnes,
Udtrykt ved Noget som jeg kiender; tales
Om Folk, saa er det Folk, som jeg har seet,
Og Stedet har jeg ogsaa været paa.
Saaledes — skiøndt jeg veed, at kun det var
Et Eventyr, og intet Virkeligt, —
Har jeg ved Drengen altid tænkt mig dog
Aladdin; — Du maa ikke lee mig ud!
Men Trolden giorde jeg mig selv; og er det
Ei underligt? min Forestillings Billed
Er netop denne Mand særdeles ligt.

Ammen.

Det er en Hændelse, mit gode Barn!
Det kommer, seer du vel, dig kun saa for.
Men stille! Der er Slaven alt med Lampen.
Ha, nu vil Løierne først ret begynde.
See kun hvor Glæden straaler ham i Øiet,
Den gale Mand! Ak, vi maae takke Gud,
Som ei endnu har mistet vor Forstand.
Han byder selv ham vælge. Seer du vel?
Nu er alt Kiøbet sluttet. See nu gaaer
Den Gale bort, forfulgt af Drengene.

Han vender sig ei om engang. Han gaaer
Alt hvad han kan, som om det ei var ham.
Nu dreied han om Hiørnet. — Borte blev han!

(Seer paa Fyrstinden.)

Du gode Gud, mit Barn, hvad fattes dig?
Du blegner og du skiælver.

Gulnare.

Kiære Moder,
Jeg veed det ei — En uforstaaet Nødsel,
En underlig —

Ammen.

Bi lidt, mit Barn, bi lidt!
Jeg strax vil hente dig lidt Hovedvand.

(Ved sig selv i det hun gaaer.)

Du gode Barn! Jeg mærker nok af Alt
Hvad Klokken nu er slagen, min Gulnare.
Ja, det er unge Folk, det bør saa være.
Hun er en deilig Kone, han en Karl
Der ikke staaer, som Saladin, og fryser
Paa Taget hele Natten; tvertimod.
Den hele Sag, den har sin Rigtighed.
Du lille Djevleunge! Ha, hvem skulde
Vel tænkt deslige Ting om dig, dengang
Du laa med Dukkebarnet ved mit Bryst?
Nu, det er eengang i Naturens Orden,
Hver Alder leger med sin egen Dukke.

(Gaaer.)

Gulnare

(sætter sig ved det aabne Vindue, med Haand under Kind og stirrer hen i Egnen).

Den skiønne Sol er dalet dybt bag Skoven,
Og hisset luer Maanen blodigrød.
Den muntre Aftenstund forsvinder brat,
Alt hæver sig den kolde Nattevind.

Fra Horizonten trækker Skyen frem,
Og mørkner Himlen til en Fængselhvælving,
Et Gravkapel, hvor hist og her en Lampe
Mat straaler med sit blege Skiælvelys.
Den skionne, store Dagens Lampe svandt, —
Og Rosen lukker sig, — og Skoven skuler, —
Og Slangen kommer frem af sine Huler.

Fri Mark.

Nat, Storm og Regn.

Noureddin midt paa Marken, med Lampen i Haand.

Nu har jeg den! Nu har jeg den! Jeg har den!
Her har jeg den, her i min høire Haand.
Dig vil jeg vise den, du blege Stierne!
Du sidder alt for høit og alt for fast,
Til at du skulde komme ned, og vriste
Den dyrebare Skat ud af min Haand.
Saa see da, Stierne, fra din brustne Sky,
Du Eneste paa hele Himmelrummet,
See, her er Lampen! dette grønne Kobber,
Hvorom min Finger knuger sig med Krampe,
For ei at tabe den letsindig atter,
Som hin Enfoldige. Nu er det Nat,
Nu er det Midnat, mørkt som i en Grav.
Naturen er mig gunstig, hyller mig
Ind i sit sorte Klæde, for at Intet
Skal røbe mig. Velan da, kiek forsøgt! —
Jeg skielver — jeg begriber ei min Magt.
Ha, mon det ogsaa var den rette Lampe?
En Isnen giennemfarer mine Been.

(Seer sig om.)

Jeg er dog ene? Nu velan, en Prøve!

(Han gnider stærkt paa Lampen.)

Lampens Aand lader sig flux tilsyne.

Nu hvi gnider du saa voldsomt? See, jeg lystrer jo dit Vink.
Naar du bruger mig og kalder, kommer jeg som Lynets Blink.
Ikke jeg alene, Herre, men hver anden Lampens Aand
Boier sine Knæ og lyder Den, som Lampen har i Haand.

Noureddin

(taber Lampen af Forskrækkelse. Aanden forsvinder; han griber den hurtig igien).

Tøv lidt! Jeg har den atter i min Haand.

Lampens Aand.

Jeg tøver. —

Noureddin.

Est du den vidtberømte Lampens Aand?

Lampens Aand.

Ei berømt. En Hemmelighed.

Noureddin.

Jeg taler over mig. Saa sig mig da,
Kan strax udrette du hvad jeg befaler?

Lampens Aand.

Det har jeg sagt.

Noureddin.

Du taler ikkun lidt!

Lampens Aand.

Men handler meer.

Noureddin.

Som naar jeg var saa driſtig
At bede dig — bliv ikke vred, — jeg ſpørger, —
Et Spørgsmaal er en høiſt uſkyldig Ting;
Som naar jeg, for Exempel, var saa driſtig,
At bede dig, forflytte mig, med ſamt
Aladdins Feepalads, med Brud og Alt,
Til Afrika?

Lampens Aand.

Saa lød jeg flux din Villie.

Noureddin (glad).

Saa let?

Lampens Aand (mork).

Som Tigren knække kan en Lilie.

Noureddin.

Saa giør det da i Kraft af Lampens Magt!

Lampens Aand.

Det er saa hurtig giort, ſom det er ſagt.
(Forſvinder med Noureddin.)

Sultanens Palads.

Morgen. **Soliman** ſtaaer op fra ſit Leie.

Det er en deilig Morgenſtund. Aladdin!
Du havde Ret, hvi troede jeg dig ikke?
Du blev endnu en Dag paa Jagt, og mig
Drev Skyerne med Regnen hiem igien.
Mon vel min Datter alt er ſtaaet op?
Du kiære Vane! Hver en Morgen maa jeg,
Saaſnart jeg ſtaaer af Sengen, ile hen

Og stirre paa det deilige Palads,
Og hilse paa det kiære Barn, fra Vindvet —
Der styrker mig til hele Dagens Dont.
(Han gaaer hen for Vinduet, og seer ud.)
Hvordan? O Himmel! Sover jeg endnu?
Gaaer jeg i Drømme? Har jeg mistet Synet?
Men hellige Prophet, jeg seer forresten
Jo Alting tydeligt. — Der staaer min Seng,
Og her er Vindvet, Gaden her, og hist
Er Husene. Men Himmel! hvor, hvor er
Paladset nu, og hvor er nu min Datter?

Han kalder. **Den vagthavende Officier** træder ind.

Soliman.

Hør Kasem, kan du sige mig, min Søn,
Hvor staaer min Seng?

Kasem (forundret).

Stormægtigste Monark!
Din Seng?

Soliman.

Ja, ja, min Seng. Har du ei hørt det?

Kasem.

Der staaer den.

Soliman.

Godt! Og viis mig nu mit Vindve.

Kasem.

Der, store Soliman!

Soliman.

Og Vindveskarmen?

Kasem.

Og Vindveskarmen?

Soliman.

Ja, ja, Vindveskarmen!

Kasem (afsides).

Af Persiens Monark har tabt Forstanden!
Der, store Sultan!

Soliman.

Godt! Men da du seer
Saa grant, og undres over mine Spørgsmaal,
Saa viis mig Det, som dog er mere Stort,
End alt hvad hidtil du endnu har viist mig:
Hvor staaer min Søns Palads?

Kasem
(peger hen til Vinduet uden at vende sig).

Der, store Sultan!

Soliman.

Hvor?

(Slaaer ham paa Øret.)

Vend dit kloge Hoved om.

Kasem.

Der — ha —
Stormægtigste —

Soliman.

Hvor er Paladset nu,
Selvtillidsfulde Dosmer?

Kasem.

Himlen veed det!
I Aftes stod det der. —

Soliman.

Gaa! Hent Vessiren
Paa Øieblikket. Lad ham komme flux!

Kasem.

Just som I kaldte, gik han op ad Trappen,
Det er alt Divanstid. Der kommer han.

Vesiren træder ind. **Kasem** gaaer.

Soliman.

Vesir!

Vesiren.

Min store Sultan! Er I syg?
Hvad er der mødt det stolte Persien?
I blusser, Eders Øine rulle vildt.

Soliman.

Saa veed ei heller I hvad der er skeet?
I gik min Svigersøns Palads forbi?

Vesiren.

Ja, store Sultan, som jeg altid gior,
Naar Pligten kalder mig for Eders Throne.

Soliman.

Og I blev intet vaer?

Vesiren.

Slet intet, Herre!

Soliman.

Ved Mekka, ved Medina, det er sandt!
Thi der var ingenting at blive vaer.
Men — hvad jeg meente — mærked I da ingen,
Slet ingen usædvanlig, stor Forandring?

Vesiren.

Oprigtig talt, min ædle Herre, naar
Jeg gaaer til Eders Divan, har jeg altid
Saa mange Ting i Hovedet, at ei
Jeg skotter hen til Siden, for at Intet
Paa nogen Maade skal adsprede mig.
Desuden veed I nok — jeg har ei dulgt —

Soliman.

At dette Slot var Jer en Torn i Øiet?
Velan da, den er taget ud, den Torn.

Og til Beviis derpaa, seer I langt længer
Med et helbredet Øie nu end før;
Før saae I for mit Slot hist et Palads,
Nu kan I stirre hen i Horizonten.

Vesiren (seer ud).

Ha!

Soliman.

Nu Vesir? Har I vel Mage seet?

Vesiren
(fatter sig af sin Forundring).

Om jeg har Mage seet, min høie Herre?
O ja, det har vel jeg saavel som I.

Soliman.

Saavel som jeg?

Vesiren.

I saae jo at det stod der!
Var dette meer begribeligt, end at
Det er forsvundet hurtig som det kom?
Nu kan jeg tale. Mig er denne Sag
Ei selsom; godt den stemmer med det Hele.
Aladdin er en Troldmand, det er klart;
En nedrig Trold, som grumt misundte mig
Min Lykke. Derfor ængsted han min Søn,
Berøved ham sin Hustrus Kiærlighed,
Forblinded Eder med sit Trylleri,
Fik Bruden i sin Vold — og nu, da han
Er kied af denne Leeg, er Alt forsvundet.

Soliman.

O Allah! Allah! O min Datter! Allah!

Vesiren.

Ulykkelige Fader!

Soliman.

O, min Datter!

Vesiren.

Er ogsaa hun?

Soliman.

Hun! Alt! Min Datter, Allah!
Min Diesteen! Min Stolthed og min Glæde.

(Han græder.)

Vesiren (kold affekteert).

O rørende, bedrøvelige Syn!
Den stolte Majestæt af Persien
Afriver sine Haar med vredne Hænder,
Maa fælde bittre Taarer, som et Barn,
Og kaster sig i Støvet, som en Slave.
Har I da intet Nys om, hvor Aladdin
Er flygtet hen?

Soliman

Den nedrige Bedrager!
Han vilde blive denne Dag paa Jagt,
For ei at følge mig. Alt er forgieves.

Vesiren.

Hvo veed? Man kan, der bør forsøges Alt.
Jeg vil befale strax en vældig Flok
Af Eders Vagt, at giennemstreife Skoven,
Og hvis man finder ham, at bringe ham
For Eders Throne.

Soliman (forbittret),

Ikke for min Throne!
Ifald han findes, (som han ikke gior)
Men hvis han findes, og han skaffer ei
Min elskede Gulnare flux tilbage,
Da bind ham fast, og bring Forræderen
Til Retterstedet, at hans frække Blod
Imens det flyder hen for Bødlens Sværd,
Kan gyde Kiøling i mit Smerte-Saar.

(De gaae ind.)

En skyggefuld, venlig Plads i Skoven.

Aladdin sovende i Græsset under et Træ; tæt forbi ham løber en Bæk.

Lympha en lille Pige, blaat klædt, kommer seilende ned ad Bækken paa et Skræppeblad, med en Sivblomst i Haanden, syngende:

Det raa'er jeg dig, Bølge!
Du sagte kun rinder,
Med Kisling i Følge,
Smukt mellem Kiærminder;
At medens du kysser
Den grønlige Strand
I Søvne du dysser
Den deilige Mand.
Nu veed du min Villie.
Skyd sagte din Bugt
Bag Rose, bag Lilie,
Saa yndigt og smukt.
I venlige Vaar du
Skal venligen trille,
Hvis ikke, da faaer du
Med mig at bestille.

(Hun slaaer bister ned i Bølgen med sin Blomst.)

Zephyr kommer ridende giennem Luften over Blomsterne paa en Rosenqvist, i en Sølvmors Florkiole.

Hyp! Hyp! I Gallop,
Med luftige Hop.
Bring, som du kan bedst,
Husvalende Duft
I luttrede Luft,
Min bølgende Hest!
Rødfaxe! min Ganger,
Du har jo en Vinge;
Hør Skovenes Sanger!
Lad munter dig svinge
Med Cirkler og Snirkler,

I Fald og i Stigen.
Ak seer du ei Pigen,
Der seiler saa tryg,
Hist henne ved Hækken,
Saa freidig paa Bækken,
Paa Blaafaxes Ryg?
Saa skynd dig, men tys,
Rid let, lad os prøve;
Maaskee vi kan røve
Behændigt et Kys.

(Pan sniger sig bag paa Lympha og kysser hende.)

Lympha.

Ak Zephyr, din Skielm!
Med Skiold og med Hielm,
Paa kneisende Ganger,
Med ilende Gang,
Ved jublende Sang
Af Skovenes Sanger,
Du vovede stærk
Det rædsomme Værk:
Bag paa dig at snige,
Hvor Bølgerne trille.
For at kysse den lille
Paapasselige Pige?

Zephyr.

Ak, Lympha! min søde
Veninde, saa god,
Saa skal jeg dig møde
Paa Skovenes Flod?

Lympha.

Du tossede Dreng!
Naar saae du mig andet,
End netop paa Vandet,
Min Vugge, min Seng?

Zephyr.

Saa stands dine Vover,
Siig: Prr! til din Herre.
(Bliver Aladdin vaer, og spørger sagte:)
Men hvo er den Herre,
Hist henne, som sover?

Lympha.

Den skiønneste Mand
I Persiens Land.
Jeg sidder just her,
For Bølgen at byde,
Den ikke skal bryde
Hans Rolighed kiær;
Men sagte sig tumle,
Men vuggende gynge,
Men glidende mumle,
Men rislende rulle,
Ja kiærligen synge
Saa sødt Visselulle.

Zephyr.

Ak, Lympha, saa vil
Jeg ei dig forhindre.
Hvor smukt er dit Spil,
Hvor Øinene tindre!
Min Hest vil jeg spore,
Vil ride derhen,
Omflagre din store,
Din sovende Ven.
Sig Vinden skal blande
Med Rosfares Duft,
Og kiøle hans Pande
Med kiølige Luft.

(Han svinger sig hen over Aladdin, men passer i Ivrigheden ikke paa, saa han støder mod hans Næse og styrter af Hesten. Aladdin gior Bevægelse til at vaagne.)

Lympha.

Ak hvor du er tosset!
Hvor er nu hans Ro?
Ak hvor du er klodset,
Nu vaagner han jo.

Zephyr (grædefærdig).

Ak, Lympha, tie stille!
Jeg stødte mit Been.

(Gnider sig.)

Lympha (slaaer i Bølgerne).

Nu Bølger I trille
Kan atter, hver Een!

(Hun seiler ned ad Aaen.)

Zephyr (nedslaaet).

Ak, Lympha blev vred!
Men har hun ei Ret?
For dristig jeg reed,
Nu angrer jeg det.
Mig tidt har fortrødt
Min Vildskab, med Smerte;
Der ofte har brudt
Med Kummer mit Hierte.
Hvor tidt har jeg sagt:
Nu skal du forsand
Dog ta'e dig iagt,
Faae bedre Forstand.
Jo pyt med Forstanden!
Knap sagt, forend glemt.

(Seer paa Aladdin.)

Nu vaagnede Manden.
Det var dog ret slemt!

Aladdin

(reiser sig overende og seer sig om).

O hvilken deilig Foraarsmorgenstund!
O hvilken qvægende, livsalig Blund.

Med Nattens Mørke bort min Træthed svandt,
Min Kraft med Dagen atter kiæk oprandt.
See Rosen, frisk i Morgenrødens Bad!
Her ligger et afrevet Rosenblad;
Det krilled mig, som om det sige vilde:
Reis dig min Ven Aladdin! det er silde.
Hav Tak, o Sølverbæk, din sagte Gang
I Søvn mig dysed med sin Vuggesang.
O hvor det alt seer friskt og lifligt ud!
Ak, havde jeg dig her, min skiønne Brud,
Saa mangled i min Krands, saa frisk og broget,
Aldeles intet; men nu mangler Noget!
Nu Elskte! bli'er kun Alting, uden dig,
En Blomsterkost, hvor Rosen skiuler sig.
(Synker hen i Tanker.)
O hvor jeg dog er lykkelig! Den stille,
Den muntre Morgenstund indbyder ret
Til fro Betragtning af mit store Held.
Hvor gavmild har ei Skiebnen rækket mig
Sin runde Haand! En deilig Qvindes Husbond,
I Asien den Allerdeiligste;
Besidder dernæst af en sielden Skat,
Der flux og let opfylder hvert et Ønske;
Saa Sultans Svigersøn, snart Sultan selv;
Velskabt og sund og klogtig, stærk og dristig.
O hvor jeg føler dybt mit hele Liv,
I denne glade Sommermorgenstund.
Tak, Allah, for din store Godhed mod mig!
See mine Taarer! Jeg kan ikke tale.
Her synker jeg i Eensomhed paa Knæ,
Læs, høie Fader, i mit rørte Hierte!
Velsignet være du for al din Naade.

Nagten, som har søgt i Skoven efter Aladdin, kommer ind under hans sidste Ord, bliver ham vaer og griber ham.

Aladdin (springer op).

Ha, hvad er det? En lumpen Røverbande?
(Drager sit Sværd.)

Vagten.

Kiend os! Vi er din høie Sultans Vagt.

Aladdin.

Hvad vil I?

Vagten.

Lægge dig i Fangelænker,
Saa var vor Sultans Bud. Giør ingen Modstand!
(De slutte ham i Jern.)

Aladdin.

Hvad har jeg syndet?

Vagten.

Det faaer du at vide.

Aladdin.

Hvor bringer du mig hen?

Vagten.

Til Retterstedet.
(Gaae bort med ham.)

Zephyr kommer forfærdet frem.

Ak Lympha! Lympha! Lympha!

Lympha fra Bækken.

Zephyr! Zephyr!

Zephyr.

Hørte du, hvad der for sig gik?

Lympha.

Seer du ei mine vaade Blik?

Zephyr (forbittret).

Ha, de onde Menneskens Børn!
Men veed du hvad? Flux bort vil jeg gaae.

Det skal komme dem dyrt at staae!
Flagre jeg vil, giennem Busk og Tiørn,
Hurtig hiem i min Faders Favn,
Du kiender ham jo, Storm er hans Navn.
Ham skal jeg tirre til vældig Harm,
Han skal brat spænde for sin Karm.
Heste med flagrende Manker strax
Fnyse skal af et sælsomt Slags.
Han skal tage sin Stormhue paa,
Gribe sin Kølle, som godt kan slaae;
Hævne saa flux den arme Mand,
Vældigt paa Sultanens hele Land.

Lympha.

O hvor jeg skiælver, jeg arme Mø!
Men slemme Sultan, men bie du kun,
Jeg vil skynde mig strax paa Stund
Hiem til min Moder, den salte Sø.
Hun skal svulme mod hviden Strand,
Ødelægge dit stolte Land,
Hæve sin Ryg med sydende Brag,
Slaa dine Skibe brat i Qvag.
Vraget skal splintres, det skummende Hav
Vorde saa mangen stolt Sømands Grav.
Bielkerne skal hun med Latter opslaae
Hvor dine kneisende Borge staae;
Synke, men svulme saa strax igien,
Til Haan for dig, til Hevn for min Ven.

(De ile bort hver til sin Side.)

Fangetaarn.

Aladdin lænket til en Steen. Efterat han længe har stirret hen i dybe Tanker, udbryder han:

O store Gud, er det en Drøm? — En Drøm?
Ja, ja, det er en Drøm. Jeg slumrer end

Paa Græsset i den vennehulde Skov.
Den blide Drøm om Zephyr og om Bækken
Har sig forvandlet til et Sørgespil.
Det er en Drøm, en Leg af Skyerne,
Hvor lettelig, kun ved et sagte Vindpust,
Hyrdinden til en Drage sig forvandler,
Og Palmetræet til en rædsom Trold.

Faarekyllingen i en Muursprække.

Pi, Pi, Pi!
Det er snart forbi.
Trøst dig ei ved dine Drømme,
Snart du i dit Blod skal svømme.
Kort kun var din Alder.
Snart dit Hoved falder
Under Øxens Klang.
Hør min Varselsang!
Bødlen da, med blodbesprængte Hænder,
Bleg den røde Hud udspænder;
Garvet
Af det vaklende Knæ, uden Mod;
Farvet
Af det rygende Blod.

Aladdin.

Hør Faarekyllingen, hvor fælt den piber!
Dens tidtgientagne, stygge Varselsang
Udslukker Haabets Funker i mit Hierte.
Saa er dog alting sandt? Saa kom, min Lykke,
For pludselig med Rædsel at forsvinde?
Saa funkled stakket dette feire Lys,
For ud at slukkes i sin bedste Glands?
Ja det er sandt, Paladset er forsvundet,
Min Brud er røvet. Alting! Jeg maa dø.
O det er klart, det kan ei andet være,
Den skammelige Trold har fundet Lampen,

Den kunde selv udslette kun sit Værk.
Ha, Ubesindighed, sorgløse Letsind! —
Du grumme Skiebne, sig, hvor kunde det
Da fryde dig, at klække Blomsten frem,
At gisde Jorden om dens Rod, at mildne
Den Foraarsluft, hvori den frodigt vorte;
For paa barbarisk Vis at knække den,
At træde den med Fødder, som en Orm,
Naar den var prydet med sin bedste Krone? —
Hvor skummelt denne Muur indklemmer mig.
Hør Stormen udenfor, hvor hult den dundrer.
Det er nok Nat. — Og jeg maa frygte Lyset!
Forfærdelse! naar Dagen bryder frem,
Da slæbe de mig hen til Retterstedet.
Hvor jeg er kold, og hvor mit gamle Mod
Er reent forsvundet. — Grumme, blege Død!
Saa kommer du i Skiændslens fæle Dragt,
At hente mig fra denne Blomsterhauge?
(Han synker hen i Fortvivlelse, derpaa springer han forfærdet op.)
O Himmel! Allah! Store Muhamed!
Det bliver lyst. Nu bryder Dagen frem,
Nu kommer Bødlen. — Nei. Ak, det var Maanen!
Hvad vil du mig, du gustne Dødning? Vil
Du sige mig, at jeg er ei den Første,
Hvis blege Kind af Kalk du har besmilt
Med gule Skin den sidste Bryllupsnat,
Naar mat han sad, fast lænket til sin Steen,
Og stirred i den fri, den aabne Himmel,
Og ønskte, for sit bedste Hierteblod,
To Vinger, for at flyve til en Ørk,
Hvor ingen sleben Øxe længtes efter
At spalte Ledet i hans Nakkebeen?
Vil du fortælle mig, at du skal snart
Beskinne dette Hoved paa sin Stang?
Bort! Skiul dig, fæle Dødning, bag din Sky. —
(Ophold.)

Ha! see hvor underfuldt den hvide Straale,
Som en ætherisk Finger, sendt fra Himlen,
Henpeger paa den store Ædderkop
I Krogen hisset, som saa rolig sidder
I Middelpunktet af sin fine Væv.

Spindevæven.

Betragt mit svage Spind,
Hvor Traadene sig flette!
Den allermindste Vind
Kan Alt i Hast udslette;
Et ringe Billed kun
Paa Almagts Vælde stor.
Hør i den bittre Stund
Mit stille Trøstensord:

Giv paa min Gierning Agt!
Saa sidder hist den Høie,
I Midten af sin Magt,
Med et opmærksomt Die;
Han drager, som han vil,
Snart Traaden ud, snart ind,
Han lægger Mærke til
Det allermindste Spind.

Aladdin.

Ha tarvelige, vakkre Spinderske!
Du trøster mig, du trøster, som en Dervisch:
Han drager Traadene snart ud, snart ind,
Han lægger Mærke til det mindste Spind!
Ind drager han mig nu, og skulde jeg
Da frygte for, mit Hiem, din skumle Vei?
Nei, kom du kun, du vennehulde Død!
Og bring mig i min elskte Faders Skiød.

(Han strækker sig roligt hen paa sit Leie.)

Slotspladsen.

Sultanen sidder med sin **Vesir** og øvrige **Hoffolk** paa kostelige Polstre. En Mængde **Tilskuere** rundtomkring. Nede ved Trappen **Bøddelen** og hans **Dreng**.

Soliman.

Ved Gud, det er mit Raad, mit Folk bekiendt,
At jeg er ingen rovbegierlig Tiger,
Som tørster efter Blod; men Blod for Blod!
Og iblandt Alles Blod er dog mit Eget
Mit eget Hierte nærmest. O min Datter!
Hvo veed, paa hvilken skiendig Maade du
Er slettet ud af Verden, hulde Lilie!
Ja, ved min Harme, ved Prophetens Magt,
I dette Øieblik er jeg en Tiger.
Bring frem Forbryderen!

Vesiren.

Han kommer alt.

Bøddelen (til sin Dreng).

Bred Huden ud, tag Øiebindslet frem,
Og ræk mig Sværdet, under Kappen der!

Aladdin omringet af **Vagt**, fulgt af sin **Moder** og **en Dervisch**.

Vagten (til Morgiane).

Nu kan I ei gaae længer med. Tilbage!

Morgiane.

O Gud, min Søn, skal vi nu skilles ad?

Aladdin.

Vi samles snart.

Morgiane
(bryster i Graad og omfavner ham).

Ja snart. Farvel saalænge!
Jeg har alt ved Moskeen, hisset ude

Ved Hyldetræet, bag den gamle Muur,
Hvor du saa gierne legede som Dreng,
Bestilt os tvende Grave.

Vagten.

Tvende Grave?
Han i en Grav? Jo vist! I Rakkerkulen,
Et herligt Traktement for Himlens Fugle!

Morgiane.

For Himlens Fugle? Ha, du slemme Fugl!
Troer du, at Himlens Fugle blive Bødler,
Som du? De smaae Uskyldige, de blide
Luftsvingere; saa fremmede paa Jorden,
At de bestandig svinge sig mod Himlen,
De skulde røre ved Uskyldigheden?

Vagten.

Bort Qvinde!

Morgiane.

O min Søn!

(Hun besvimer og bæres bort.)

Aladdin.

Fred med din Siæl!

Dervisch
(træder frem for Aladdin).

Troer du, der er en Gud, en Eneste,
Din Skaber, Giver, Midler og Opholder;
Som ei er født og kiender ingen Død,
Hvis Væsen kommer fra ham selv, og ei
Fra Nogen; der bestandig er den samme;
Som kiender ingen Lidenskab i Siælen;
Hvem Alle trænge til, som han til Ingen;
Som skuer alt hvad der er aabenbart
Og hemmeligt; som tæller Træets Løv

Og Havets Sand og Mandens Hovedhaar;
Som veed hvad der er skeet og skeer, skal skee;
Som ikke feile kan, ei glemme, synde;
Som hører hvert et Ord der bliver talt,
Det høie Tordenskrald, som Sivets Læspen;
Som skuer, i den sorte Nat, den sorte
Skarnbasses Krybben paa den sorte Steen;
Som vil, den Troende skal troe, men Hedning
Forblive Hedning; som behersker Alt
Med streng Nødvendighed ved egen Viisdom;
Hvis hemmelige Plan udtales ei,
For herlig for den herligste Fornuft.
Troer du og giver du dig i hans Haand?

Aladdin.

Jeg troer!

Dervisch.

Troer du paa Englene, Guds Tienere,
Som synder ei, som nyder ingen Næring;
Af ingen Slægt, ei Qvinder eller Mænd;
Af hvilke nogle boe i Himlene,
Paa Jorden andre, nogle staaende,
Men andre bøiet under Magtens Throne,
Med sunklende Trompeter stemt til Lovsang.
Troer du at Eblis har fornærmet Gud;
At han er Jordens Fiende, Mandens Frister?
Troer Du at Gabriel er størst blandt Engle?
At Ezrael vil bringe dig til Gud,
Naar Israfil har stødt i Dødens Horn?

Aladdin.

Jeg troer, og trøster mig.

Dervisch.

Og troer du paa de hellige Propheter,
Fra Adam af, til Muhamed den største,

Hvem Himlens Naade skienke Jorden, at
Han kunde redde sine Faar fra Døden
Og skienke dem sin Alkoran?

Aladdin.

Jeg troer.

Dervisch.

Troer du at Helved er det Ondes Hiem?
Hvor Slangen, giftig, vinder sig kameeltyk
Om den Fordømtes Krop; hvor Skorpionen
Saa stor som Mulen, klemmer sig om Halsen;
Hvor Vandet bobler sydende med Beeg;
Hvor Kroppen, naar den først er brændt til Kul,
Bedækkes flux paany med Kiød, at Straffen
Kan uden Ophør vare?

Aladdin.

Ja, jeg troer.

Dervisch.

Og troer du paa det skiønne Paradis,
Hvor der er intet Spor af jordisk Nød,
Hvor der er ingen Alder eller Død,
Og heller' intet Savn og ingen Modgang;
Hvor skiønne Piger, evig unge, evig
Uskyldigtblomstrende, henrykte favne
De Salige, for omt at skienke dem
Den hulde Deilighed til kiælen Fryd;
Hvor uforfalsket Elskov har sit Hiem;
Hvor der er intet Had og intet Nag;
Hvor Alting fra det Mindste til det Største
Bær Præget af et evigt, himmelsk Liv?

Aladdin.

Jeg troer det.

Dervisch.

Nu, saa vandre til din Glæde!
Propheten styrke i Dødens Stund.

(Han forlader ham.)

Aladdin

(knæler. I det Bøddelen binder for hans Øine, siger han):
Ja bind! Bind Dugen fast omkring mit Øie!
Lad ingen jordisk Straale trænge did
Og vinke Tanken atter ud til Verden.
Berøv mig Livet, gior det kort og godt!

(Stærk Larm. Mængden trænger nærmere.)

Nogle.

Aladdin er uskyldig, slip ham løs!

Soliman.

Ha, hvad er det?

Mængden.

Aladdin er uskyldig!

Bøddelen.

(svinger sit Sværd og venter med Utaalmodighed Sultanens Vink).

Mængden.

Aladdin er uskyldig, slip ham løs! —
Kom, lad os redde ham! Han er vor Ven;
I Raad den Klogeste, den Tapperste
Mod Fienden, Undertrykkes Hielp og Forsvar,
Den skiønneste, den drabeligste Perser,
Ham vil I hugge ned? Ha, bort med Vagten!
Kom ham til Hielp!

Soliman.

Troløse blinde Flok!
Beskiermer du din Sultans bittre Fiende?

Vesiren.

Man hører ei. Den store Kreds omkring ham
Bli'er meer og mere snever, Vagten ei

Tilbageholder Folkets Raseri.
Der er et rædsomt Oprør at befrygte,
Som dennegang Aladdin vist ei dæmper.

Mængden (med Gny).

Aladdin løs, Aladdin være fri
For Døden!

Soliman
(reiser sig og raaber):

Naade! (Til Bøddelen:) Stik dit Sværd i Balgen!
Mit Folk har afsagt Dommen; Soliman
Opveier ei det hele Persien.
Aladdin Naade!

Mængden
(kaste Turbanerne i Luften).

Muhamed velsigne
Vor store Sultan og hans Søn Aladdin!

Vesiren
(afsiges til Soliman).

Hvis det er Eders Mening, høie Sultan,
Saa vil jeg bringe ham i Fængslet hen,
For at fuldføre der den Retfærdsdom,
Som Folkets Rasenhed forbyder her.

Soliman (opbragt).

Ti, Slave! Bring Aladdin for min Throne!
(Aladdin føres for Sultanen.)

Soliman.

Paa Folkets Forbøn skienkes end dig Livet.
Dog ikke blot har den afvendt mit Sind:
Den Tvivl, at du maaskee dog er uskyldig,
At i min Faderbarme vild jeg foer,
Stærkt kommer Sværmens vilde Raab til Hielp.
Din Adfærd var mig hidtil uforklarlig;
Maaskee var denne Daad et Lunes Indfald,
Som du kan gisre godt, naar du faaer Tid.

Thi sværg mig høit ved Allahs hellige Navn,
At du vil skaffe min Gulnare mig
Tilbage, med det skiønne Marmorslot;
Hvis ei, tilbagekomme, lide Døden
Om syrgetyve Dage.

Aladdin.

Elskte Fader,
Min Sultan, lad mig tale!

Soliman.

Intet Ord.
Sværg eller dø paa Øieblikket! Sværg!

Aladdin.

Jeg sværger høit ved Allahs hellige Navn,
At jeg vil skaffe dig igien din Datter
Tilbage, med det nysforsvundne Slot,
Hvis ikke, som en Synder lide Døden
Om syrgetyve Dage.

Soliman.

Nu kan du
Forføie dig din Vei, hvorhen du lyster.
(Soliman gaaer med sit Følge. Aladdin iler bort; Mængden fordeler sig.)

Bøddelen (til sin Dreng).

Fordømt med slig Barmhiertighed! Hvorfor
Stod jeg nu vel saa tidligt op i Morges,
Og sleb mit brede Sværd, mens Hanen gol?
Nu er den hele Anstalt jo forgieves.
Skynd dig, pak alting sammen, bring det hiem!
Jeg strax maa løbe, jeg har ingen Ro,
Før jeg faaer hugget Halsen af en Hane.
Du veed, jeg drak imorges Tigerblod,
Blod maa jeg see, før er jeg ikke rolig.

(Gaaer.)

Gade.

Aladdin i en gammel graa Kaftan, banker paa Døren ved sin Moders Bopæl. **En fremmed Mand** lukker op.

Manden.

Hvad godt, min gode Ven?

Aladdin.

O, med Forlov,
Er ei den gamle Morgiane hiemme?

Manden.

Jo, kiære Ven; og hvis jeg feiler ei,
Gaaer hun nok ei saa hurtig ud igien.

Aladdin.

Er hun da syg?

Manden.

Hun fattes ingenting.

Aladdin.

O det var vel. Jeg har just noget Vigtigt
At tale med den gamle Kone her.

Manden.

Da var det Skade, Ven, I kom for silde,
Thi oplagt er hun ikke til at tale.

Aladdin.

Siig, er hun der? der i det lille Kammer?

Manden.

Ja i det lille Kammer er hun, Ven!
Men ikke her i Huset.

Aladdin.

Er hun flyttet?

Manden.

Til Kirkegaarden under Hyldetræet.

Aladdin.

Ha! nu forstaaer jeg Eder. Hun er død!

Manden.

Saa er det.

Aladdin.

Har I intet derimod,
Saa lad mig gaae lidt ind i hendes Stue,
Hvor før hun boede.

Manden.

Gaae I kun med Gud!
Alting staaer der endnu som før det stod,
Den ormestukne Stol og hendes Rok.
Jeg veed ei ret hvad jeg skal gisre med
Det gamle Skramleri, det duer ei;
Og der er ingen Arvinger; thi Sønnen
Har jo forbrudt sit Gods og Liv.

Aladdin.

Det har han.

Manden.

Det er dog tungt for stakkels gamle Folk.
Hun døde kun af Kummer over Sønnen,
Det skammelige Drog.

Aladdin
(tager ham under Hagen).

Du har Genie!
Du floiter efter Øret dine Viser,
Men kiender hverken Noder eller Takt. —
(Alvorlig)
Tillader I at lidt jeg gaaer derind?

Manden.

Gaae I derind, saalænge som Jer lyster.

Fortryd kun ikke paa, jeg gaaer ei med.
Jeg har Forretninger at passe.

Aladdin.

Pas dem,
Og spild ei Tiden med Betragtninger!

(Gaaer ind.)

Morgianes Stue.

Aladdin staaer længe og betragter alting med foldede Hænder.

Der staaer den gamle Rok. Nu snurrer den
Ei længer med fortrolig, venlig Sladder.
Man vænner sig til slig en gammel Knark,
Og savner dens Spektakel, naar den tier.
Der sidder end lidt Bomuld omkring Totten. —
Nu vil jeg lade som jeg var min Moder,
Og spinde lidt, og nynne til mit Spind.

(Han sætter sig ned, spinder, men standser strax.)

Nei, nei, det duer ei. Det er ei i
Den jevne, rolige, den vante Gang;
Jeg dreier Hiulet vildt og feberagtigt. —
See denne svage, skrøbelige Traad!
Den har hun tvundet, den er ganske heel,
Den sidder uforstyrret, uden Brøst;
Og hun som spandt den ligger udstrakt nu
Med stive Fingre hist bag Hyldetræet. —
Der hænger hendes gamle Silkekaabe
Med Multumsforet. Her staaer hendes Skoe.
Nu fryser du omkring de gamle Been!
See der staaer hendes Torvespand. Der ligger
Endnu paa Spandens Bund et visent Blad.
Ak, — det er mig! Det skal bethyde mig.

(Stirrer længe hen paa eet Sted, uden at tale.)

Der er det store Sømm, hvor Lampen hang.
(Griber efter den, men faaer intet.)
Hvordan? Saa tænker du, jeg skal ei naae dig?
(Griber igien, men faaer intet.)
Ha! bi du kun, god' Karl! Du tænker nok
At narre mig? Men det skal ikke lykkes.
(Stiger op paa en Stol og griber om Sømmet paa Væggen.)
Nu har jeg dig! Her er du i min Haand.
Ha nu kan jeg gienkalde min Gulnare,
Paladset og den hele Herlighed.
Nu vil jeg gaae.
(Stiger ned.)
Nu har jeg hvad jeg søgte,
Og jeg forlanger Alt igien tilbage,
Naar først jeg har besøgt min Moders Grav.

Værten kommer.

Naa! har I nu seet hvad I vil, min Ven?
I er vel af Familien?

Aladdin.

En Smule.
Nu gaaer jeg bort igien, min Herre. Men
I har dog intet derimod, at med
Jeg tager denne gamle Kobberlampe?
Den er ei fire Skilling værd.

Værten.

Hvad Lampe?
Jeg seer slet intet.

Aladdin.

Sæt Jer Brille paa!
Den Lampe her, her i min høire Haand.
Som sagt, det er kun Snurrepiberi.
Jeg samler, seer I vel, deslige Sager,
Og Lampen, uden Værd for nogen Anden,
Har altsaa dog en indbildt Værd for mig.

Værten.

Min kiære Søn, der er ei Lampe meer
I Eders Haand, end bag paa min.

Aladdin (afsides).

Ha ha!
Min Lampe faaet har den Egenskab,
At der kan ingen see den, uden jeg.
Saa kan man heller ikke stiæle den.
O det var vel!

(Lader som han skiulte den i sin Barm; høit:)

Nu, da I siger det,
Saa vil jeg ogsaa troe, at denne Lampe
Var blot et Foster af min Fantasie.
Farvel min Ven, og Tak; Tillader I
At end jeg tager dette visne Blad
Af Torvespanden, for at fæste det
Paa Pullen af min Turban, som en Fiær?
Det pynter altid lidt, og det er alt
Hvad jeg forlanger af den hele Arv.

Værten.

Det arme Menneske, han er forrykt. —
Tag I kun Bladet, Ven! og gaae med Gud.

Aladdin.

Farvel, Herr Vært! Maaskee I giver mig
En Hilsen med til gamle Morgiane?
Nu gaaer jeg just derud.

Værten.

Ja, hils mangfoldig!

(Afsides.)

Gid vel jeg havde ham kun ud af Huset.

(De gaae.)

Kirkegaarden.

Aladdin paa sin Moders Grav, lader som han sad og vuggede hende.

Visselulle nu Barnlil,
Sov nu sødt og sov nu længe,
Skiøndt din Vugge stander stil,
Uden Duun og uden Gænge.

Hører du den hule Storm
Sukke ved hvad jeg forliste?
Mærker du den sultne Orm
Pikker paa din Fyrrekiste?

Sov, Barnlille, ved min Sang!
Intet skal din Glæde mangle.
Hører du den muntre Klang
Hist i Taarnet af din Rangle?

Nattergalen nærmer sig.
Fryde dig dens blide Klukke?
Du har ofte vugget mig,
Nu skal jeg dig atter vugge.

Er ei Hiertet haardt som Steen,
Mærk min Idræt, Moder kiære!
Her af denne Hyldegreen
Vil jeg dig en Floite skiære.

Ved dens Toner qvæg dit Sind!
Hvor den klager svagt og ene,
Som en vildsom Nattevind
I de vaade Vintergrene.

Ak nu maae jeg fra dig gaae;
Det er koldt i dine Arme,
Men jeg eier ingen Vraa,
Hvor jeg mig igien kan varme.

Visselulle da, Barnlil!
Sov nu sødt og sov nu længe,
Skiøndt din Vugge stander stil,
Uden Duun og uden Gænge.

(Han gaaer bort.)

Den store Plads udenfor Sultanens Slot.

Aladdin paa det Sted hvor hans Palads har staaet, omringet af Pøbelen.

Aladdin.

Nu skal I see, nu er min Time kommen.
Nu skal I længer ikke lee mig ud,
I vilde Mennesker, og spotte mig,
Og overkaste mig med Steen og Dynd;
Det koster kun et Vink, — saa staaer mit Slot
Paa samme Sted, som før det stod. Saa trykker
Jeg atter min Gulnare til mit Bryst.

(Lader som han tog noget ud af Barmen.)

Her seer I denne gamle Kobberlampe!

En Karl.

Hvor, Stodderprinds?

Aladdin.

Hør, du skal være høflig,
Og ikke kalde mig en Stodderprinds.
Jeg kiender dig ret godt, var det ei dig,
Som eengang mødte mig paa Gaden i
Min Lykkes Tid, da stærkt det havde regnet?
Da kaste du dig ned paa Bugen for mig,
Og bad mig træde paa din Ryg, for ei
At smudske mine Skoe.

Karlen.

Ja, det var dengang.

Aladdin.

Ha, ved den Lampe som jeg holder her
Høit i min høire Haand, jeg tugter dig.

Karlen.

En dristig Eed.

Aladdin.

Du blinde Pøbelsværm,
Hvad du kan ikke see for Dinene,
Det vil du aldrig troe. Men pas kun paa!

(Gnider.)

Ha seer I Aanden? Seer I Lampens Aand?

Karlen.

Ja vist, see der, der staaer han med en Løgte
Paa Hov'det alt. Jeg mener Løgtepælen.

Aladdin (høitidelig).

I Kraft af denne Lampe, som jeg holder
Fast i min Haand, befaler jeg dig, Slave!
Skaf mig min Hustru og min Borg igien
Paa Øieblikket, strax paa dette Sted;
Og naar du det har giort, da hæng mig flux
Hin lumpne dumme Karl paa Lygtepælen.

(Til Sværmen.)

Tag Jer iagt, nu kommer Slottet flux.
Staaer det i Veien ei, det knuser Jer!

(Han løber tilside; Skoggerlatter.)

Aladdin

(efterat have ventet en tidlang, seer forbittret paa den indbildte Lampe og kaster den bort).

Ha, det var ei den rette Kobberlampe!
Forræderi! Hvo af Jer vilde Karle
Har lumsk frastiaalet mig min Eiendom?

(Latter.)

Ja leer I kun! bag efter følger Graaden.
I troer vel ei at jeg kan hævne mig?

(Han vrister en Steen op af Gaden og kaster efter dem. Nogle flygte, Andre trænge ind paa ham. Drengene huje.)

En gammel Mand kommer.

Gaaer Eders Vei, forsynder Eder ei
Imod en bleg, en syg, vanvittig Yngling!
Tak Gud, at I er ei berøvet Eders
Forstand, som han. — Gak du med Fred, min Ven!

Aladdin.

Tak, gamle Graaskiæg. — Ha, men hør, min Gubbe!
(Tager ham under Armen.)
Kan du mig hielpe med en lille Regning?
Hvormange Dage har jeg vel igien
Af fyrgetyve, naar der alt er gaaet
Saa henved niogtredve?

Manden.

Een, min Søn.

Aladdin (forfærdet).

Een? Ikke meer end Een?

Manden.

Nei, niogtredve
Til een er fyrgetyve.

Aladdin
(støder ham fra sig).
Du har Ret.
Du regner godt, du gamle Skaldepande!
Som ingenting du kold har subtrahert mig
Mit Aandedrag og mine Pulseslag.
(Gaaer.)

Affides Plads med Palmetræer.

I Nærheden en Aa. Nat, klart Maaneskin.

Aladdin i dybe Tanker.

Hvad er en Eed? En Lokke som jeg kaster
Om Halsen paa mig, mens den anden Ende

Jeg rækker Diævelen, at han kun frisk
Kan hale til sig, naar han faaer et Vink.
Fordømt, at slig en fastindslynget Knude
Kan ikke, som saa mange, langsomt løses
Af Smidighed og Klogt. — I Morgen altsaa!
I Morgen er den lille Levning Liv
Igien fortært; den usle Tærepenge,
Der skienktes dig, Aladdin, som en Stodder;
Der slængtes gnavent, til dig halvt i Vrede,
Halvt i Medlidenhed. O blege Maane!
Du, som afmaaler Tiden her paa Jorden,
Hvi var du da saa knap mod mig, du kolde,
Du gustne Puger? Hvi var du saa karrig?
Er ei min Drehinde meer istand til
At høre Nattergalens Aftenslag?
Og er mit Die taaget uden Klarhed,
Som Hornet i en Tyvelygte? Duer
Det meer ei til at see paa Farverne?
Er Armen her alt slappet, Buen lig,
Om Aftnen efter Dagens Vaabenbrug?
Er denne Puster i mit hvalte Bryst
Fordærvet? Er den allerede træt
Af sit ustandsede, vedholdne Slid? —
Fy Jern! hvad vil du da det sunde Kiød?
Giv ei det friske Blod Anledning til
At sprudle hen i Luften, som et Vandspring,
At ødsle med sit Purpur og sin Kraft,
For i et Øieblik at bruse med,
Hvad roligt kunde flyde lang Tid end.
Du mørke, haarde Legem, stærke Malm,
Der kommer ud fra Bierget som en Hævner,
At straffe det, som meest er giennemsigtigt,
Forunderligt, usynligt, uden Stof,
Den onde Villie; — hvad har jeg da syndet?

(Han er imidlertid kommen til Aaen.)

Nei, jeg vil ikke slagtes, som et Offer
For grum Forblindelse. — Du stille Bølge!
Langt mere blød end Silke, giennemsigtig
Og klar som Sielen, Mulighedens Hav, —
Du flux bevægelige Chaos, du!
Hvoraf den størknede Natur sig reiser;
Slug atter et mislykket slet Forsøg
Her i din Smeltedigel, støb mig om!

(Han vil springe ud; men standser, skuer op til Himlen, lægger Haanden paa sit Bryst og siger bevæget:)

Hvad hæver sig dybt, inderst i min Barm?
En anden, høi Natur; meer fri fra Stoffet
End selve dette Vand; en stolt Natur,
Som vægrer sig ved at erkiendes for
Staldbroder til den nedre Jordiske;
Hvis Kraft sig yttrer i et helligt Haab,
Hvis Næring er Samvittighed og Trøst;
Et uforfængeligt, fromt, venligt Barn!
En Duft, sym stiger atter op til Himlen,
Naar Blomsten visner; ak! en Elskerinde,
Som higer trofast fuld af Kiærlighed,
At favne snart sin Brudgom. Allah! Fader!
Og Muhamed, livsalige Prophet!
Her vil jeg som en angrende, bodfærdig,
Oprigtig Muselmand, forrette først
Min Bøn, før jeg med dristig Finger banker
Paa Dødens løseligt kun lukte Dør.

(Han gaaer til Aaen, for at vaske Hænder og Ansigt før Bønnen; i det samme glider han og styrter i Vandet, men faaer fat om et Klippestykke. I det han griber om dette, skurer han Fingeren, hvorpaa han har den af Noureddin givne Ring.)

Ringens Aand lader sig flux tilsyne.

Herre hvad vil du mig?
See jeg maa lyde dig.
Ringen er i din Haand,
Du byder Ringens Aand.

Ei er det mig, som maa
Ene tilrede staae;
Alle de Slaver, som
Hylde dens Helligdom,
Knæle til dyben Jord,
Lystre dit Magtensord.

Aladdin.

Hvordan? Aladdin er end ei forladt?

Aanden.

Dig tusind Aander staae at tiene brat.

Aladdin.

Bring Slot og Brud da flux tilbage nu!

Aanden.

Af Ringens Aand formeget fordrer du,

Aladdin.

Af Ringen? Hvilken Ring befaler her?

Aanden.

Den Ring, som funkler paa din Finger, der.

Aladdin.

Saa hielp mig op igien af dette Vand!

Aanden.

Nu staaer du atter paa den sikkre Strand.

Aladdin.

Hvad er din Magt, hvad er dit Kraftens Liv,
Hvis du ei skaffe kan min Borg, min Viv?

Aanden.

Vær ei ubillig, og vær uforsagt;
Hver Kraft har jo sin egen Virkningsmagt.

Aladdin.

Hvori bestaaer da din, hvis den er til?

Aanden.

Jeg bringer hurtig dig hvorhen du vil,
Jeg siger dig hvad du vil vide.

Aladdin.

Ha,
Hvor stander da mit Slot?

Aanden.

I Afrika.

Aladdin.

I Afrika? Godt! Jeg forstaaer det! Godt!
Og hvor er min Gulnare?

Aanden.

Paa dit Slot.

Aladdin.

Af Trolden rovet maa hun hos ham boe?

Aanden.

Men dog sin Husbond og sin Ære tro.

Aladdin.

Saa bring mig lynsnar did ad lange Vei!

Aanden.

En snellere Befordring faaer du ei.

(Forsvinder med Aladdin.)

Femte Handling.

Afrika.

Aladdin sover i en Have under et Træ. I Baggrunden hans Slot.

Zephyr.

Nu har jeg bragt Rosernes Duft til min Ven,
Omflagret hans Tinding og Fod.

Lympha.

Og nu har min Morgendug kiølet igien
Det heftige, stormende Blod.

Fuglene i Træet.

Og nu har vi siunget og sprunget omkring,
Og qviddret saa kiækt under Sky.
Fra den Tid, han kiender sin funklende Ring,
Da blev han forstandig paany. —
Fat Mod, vor Aladdin! Aladdin, fat Mod!
Snart, snart er din Kummer forbi;
Da rinder saa let og livsaligt dit Blod,
Og da bli'er du munter, som vi.

Aladdin (vaagner).

Hør hvor de muntre Fugle qviddre sødt!
Hvor dette Græs er duftende! hvor blødt. —

O Himmel, hvad er det? Jeg seer mit Slot!
Jeg er i Afrika? Var det om Ringen
Og Ringens Aand ei blot en flygtig Drøm?
(Reiser sig.)
Nei, ved Propheten, nei! Der staaer mit Slot.
Der aabner sig en Dør. O store Gud,
Der er min Hustru, det er min Gulnare!

Gulnare.

Hvo er i Kappen hist den unge Mand?
Hvorledes er han kommen over Muren?
O Himmel, hvor han ligner min Aladdin.

Aladdin
(strækker sine Arme mod hende).

Gulnare!

Gulnare.

Ha, min Husbond, er det dig?

Aladdin.

O, hvordan flyver jeg dog i din Favn,
Tilbedte?

Gulnare.

Søde Fryd paa tunge Savn!
(Aladdin iler ind.)

Fuglechor.

Længe borte fra sin Ven,
Flux uventet sees igien,
O hvor sødt, o hvor sødt!
Hurtigt adskilt, hurtigt mødt.

En Han.

Husker du, Guldvingelil,
Da vi drog fra sidste Flugt?
Træet var saa tyst og stil',
Reden rundt med Grene lukt.
Jeg kom først, du var der ei,
Borte paa den lange Vei,
Da vi fløi fra Nordens Jis,
Hiem til Østens Paradis.

Ak! da sad jeg saa aleen,
Paa den fulde Sommergren;
Klaged i min Sorg saa mod;
Hyrdepiger om Træet stod,
Lytted gierne til min Sang,
Aned ei, min Barm var trang.

Hunnen.

O, jeg husker det jo nok.
Da den lange Fugleflok
Styrted ned fra Nord til Syd,
Under Spil og Sang og Lyd.
Blanding af alle Slægter var der,
Cimbrer, Teutoner og Longobarder.
Guldvinge søgte midt i den Støi
Hvor hendes elskede Mage sløi;
Og da hun dig ikke fandt,
Angst hun hen i Luften svandt;
Gav sig ikke langsom Tid,
Flygted, qviddred, sløi herhid,
Tænkte: Sidder han ikke der,
Ak! hvor mon vel da han er?

Hannen.

O da fandt du mig, min Viv!

Hunnen.

O hvor det da var et Liv!

Begge.

Grenen, med sit bløde Hæng,
Blev vor anden Brudeseng.

Chor.

Længe borte fra sin Ven,
Flux uventet sees igien,
O hvor sødt, o hvor sødt!
Hurtigt adskilt, hurtigt mødt.

Aladdins Palads.

Aladdin. Gulnare.

Aladdin.

Af hvad du her har sagt mig, kiære Viv!
Jeg seer, at Alt kan vorde godt endda.
Af min oprigtige Tilstaaelse,
Du kiender nu vor Modgangs skiulte Grund.
Den Snedige var mere klog end jeg:
Han tager Lampen med sig, hvor han gaaer;
Det giør os vel vort Arbeid noget tungt,
Men kan dog aldrig meer end sinke det.
Propheten signe dig, hiertelskte Hustru!
For din Standhaftighed. Tilgiv de Taarer,
Den fæle Frygt, og al den Engstelse,
Som min Letsindighed har kostet dig.
Du veed, jeg sagde dig det nys, hvor haardt
Jeg straffet blev derfor med Skam og Dødsfrygt.
Mit Mod var reent forsvundet med mit Held;
Nu smiler freidigt Alt paany, som før.

Gulnare.

Min elskte Ven, forbyde Muhamed,
At daarlig med min Frygt jeg skulde rokke
Dit raske Heltemod; men, min Aladdin,
Saa ganske visse paa vor Seier ere
Vi end dog ei. Noureddin eier Lampen,
Og hvad er al vor Fremtid uden den?
Hvorledes faae vi den? Han giemmer den,
Indviklet i en Dug af linnet Damask,
Forsigtig paa sit Bryst. Hvortidt har ei
Den Grumme viist mig den, til Haan for dig!
Hvor ofte har han søgt at giøre dig
Forsmaaet, forhadt, foragtet! Naar han ei
Er udreist, som idag, da pleier han

At komme her bestemt engang hver Aften,
Og plage mig med Elskov og med Ømhed,
Og dumme Bønner om Gienkiærlighed.
Hidtil har min Bedrøvelse, min Afsky
Holdt ham tilbage; men, min ædle Ven,
Hvorlænge varer det? Thi jeg er vis paa:
Kun Haabet om, at Tiden svække skal
Dit Billed, din Erindring i min Siæl,
Og komme hans Paatrængenhed til Hielp,
Har giort ham saa taalmodig hidindtil.

Aladdin.

Min Hustru, hør min Bøn! Vær ganske rolig!
Lad en af dine troe Slavinder lukke
Mig ud forsigtig ad den skiulte Gang.
Mod slige Fiender nødes man at gribe
Til slige Vaaben. Herfra hen til Staden
Kun er en Fierdingvei, har du jo sagt?
Jeg hyller mig i denne gamle Kappe,
Saa Trolden skal ei kiende mig igien.
Lad din Slavinde vente mig ved Døren.
Jeg kommer snart tilbage med et Pulver,
Det vorder Nidingen et Brev fra Døden.
Sæt du imidlertid dig ved dit Natbord,
Og pryd dig med din allerbedste Pynt;
At Trolden, naar han kommer hiem, kan troe,
Du hurtigt har forandret dine Tanker,
Og at du ønsker nu at tækkes ham.
Levvel saalænge, deilige Gulnare!
Stol tillidsfuld paa mig, og vær ei bange.

Gulnare.

Du har forjaget al min Angst og Frygt,
Som Dagen, naar den muntert nærmer sig,
Med roligt Smil til bange Drømmers Leie.

(De gaae.)

Apothek.

Apothekeren. Aladdin hyllet i sin gamle Kappe.

Aladdin (lunefuld).

God Dag, min Ven! Aa, vil I give mig
Det Pulver, som jeg her har skrevet op!

Apothekeren
(seer paa Seddelen).

Det Pulver?

(Seer paa Aladdin.)
Vil du kiøbe dette Pulver?

Aladdin.

Ja, kiære Herre! Hold mig ikke op.

Apothekeren.

Hvad vil du fattige Diævel med det Pulver?
Har du vel Raad til at betale det?
En saadan kraftig, sielden Medicin!
Hvad vil du med det? Veed du, det er Gift?
Vil du forgive dig?

Aladdin.

Nei, ikke mig,
Men Andre.

Apothekeren.

Hvad for noget? Endnu bedre.
Flux følg mig hen til Kadi!

Aladdin.

Hør, min Ven,
Jeg vil dog give Jer et nyttigt Raad.

Apothekeren.

Et nyttigt Raad? Og hvilket? Hvilket Raad?

Aladdin.

Svar aldrig, før I veed, hvad der er sagt:

Apothekeren (hidsig).

Tal! Har du ikke sagt du vil forgive?
Kan du benægte det? Og hvis det var
Dig selv, saa fik det være som det var;
Men Andre! Andre til! Det var det Bedste.
Hvem vil du da forgive? Strax bekiend!
Det bliver en fordømt Historie.
Hvem vil du sende til den anden Verden?
Hvem?

Aladdin (rolig).

Fluer.

Apothekeren.

Fluer?

Aladdin.

Fluer.

Apothekeren.

Dræbe Fluer
Med dette kostelige, sieldne Pulver?

Aladdin.

Min Ven! jeg er en vederhæftig Mand;
Det kommer mig saa nøie just ei an paa
Ret lækkert at beværte mine Fluer
Engang iblandt.

(Tager en Guldpenge op og rækker ham den.)

Apothekeren.

Saaledes! Seer man det!
Det var en anden Sag, min kiære Herre!
Tilgiv mig godhedsfuld min Hastighed.
Med slige Ting man være maa forsigtig;
Man har jo dog et Slags Samvittighed.

Aladdin.

Ja, det forstaaer sig selv. Men siig mig nu, Faer!

Naar man vil dræbe ret en dygtig Flue,
Hvormeget har den nødig da?

Apothekeren.

Min Herre,
Det kommer an paa Fluens Størrelse;
Hvis den er det almindelige Slags,
Da kan I gierne med et ringe Gran
Slaae nogle Tusind reent ihiel dermed,
Naar Giften blandes med lidt Vand og Sukker.
(Han flyer ham Pulveret.)

Aladdin.
(putter det i Lommen).

Men — naar nu Fluen er af Jeres Høide?

Apothekeren (angst).

Min Høide? Hvad? Ja tænkte jeg det ikke?
I vil bedrive Synd og Ondskab med det.
Saa høi som jeg? Hvad er det for en Snak?
Saa høi er ei den største Hesteflue.

Aladdin
(bestandig rolig).

Ja seer I vel, det er en egen Sag;
Jeg svær Jer til, at jeg vil dræbe Fluer;
Men da de er i Hov'det paa en Mand,
Saa maa han jo ha'e Pulvret ind i Munden.

Apothekeren.

Du hellige Prophet! Hør, jeg giør Anskrig!

Aladdin.

Det vil jeg ikke haabe. I har vist
Saamegen sund Fornuft, at I begriber,
Hvor let det er mig, hvis I blier uartig,
At klemme Jer om Halsen, til I gaber;
Og saa er det: at stikke Pulvret ned

I Svælget paa Jer, og at løbe bort,
Et Øieblik Forretning, som I seer.

Apothekeren.

Det er jo ret et Diævels Menneske!
Gaa hen for mig, og henret hvem I vil,
Naar kun I sparer mig, min Hustru og
Min lille Hassan, med de skieve Been.

Aladdin.

Farvel, min Ven! I kan jo nok begribe,
Det var kun Spøg det Hele. Vær I rolig!

(Gaaer.)

Apothekeren (seer efter ham).

Hvem veed, hvortil den Karl vel var kapabel?

(Seer paa Guldpengen.)

Men han betaler strax og ræsonabel,

(Putter den i Lommen.)

Ak! man maa taale meget nuomstunder,
For ei at miste sine bedste Kunder.

(Gaaer ind.)

Aladdins Palads.

Gulnare. Hendes **Amme.**

Gulnare.

Har du nu giemt Aladdin vel, min Amme?

Ammen.

Ja Barn, nu staaer han hist i Klædeskabet,
Tæt ved den store Spisesal, at han
Kan høre hver et Ord der bliver talet,
Og komme frem, naar det er Tid.

Gulnare.

Ak Himmel!
Jeg er saa angst og saa bespændt.

Ammen.

Mit Barn,
Det maa du ikke være meer. Fat Mod!
Hvad er der i at slaae en Trold ihiel?
O lad mig see, at du betaler ham,
Den onde visne Beenrad, sit Bedrag,
Som jeg befordred, skiøndt uskyldigviis.
Ja du kan troe, mit Barn, at jeg har havt
Ret mangen vaagen Nat for den Sags Skyld,
Og grædt derover mangen bitter Time.
Men nu er det forbi. Vær du kun rolig!
Jeg har alt ladet Spisebordet sætte
Midt i den store Sal. Naar saa han kommer,
Skal du ham byde til en Nadvere,
Den sidste haaber jeg i dette Liv,
Ifald du blander med Behændighed
(Hvad ei jeg tvivler om) det hvide Pulver
Med Vinen i den funklende Pokal.

Gulnare.

Ja, kiære Moder, jeg vil være rolig.
Jeg seer, paa denne Daad beroer vor Skiebne.

Ammen.

Og altsaa paa din egen Villie, Barn!
Vær uden Frygt! Spar ei paa Pulvret, Barn!
Kom det altsammen i, ryst Bægret vel.
Thi seer du, for at han skal intet mærke
Til Vinens tabte Klarhed, har jeg sat
De store Sølvpokaler ind paa Bordet,
Istedet for de brugelige Vinglas.
O hvor vil Trolden blive stærkt forelsket,
Naar han seer dig i denne Trylledragt.
Mit søde Barn, du er i Sandhed ogsaa
Den Deiligste blandt Qvinder, jeg har seet.
Min Melk er kommen dig ret vel tilpas.

Hvor lokkende den hvide, bløde Silke
Sig slutter til det ranke, smekkre Legem!
See, hvor det klare Demantbelte slynger
Sig om den tynde Midie, medens Kiortlen
Vellystigt svulmer op om Barmen her,
Og runder sig, glat glindsende forneden
Omkring de trinde Lænder. Kiære Barn,
De blodige Rubiner om din Hals
Forhøie din ungdommelige Hvidhed,
Og staae dog langt tilbage for din Mund.
Gaa kun, mit Godt! Og naar til denne Skiønhed
Du lægger mindste Gran af Venlighed,
Da blænder du saaledes Trolden Diet,
At du kan giøre med ham hvad du vil.

(De gaae.)

Sideværelset.

Aladdin.

Klæder hænge omkring paa Væggene.

Aladdin.

Da Hændelsen saa uformodentligt
Har bragt mig i mit eget Klædningskammer,
Faaer jeg et Indfald. Ja, det vil jeg giøre.

(Søger og finder en Klædning.)

Her er den. Rigtig! Her er Klædningen,
Noureddin har foræret mig, som Fætter.
Den vil jeg tage paa. Her er den Turban,
Som fulgte Klædningen.

(Han kleder sig om.)

See saa, nu er
Jeg iført samme Dragt, som fordum da
Vi vandred kiærligt ud ad Porten sammen
Til Biergets Hule. Faderlige Fætter!

Nu skal jeg atter see dig i dit Die,
Naar Døden dæmpet har dets lumske Gnist.
Tak være dig, min skiønne Demantring!
Den glemte han, og glemmer den bestandig;
Thi Allahs Villie dysser hans Erindring
I Søvn. Jeg seer fra Vindvet naar han kommer.
O gid det var forbi! — Hvordan Aladdin?
Samvittighed imod en Krokodil,
Som hykler, mens den æder Mennesker?
Nei, ved den store Gud, nu ingen Svaghed!
Nei, munter vil jeg dræbe Sumpens Drage;
Det er en ærlig Daad, til Verdens Gavn.

(Betragter sin Ring, betænker sig et Øieblik, og støder den imod Væggen.)

Ringens Aand flux.

Hvad vil min ædle Herre?

Aladdin.

Nei, o nei —
Ti stille! Ti! Jeg vil slet intet vide.
Det var et ubetænksomt, daarligt Indfald.
Jeg vilde spurgt dig om min Skiebne, Slave!
Du veed det jo. Jeg vilde vidst forud,
Hvorledes denne Handling skulde lykkes.
Men ti! Ti, kiære Slave! Hvad er Livet,
Naar det forud nødvendigt er bestemt?

Ringens Aand.

Frygt ei, min ædle Mester! Hvad din Slave
Plat ei formaaer, det frister ham ei heller.

Aladdin.

Har du ei sagt, at du kan aabenbare
Mig alting?

Ringens Aand.

Jo. Men derved maa forstaaes,

Hvad der er skeet og skeer; thi hvad der skal skee,
Det skiules mig, som det for dig er skiult.

Aladdin.

Saa læser du ei Fremtids lukte Bog?

Ringens Aand.

Umiddelbart vel ei, dog middelbart,
Da den sig speiler i Forgangenhedens.

Aladdin.

Hvorledes klarer det dit Fremtids Blik?

Ringens Aand.

Hvo Frøet, Saaningen og Jorden kiender,
Kan ogsaa give Nys om Blomstens Art,
Skiøndt endnu ei den er af Jorden brudt.

Aladdin.

Saa sig mig, Viisdoms Aand! Hvad spaaer du mig?

Ringens Aand.

Hvad der bag Tiden ligger og bag Rummet, —
Det kræver Spaadommens Natur, min Ven,
At derom ikkun tales kan forblummet.

Da faaer du først din tabte Skat igien,
Hvis bort du rydder hvad der er til Hinder;
Ifald det lykkes dig, da har du den.

Og Mange tælles maae som Lampens Fiender.
For dette flux at vise, saa vil
Jeg pege til de halvforglemte Minder.

Den sieldne Lampe driver rundt sit Spil,
Fordeelt i mangt et lidet, kostbart Stykke;
Thi samlet er den saare sielden til.

Een har det Ydre, som man kalder Lykke,
Een har det Indre, som man nævner Aand;
Forenet er den Jordens største Smykke.

Først sammensmeddet ved et helligt Baand
Den glæde kan; thi uden Lykke mattes
Din Siæl; og hvad er Lykken uden Aand?

At altsaa den med dristig Haand kan fattes,
Der kæmpes maa; først efter mandig Strid
Dens fulde Værd af Eiermanden skattes.

Hvo ei nu fødtes under Stiernen blid,
Hvo kun fik ringe Held med sparsom Evne,
Fremvirket blot til Stoffet for sin Tid;

Den ofte sig med Raserie vil hevne,
Forandre Viisdoms Plan, og trodse den,
Fordi den ham ei meer har villet levne.

En selsom Daarlighed ham river hen:
Skiøndt født til Skal, han stolt vil være Kiærne;
Selv Herre, skiøndt han skabtes til en Svend.

Mod denne Vanvid steds maa Kraften værne.
Gud lagde den dybt i sin Yndlings Barm,
Det Slette, Nedrige han mon bortfierne.

Paa dobbelt Maade yttrer det sin Harm:
Een tom forsængelig vil op sig kæmpe,
Med malmløs Flid, med nervesvækket Arm;

Een søger kun det Godes Gang at dæmpe,
Fordi, naar Alt er uden Værd, som han,
Sig Alt skal efter Usselheden lempe.

Ifald mod disse To du holder Stand:
Forfængelige, tomme Drift, som blegner
Misundelig for Kraftens kiekke Mand;

Og denne Slethed, som i Pølen segner,
Som kiender ikke Livets Salighed,
Som efter egen Ondskab Alt beregner;

Naar Disse du har stødt med Vælde ned,
Kiek, i den allerherligste blandt Kampe,
Flyer Mørkets Forhæng, som du søndersled.

Og herligt straaler din gienvundne Lampe.

(Forsvinder. Aladdin synker hen i dybe Tanker.)

Den store Sal.

Gulnare og **Noureddin** sidde sammen tilbords.

Gulnare
(rækker ham en Tallerken).

Tag dette Stykke! det er lækkrere.

Noureddin (pedantisk venlig).

Jeg er ei kræsen, elskede Gulnare!
Eet Stykke har jeg, iblandt alle Stykker,
Kun higet efter, det var dig, min Dronning!
Jeg er en verdsligviis, erfaren Mand,
Alting har jeg forsøgt og giennemskuet.
Naturen skienkte mig en virksom Siæl,
Der kaster sig paa Alt, som Morgenduggen;
Kun Kiærlighed har jeg end ikke prøvet,
Den skienkte Lampen mig. Dens bedste Værk!
Tro ei, at jeg er saa forelskt i Lampen!
Den Ære, ved min Flid at fange den,

At jeg kan sige: Dengang fik jeg dig,
Trods al din Sprællen, ved min egen Kløgt,
Det er den bedste Nydelse, den gav;
Og saa, som sagt, at jeg fik dig, min Dronning!
Føl kun engang, hvor varmt mit Hierte slaaer!
Saa vældigt har det aldrig banket før.
Men hvorfor var du først saa kold imod mig?

Gulnare.

I veed, det er ei let at tvinge Smerten,
At vænne Siælen til en stor Forandring.

Noureddin.

Det veed jeg, min Hyrdinde! ja det veed jeg.
Jeg veed, hvad der kan vides her i Verden.
Naturen lader ret at have skabt mig
Til noget Stort, den gav mig mange Gaver,
Som der behøves til at vorde viis,
Jeg mener, til at vide rigtig Alt.
Hukommelsen var stærk hos mig, som Barn,
Og dertil kom, jeg plaget var af Orm;
Saa gad jeg ikke leget med de Andre,
Var vranten, syg; men sad imidlertid
Og lærte mine Lectier paa min Skammel,
Imens de Andre gik og saae paa Maanen,
Paa Blomsterne, men sloges alt iblandt.
Da jeg blev større, vilde de forført mig
At gantes lidt med deres Fruentimmer;
Men dertil var jeg altfor dydig; havde
Desuden ingen Lyst og Drift dertil.
At drikke nu og giøre Maaltid med dem,
Det gad jeg heller ei. Jeg havde kun
En daarlig Appetit, og Vinen svækker;
Propheten giorde vel, da han forbød den.
Imidlertid min Viisdom voxte saadan,
At efter megen Møie, Nattevaagen,

Jeg endelig fik klarligt grundet ud:
Der er en Lampe til i denne Verden,
Som er forunderlig med samt sin Ild.
Den har jeg da bestandig grebet efter,
Og fik den endelig, som du har seet.

Gulnare.

Ja sandelig, det har jeg.

Noureddin.

Derfor vil
Jeg ogsaa nyde ret engang mit Liv.
Hidtil har jeg kun liden Omgang havt
Med Qvindfolk. Ting af større Vigtighed
Har altid fængslet mig. Min hele Siæl,
Bestandig henvendt paa det ægte Store,
Har ikke denne lette Barnlighed.
Min Mund er ikke vant til smidig Snak;
Og mangt et Aars udholdne Nattevaagen
Har bleget Roserne paa mine Kinder.
Ei svækket er jeg dog. Om Aftnen tør
Jeg vel ei spise meget, eller hvad
Der kræver stærk Fordøielse; thi Maven
Er ikke med de bedste. Folk som jeg,
Der aldrig har ret stor Bevægelse,
Bør spise lidt kun, og hvad let fordøies.

Gulnare.

Det var fornuftig talt.

Noureddin.

Mit gode Barn,
Jeg taler altid sindrigt og fornuftigt.
Dertil er du vel ikke vant hos hin
Forædte, taabelige Knøs?

Gulnare.

Ih nu,
Lidt Spøg kan ogsaa være godt imellem.

Noureddin.

O ja! Med Maade dog, og yderst sielden.
Jeg hader den, som andet Kryderi;
Det hidser Blodet og fordærver Maven.
Dog, naar det er en hvæsset Vittighed,
Som træffer bittert paa sit rette Sted;
Naar skarp den revser Vildskab, Sværmeri,
Og denne dumme, flade Drengestolthed,
Der praler med en lykkelig Natur,
Og ikke med hvad der er Selverhvervet,
Saa lader jeg til Nød endda det gielde;
Men hvad hin overgivne Kaadhed angaaer,
Som ingen anden Hensigt har end Spas —
Da væmmes jeg derved, som Manden væmmes
Ved Sukker i en savlet Barnemund.

Gulnare.

Særdeles smagfuldt. End et lille Stykke?

Noureddin.

Nei, ikke meer, min søde Dronning. Nei!
Hvis meer jeg spiser, sover jeg kun slet,
Og jeg er meget for en rolig Nat.

Gulnare.

Det er alt silde. Det er mørkt, og Himlen
Staaer fuld af Stierner.

Noureddin.

Hine Stierner lyse
Ved Natten kun. Jeg seer to Stierner her,
Der lyse skiønt om Dagen som om Natten.

Gulnare.

I smigrer, Herre!

Noureddin.

Alt har sin Tid, siger
Den vise Salomon; nu er jeg Beiler,
Naar jeg er Ægtemand, vil jeg ei meer
Betiene mig af slige Lignelser,
Som egentlig i Grunden dog er Daarskab.

Gulnare.

Hvad kalder man den store Stierne hist,
Som funkler med et usædvanligt Lys?

Noureddin.

Jeg kan ei see med blotte Øine længer,
Mit Syn er svækket af den megen Læsen;
Men bi, nu har jeg væbnet alt mit Blik.
Hvor, sagde du, at Stiernen skulde funkle?

Gulnare.

Der, over Palmetræet!

(I det Noureddin kiger efter Stiernen, kaster Gulnare Pulveret i sit Bæger.)

Noureddin.

Ih mit Barn,
Saa kiender du ei engang Hundestiernen?
Tiltrække Nattens Stierner sig da ikke
Bestandig din Opmærksomhed?

Gulnare.

O jo!
Det glæder mig, hvergang jeg seer dem funkle,
Som bedre Blomster i en bedre Hauge;
De vinke mig med deres milde Blik,
Som smaae, uskyldige, lysklædte Engle,
Fra Jorden saligt op til Paradis. (Sagte sukkende:)
Og de tilgive mig Nødværget her!

Noureddin.

O det er Sværmeri! Nei, hvad jeg mener,
Fornøier det dig ei, at kiende Navnet
Paa hver en enkelt Stierne, for at vide
Hvor den skal staae til Nattens visse Tider?

Gulnare.

Ak, det er aldrig faldet end mig ind.
Saa har da disse Stierner alle Navne?

Noureddin (rømmer sig).

De fleste, Barn! De fleste, Barn! Vi har
Endnu tilovers ikkun Melkeveien,
Der har vor Herre været lidt confus;
Dog, Tid og Flid kan giøre Underværker.

Gulnare.

Saa denne Stierne kaldes Hundestiernen?

Noureddin.

Ja, Barn! Det er min Stierne, det er den
Hvorunder jeg blev født til Verden.

Gulnare.

Ei! —
Men er det sandt, hvad man har ofte sagt,
At Stiernerne skal virke tidt usynligt
Paa Menneskenes Liv?

Noureddin.

Ja udentvivl.

Gulnare.

Det er dog underligt. — Men ak, hvad tænker
Jeg daarligt paa? Jeg blander mig forvoven
I en alvorlig Undersøgelse,
Hvoraf jeg ei forstaaer det Allermindste.

Noureddin.

Tal kun fornuftigt, Barn! Det giver dig
En Yndighed i mine Øine meer,
End før du havde.

Gulnare.

Nu velan, Noureddin!
Da det er kommen dog saa vidt med os,
Vil jeg ei heller vægre mig, min Brudgom!
At tømme Bryllupsbægeret med dig.
Men Himmel! det er sandt, jeg har en Mand,
Hvorledes kan jeg vorde trolos ham?

Noureddin
(med et koldt Smil).

Vær ubekymret, drik med mig i Aften!
Før Brylluppet skal jeg det mage saa,
Du ingen Troskab har at bryde meer.

Gulnare
(griber Bægeret rast).

O du henrykker mig! Saa kom da nu,
Og byt, paa persisk Viis, det fulde Bæger
Med Eders Siæls Veninde, tøm det ud!

Noureddin (bytter).

Hver Draabe skal besegle dette Baand.
(Han tømmer Bægeret.)

Gulnare
(sætter sig, stirrer først paa ham, dernæst ud af Vinduet til Himlen)

Mig synes Hundestiernen blegner.

Noureddin.

Ha!
Gulnare! — Jeg faaer ondt.

Gulnare (skiælvende).

Vær rolig, Herre!
Det gaaer snart over.

Noureddin.

Ha! Mit Hoved svimler!
Jeg kan ei røre mig, mit Die mørknes,
Og i min Indvold raser Dødens Smerte.

(Døren aabnes i Baggrunden.)

Aladdin træder ind i sin gamle Dragt, gaaer med langsomme Skridt og med Armene overkors hen imod Noureddin, standser i nogen Afstand, betragter ham og siger derpaa i en rolig Tone:

God Aften, Fætter!

Noureddin.

Død og Helvedqval!
Aladdin!

(Han vil gribe efter Lampen paa sit Bryst, men hans Haand synker magteslos.)

Aladdin.

Bi, jeg skal hielpe Jer; det er nok Lampen
I leder efter?

(Han tager den ud af Noureddins Barm og rækker ham den.)

See her er den, Fætter!
Jeg loved Eder den jo, paa mit Ord,
Naar først jeg heelt var kommen op af Hulen.

Noureddin

(griber efter den, hans Arm synker).

Aladdin

(vender den for hans Øine).

See hvor den funkler i sin Kobberlue!
I har poleert den, seer jeg, siden sidst.
Saa tag den, Fætter! Lad Jer ikke nøde.

Noureddin.

Aladdin! Ha! Du har forgivet mig.

Aladdin (alvorlig).

Det har jeg vovet. Et forgiftigt Dyr,
Som bruger den af Skiebnen givne Kraft

Til Braad kun, for at bringe Død og Rædsel,
Maa slaaes forsigtigt, med sin egen List.
At vandre aabenlyst mod den, var Vanvid,
Hvad agter den en ædelmodig Kamp?
Jeg haaber at forsvare det for Gud,
At jeg i dig har seet en giftig Bræmse,
Hvis hele Liv, en vild, begierlig Tørst,
Blev druknet i Begierlighedens Bæger.

Noureddin (doer).

Gulnare.

O Himmel! han er død.

Aladdin.

Min tro Veninde,
Forføi dig til dit Kammer. Dette Liig
Er ingen værdig Gienstand for dit Blik.

(Gulnare gaaer. Aladdin gnider Lampen.)

Lampens Aand.

Hvad vil min Herre? Slaven venter paa dit Ord.

Aladdin.

Sænk dette døde Legem dybt i sorten Jord!
Og naar du det har virket, iil paa hurtig Fod,
Og sæt mit Slot i Asien, hvor før det stod!

Lampens Aand.

Saa hurtig lyder Lampens Aand dit Magtens Bud,
Som du i Natteluften seer et Stierneskud.

Aladdin (fortrolig).

Du mente vel saasnart ei her at skue mig,
Med Lampen atter i min Haand at byde dig?

Lampens Aand.

Jeg mener sielden; hvad mig Allahs Bud har skiænkt,
Er at udrette flux, hvad Lampens Drot har tænkt.

(Forsvinder med Liget.)

Ispahan.

Sultanens Sovekammer. **Soliman** sovende under en Thronhimmel. Hans **Hofnar** kommer ind med et Klæde om Hovedet, gaaer hen til Sengen og ruſker i ham.

Narren.

Hei, Sultan, Sultan! Troendes Beherſker!
Du har jo eengang dog paataget dig
Det Kæmpeværk, at vaage for vort Land;
Kan det da ſkikke ſig at ligge ſaadan
Og ſnue Formiddagen bort? Fy ſkam dig!

Soliman (vaagner).

Hvad vil du, Nar?

Narren.

Retfærdighed og Ret;
Ifald en Nar har ogſaa Ret.

Soliman.

Hvad er der?
Er det ſaa ſilde, ſiger du?

Narren.

Saa ſilde?
Ja hvis du reiſer dig paa Tæerne,
Naaer du dog med din Haand ei op til Solen;
Saa høit er den alt over Horizonten.
Men nu vil vi ei tale meer om den.
Jeg har en Bule her, midt i min Pande,
Af meget ſtørre Vigtighed end Solen,
Og vel ſaa ſtor.

Soliman.

Hvad vil det Klæde ſige?

Narren
(kaſter ſig paa Knæe).

Stormægtigſte Deſpot! O du, hvis Tinding

Naaer til den sidste Top af Kaukasus,
Ja selv til Ararat, (som Nogle troe
Staaer høiere, hvor salig Noah stranded;)
O du, som strækker ud din høire Haand
Til Ganges, og den venstre lige til
Det sorte Hav; o du! hvis brede Fod
Staaer herrefast paa Jordens Skatte, du,
Hvis Øie lever i fortrolig Omgang
Med Himlens Stierner; hør din Tieners Klager!
Og, — est du ei en ynkelig Trompeter, —
Saa giv ham Ret!

Soliman.

Hvad er der hændt min Nar?

Narren.

Forbandet være slige Bygninger,
Som komme, svinde bort og atter komme,
Blot efter eget Indfald. Hvad er det?
Skal vi forandre nu vor gamle Mening
Om Husene? Ja meer, om Marmorslotte?
Er ei de længer faste Eiendomme,
Men kun Løsøre, rørligt Gods? Fordømt!
Det er jo reent mod Loven, store Sultan!
Det er jo Majestætsforbrydelse.

Soliman (opmærksom).

Forklar dig!

Narren.

Herre, jeg er kun en Nar,
Et stakkels Aalehoved, som du veed;
Men ei den Klogeste for hele Landet,
Om det var dig i høieste Person,
Faldt paa, at tage sig iagt for sligt.

Soliman.

Tael, eller frygt min Vrede!

Narren.

Nu, jeg taler!
Jeg er en Orm, du er en Elephant,
Jeg er en ringe Myg, du er en Oxe!
Jeg frygter for, at du skal stange mig.
Saa hør, skyd Huen bort, anstræng dit Vid!
Som jeg imorges gik omkring og rørte
Mit Legem og husvaled lidt min Siel,
Ved Solens Opgang, hvis høirøde Kugle
Midt i det østliggule Skiær, saae ud
Som dit høifyrstelige Blod, da sidst du
Blev aarladt —

Soliman.

Hvilke dumme Lignelser.

Narren.

En Kraftextrakt af Smiger, som du seer.
En Anden vilde vel, hvis det kom høit,
Paa kummerlig Maneer, her sammenlignet
Dit Blod med Solen; det vil lidt forslaae!
Jeg sammenligner Solen med dit Blod.

Soliman.

Tael, eller jeg skal sammenligne den
Med dit.

Narren.

Nu veed du vel, (og veed du ikke,
Saa hør det allerførstegang af mig)
At Øiet blændes ved at see i Solen.
Da derfor jeg tilbage vilde gaae
Hen mod dit Slot, og gik i egne Tanker
Og grunded lidt, (du veed jeg er en Nar,
Og Grublen var jo steds en Narreseil)
Saa løb jeg til, og lod mit Hoved hænge;
Jeg skyndte mig; thi paa den store Plads

Var der jo ingenting at gaae af Vei for!
Den Tanke kom mig dyrt at staae, thi inden
Jeg anede det mindste, stødte jeg
Mit Tankeværksted saa fordømt og haardt,
Saa flux det svulmed med en saadan Bule,
At hvis en Græker møder mig, troer han
Jeg er en Jupiter, og at mit Hoved
Skal gisre Barsel moxen med Minerva.

Soliman.

Hvad stødte du dig paa da?

Narren.

Nu hvorpaa
Vel andet, end paa det fordømte Slot;
Som spørger ingen ad, om det maa komme,
Som spørger ingen ad, om det maa gaae,
Men følger lunefuldt sit eget Indfald.

Soliman.

Aladdins Palads?

Narren.

Ja.

Soliman.

O Gud! min Datter —
Er hun der ogsaa?

Narren.

Ja det veed jeg ikke,
Thi hende stødte jeg mig ikke paa.
Men denne store Rulle Pergament
Gav Vagten mig til dig.

Soliman.

Læs, kiære Nar!
Læs høit og tydeligt, og uden Fagter.

Narren (læser):

„Ham, Gud alene Priis!

Kongernes Konges Land, det keiserlige Herskab og Rige, som det er hævet over alle andre, lade Gud det evig blomstre."

„Den Ringeste af dine Undersaatter, ringe som et i Luften flyvende Fnug, Aladdin, Mustaphas Søn, forkynder sin i høi Grad høie Herre, stor som Salomon, den Almægtiges Skygge, den Barmhiertiges Statholder, Velgierningernes Aabenbarer, Jordens Herre, Soliman, Persiens Sultan:"

Jeg gantes ei, det staaer min Tro i Brevet.

(Læser igien:)

„Ligesom den evige Guds Naade ubegribelig kom og veeg fra Eders tro Tiener, saaledes er den nu atter vendt tilbage. Slottet for Eders Dine, paa den gamle Plads, tiener heri nok til Beviis. Saasnart Eders Slave, hvem Eders Mildhed og Godhed skienkte Eders Datter, er kommen tilbage med hende fra en Valfart til den hellige Prophets Tempel i Mekka, for der at afvaske Sielens Støv, der saa let klæber sig paa, ved Livets Reise, og naar han har takket Allah for sin Naade, iler han med lettet og renset Hierte, at kaste sig for Eders Fødder.

Statholderskabets og Herlighedens Stierne komme altid over Eder fra den overvindende Himmel, med sit Skin og sin lyse Glands."

Soliman.

Ha, er det Sandhed?

Narren.

Troer du jeg kan digte
Saa deilig Cancelliestil ud af Hov'det?

Soliman.

O hielp mig op af Sengen, kiære Nar!
At jeg kan see om det er sandt. O skynd dig!

Narren.

Du seer jo Bulen i min Pande, Sultan!

Soliman.

Ifald jeg saae den, hvad beviste det?

Narren.

Saa kom da, lad mig hielpe dig, min Dreng!
Du bliver gammel nu. Der er din Kaabe.
Vil du ha'e Kronen paa? Hvor er dit Septer?
Jeg troer vist det er rullet under Sengen.
Her er det. Fy, hvor det er overstøvet!
(Han visker det af og flyer Sultanen det.)
Kom nu, saa skal du strax faae Syn for Sagen.

Soliman
(gaaer til Vinduet).

O Himmel! det er sandt. O Gud, mit Barn!
Saa skal jeg atter see dig før min Død?
Saa skal du trykke mine Øine til?
Og — O jeg maa derover! Flux afsted!
Og overtydes, om det er ei Blændværk.
(Gaaer.)

Narren.

Nu render han i Slaaprok og i Tøfler,
Og glemmer hele Keiserværdigheden.
Man seer: Forsænglighеden være kan
Saa tyk den vil, den er dog mere tynd,
End Faderkiærlighed mod eget Barn.
(Gaaer.)

Mekka.

Rummeligt Torv. I Baggrunden den store Moskee. En Sværm **Pilegrime, Dervischer, Abdaller** og **Kalendere.** Iblandt dem **Aladdin** og **Gulnare** med Vandringsstave.

Gulnare.

O min Aladdin! hvor mit Hierte nu
Er let igien; og dit er ligesaa.

Aladdin.

Ja visselig, min Hustru! Fred og Ro
Nu herske der, hvor før Bekymring sad.
Det er Husvalelse, som kraftig Trøst,
At bede fromt til Gud og takke ham;
Thi Den der stoler daarlig paa sig selv,
Gaaer vel hovmodig frem en stakket Tid,
Saalænge Vanheld ikke møder ham,
Men træffer det, da har han ingen Hielp
Og ingen Trøst; da seer han kun i Skiebnen
Den grummeste Tyran, og maa fortvivle.

Gulnare.

Det Øieblik, da ned jeg boied mig,
For inderligt og fromt at kysse Støvet
Af sorten Steen, hvorpaa vor Stammefader,
Den høie Abraham, har sat sin Fod,
Da faldt en Steen mig fra mit eget Hierte,
Langt mere sort og mere tung end hin.

Aladdin.

Imorgen gaaer en persisk Karavane;
Saa vil vi glade drage hiem med den.
Du veed, jeg giemmer Lampen paa mit Bryst,
Og Ringen sidder fast omkring min Finger;
Men hverken Ringens eller Lampens Aand
Skal trylle magelig os denne Reise;

Som fromme Pilegrimme drage vi,
At dele Kaar med vore Reisefæller.

Gulnare.

Min Husbond! seer du hist den smukke Mand?
Han er ei klædt som Pilegrim og Dervisch,
Ei heller som Kalender og Abdalla.

Aladdin.

Hvor, Elskte?

Gulnare.

Hisset! Seer du ham ei der?
Ham i den hvide Underkiortel, aaben
For Brystet og med korte Linnedærmer;
Hans Kiortel derimod er ærmeløs.
For Turban har han en høipullet Hue;
Ved Beltet hænger ham en Lædertaske,
Der giemmer Bøger, Blækhorn og Papir;
Og brogetfarvet Blomsterfloret flagrer
Med letten Fold omkring hans høire Skulder
Og venstre Arm.

Aladdin.

Det er en persisk Digter.

Gulnare.

Nu sætter han sig ned. Man bringer ham
En Strængeleg. Nu spiller han og synger.

Aladdin.

O kom og lad os lytte til hans Røst!
Hvo elsker ei den ædle Digtekunst?
Selv Fieldet yttrer med sin høie Gienlyd,
At det har Sangen kiær; ved Nattergalens
Sølvklare Stemme Rosen aabner sig,
Kamelen hopper let igiennem Dalen
Ved Lyden af sin Førers Trylleføite.

Men skulde Mennesket da ikke frydes
Ved Digtekunstens Glæder? O! saa var han
Jo mere følesløs end Fieldets Steen.

Sangeren griber i Strængene. De forsamlede Skarer omringe ham i en tæt Kreds; naar Alting er stille begynder han:

Du fromme Sværm, du store Vandringskare,
Lad mine Harpetoner lokke dig!
Jeg i en hellig Sang vil aabenbare
Det gamle Sagn, som høit besieler mig.
For ud at sone dine Synder svare,
Herhid med Bøn du har begivet dig,
Hvor Patriarkens Fod har sat sit Stempel,
Hvor helligt hvælver sig Prophetens Tempel.

Alt hvad der skeer i Verden, snart forsvinder,
Den største Handling varer kun et Blund;
I gamle Runer, som i gamle Minder,
Den fromme Saga søger Redning kun;
At Glemselstaagen ei den overvinder,
Maa Sagnet vækkes, tolkes mangen Stund;
Og for et svundent Liv tidt at forynge,
Gud skabte Sangeren og lod ham synge.

Abraham Asars Søn i fordums Dage
Drog med sin Hustru fra Ægypti Land.
Den rige Frugtbarhed han lod tilbage,
Han frygted ikke for arabisk Sand;
Ned satte han sig med sin gamle Mage
Ved Arafat, den stærke Høvidsmand;
Araberen, hvis Kraft kan intet hæmme,
Lod snart ham Nilens dorske Slaver glemme.

Men da nu Sara var en gammel Qvinde,
Slet ikke fyrig længer eller skiøn,
Saa gik han til en ung Araberinde,
Og skienktes af den friske Viv en Søn.
Men Hagar tiente Sara som Slavinde,
Thi skiulte hun sin Frugtbarhed i Løn;
Og da det Tiden var, hun skulde føde,
Da gik hun ud i Ørken, vild og øde.

Med Kiærlighed var Frygt i Hiertet blandet,
Høit Patriarkens Røst i Ørken lød.
Tilsidst han fandt sin Hagar midt i Sandet,
Med et fuldvægtigt Foster i sit Skiød.
Hun smægted og hun længtes efter Vandet,
Som høit i Luften frem af Jorden brød;
Thi Barnets Fod et Væld strax havde tvungen
At sprudle der, hvor intet før har sprunget.

At Hagar nu af Vandet kunde nyde,
Som vildt og skumfuldt høit i Luften sprang,
Fik Abraham med Sand det til at flyde
I dæmpet og i rolig Kildegang.
Derpaa Forældrene sig monne fryde
Ved Barnets Aasyn, sang en hellig Sang,
Og toede det i klare, kiøle Qvel,
Og gav det Navn, og det var Ismael.

Ismaelitter! derfor lokker Eder
Hver nøgen Ørk saa selsomt i sin Favn;
Hvor intet Palmetræ med Skygge freder,
Er dog den raske Rytters Fødestavn;
Hvergang I komme til en enkelt Ceder,
Da hvidsler den Jer Stammefaders Navn.
Han blev en herlig Helt, en vældig Jæger,
Hans Aand igiennem Ørken sig bevæger.

Kort efter Sønnens Fødsel høi fremtraade
For Abraham i Drømme Gabriel:
Dig følger, raabte han, Jehovas Naade.
Byg ham et Huus ved klaren Sølverqvel,
Som nylig født, med spæden Fod, optraade
Din førstefødte Søn, din Ismael.
Lad høie Søiler hvalte Hvælving bære,
Og giør et Offer der til Herrens Ære.

Som Abraham, den fromme Herrens Mand,
Nu spurgte: Hvordan skal jeg Huset bygge,
Hvor der er intet uden Flyvesand,
Og ingen Steen, og ingen venlig Skygge?
Da sænkte Gabriel sin Lilievand
Og svared: Kiære, du skal Huset bygge
Fast paa din Tro, den skal du ikke slippe,
Saa bygger du dit Tempel paa en Klippe

Og ned fra Bierget Araſat, hiſt oppe,
Hvor nys du bad, du fromme Vandringsflok!
Der løſte ſig fra morgenrøde Toppe
Lidt efter lidt den klare Marmorblok;
Og først det raske Fieldſkrid kunde ſtoppe
Ved Kildens Bred; da var der Stene nok.
Og Abraham tog Stenene fra Fieldet
Og bygte Gud et Huus ved Kildevældet.

Men da der blev en Marmorſteen tilbage,
Heel ſtor i Omfang, af et ſieldent Brud,
Da hæved den ſin Røſt med ſtille Klage:
Hvi maa jeg ikke ogſaa tækkes Gud?
Dens Fromhed monne Herren høit behage.
Da traadte Abraham, paa Almagts Bud,
Et Spor i Stenen, hvortil daglig klæber
Sig fromme Slægters andagtsvarme Læber.

Og — o hvor underfuldt det Store mødes,
Af Allah kaldet frem og forudſeet! —
Der, hvor han Iſmael lod fordum fødes,
Han fødes lod vor hellige Prophet;
Det gamle Huus, ſom ned af Tiden brødes,
Som mange Slægters Øine havde ſeet,
Det reiſte ſig med dobbelt milde Miner,
Thi Mahoms Tempel ſtaaer paa dets Ruiner.

O kommer! lader os endnu engang
Med hellig Taushed ind i Templet træde!
Paakalder Allah der med Bøn og Sang;
At Gabriel i Morgenrødens Klæde
Nedſvinger ſig, at Sølvbaſunens Klang
Kan alle vore Hierter ſaligt glæde.
Op, Iſlamitter, følger mine Fied!
Een er vor Gud, hans Tiener Muhamed!

(De forſamlede Skarer gientage de ſidſte Ord og følge Sangeren til Templet.)

Et andet Sted i Mekka.

Fatime. Hindbad i Pilegrimsdragt.

Hindbad.

Guds Fred med dig, Propheten signe dig!

Fatime.

Tak for dit Ønske, fromme Vandringsmand.

Hindbad.

From kan man ikke kaldes, naar man staaer
Ved Siden af den hellige Fatime.

Fatime.

Kun Gud er hellig, Muhamed er hellig,
Jeg er en skrøbelig, en blysom Qvinde.

Hindbad.

Jeg kiender dig. Den Gudes Gierninger
Udbrede sig som Morgenrødens Straaler,
Og lokke Nattens Sønner hid, at de
Kan vederqvæges i det varme Skiær.

Fatime.

Hvor er du fra?

Hindbad.

Mit Hiem er Afrika;
Men skiøndt Arabiens Ørk, det røde Hav,
Ja Nilens Sump var mellem dig og mig,
Lød dog dit fromme Navn hen til mit Øre.

Fatime.

Derfor kan jeg kun takke Hændelsen.

Hindbad.

Du boer i Persien?

Fatime.

Ja, Vandringsmand!

Midt i en mørk, en tæt forvoxet Skov
Har Egnens Bønder bygget mig en Hytte.

Hindbad.

Og vandre daglig til din Eensomhed,
At styrke sig ved dine Trøstensord.
Man siger jo, Propheten elsker dig
Saa høit, at han har skiænket dig den Kraft
At læge Hovedværk og andre Smerter,
Naar du den Syge rører med din Haand.

Fatime.

Naturens Kræfter er ugrundelige,
Den Høies Fadergodhed endnu meer.
Hvad Tillid i den Frommes Favn formaaer,
Det viste Nazaræeren sit Folk.
Han var en mægtig, stor Prophet fra Himlen,
Jeg kun en Qvinde; men jeg frygter Gud,
Min stille Vandel er at tækkes ham.
Naar Mennesket omtumler sig iblandt
De vilde, sandselige Jordens Lyster,
Faaer Jorden overhaand; det ranke Hoved
Som skabtes til at hæve sig mod Himlen,
Nedsynker tungt, bli'er døsigt og forvirret;
Naar da det, af en dybtindplantet Drift,
Tyer fra sin Tummel atter til det Gode,
Da kan en skyldfri og uskyldig Haand
Vel glatte Angersrynken ud igien,
Og muntre Sindet med et venligt Haandtryk.

Hindbad.

Har Rygtet Ret, og er det sandt, man siger,
At Fyrst Aladdin med sin unge Brud
Er her i Mekka som en Pilegrim?

Fatime.

Igaar han var her med sin unge Viv,
Imorges tidlig drog han bort igien.

Hindbad
(med kiendelig Utilfredshed).

Alt reist? Ei ei!

Fatime.

Hvor kan det kræmke dig?

Hindbad (fatter sig).

Jeg er en Afrikaner, har du hørt;
Jeg vilde seet ham — havde Ting at tale
Med ham af Vigtighed. — Jeg er en Kiøbmand,
Det var i Pengesager. — Borte blev han,
Og hen til Persien er ingen Springvei.

Fatime.

Lad ei et velmeent Ord fornærme dig,
Min Ven! Tak Allah for sit Fadervink!
Den hellige Prophetes Fødested
Er Samlingspladsen for en ydmyg Flok
Bodfærdige, henrykte Pilegrimme,
Med ingen Kahn og mindre Kiøbmandsbørs.

Hindbad.

Tilgiv mig, vise Qvinde! Du har Ret.
Saa let kan Verdens Tanker sysselsætte
Den svage Siel, selv naar man vil det ei.
Du qvalte strax igien ufromme Spire.
Jeg lover dig, den skal ei atter voxe.
Med Gudsfrygt vil jeg her tilbringe Tiden,
Og med den næste Karavane drage
Til Persien. Maaskee vi følges ad?

Fatime.

Nei, Ven! jeg drager ei med Karavaner,
Jeg vandrer uden Følgeskab alene;
Det er nu saa min Grille. Slig en Reise
Giør jeg hvert femte Aar, og den bekommer
Mig saare vel. Det aner ellers mig,

At denne bli'er den sidste; jeg er gammel.
Drag du, min Ven! paa Karavankamelen;
Jeg vandrer bort i Morgen paa min Fod.
Men kommer du til Persien, og finder
Det Gangen værd at see mig der igien,
Da finder du mig atter i min Skov,
Hvor jeg kan giæste dig med Melk og Frugter.

Hindbad.

Tak for dit Tilbud! og lev vel saalænge.
Jeg ønsker megen Lykke til din Reise.

Fatime.

Til Gud er Reisen altid lykkelig.

(De stilles ad.)

Den arabiske Ørk.

Nat. Intet uden Sand og Luft, Maanen midt paa Himlen.

Karavanen drager syngende frem.

Giennem Dagens Hede, giennem Ørkens Sand,
Freidigt hiem vi reise til vort Fædreland.
Did en sielden Rigdom bringe vi saa froe:
Tilfredshed i Hiertet, Fromhed, Sielero.
Allah! leed dit Folk til Palmetræets Rod,
Bring os kiøle Kilder, styrk Kamelens Fod!
Dagens Lue svandt og Duggen falder blidt,
Kiøler Sandets Brænden under Mulens Skridt.
Underlige Nat! Kun idel Luft og Sand,
Midt paa Himlen Maanen i sin stille Brand;
Klar den for os lyser, under Duggens Regn
Fryder os Prophetens skiønne Himmeltegn.
Frem da nu kun freidig, nu kun freidig frem!
Mahoms Maane leder sikkert til vort Hiem.

(De drage videre.)

Persien.

Nat. Tyk Skov. I Forgrunden en Steendysse, i Baggrunden Fatimes Hytte.

Hindbad kommer forvildet ind.

Fordømt, hvor finder jeg den usle Hytte?
Maaskee jeg alt er gaaet den forbi.
Hvo skiller vel et Hul af sammenflættet,
Mosdækket Løv fra nogen anden Busk?
Jeg har alt giennemvandret hele Skoven.
Her maa det være, hvis jeg hørte ret.
Men jeg er træt. Der staaer en Steenhob henne,
Der vil jeg sætte mig og hvile lidt.

(Sætter sig.)

Ja Lampen maa jeg vinde. Qvinden her
Er vidt berømt. Jeg veed, Gulnare længst
Har ønsket hendes Venskab, hendes Omgang.
Den skal hun faae; men jeg vil være selv
Fatime, som i Fromheds blide Dragt
Skal naae mit Maal, naar først i hendes Klæder
Jeg giækket har den blinde Pøbelsværm,
Og med min Tale giort den halv forrykt.
Paatagen Gudsfrygt skal mig skaffe Lampen,
Og bore Dolken i Aladdins Bryst.
Det er endda en Trøst at Maanen skinner. —
Hvorfor mon disse Stene ligge der?
Det lader til, man lagde dem med Flid.
En Kampesteen staaer opreist midt i Dysen,
Og der er hugget dybt Bogstaver i.
Mon jeg kan see ved Maanen hvad det er?

(Læser:)

„Her blev Noureddin lagt af Lampens Aand;
Bag Stenen raadner hans giftsvulne Liig.
Han faldt, et Offer for sin egen Ondskab."

(Springer forfærdet op og stirrer paa Steendysen.)

Hvorledes? Sad jeg paa min Broders Grav?

Hans Grav! — Og bør jeg ikke hævne ham?
Det var et Vink og intet Varsel. Nei!
(Seer sig om og bliver Fatimes Hytte vaer.)
Staaer ikke Hytten der? Jo sandelig!
Paa eengang klares alting for mit Blik.
Det var et Vink, det var en kraftig Spore,
Som skynder mig til Lykken. Nu velan!
(Han gaaer henimod Hytten. En Mand i blodrøde Klæder staaer for Døren og spærrer Indgangen.)
Hvad svæver der? Ha, hvad er det?

Spøgelset med sagte, huul Røst:

Tilbage!

Hindbad.

Hvad siger du?

Spøgelset.

Tilbage!

Hindbad.

Hvo er du?
At dristig du tør spærre Veien mig?

Spøgelset.

Din Broders Aand.

Hindbad.

Noureddin du?

Spøgelset.

Hans Aand.
Mit Legem raadner under Dyssen der.

Hindbad.

Hvi est du saa skarlagenrød?

Spøgelset.

Ak, Hindbad!

Hindbad.

Hvi sukker du? Og hvorfor luer du
I Nattens Mørke som en blodig Brand?

Spøgelset.

Ak!

Hindbad.

Svar mig!

Spøgelset.

Ak!

Hindbad.

Saa svar mig dog!

Spøgelset.

Det Røde
Er Ild.

Hindbad.

Du brænder?

Spøgelset.

Udfrit ei de Døde!

(Synker i Dysen.)

Hindbad

(efter et Ophold, med letsindig Latter).

Og om saa Diævlen selv, med samt sin Hofstat,
Kom hid at skræmme mig, saa lod jeg mig
Dog ikke narre. Lampen maa jeg have!
Dens Herlighed og Vælde kiender jeg,
Og den er meget, meget mere værd,
End alle Saligheder, som kan mistes,
Og som man ikke kiender noget til.
Hvad vil dog denne dumme Koglen sige?
Dog jeg begriber det: en Aand af Lampen,
Har faaet Lyst at spøge her i Nat,
Og troer at skræmme mig fra mine Forsæt.
Men jeg er ingen Taabe. Der er Hytten!

Den løse Klinke lukker kun for Døren.
Monstro hun sover? Det er hendes Røst.
Hun synger, tykkes mig! Hvad synger hun?
(Han lytter.)

Fatimes Hytte.

Hun ligger paa sit Leie af flættede Siv i fine Klæder, og synger med foldede Hænder:

Alt Maanen opreist staaer
Bag sorte Skove;
Høit Nattergalen slaaer
For Gud at love.
Dens Toner smelte blødt
Og tone længe,
Mens Bækken griber sødt
I sine Strænge.

Midt i den friske Skov
Een Blomst kun visner;
Snart er den Dødens Rov,
Thi Hiertet isner;
Men lad kun Blomsten døe!
Den bedre springer
Snart af sit faldne Frø,
Paa Æthervinger.

O Nat! snart vil maaskee
Din blege Maane
Mit blege Ansigt see
I Døden blaane;
Lad den da smile smuk
Paa mig i Nøden,
Og mød mit sidste Suk
Med Morgenrøden!

O Israfil, saa kom
Med Dødens Blikke!
Bring mig for Allahs Dom,
Jeg skiælver ikke.

Velsignet er hans Navn,
Han huldt forlader.
Knug mig kun i din Favn!
Han er min Fader.

(Hun falder i en sød Søvn.)

Hindbad træder sagte ind.

Ha, det er vel, at Maanen skinner ind.
Nu kan man see. Der ligger hun og sover
Paa tørre Siv og i den gamle Kaabe.
Hun folder sine Hænder fast i Søvne.
Uheldigt, at hun har den Klædning paa!
Nu maa hun vækkes først, thi støder jeg
Min Dolk i hendes Bryst, da blodiggiøres
Det Tøi, som jeg nødvendigviis skal bruge.

(Sætter hende Dolken for Hiertet og raaber:)

Vaagn op, Fatime!

Fatime (vaagner).

Himmel! hvad er det?
Est du en Røver? Siig, hvad vil du her
I denne ringe Hytte? Her er intet,
Som tilfredsstiller din Begiærlighed.
Skaan mig! jeg er en gammel, fattig Stakkel;
Og blæs ei ud det svage Glimt af Lys,
Som snart sig slukker selv.

Hindbad.

Skynd dig! Stat op!

Fatime.

O Himmel, Pilegrim! Hvi kommer du
Ved Midienat med denne blanke Daggert,
Der glimter vildt i Vrede, som dit Die?

Hindbad.

Stat op, og frygt kun intet, men vær snar!
Drag dine Klæder af og giv mig dem!

Din Hætte med dit Slør, din Krykkestok.
Der er min Kaftan! Den kan du beholde
Saalænge, mens jeg laaner dine Klæder.
Men skynd dig kun, og spild mig Tiden ei
Med Spørgsmaal.

Fatime.

Stakkels Vandrer, raser du?
Hvad vil det sige? Hvil dig! du er træt,
Den lange Reise hidset har dit Blod,
Du taler over dig. Kom, sæt dig ned
Og hvil, at de vildfarne Kræfter atter
Maa finde deres rette Sundheds Vei.
Der staaer en Kurv med gode Frugter. Bi!
Jeg henter dig en Krukke Kildevand.

Hindbad
(sætter hende Dolken for Brystet).

Staa! — Jeg er ikke træt, og mine Kræfter
Har ei forladt mig. Gior hvad jeg befaler!
Drag af din Klædning, byt med mig din Kaabe!
Ifald du nøler eller nægter det,
Da støder jeg min Dolk i Brystet paa dig.

Fatime.

O gode Gud, jeg frygter Døden ei!
Men rives op af Søvne for at myrdes —
Medlidenhed!

Hindbad.

Kom! giv mig dine Klæder,
Opirr mig ei, saa vil jeg skaane dig.
Det sværger jeg dig til i Allahs Navn.

Fatime
(bytter Klæder med ham og hielper ham).

Nu har jeg opfyldt din Begiæring, Vandrer!

Hindbad
(giver hende en Bodike).

Bestryg med denne Farve mig mit Ansigt!
Det snerper Huden ind og gior den bruun,
At jeg, som du, faaer Rynker i min Pande.

Fatime.

Ak Gud! jeg ryster paa min gamle Haand;
Og i din Pande true Rynker nok.

Hindbad.

Jeg har jo svoret dig ved Allahs Navn.
Et Ord som mangler Daad, er som en Sky
Foruden Regn, og som en strængløs Bue.
Mal mig, at jeg, som du, seer gammel ud,
Og gusten og forbrændt af Solens Hede.

Fatime.

Nu har jeg giort det.

Hindbad.

Er du færdig alt?

Fatime.

Ja, Fremmede!

Hindbad.

Du har jo hidindtil
Endnu ei været hos Aladdins Hustru?

Fatime.

Nei; men hun tidt har ønsket mit Besøg.
Hun er saa from og blid, og jeg har lovet
At komme snart til hende.

Hindbad (sagte).

Du fik Forfald. —
(Høit:)
Har hun ei seet dig hidtil?

Fatime.

Nei.

Hindbad.

Det træffer

Sig heldigt.

(Støder Dolken i hendes Bryst.)

Gak kun du nu til din Gud!

Du har alt levet nok i dette Liv.

Fatime.

Den Onde mens han lever alt er død,
Den Gudhengivne lever efter Døden.

(Hun dør.)

Hindbad.

Nu maa jeg hurtig slæbe dette Liig,
Hen til et øde, fierntafsides Sted.
Imorgen alt besøger jeg Fyrstinden,
Og haaber da ved hende, jeg faaer lokket
Aladdin til et saadant Syndefald,
At Lampens Aander knække Halsen paa ham.
Thi ved min Kunst jeg snildt har grundet ud,
At Den, som vove tør af Lampens Aand
At fordre: han skal bringe ham et Rokæg,
Den mister Livet; hvorpaa Lampen atter
Kan hentes paa sit gamle Sted i Hulen.
Hvad det vil sige, — det er mig for høit!
Men Lampens Aander har vel deres Lumer
Som andre. Saadan er det nu engang!
Jeg frister ham til sligt et Æg at kræve.
Og det vil vorde nok et haardkogt Æg,
Som bliver vanskeligt ham at fordøie.

(Gaaer.)

Morgenstund. **Hindbad** sidder i Fatimes Klæder uden for hendes Hytte, med Sløret halvt over Ansigtet. En Mængde Mennesker omringe ham.

Hindbad.

Nu Islamitter! da I lytte fromt
Og tillidsfulde til min Røst, og gierne
Vil høre, som sædvanligt, af min Mund
En hellig, smuk Fortælling, til Opmuntring,
Haab, Trøst og Tilfredshed i dette Liv,
Saa vil jeg klart udvikle Grunden, Børn,
Hvorfor I ei maae æde Svinekiød.
Bryd Eder intet om mit grove Mæle!
Maaskee min Fistel skratter lidt iblandt;
Jeg kommer, veed I, fra de lange Reiser;
Og skiøndt det var en deilig Vandringsgang,
Kan man dog Smue faae paa den, som andre,
Saafremt man bliver vaad om sine Been.
Men nu til Texten. Hvad jeg siger Eder,
Er Sandhed; thi det staaer i Alkoranen.
Engang da Jesus vandred om med sine
Disciple, til en Skov, for der at holde
Sin Præken i det Grønne, som jeg her,
Da bade de ham sige dem, hvorlunde
Det egentlig var gaaet Noah, dengang
Ved Guds Retfærdighed der kom en Regn,
Der drukned alle Mennesker, som Hunde,
Samt alle Hunde med, undtagen Noah,
Hans Sønner, nogle Æsler, uberegnet,
Og flere Dyr. Da tog den Herre Christus
En Jordklump, kasted den i Græsset hen;
Og ud af Klumpen steeg en gammel Mand,
Med sneehvidt Skiæg og blottet Skaldepande;
Men det var Japhet, Noahs yngste Søn.
Han vidste nu Beskeed om alting, seer I,
Da selv han havde været med i Arken,

Og han fortalte da, blandt andre Ting:
Engang vort Fartøi var i største Nød,
Thi Stedet, hvor de mange Slægter Dyr
Hver Dag forretted deres Nødtørft, blev
Saa tungt, at vi stod Fare for at velte,
Formedelst den umaadelige Ballast.
Da Noah nu raadførte sig med Allah,
Lod han ham vide: Noah skulde føre
Strax Elephanten til bevidste Sted,
Og lade den forrette sit Behov.
Af denne Blanding fødtes der en So,
Som velted saadan Pølen fra hinanden,
At Skibet atter kom i Ligevægt.
Men da ved saadan Roden Soens Tryne
Blev pirret af en aromatisk Lugt,
Blev den at nyse nødt, og derved fløi der
En Muus ud af dens Næseboer, som yngled
Saa rigeligt, at Noah Stakkel, atter
Blev ængstet af en ganske modsat Frygt:
Han troede nemlig, Skibet skulde gnaves
I Stykker, til en Leg for Bølgerne.
Men Allah, som ei glemmer Den, han elsker,
Befalte ham at gribe strax en Prygl
Og hugge Løven stærkt med den for Panden.
Da Løven nu blev vred herved og fnyste,
Fløi flux der af dens Næseboer en Kat,
Som fix fortærte Skibets mange Muus,
Og bragte Noah heldigt af sin Angst.
Men, fromme Muselmænd! af dette Sagn
I see, hvor Soen har en nedrig Herkomst,
Og derfor har den hellige Prophet,
Med sindrigt Overlæg og Faderviisdom,
Forbudet os at æde Flesket af den.

Et Bud kommer.

Er du den hellige Kone her i Skoven?

Hindbad.

Saa kalde disse fromme Siæle mig.

Budet.

Saa følg mig til Fyrstinden strax, Fatime!
Hun lang Tid ønsket har at kiende dig;
Og sendte mig til Skoven, at forkynde
Sin høie Villie. Følg mig til Paladset!

Hindbad.

Farvel da, kiære Menighed, saalænge!
Læg, hvad jeg her har præket, fromt paa Hiertet,
At det maa tiene til Opbyggelse
Herefter Eder, og til Trøst i Livet.
(Han gaaer bort med Budet.)

En Tilhører.

Hvor selsomt hun forandret har sin Røst!

Anden.

Af denne Præken fik jeg liden Trøst.

Tredie.

Man kan ei altid være lige stemt.

Fierde.

Hvad var nu Texten? Texten har jeg glemt.

Første.

Det var jo kun om idel Snavs og Skarn.

Fierde.

Snak! Spøger I? Troer I jeg er et Barn?

Tredie.

Hun havde faaet sig en egen Kneisen.

Fierde.

Hun var lidt stiv i Nakken efter Reisen.

Femte.

Hun præked hpperligt! O hvilken Lykke,
Hvis Konen vilde la'e den Præken trykke.

Første.

Hvad er det for forvildet Fantasie?
Har man i Asien Bogtrykkeri?

Femte.

Nei det er sandt, desværre!

Første.

Det var Vind!

Fierde.

Der kan ei præktes efter Alles Sind.

(De gaae.)

Gammel Dervisch.

Det er et sindrigt Digt, hvori Propheten
Giør os opmærksom, med en sielden Skarpsind,
Paa Dyreslægter af den samme Stamme,
Skiondt hver, ved første Blik, saa reent forskiellig.

(Gaaer.)

En Lommethv.

Hvor de er gale! Hvor de gaae paa Fire!
Den hele Præken var jo blot Satire.
Den sidste Reise har saa vidt det drevet,
At hun er til et vittigt Hoved blevet.
Hun vilde giøre Nar paa dette Sted
Af Alkoranen og af Muhamed,
Det kunde tydeligt Enhver jo høre,
Hvem Skiebnen skienkte kun det ene Øre.
Jeg har ei flere, thi den anden Part
Tog Retten fra mig, paa sin Lømmelart.
Fy skamme Jer! at jeg, som maatte gaae
Og stiæle, — mens I kunde roligt staae;

At jeg, som maatte tiene for mit Brød,
Imens I sad med Hænder kun i Skiød,
At jeg har ændset bedre hendes Snille,
End I, som ingenting har at bestille;
At jeg, i hele dette fromme Chor,
Har ene høstet Frugt af hendes Ord!

(Gaaer med sine Tyvekoster.)

Pladsen udenfor Aladdins Palads.

Selim. Sindbad.

Selim.

Ih see, god Dag! Thi, ta'er jeg ikke feil,
Saa træffer jeg en gammel Ungdomsven.

Sindbad.

Kan gierne være.

Selim.

Kiender du mig ei?

Sindbad.

Hvis Eders Fødder ei bedrage mig,
Saa er I Selim, Eben Hassans Søn.
Vi boede, troer jeg, hist i Smallegaden,
Og legte daglig sammen der, som Drenge.

Selim.

Du vil nok give mig en Skose, Broder!
Fordi jeg er lidt stor paa Fødderne?
Det er ei smukt, paa slig Maneer at hilse
Sin gamle Skolekammerat.

Sindbad.

Ei, Snak!
Jeg kiender alle Folk paa Fødderne.

Det er den bedste Lem af hele Kroppen,
Og den fornuftigste; hvis alle Lemmer
Blev smukt, som den, ved Jorden, saa behøved
De ei at frygte for at falde ned.

Selim.

Man kan ei gaae med hele Kroppen, veed jeg.

Sindbad.

Hvorfor ei det? Gik man med hele Kroppen,
Da trængte hele Kroppen jo til Sko!
Saa fik en ærlig Mand lidt at fortiene.

Selim.

Skomager var din Fader, af din Tale
Man skulde troe, du var det samme.

Sindbad.

Rigtig!
Til dette Haandværk er jeg født og baaren.
Der er vist noget i, hvad Lærde siger:
At Folk bli'er født til Verden med Genie.
Man siger at Poeter fødes; bli'er
Skomageren monstro da ikke født?

Selim.

Paa den Maneer begriber jeg, du ønsker
At alle Mennesker var Tusindbeen.

Sindbad.

Naturlig! Det, som Mange synes om,
Kan jeg ei lide for min bittre Død:
Reen Himmel, for Exempel, Morgenrøde
Med Solskin, hader jeg, som Pestilens;
Nei, Rusk og Slud! det veed jeg hvad det er,
Det ta'er paa Saalerne. De Fleste synes
Godt om, at Een gaaer lige paa sin Fod;

Mig skiær det ind i Hiertet, thi hvorlænge
Kan slig en Karl ei bruge sit Par Støvler?
Hvergang der lægges Bro, saa græder jeg;
Men Dands, det er min allerstørste Glæde.

Selim.

Du har dog Næring?

Sindbad.

Jo, jeg takker Gud!
Til min Haandtering trænger hele Verden;
Og den uhørlige Begivenhed
Med Abu Kasems Tøfler, har indjaget
Saa stor en Skræk i hele Byens Blod,
At de kassere deres Fødtøi nu
For det er halvslidt.

Selim.

Nu, det er mig kiært!
Mens du har siddet her og syet paa Læsten,
Jeg vandret er omkring fra By til By,
Som Bissekræmmer, med min Byldt paa Nakken,
I Bagdad, Kasimir og Sammarkand.

Sindbad.

Ja saadan gaaer det her i Verden! Een
Giør Støvlerne, den Anden slider dem.
Sidst vare vi kun Børn, nu er vi blevne
To nyttige Medborgermænd i Staten.

Selim.

Men Herregud, hvad er der blevet af
Den lange Lømmel, dette sælle Skrog,
Som altid nederst sad i Skolen, som
Fik stedse Prygl af Skolemesteren,
Og som bestandig prygled os igien
Til Giengield?

Sindbad.

Ja, hvem mener du? thi der
Var Mange, som bestandig pryglte mig.

Selim.

Ak husker du ham ei? han var saa tosset,
Men stor og stærk, han vandt bestandig fra mig
I Spil. Ak! husker du ei ham, som greb
De Apelsiner, der blev kastet ud
Fra Kiøbmandsboden?

Sindbad.

Mener du Aladdin?

Selim.

Ja rigtig!

Sindbad.

Aa, for saa vidt gaaer det ham,
Gud være lovet, ganske godt; thi han
Er bleven Prinds, og gift med vor Prindsesse.
Saasnart vor Sultan døer, bli'er han vor Sultan.
Det er jo ganske artig avanceert!

Selim.

Hvad? Primer du?

Sindbad.

Spørg du det mindste Barn,
Saa skal du høre strax mit Ord bekræftet.

Selim.

Det var da Satan! Men hvordan er det
Da gaaet til?

Sindbad.

O ti! Jeg be'er dig, ti!
Saa har det ingen Magt. Hvergang jeg grunder

Derpaa, saa bli'er jeg tummelumsk i Hov'det.
Nok sagt, Prinds er han. Jo jo! Den skal ha'e det,
Som ikke læse kan, og mindre skrive.

Selim.

Det dumme Bæst! Det Fæ!

Sindbad.

Det maa du sige.
Nu kaster han paa Nakken ad os alle.
Mig vil han da slet ikke kiendes ved,
Skiøndt vi har gaaet i den samme Skole,
Og saaet beggeto paa Rumpen sammen.

Selim
(vender sig om).

Hvo kommer hist paa Gaden, rundt omringet
Af alle disse høie Herrer?

Sindbad
(ængstelig underdanig):

Tys!
Der kommer han, vor store Fyrste! Skynd dig!
Knæl ned i Snavset.

Selim.

Mine Buxer blive
Tilsølt for Knæene.

Sindbad.

Hvad siger det?
Naar du vil spise Landsens Brød, saa maa
Du ogsaa følge Landsens Skik og Brug.
(De knæle.)

Aladdin gaaer forbi med sit Følge.

Sindbad
(skraaler af fuld Hals.)

Allah velsigne dig, vor elskte Fyrste!

Selim.

Ja det var ham. Men siig, hvor kan du dog
I samme Aandedræt forandre dig
Saa bandsat?

Sindbad.

Hold din Mund! Thi du skal vide,
At jeg har Leverancerne paa Slottet.
Kom, følg mig hiem, der kan vi snakke sammen;
Men her har Væggen, her har Muren Ører.

(De gaae.)

Den store Sal i Aladdins Palads.

Gulnare. Hindbad forklædt som Fatime.

Hindbad
(med dæmpet blid Røst).

Min Datter! alt hvad du har viist mig her,
Er af en sielden, uskatterlig Pragt,
Som blænder fast den Tarveliges Øie;
Især er denne Sal særdeles skiøn:
Den høie Hvælving venlig, himmelblaa,
Indsprængt med luende, forgyldte Stierner,
Og Blomsterhænglerne nedslynge sig
Med broget Farvepragt ad Væggens Sider;
De skiønne Marmorstøtter — Alting vidner
Om sielden Rigdom, Kraft, og Smag for Kunst.
Een Ting — tilgiv en gammel Qvinde, høie
Fyrstinde, denne Dristighed, — een Ting
Kun mangler, saa var Salen iblandt alle
Den skiønneste paa hele Jorderig.

Gulnare.

Een Ting? Min Moder, undskyld min Forundring!
Men Ingen end af de Mangfoldige,

Som kom at skue denne Tryllehal,
Har endnu syntes at den mangled Noget;
Nei tvertimod har Alle studset ved
Det store Værk, og næsten bildt sig ind
At hvad de saae, var blot et Drømmesyn.

Hindbad.

Tro ei, min Datter, at mit gamle Øie
Var blindt for dette Kunstens Underværk,
Der sikkerlig langt overgaaer de syv,
Hvoraf man roste sig i Grækenland;
Men just, mit Barn, fordi det er saa herligt,
Jeg nødig vilde Noget skulde mangle.
Det gior mig ondt! Men lad det trøste dig,
At Intet er fuldkomment her paa Jord.

Gulnare.

Hvad mangler da vel her i denne Sal?

Hindbad.

Seer du, i denne tomme Hvælving, Barn,
Saa viid og majestætisk, lig en Himmel,
Der mangler Noget.

Gulnare.

Nei tilgiv, min Moder!
Der mangler Intet. Denne skiønne Hvælving
Er det Fuldkomneste paa hele Slottet;
Alt hvad som kan forskiønne, funkler der;
Hvad mere kom derhen var Smagløshed,
Som vilde overlæsse kun, betage
Den kiække Hvælving al sin dristige Storhed.

Hindbad.

Min Datter, skiøndt jeg er en gammel Stakkel,
Og lever selv et høistindskrænket Liv,
Skiøndt kun min Hytte skiermer mig for Regn,

Og udelukker hver en jordisk Pragt,
Har jeg jo dog, som Andre, været ung,
Og Jordens Skionhed har henrevet mig
Saa stærkt som dig, henriver mig endnu
Thi jeg har aldrig skuet blot i den
Et Legetoi for den umodne Sands,
Men Almagts høistbethydningsfulde Tegn.
Derfor har jeg bestandig holdt for Pligt,
At dyrke Diet, til at see Guds Almagt,
Som Aanden, for at fatte den, forstaae den,
Og Hiertet, for at takke ham derfor.

Gulnare.

Du taler Viisdom, fromme Kone! Siig
Hvad fattes da?

Hindbad.

Ak, for det kiælne Blik,
Som pirres blot af et vellystigt Syn —
Slet intet! For den unge, stolte Siæl,
Der bryster sig af menneskelig Hovmod,
Er denne Hvælvings Dristighed en Fryd.

Gulnare.

Men?

Hindbad.

Men, min Datter — men den Frommes Die,
Som seer i Alt et Præg af Skaberen,
Det kunde ønske vel endnu et Tegn,
Som giorde Synet meer bethydningsfuldt,
Om ogsaa lidt, ved denne Leilighed,
Der gik i Løbet for denne ydre Sands.

Gulnare.

Hvad mangler da i Hvælvingen?

Hindbad.

Et Rok=Æg!

Gulnare.

Et Rok=Æg? Ægget af den store Fugl,
Som fører Elefanten i sin Klo,
Der dukker efter Hvaler under Havet,
Som Strandens Maager efter Smaafisk?

Hindbad.

Ja.

Gulnare.

Og er den til? Er ei det hele Dyr
Et Foster blot af Digterphantasie?

Hindbad.

Alt, her i Verden, er et Foster kun
Af Skaberphantasie.

Gulnare.

Saa troer du dog
At denne Fugl er til?

Hindbad.

Jeg tvivler ei.
Men tænk ei meer paa denne Sag, min Datter!
At ønske hvad man ei formaaer, er daarligt.

Gulnare.

Og hvorfor ønsker du et Æg af den?

Hindbad.

Fordi, naar det var ophængt i din Hvælving,
Det kunde vorde Billedet paa Gud,
Som svæver stærk i Midten af sin Himmel.

Gulnare.

Ha, det var skiønt!

Hindbad.

Men lad os gaae, min Datter!
Thi det er vist kun et forgieves Ønske.

Gulnare.

Saa troer du ei, at Den som bygte Slottet,
Kan sætte Kronen paa sit Værk?

Hindbad.

Jeg tvivler.

Gulnare.

Du kiender lidet til Aladdins Magt.

(De gaae videre.)

Ellemose. Klart Maaneskin.

To Alfer.

Første Alf.

Kom hid! Seer du hvad jeg har fundet her
I Mosen, under Mos og Elletræer?

Anden Alf.

Et Liig? Fy, lad det ligge, gaa din Vei!

Første Alf.

Ha Skam og Skiændsel! Kiender du det ei?

Anden Alf.

Nu seer jeg ret først. Hvilken Grusomhed!
Den gamle Kone her er kastet ned,
Som boede dybt i Skoven, sad saa blid
Og sang for os i stille Midnatstid,
Imens vi flagred hen i kiøle Vind,
Og boltred os omkring i Maaneskin.

Første Alf.

Hun var saa god! Den hele Landets Egn
Paa hendes Dyd og Venskab bare Tegn;
Om det var os, som ere dog saa smaae,
Ja som de Fleste sielden tænke paa,
Saa satte hun dog Pinde hen med Grød
I Qvæld, hvergang vi var i Hungersnød,
Og glæded sig, naar frem vi torde gaae,
Vor Grød at spise, mens hun saae derpaa.

Anden Alf.

O lad os kalde vore Brødre hid!
Det er først Midnat; vi har endnu Tid
At grave hendes kolde Liig en Grav,
Naar Hver arbeider ufortrøden, brav.

Første Alf.

Hid, Skovens Alfer!

Anden Alf.

Før du ret har kaldt,
Hidile de.

Alle Alfer.

Hvad nu? Der er vi alt!

Første Alf.

Seer I den gamle Kone?

Alle.

Hvilken Nød!
Vor hellige Fatime! Hun er død.

Første.

Gaaer Nogle hen og huler Graven stor!
Vi Andre bære Liget vil til Jord.

Nogle.

Vi ere Følget.

Andre.

Vi vil foran gaae,
Vil ſiunge Pſalmer.

Andre.

Vi vil ſee derpaa!

Andre.

Og vi, vi flagre did til Bækkens Rand,
Og hente hendes Grav en Lilievand;
Af rene hvide Blomſter fuld den ſtaaer,
De ſkal bethyde hendes Sølverhaar,
Og hendes blege Kind, ſom Smerte leed,
Og hendes Fromhed og Uſkyldighed.

Førſte.

En Omvei maa der giores, hører I?
At ei vi komme Troldens Grav forbi.
Han ligge hisſet med forknuſte Been,
Dybt under den udhugne Kampeſteen.

De Forreſte.

Nu ſiunge vi! Men langſomt kun afſted.

Nattergalen (i en Green).

Smaaalfer! maa jeg ogſaa ſiunge med?

Alferne.

Ja det forſtaaer ſig ſelv! Kom du kun ſnart,
Og ſiung du med! Du ſiunger jo ſaa klart.

Chor.

Sov ſødt, vor Moder, under Træets Rod!
Hiſt lønner Allah dig, at du var god.

(De gaae med Liget.)

Den store Sal i Aladdins Palads.

Aladdin. Lampens Aand.

Lampens Aand.

Hvad vil min Herre?

Aladdin.

Kiære Tiener! Alt
Hvad du har virket, skaffet hidindtil
Er saare skiønt. Det Slot, du mig har bygt,
Er af en uskatterlig, sielden Værd;
Men, som du veed, min kiære Kæmpe, vel,
Det ligger dybt i Menneskets Natur:
Det Større higer han bestandig efter;
Og sandelig er ikke denne Drift
At regne blandt de slette, thi den bringer
Ham ofte nærmere Fuldkommenheden.
Saaledes, da ved Allahs Godhed, jeg
Fik Jordens Herligheder, saa jeg næsten
Har intet meer at ønske, gaaer det mig
Som Kunstneren; der, naar han først har frembragt
Et sieldent Værk, fornøier det ham siden
At overskue det, fuldende det.
Saaledes er det just med dette Slot!
Af Vigtighed er intet meer at ønske,
Men derimod at pynte paa det lidt,
En enkelt Mangel rette hist og her,
Er alt hvad end tilbagestaaer.

Lampens Aand.

Hvad mangler?

Aladdin.

Skaf mig et Rok-Æg! Hæng det under Loftet,
Her midt i Salen, i den store Hvælving.

Det være skal et Billed mig paa Gud,
Et helligt Vink hvergang min Fromhed blunder.

Lampens Aand.

Er det dit Alvor?

Aladdin.

Ja mit ramme Alvor.

Lampens Aand

(udstøder et græsseligt Skrig, hvorved Aladdin skiælver og er færdig at tabe Lampen, og siger derpaa med tordnende Røst):

Her i denne usle Hvælving! Syndige, fordømte Daad!
Kraftens Middelpunkt, din Skaber hænge vil du i en Traad?
Selv et Rok-Æg tør du fordre! Hvorfor ei en tallos Skok?
Dødelige Mide! kiender, har du skuet vel en Rok?
Veed du hvad en Rok vil sige, da du nævner fræk dens Navn?
Jorden i sin hele Fylde, Jorden i sin Ætherfavn,
Det er den uhyre Flyver, som af ingen Træthed veed,
Som forbinder Staalets Spændkraft med sin Æthers Flygtighed.
Det er den, som vældig svæver, uden Riist og uden Ro;
Det er den, som holder dig og Taurus i sin Seneklo.
Jeg! Jeg er en Aand af Jorden, Jorden er min Fader! nu
Hid min Fader, for at hænges under Loftet, fordrer du?
Uforskammede! fra Thronen slog jeg dig i Støvet ned —

(Formildet.)

Men jeg kiender Hindbads Ondskab og din Ubesindighed.
Hør da nu hvad jeg forkynder, hør det uden Frygt og Gru!
Slangen, som har Eva fristet, fristet atter Eva nu.

Knus dens Hoved! Lad din Aand ei lokkes lumsk i Støvet ned.
Lampens Herrer er tillige Sønner af Uskyldighed.
(Aanden forsvinder. Aladdin knæler og beder.)

Nat. Udenfor Fatimes Hytte.

Hindbad som Fatime. **Sindbad**.

Sindbad.

Er I den fromme Kone, som forstaaer
Saa godt som nogen Læge her i Landet,
At lindre Hovedpine?

Hindbad.

Ja, min Søn!
Er Nogen hist i Byen bleven syg,
Og trænger til mig? Jeg staaer rede strax,
Naar først jeg hentet har min Alkoran,
Og saa min Krykkestok, jeg gamle Kone.

Sindbad.

Hvad bilder I Jer ind? Seer jeg vel ud,
Som om jeg var en Landsbyskrælling? Skynd Jer!
I skal til Ispahan endnu i Nat.
Saadan som her I seer mig, slet og ret,
Er jeg dog keiserlig Hof-Skomag'rmester!
Jeg syer for den velsignede Gulnare
Smaabitte nysselige Sko og Støvler;
I Foden smaa, thi hendes høire Fod
Er ei saa stor som denne venstre Haand;
I Skaftet vide, thi hun har to Lægge —
Naa — dette kommer ikke Pinen ved.

Vor høie Prinds — Nu er han høi, tilforn
Da han i Skole gik, var han kun lille.
Imellem os — I veed det selv maaskee —
Han er af saare ringe Byrd og Blod,
Men hans Genie har vippet ham i Veiret.
Han har ei Aner, men det lader, som
Han agter selv at vorde Stammeherre.
Nu, hvad jeg vilde sige, denne Prinds
Har faaet Hovedpine. Hovedværk
Er ikke god for Nogen, mindst for Fyrster;
Nu veed Prindsessen vel, at I forstaaer,
I et Svingom, at jage Sligt paa Døren;
Men hun vil ingen Opsigt gisre med det,
Thi Hoffet har sin Læge, seer I vel.
Jeg veed hvordan jeg selv tilmode blev,
Hvor stærkt jeg vilde blive stødt paa Nyren,
Hvis nogen Anden fik Prindsessens Fodtøi.
Derfor har hun mig sendt i Løndom hid.
Thi lad os ile flux! Ifald I troer
At kunne blive mere hurtig færdig,
End Hoffets Doktor efter Kunstens Regler,
Saa tag Jer Stok, og trask afsted med mig!

Hindbad (afsides).

Ha! Skiæbnen leder selv min Lykke frem.
(Høit:)
Et, Øieblik, min gode Mand! Jeg følger,
Saasnart jeg kun har lukket Hyttens Dør.
(Gaaer ind.)

Sindbad (seer sig om).

Hvad det dog er et sælsomt, tosset Indfald,
At boe saa mutters ene bag en Skov,
Blandt Løver, Tigre, Leoparder, Slanger,
Og anden saadan Johan Hagel, der
Bestandig løber om paa bare Been,

Aldeles uden Aandskultur og Sko.
Forresten seer her ganske morsomt ud,
Især i saadant Maanskin, som i Aften:
Paa høire Haand et tætindvoxet Krat,
Paa venstre Haand en blomsterdækket Mose.
Imellem begge kun en lille Strimmel,
En Sti, hvor Veien gaaer til Ispahan.
Der staaer to Banker ved den smalle Sti:
Den ene trindt omlagt med Kampesteen,
Den anden overplantet smukt med Roser
Og høie Lilier. — See hvor rank den Største
Sig hæver paa sin Stængel op mod Maanen,
Der skinner sælsomt i det hvide Bæger.
Det lader, som den hviskte Blomsten Noget
I Øret. Der er Kiællingen igien.
Naa Mo'er! Er I alt færdig? Kan vi gaae?

Hindbad.

Ja, kiære Søn, følg mig nu rask afsted!

(Han vil trænge giennem Krattet, men bliver siddende i en Tornebusk.)

Sindbad.

Er I ei rigtig klog? Hvor vil I hen?

Hindbad.

Ja du har Ret, min Søn! Ad denne Vei.

(Synker i Mosen.)

O red mig! Red mig!

Sindbad.

Kiælling, er I gal?
Vil I helbrede kloge Folk i Hov'det?
Hvi gaaer I ikke strax ad Stien der?

(Han trækker ham op.)

Hindbad.

Jeg har en vis Modbydelighed for
At gaae om Natten mellem disse Grave.

Sindbad.

Da er det jo en god og slagen Vei.
Kom, skynd Jer!

(Han drager ham did.)

Hindbad.

Ak min Søn! De hvide Lilier —
De dufte mig for stærkt i Midnatstunden.

(Falder i Afmagt.)

Sindbad

(betragter ham, og slaaer Hænderne sammen).

Hvad skal jeg arme Hof-Leverandeur
Nu gisre? — Hende kan jeg ei levere!
Men hvis jeg lader hende ligge der,
Beholder Prinds Aladdin Hovedpinen,
Jeg derimod, jeg mister Leverancen.
Hvad skal jeg gisre? Bære hende bort,
Dertil har jeg ei Kræfter nok, og her
Er ingen Svende, som kan hielpe mig.
Hvad rasler hist i Dysfen? Tys! der gaaer
En Mand i røde Klæder mig imøde.
Han nærmer sig. Det er en sælsom Svend.

Noureddins Aand

(er steget op af Steenhoben, træder hen mod den besvimede Hindbad og betragter ham, derpaa vender den sig til Sindbad.)

Hielp mig den fromme Kone paa min Ryg!
Jeg bærer hende bort af Skoven for dig;
Men naar hun vaagner, maa du ikke sige,
Hvo der har hiulpet dig.

Sindbad.

Jeg kiender Eder
Jo ei, hvordan kan jeg da sige det?

Spøgelset.

Du sige skal, at selv du hende bar.

Sindbad.

Godt! Hielp mig kun! Jeg skal nok prale siden
Af det, som I har giort. Lad mig kun raade!

Spøgelset

(tager Hindbad paa Ryggen, og vandrer afsted).

Sindbad (følger ham).

I kom mig ret beleilig; denne Kone
Var kaldet for at hielpe Prinds Aladdin;
Nu fik hun ondt, det gamle sælle Skrog,
Ved denne Liliebusk, som lugter stærkt.
Hvis I ei kommen var, maaskee hun aldrig
Sig havde tiere reist fra dette Sted.
Det havde været Skade.

Spøgelset.

Jammerskade!

Sindbad.

Hun skal kurere Prindsens Hovedpine.

Spøgelset.

Jo flere gode Gierninger herneden,
Desfleer Belønninger i Evigheden.
Afsted! Afsted! Det er paa Tiden nu.

Sindbad.

I gaaer for stærkt, jeg kan ei følge med.

Spøgelset.

Saa vil jeg lidt da sagtne mine Fied.

Sindbad.

Det var en deilig rød Skarlagenskiortel,
I der har paa; hvor gior man det Slags Tøi?

Spøgelset.

Paa Væverstolen, Ven, hvor Rendegarnet
Er Ild, Isletten Svovl.

Sindbad.

Det blæser stærkt! —
I taler sagte, har I svage Lunger?

Spøgelset.

Den Puster trækker ikke mere Luft ind.

Sindbad.

Hvad er I, Ven?

Spøgelset (smiler fælt).

Kulsvier.

Sindbad.

Hvilken Snak!
I saadan rig og prægtig Dragt?

Spøgelset.

Jeg tiener
Den rigeste Kulsvier, skal du vide;
Han brænder de bevægelige Skove,
Hvor Løvet kaldes Haar, og Grenen Arm.

Sindbad.

Det blæser! Jeg kan ingenting forstaae.

Spøgelset.

Saa kom nu! Skynd dig flux! Før Midnatstunden
Jeg atter være skal i Skyggelunden.
(Det gaaer raskt afsted, og synger:)
I Helved galer Haner,
Som Nattergal og Lærkelil,
Der svømme sorte Svaner
I Vand, som er af Svovelild.

Og lummert brænder Grunden,
Der vifter ei den mindste Vind;
Derfor i Midnatstunden
Jeg kiøler mig i Maaneskin.

Sindbad.

Fy Landsmand, hvad er det for fæle Viser?

Spøgelset.

Soldatervisер, Ungdomsgalskab, Kiære!
Ved saadan Sang bli'er Byrden mere let.

Sindbad (sagte).

Han giør mig ganske bange med sin Snak.
Jeg frygter for, at det er Spøgeri.

Spøgelset.

Afsted, afsted! Det er den høie Tid,
At denne høie Siæl, det stærke Hierte,
Kan naae det Maal, det længe stunder efter.
(De gaae ud af Skoven.)

Forstue i Aladdins Slot.

Hindbad. Sindbad.

Hindbad
(reiser sig af sin Afmagt).

Hvad seer jeg? Hvordan er jeg kommen her?

Sindbad.

Paa disse Skuldre.

Hindbad.

Har du baaret mig?

Sindbad.

Den hele Tid, og pustet ei engang.

Hindbad.

Jeg faldt i Afmagt?

Sindbad.

Det kan hændes fleer,
Vi er dog alle skrøbelige Kar.
I kan ei lugte Lilier, det kan jeg;
Men Katte derimod ei nær saa godt;
Hver har sit ømme Sted i denne Verden.

Hindbad.

De fæle Lilier! — Kiære, sig oprigtig,
Har jeg paa Veien snakket over mig?

Sindbad.

Ifald I stedse fører slige Taler,
Da kommer der vist aldrig af Jer Mund
Et uformuftigt Ord.

Hindbad.

Saa taug jeg stille?

Sindbad.

Bumstille.

Hindbad.

Stakkels Mand! I er nok træt?

Sindbad.

Ei meer, end at jeg kunde bære Jer
Endnu engang saa langt. Man tidt seer ud
Til det man ikke kan, det veed I nok;
Saadan man atter, paa den anden Side,
Seer tidt ei ud til det, som dog man kan.
Men skynd Jer noget! Her har været Bud.
I maatte puste først.

Hindbad.

Det maatte jeg.

(Seer paa sin Arm.)

Men fy, hvor du har klemt mig. Jeg er blaa
Af dine Fingre.

Sindbad.

Naar I kommer hiem,
Da vask Jer bare med lidt Brændeviin,
Saa gaaer det over strax. Bliv ikke vred!
Man kiender ikke selv vel sine Kræfter.

Hindbad.

Saa gaaer jeg da; og for din gode Hielp
Jeg slutter dig i mine fromme Bønner.

Sindbad.

I fromme Bønner? Det var just mit Ønske.
Men hør nu! Seer I: Bøn og Bøn er to;
Hvem vil I bede til for mig?

Hindbad.

Til hvem
Vel bedre, Ven, end Gud?

Sindbad (fortrydelig).

Aa Lapperi!
Det kan jeg selv, saameget det behøves.
Nei, seer I vel, min fromme gode Kone!
Naar nu I Prindsen har kureert, blier I
En Kone, som han faaer fortrinlig kiær,
En Kone, som han afslaaer Ingenting:
I blier hans Favorit, hans Marionet,
(Hvad kalder man dog disse Tingester?)
Tænk da paa mig! Jeg fordrer intet meer,
For min besværlige, min lange Gang.

Hindbad.

Det skal jeg.

Sindbad.

Jeg er kied af at sye Sko,
Det er den laveste blandt Professioner;

En Strømpevæver og en Skræder stige
Strax høiere; jeg vil ei tale her
Om en Barbeer, som kommer op til Hov'det.
Tænk paa mig!

Hindbad.

Ganske vist.

Sindbad.

Et Embede,
Hvor der er lidet Arbeid, megen Løn!
Forstaae mig kort og godt — en Hof-Betiening!
Hof-Ober-Senge-Reder, for Exempel,
Som overlader Sengens Reden til
Opvarterne, men sover selv.

Hindbad.

Godt, godt!
Jeg skal ei glemme Jer. I Sandhed ei!

Sindbad.

Til Lykke da! Til Lykke! Megen Lykke.

(Han gaaer bort.)

Den store Sal i Aladdins Palads.

Aladdin ligger paa en Sopha. **Gulnare** træder ind med **Hindbad**, som er i Qvindedragt.

Aladdin (betragter ham).

Est du den fromme, hellige Fatime,
Der lindrer Legemets og Siælens Qval?

Hindbad.

Saa troer enfoldig Fromhed, store Drot!
Jeg er en stille Qvinde, lever eensomt,

Tilbringer Tiden med at frygte Gud,
Med at paakalde ham. See det er alt!

Aladdin.

Saa kan du da vel ikke hielpe mig?

Hindbad.

Din Hustru siger, du har Tillid til mig.
Hvis du vil underkaste dig en Prøve,
Vil lægge ned dit Hoved i mit Skiød,
Og lade mine Hænder stryge dig,
Saa — ja hvem veed — maaskee det hielper dog;
Og i det mindste skader det jo ei.

Aladdin.

Vel talt, du Fromme!

Hindbad
(sætter sig hos ham).
Kom, min ædle Herre!
Nedlæg dit høie Hoved i mit Skiød.
Men — Endnu Eet! — Ifald min Videnskab
Skal frugte, maa du have hos dig her
Din bedste Skat, det Sieldneste du eier.
Det lader underligt, men er dog saa.
Jeg er enfoldig; men for dig, som mig,
Er Alnaturen ubegribelig.
Hvo kan forklare Livets skiulte Gaade?

Aladdin.

Du taler sindrigt, helligt og forstandigt.
Men — om jeg viser dig min bedste Skat,
Da troer du neppe paa dens Kostbarhed.

Hindbad.

O jo! Jeg veed af Rygtet ganske godt,
Din bedste Rigdom er en Kobberlampe.

Aladdin.

Velan da! Lampen er min bedste Skat,
Og Lampen, seer du, giemmes paa min Barm,
Og i dit Skiød jeg lægger nu mit Hoved.
Helbred mig nu!

Hindbad.

Din Qval, min ædle Drot,
Er snart forbi.

(Han famler under sine Klæder.)

Aladdin

(griber hans Haand, og vrister den hemmelige Dolk ud deraf).

Bi! Lad mig hielpe dig!

Gulnare.

O Himmel! hvad er det?

Aladdin

(betragter Dolken).

En Jernmagnet!
Som skulde stroget Hovedpinen bort,
Og peget med sin kolde, stive Finger
Mod Dødens Tispol. Ikke sandt, du Fromme?

Hindbad

(kaster sig paa Knæ, nedervægtig tiggende).

Jeg er forraadt! O Herre, lad mig leve!
Slut mig i Lænker, giv mig Dag for Dag
Det værste Slavearbeid at forrette;
Kun lad mig leve!

Aladdin.

Dø!

Hindbad.

Forund mig Livet!
Jeg vorder dig en trofast, ærlig Tiener,
Jeg elsker dig som Fader og som Moder,
Ifald du skiænker Livet mig, som de.

Aladdin.

Ha, det er Tid engang, at denne Tunge,
Der finder ei det bedste Ord for godt
Til frække Misbrug, — evig nu forstummer.
(Vil stode til.)

Hindbad
(griber hans Haand, i en trodsig Tone).

Stands, raske Dreng! endnu et Øieblik,
Ifald du ikke frygter for at høre
Sandhedens Ord. — See her, du Stolte, see
Her er mit Bryst! Stød til, stød i mit Kiød
Dit skarpe Staal, og bryst dig af din Idræt! —
Hvad har jeg syndet? Hvoraf lærte du,
At Hindbad vilde myrde dig, fordi
Du fandt en Dolk hos ham? Et ringe Vaaben
For fremmed Vandrer i et fremmed Land.

Aladdin.

Elendige! Du vil ei dræbe mig?

Hindbad (hidsig).

Ordgyder! Hvad Beviis har du derpaa,
Som kroer dig af Retfærdighed og Mildhed?
Og om jeg vilde det? Har du ei dræbt
Min Broder? Raaber ei min Broders Blod
Om Hevn af Jorden?

Aladdin.

Ha, den lumske Morder!
Thi at han ikke fik sit Forsæt udført,
Derfor jeg takker Himlen, ikke ham.
Ti Niding! døe!

Hindbad.

Ja dræb, ja dræb mig kun!
Du sveder seent derfor i Helvede.
Min Broder var et Menneske; du fik

Den Skat, hvorfor han havde stridt sin Livstid;
Var det et Under, om han haded dig?

Aladdin.

Han vilde myrde mig i Klippehulen,
Den visne Synder, for sin Lykkes Skyld,
Sin timelige Lykkes. Skiebnen gav
Mig villig, hvad den fandt for godt til ham.

Hindbad.

Den Gave veed jeg intet af at sige.
Men hvad jeg veed, det er, at du har myrdet
Min Broder, og at Blodets hellige Magt
Mig skyndte til at hevne ham igien,
Og til at dræbe dig. Tilfældet skiænker
Dig Seiren. Vel! Benyt den! Stød dit Staal
I dette Bryst, dræb en uskyldig Mand,
Som faldt et Offer for sin Brodertroskab;
Og bryst dig siden af din Heltedaad!

Aladdin.

Ha Ræv! Du slipper ei saa let af Saxen.
(Klapper i Hænderne, en Slave kommer.)
Bring hid to slebne Damacenersværd!
(Slaven bringer dem og forføier sig bort paa Aladdins Vink.)
Jeg stoler paa min Arm, som paa min Ret.
Skiøndt fuldelig du havde velfortient
At slettes ud af Verden, som en Synder,
Vil jeg, da nu din List har grebet til
Opdigtet Overlast og løiet Uskyld,
Min Skiæbne lægge kiekt i Allahs Haand.
Tag dette Sværd. Du skielver Slave? Tag det!
Hvor er din Tillid til din gode Sag?
Ha tag det! Denne frække Pande skal
Ei længer trodse Himlen, reist fra Jord;
Den skal i Støvet. Niding, tag dit Sværd!

Hindbad.

Og naar jeg fælder dig? Hvad blier min Skiæbne?
Du er en Fyrste! Trænger Vagten ei
Herind, og ſlæber mig til Retterſtedet?

Aladdin

(tager Lampen af ſin Barm, og ſætter den paa Jorden.)

Jeg ſætter Lampen mellem dig og mig.
See, Den ſom ſlaaer den Anden, griber Lampen,
Og ingen Dødelig modſtaaer hans Magt.

Gulnare.

Aladdin! hellige Gud! hvad vover du?

Aladdin.

Sandhed mod Løgn, det Gode mod det Onde.
Tag Sværdet! eller, ved den evige Gud,
Jeg kløver dig den ſkumle Pandeſkal.

(Hindbad tager Sværdet.)

Sang af uſynlige onde Aander.

O Vee! det er forbi!
Nu kan vi meer ei ſkiænke dig vor Biſtand.
Den rænkeløſe Kamp, den aabne Feide
Forſtaae vi ei.
Spring ham paa Ryggen!
Hold faſt om Klingen, og ſlaa til med Skaftet!
Vink, ſom om Nogen lumſk dig kom til Hielp,
Og ſtik ham ſaa, naar han tilbage ſeer.
O Vee!
Ha ſnoe dig, ſnoe dig Hindbad!
Friſk! vind dig ſlimet, ſom en Aal i Ruſen.
Bid i din Hale ſom en Snog, og rul dig
Bort, langt herfra.
O Vee! O Vee! O Vee!
Den rænkeløſe Kamp, den aabne Feide
Forſtaae vi ſlet.
Har du da reent glemt alle gamle Kunſter?
Spænd Benet for ham, ſaa han ſtyrter,
Sæt Foden paa hans Hals, og ſtik ham ſaa!
Du viger?

Ha skam dig, skam dig Hindbad!
Lad som du veeg! Kom ham paa Ryggen blot,
Saa skal vi hielpe dig.
O Vee! O Vee!
Den rænkeløse Kamp, den aabne Feide
Forstaae vi slet.

Sang af gode Aander.

See hvor den Niding skielver alt!
Nu er det snart fuldbragt.
Vor Yndling trænger ei til Hielp,
Staaer i sin Ungdomskraft,
Med vældig Arm, med Tillidsblik,
Og svinger blanke Sværd.
See Dødens Dug paa Trællens Bryn!
Han taber Sværdet — Tys! —

Hindbad.

Skiænk mig et Øieblik lidt Pusterum,
Ifald du er en ærlig Kæmpe!

Aladdin.

Vel,
Det skiænkes dig.

Hindbad
(sætter sig ned og puster).

Hm! hm! det er dog sært!
At Listen, i sin hele Virksomhed,
Saa lidt formaaer at overvælde Kraften. —
Men midt i al min Træthed har jeg dog
Saa megen Kraft, at jeg kan vriste dig
Forhaabet, stolte Seier af din Haand.
Jeg seer, det er forgieves meer at stride
Mod Skiæbnens Vægelsind. Dog bli'er ei du
Min Banemand. Kan jeg ei fælde dig,
Saa fælder jeg mig selv, og vender kiæk
Den hvasse Dolk imod min egen Barm.
(Han dræber sig.)

Aladdin.

Det har tilfælleds du med alt det Onde:
Dets hele Kraft, et øieblikligt Blus,
Bortsvinder i sit eget Gjøglelys.

(Aladdin og Gulnare staae tankefulde og betragte Liget. Pludselig tages det bort fra deres Øine. En skiøn sagte Musik toner fra Hvælvingen i Salen, og udsletter lidt efter lidt hvert bittert Indtryk. Søde, kiærlighedsfulde Toner trænge ind i deres Hierter. De omfavne hinanden med Henrykkelse og staae i salig Forundring. Pludselig udbryder et usynligt)

Chor.

Syvfold ønske dine Slaver dig til Lykke, Fyrste! nu,
Du har overstridt og vundet, Du har ryddet Klinten ud.
Herligt Blomsten nu kan trives; dufter i sin Foraarsstund,
Kiøler Sommen med sin Skygge, fryder Høsten med sin Frugt.
Brilleslangens Gift er udtømt; uden Farer, uden Gru,
Kan du stikke den i Barmen; Dødens lumske Tand er brudt.
Hil dig, deiligste Fyrstinde! Taager ei, og ingen Slud
Slører meer vor hulde Maane, den kan straale klar og rund.
Dine tynde Øienbryne nu skal hvælves, rolig huldt,
Som to Buer midt paa Himlen, efter fuldendt Regn og Slud.
I Golkondas Diamanter skal du rødme sødt med Blu,
Som en Rose fra Damaskus i den friske Morgendug.
Hil Aladdin! Hil Gulnare! Herlig Kæmpe! Skiønne Brud!
Tæt en Mandel tvende Kiærner har forenet, elskovsfuld.

Ringens Aander.

Hvor I staae, hvorhen I træde, staae vi væbnet rundtomkring,
Ingen Fiender sig skal trænge giennem Ringens Aanders Ring.

Lampens Aander.

Og i Midten af den stærke Kæmpeskares Værnekrands
Livets Lampe klar skal brænde, med en rolig, liflig Glands.

Chor.

Du har overstridt og vundet, dine Fiender fældte du,
Syvfold ønske dine Slaver dig til Lykke, Fyrste! nu.

Gulnare.

O søde Toner! Himmelrene, klare!

Aladdin.

Tak være dig, du salige Herskare!

(Musiken og Sangen tier).

Storvesiren, fulgt af de øvrige Ministre, kommer ind. Han gaaer hen mod Aladdin, bærende en rød Fløielspude hvorpaa Kronen hviler.

Et sørgeligt, men dog et Glædesbud
Vi bringe dig: Den gamle Sultan lever
Ei meer paa Jorden. Han har fulgt Naturens
Almindelige Lov, er vandret hiem
Til sine Fædre, Allah tog ham bort.
Hvad der afpresser os en Veemodstaare,
Som den Forklartes troe, hengivne Mænd,
Opfylder atter, paa den anden Side,
Vort Bryst med Glæde, naar vi overveie
Det Held, at du skal vorde Landets Fader.
Modtag da Kronen af din Slaves Haand,
Og sæt den om din kongelige Tinding!

(Aladdin modtager Kronen.)

Almindeligt Raab fra det forsamlede Folk paa Slotspladsen.

Allah velsigne dig, vor elskte Sultan!
Straal, som en Sol, med Lyst og Frugtbarhed
Ned over Persien. Allah velsigne
Vor store Sultan! Vor Aladdin leve!

Aladdin

(gaaer hen til Vinduet, støtter sig der til den ene Haand, staaer længe taus og betragter Mængden, endelig siger han sagte ved sig selv).

Dernede gik jeg som en lille Dreng,
Hver Fredag, naar jeg havde faaet Lov,
Og saae forbauset op til Sultans Slot,
Og undred mig derover, hvordan vel
Man havde bygget sligt et Taarn fra Jorden;
Dernede kasted jeg i Raseri

En Steen blandt Mængden, som forfulgte mig,
Og spotted føleslos min tunge Skiæbne;
Dernede nu lykønske de mig Alle,
Som deres Sultan, deres store Konge.
Hvor selsomt dog er Menneskenes Liv!
Hvor broget blande sig Bedrifterne,
Kun Legetøi i Evighedens Haand.
Et Vink, og flux vi blev det gamle Støv.
(Vender sig til Gulnare.)
Hvad er da menneskelig Magt og Storhed?
Kom Elskte! Lad os vandre hen og see
Din Faders fromme Smil i Dødens Nat!
Og lad os saa, mens Folket tilbereder
Til denne Kroning trindtom festlig Høihed,
Alene sammen ud af Porten vandre,
Til Fattig-Kirkegaarden, standse der,
Og sætte os et Øieblik i Tanker
Paa Morgianes Grav ved Hyldetræet.

Epilog.

Phantasia taler.

Saaledes har den underfulde Lue,
Der skinner dybt i Biergets Inderste,
Som dybt i Mandens Barm og giennem hans
Bedrifter og det Hverv, der følger dem,
Den hemmelige Livskraft: Lys og Lykke,
Som virker alt hvad der er Daad og Trivsel,
Beqvemmet sig til frem at træde for Jer,
Indmanet i en jordisk Skikkelse:
Den gamle Kobberlampe! —
Har I opmærksomt læst det hele Digt,
Betragtet Lampen i sit eget Lys,
Og med sit eget Øie, mærket vel
Hvad i den store Bog Noureddin fandt,
Hvad Ringens Aand forklared for Aladdin, —
Da er det ei nødvendigt, at der pirres
I Lampen med Forstandens Lysesax,
For at forjage hver en Dunkelhed. —
Vort Eventyr er endt; thi Helten staaer
Nu ved sit Maal, og Livets Stræben kun
Er Digtekunstens Stof; den høie Ro
Kun synge Guds Cheruber, ingen Digter.

Modtager da det gamle Maleri,
Der forhen hang i Borgestuen kun,
Halv slettet ud af Støv og Rogtobak,
Beskint af Praasen i en Jerntraadstage.
Der saae min Søn det i sin Barndom hænge;
Men Støvets Teppe, Praasens svage Lys
Frembragte samme Virkning i hans Siæl,
(Ukiendt med Jordens Herlighed, skiønt nær
Beslægtet med dens høiere Natur)
Som Kirkens Dæmringsslør paa Helligdommen.

Alt længe stod det underfulde Billed,
Halvglemt i en Erindringskrog; nu har han,
Saa godt det stod til ham, afstøvet det,
Opfrisket Farverne med Digterfirnis,
Fuldstændiggiort, forbedret Tegningen,
Og skiænket Alt den ny, forgyldte Ramme.
Saa tager venligt da, hvad venligt han
Her Eder byder! Hvis det lykkes ham,
At faae Jer i hans Billed til at see,
Hvad selv han i det gamle Billed saae,
Da har han truffet, hvad han sigted paa.

Indhold

af

Oehlenschlägers samlede Værker.

1ste	Bind:	Baldur hin Gode. — Langbarderne. — Stærkodder.
2det	—	Hagbarth og Signe. — Fostbrødrene. — Palnatoke.
3die	—	Hakon Jarl. — Olaf den Hellige.
4de	—	Knud den Store. — Væringerne i Miklagard.
5te	—	Axel og Valborg. — Erik og Abel.
6te	—	Dronning Margrete. — Tordenskiold.
7de	—	Carl den Store. — Hugo von Rheinberg. — Den lille Hyrdedreng.
8de	—	Correggio. — Sokrates.
9de	—	Dina. — Erik Glipping.
10de	—	Nordens Guder.
11te	—	Helge. — Yrsa. — Hroars Saga.
12te	—	Hrolf Krake. — Orvarodds Saga.
13de	—	Freyas Alter. — Vaulundurs Saga. — Aly og Gulhyndy. — Sanct Hansaften-Spil.
14de	—	Trillingbrødrene fra Damask. — Fiskeren og hans Datter.
15de	—	Aladdin.
16de	—	Gienfærdet paa Herlufsholm. — Robinson i England.
17de	—	Sovedrikken. — Ludlams Hule. — Roverborgen. — Tordenskiold.
18de	—	Garrick i Frankrige. — Den lille Skuespiller.

